

**TÄYDENNYSASIAKIRJA PPG INDUSTRIES, INC.:IN 14.1.2021 PÄIVÄTTYYN
TARJOUSASIAKIRJAAN KOSKIEN VAPAAEHTOISTA JULKISTA KÄTEISOSTOTARJOUSTA
KAIKISTA TIKKURILA OYJ:N LIIKKEESEEN LASKEMISTA JA ULKONA OLEVISTA OSAKKEISTA**

OSTOTARJOUSTA EI TEHDÄ SUORAAN EIKÄ VÄLILLISESTI ALUEILLA, JOILLA SEN TEKEMINEN OLISI LAINVASTAISTA, EIKÄ TARJOUSASIAKIRJAA, SEN TÄYDENNYKSIÄ JA OSTOTARJOUKSEEN LIITTYVIÄ HYVÄKSYMISLOMAKKEITA LEVITETÄ TAI VÄLITETÄ EIKÄ NIITÄ SAA LEVITTÄÄ TAI VÄLITTÄÄ MILLÄÄN TAVALLA ALUEELLE TAI ALUEELTA, JOLLA SE OLISI LAINVASTAISTA, MUKAAN LUKIEN RAJOITTUMATTA, POSTILLA, TELEFAKSILLA, SÄHKÖPOSTILLA TAI PUHELIMELLA. OSTOTARJOUSTA EI ERITYISESTI TEHDÄ SUORAAN EIKÄ VÄLILLISESTI EIKÄ TARJOUSASIAKIRJAA SAA MISSÄÄN OLOSUHTEISSA LEVITTÄÄ AUSTRALIASSA, KANADASSA, KIINAN KANSANTASAVALLAN ERITYISHALLINTOALUEELLA HONGKONGISSA (”HONGKONG”), JAPANISSA, UDESSA-SEELANNISSA TAI ETELÄ-AFRIKASSA TAI MISSÄÄN MUUSSA VALTIOSSA, JOSSA SE OLISI LAINVASTAISTA.

PPG Industries, Inc. (”**Tarjousentekijä**” tai ”**PPG**”) ja Tikkurila Oyj (”**Yhtiö**” tai ”**Tikkurila**”) ovat 18.12.2020 allekirjoittaneet yhdistymissopimuksen, jota muutettiin 5.1.2021 ja 4.2.2021 (”**Yhdistymissopimus**”), ja jonka mukaan PPG on tehnyt vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Tikkurilan liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista (”**Osakkeet**” tai kukin erikseen ”**Osake**”) (”**Ostotarjous**”). Tarjousentekijä on 15.1.2021 julkaissut Ostotarjousta koskevan 14.1.2021 päivätyn tarjousasiakirjan sekä 11.2.2021 ja 17.2.2021 julkaissut 10.2.2021 ja 16.2.2021 päivätyn Ostotarjouksen täydennysasiakirjat (tarjousasiakirja näiden täydennysasiakirjojen mukaisesti muutettuna ”**Tarjousasiakirja**”). Ostotarjous alkoi 15.1.2021.

Tarjousentekijä täydentää Tarjousasiakirjaa arvopaperimarkkinalain (746/2012, muutoksineen ”**Arvopaperimarkkinalaki**”) 11 luvun 11 §:n 4 momentin mukaisesti seuraavilla tämän asiakirjan (”**Täydennysasiakirja**”) tiedoilla:

Tikkurila julkisti 4.3.2021 Yhtiön tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta (”**Konsernitilinpäätös**”). Tarjousentekijä täydentää Tarjousasiakirjaa Konsernitilinpäätöksellä, joka lisätään Tarjousasiakirjan liitteeksi I. Lisäksi tämän johdosta Tarjousentekijä muuttaa Tarjousasiakirjan seuraavia kohtia seuraavasti:

Jakson ”*Rajoituksia ja tärkeitä tietoja*” neljäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti (muutokset **lihavoitu**):

Kaikki Tarjousasiakirjassa esitetyt Yhtiötä koskevat taloudelliset ja muut tiedot perustuvat Yhtiön julkistamaan **tilintarkastettuun konsernitilinpäätökseen 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta**, tilinpäätöstiedotteeseen tammi-joulukuulta 2020, tilintarkastamattomaan liiketoimintakatsaukseen 1-9/2020 30.9.2020 päättyneeltä yhdeksän (9) kuukauden jaksolta, Yhtiön tilintarkastettuun tilinpäätökseen 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta, muihin Yhtiön julkistamiin pörssitiedotteisiin, kaupparekisterimerkintöihin ja muihin julkisesti saatavilla oleviin tietoihin. Tarjousentekijä ei näin ollen vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista Tarjousasiakirjassa.

Kohdan 5.4 (“Yhtiön esittely – Taloudelliset tiedot”) ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti (muutokset **lihavoitu** sekä poistot **lihavoitu ja yliviivattu**):

Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta, Yhtiön tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2020 ja Yhtiön tilintarkastamaton liiketoimintakatsaus 1-9/2020 30.9.2020 päättyneeltä yhdeksän (9) kuukauden jaksolta Yhtiön julkistamassa muodossa ovat Tarjousasiakirjan liitteenä (**katso Liite C: “Yhtiön taloudelliset tiedot”, ja Liite H: “Pörssitiedote 12.2.2021; Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2020: Tikkurilan liikevaihto kasvoi 3,2 prosenttia ja oikaistu liiketulos 37,5 prosenttia edellisvuodesta” ja Liite I: “Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta”**).

Kohdan 5.5 (“Yhtiön esittely – Yhtiön julkistamat tulevaisuudennäkymät”) ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti (muutokset **lihavoitu**):

Yhtiön tulevaisuudennäkymät on kuvattu Yhtiön **4.3.2021 julkistamassa tilintarkastetussa konsernitilinpäätöksessä 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta ja 12.2.2021 julkistamassa tilinpäätöstiedotteessa**. Katso **Liite H: “Pörssitiedote 12.2.2021; Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2020: Tikkurilan liikevaihto kasvoi 3,2 prosenttia ja oikaistu liiketulos 37,5 prosenttia edellisvuodesta” ja Liite I: “Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta”**. Lisäksi Yhtiö on 18.12.2020 julkistanut tietoa kannattavuustavoitteistaan ja Vantaan toimipisteen kehittämissuunnitelmasta sekä ilmoittanut vuotta 2020 koskevan ohjeistuksensa ennallaan pysymisestä. Katso **Liite D: “Pörssitiedote 18.12.2020: Tikkurila julkistaa tietoja kannattavuustavoitteistaan ja Vantaan tehdasalueen kehittämissuunnitelmistaan, vuoden 2020 ohjeistus ennallaan”**.

Kohta 7 (“Liitteet”) muutetaan kuulumaan seuraavasti (muutokset **lihavoitu**):

Liite A – Yhtiön hallituksen lausunto

Yhtiön hallituksen lausunto Ostotarjouksesta, mukaan lukien 5.1.2021 päivätty fairness opinion -lausunto Yhtiön taloudelliselta neuvonantajalta Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttorilta, Yhtiön 13.1.2021 julkaisemassa muodossa. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista.

Liite B – Yhtiön yhtiöjärjestys

Yhtiön yhtiöjärjestys on sisällytetty tähän Liitteeseen B sellaisessa muodossa, joka on rekisteröity kaupparekisteriin Tarjousasiakirjan päivämääränä. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista.

Liite C – Yhtiön taloudelliset tiedot

Yhtiön tilintarkastamaton liiketoimintakatsaus 30.9.2020 päättyneeltä yhdeksän (9) kuukauden jaksolta sekä Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta sekä hallituksen toimintakertomus 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta Yhtiön julkistamissa muodoissa. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista.

Liite D – Pörssitiedote 18.12.2020: Tikkurila julkistaa tietoja kannattavuustavoitteistaan ja Vantaan tehdasalueen kehittämissuunnitelmistaan, vuoden 2020 ohjeistus ennallaan

Yhtiön 18.12.2020 annettu pörssitiedote koskien tietoja liittyen Yhtiön kannattavuustavoitteisiin ja Vantaan tehdasalueen kehittämissuunnitelmiin sekä vuoden 2020 ohjeistukseen. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista.

Liite E – Pörssitiedote 28.1.2021: Tikkurila antaa ennakkotietoja vuodelta 2020 meneillään olevan ostotarjousprosessin johdosta varmistaakseen avointa tiedonsaantia kaikille osakkeenomistajille

Yhtiön 28.1.2021 annettu pörssitiedote koskien vuoden 2020 ennakkotietoja meneillään olevan ostotarjousprosessin johdosta, jolla varmistetaan avointa tiedonsaantia kaikille osakkeenomistajille

Liite F – Pörssitiedote 28.1.2021: Tikkurila on vastaanottanut Akzo Nobel N.V.:ltä sitovan ehdotuksen hankkia Tikkurilan kaikki osakkeet, mikäli Tikkurilan hallitus suosittelee tarjousta ja Oras Invest Oy sitoutuu hyväksymään sen

Yhtiön 28.1.2021 annettu pörssitiedote koskien Yhtiön vastaanottamaa Akzo Nobel N.V:n sitovaa ehdotusta hankkia Yhtiön kaikki osakkeet, mikäli Yhtiön hallitus suosittelee tarjousta ja Oras Invest Oy sitoutuu hyväksymään sen

Liite G – Yhtiön hallituksen Päivitetty Lausunto

Yhtiön hallituksen Päivitetty Lausunto, mukaan lukien 5.1.2021 päivätty fairness opinion -lausunto Yhtiön taloudelliselta neuvonantajalta Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttorilta, Yhtiön 11.2.2021 julkaisemassa muodossa. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista.

Liite H – Pörssitiedote 12.2.2021: Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2020: Tikkurilan liikevaihto kasvoi 3,2 prosenttia ja oikaistu liiketulos 37,5 prosenttia edellisvuodesta

Yhtiön 12.2.2021 antama pörssitiedote koskien Tikkurilan tilinpäätöstiedotetta tammi-joulukuulta 2020, mukaan lukien Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2020 Yhtiön 12.2.2021 julkaisemassa muodossa. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista.

Liite I – Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta

Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta sekä hallituksen toimintakertomus 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta Yhtiön 4.3.2021 julkistamissa muodoissa. Tarjouksentekijä ei vastaa millään tavalla tällaisista tiedoista, lukuun ottamatta niiden asianmukaista toistamista.

Yllä mainittujen lisäksi Tarjouksentekijä muuttaa Tarjousasiakirjan seuraavaa kohtaa seuraavasti:

Kohdan 1.5 (“*Ostotarjouksen tausta, tavoitteet ja vaikutukset – Tarjouksentekijän Osakkeita koskevat tulevaisuudensuunnitelmat*”) neljäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti (muutokset **lihavoitu** sekä poistot **lihavoitu ja yliviiwattu**):

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla, joka omistaa enemmän kuin puolet (1/2) yhtiön yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista ja niiden tuottamista äänistä, on riittävä äänimäärä päättää hallituksen jäsenten nimittämisestä ja osingon jakamisesta, ja osakkeenomistajalla, joka omistaa enemmän kuin kaksi kolmasosaa (2/3) yhtiön yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista ja niiden tuottamista äänistä, on riittävä äänimäärä päättää yhtiön sulautumisesta toiseen yhtiöön. Jos ~~Tarjouksentekijä päättäisi muuttaa tai luopua Toteuttamisedellytyksiin (kuten jäljempänä määritetty) sisältyvästä Vähimmäisedellytyksestä (kuten jäljempänä määritetty), tai luopuisi vaatimasta sen täyttymistä ja sen jälkeen toteuttaisi Ostotarjouksen, ja jos~~ Tarjouksentekijän omistusosuus Yhtiössä jäisi alle yhdeksäänkymmeneen (90) prosenttiin Osakkeista ja niiden tuottamista äänistä Yhtiössä, Yhtiö voisi tulla tiettyjen toimenpiteiden ja yritysjärjestelyjen, kuten esimerkiksi listaamattomaan yhtiöön sulautumisen **mukaan lukien käteisvastiketta vastaan**, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeavan osakeannin, enemmän joustavuutta sallivaan kotipaikkaan muuttamisen tai Yhtiön yhtiöjärjestyksen muutoksen, kohteeksi. Tarjouksentekijä ei kuitenkaan ole tehnyt mitään tällaisia toimenpiteitä tai yritysjärjestelyitä koskevia päätöksiä.

Asiakirjojen saatavuus

Suomenkielinen Tarjousasiakirja sekä Täydennysasiakirja ja niiden englanninkieliset käännökset ovat saatavilla Nasdaq Helsingissä osoitteessa Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki 10.3.2021 alkaen. Tarjousasiakirjan ja Täydennysasiakirjan suomenkielinen sähköinen versio on saatavilla 10.3.2021 alkaen internetissä osoitteissa <https://www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat/ostotarjous-tikkurilan-osakkeista> ja <https://www.danskebank.fi/tikkurila> sekä <https://tenderoffer-tikkurila.ppg.com/>. Tarjousasiakirjan ja Täydennysasiakirjan englanninkielinen sähköinen

käännös on saatavilla 10.3.2021 alkaen internetissä osoitteissa <https://www.tikkurilagroup.com/investors/tender-offer-all-shares> ja <https://www.danskebank.fi/tikkurila-en> sekä <https://tenderoffer-tikkurila.ppg.com/>.

Finanssivalvonta on hyväksynyt suomenkielisen version tästä Täydennysasiakirjasta, mutta ei vastaa siinä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta. Finanssivalvonnan hyväksymispäätöksen diaarinumero on FIVA 5/02.05.05/2021. Täydennysasiakirja on saatavilla myös englanninkielisenä käännöksenä. Mikäli Täydennysasiakirjan kieliversioiden välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva.

Tietoja osakkeenomistajille Yhdysvalloissa

Tikkurilan yhdysvaltalaisille osakkeenomistajille ilmoitetaan, että Osakkeet eivät ole listattuna Yhdysvaltain arvopaperipörssissä ja että Tikkurilaa eivät koske Yhdysvaltain vuoden 1934 arvopaperipörssilain, muutoksineen (“Pörssilaki”) vaatimukset säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta, eikä se ole velvollinen toimittamaan, eikä toimita, mitään raporteja Yhdysvaltain arvopaperi- ja pörssiviranomaisille (U.S. Securities and Exchange Commission, “SEC”).

Ostotarjous tehdään Tikkurilan, jonka kotipaikka on Suomessa, liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista, ja siihen soveltuvat suomalaiset tiedonantovelvollisuudet ja menettelyvaatimukset. Ostotarjous tehdään Yhdysvalloissa Pörssilain Kohdan 14(e) ja Regulation 14E -säännöksen mukaisesti, Pörssilain kohdan Rule 14d-1(d) mukaisten “Tier II” -ostotarjousta koskevien poikkeussääntöjen mukaisesti, ja muutoin Suomen lainsäädännön tiedonantovelvollisuuksien ja menettelyvaatimusten mukaisesti, muun muassa koskien Ostotarjouksen aikataulua, selvitysmenettelyitä, peruuttamista, edellytyksistä luopumista ja maksujen ajoitusta, jotka eroavat Yhdysvaltain vastaavista. Erityisesti tähän Täydennysasiakirjaan mahdollisesti sisällytetyt taloudelliset tiedot on laadittu Suomessa soveltuvien kirjanpitostandardien mukaisesti, eivätkä ne välttämättä ole verrattavissa yhdysvaltalaisen yhtiöiden tilinpäätöksiin tai taloudellisiin tietoihin. Ostotarjous tehdään Yhtiön Yhdysvalloissa asuville osakkeenomistajille samoin ehdoin kuin kaikille muille Yhtiön osakkeenomistajille, joille tarjous tehdään.

Soveltuvien lakien tai määräysten sallimissa rajoissa Tarjouksentekijä ja sen lähipiiriyhtiöt tai sen välittäjät ja välittäjien lähipiiriyhtiöt (toimiessaan Tarjouksentekijän tai sen lähipiiriyhtiöiden asiamiehenä) voivat ajoittain Ostotarjousta koskevan 18.12.2020 julkistetun pörssitiedotteen päivämäärän jälkeen Ostotarjouksen vireilläolon aikana ja muutoin kuin Ostotarjouksen mukaisesti, suoraan tai välillisesti, ostaa tai järjestää ostavansa Osakkeita tai mitä tahansa arvopapereita, jotka ovat vaihdettavissa tai muunnettavissa Osakkeiksi. Nämä ostot voivat tapahtua joko julkisilla markkinoilla vallitsevilla hinnoilla tai yksityisinä liiketoimina neuvotelluilla hinnoilla. Siinä laajuudessa kuin tieto ostoista tai järjestelyistä ostaa julkistetaan Suomessa, tieto julkistetaan lehdistötiedotteella tai muulla sellaisella tavalla, jolla tällaisen tiedon voidaan kohtuudella arvioida tavoittavan Tikkurilan osakkeenomistajat Yhdysvalloissa. Ostoja ei toteuteta Ostotarjouksen ulkopuolella Yhdysvalloissa Tarjouksentekijän toimesta tai sen puolesta. Lisäksi Tarjouksentekijän taloudelliset neuvonantajat voivat harjoittaa Yhtiön arvopapereilla tavanomaista kaupankäyntiä, joka voi käsittää tällaisten arvopapereiden oston tai niiden ostamisen järjestämisen. Siinä laajuudessa kuin Suomessa vaaditaan, tieto tällaisista ostoista julkistetaan Suomessa Suomen lain edellyttämällä tavalla.

SEC tai mikään Yhdysvaltain osavaltion arvopaperikomitea ei ole hyväksynyt tai hylännyt Ostotarjousta, lausunut Ostotarjouksen arvosta tai kohtuullisuudesta eikä lausunut mitään tässä Täydennysasiakirjassa annettujen tietojen riittävydestä, oikeellisuudesta tai täydellisyydestä. Tämän vastainen lausuma on rikosoikeudellisesti rangaistava teko Yhdysvalloissa.

Käteisen vastaanottaminen Ostotarjouksen perusteella yhdysvaltalaisena Osakkeiden omistajana saattaa olla Yhdysvaltain liittovaltion tuloverotuksessa ja soveltuvan Yhdysvaltain osavaltion ja paikallisten sekä ulkomaisten ja muiden verolakien mukaan verotettava tapahtuma. Kaikkia Osakkeiden omistajia kehoitetaan välittömästi kääntymään riippumattoman ammattimaisen neuvonantajan puoleen Ostotarjouksen hyväksymistä koskeviin veroseuraamuksiin liittyen.

Yhtiön osakkeenomistajien oikeuksien toteuttaminen ja mahdollisten vaatimusten esittäminen Yhdysvaltain liittovaltion arvopaperilakien nojalla voi olla vaikeaa, koska Yhtiö on sijoittautunut Yhdysvaltain ulkopuolelle ja osa tai kaikki sen toimihenkilöistä ja johtajista saattavat asua Yhdysvaltain ulkopuolella. Yhtiön osakkeenomistajat eivät

välttämättä voi haastaa Yhtiötä tai sen toimihenkilöitä tai johtajia oikeuteen Yhdysvaltain liittovaltion arvopaperilakien rikkomisesta Yhdysvaltain ulkopuolisessa tuomioistuimessa. Yhtiön ja sen lähipiiriyhtiöiden pakottaminen noudattamaan yhdysvaltalaisen tuomioistuimen tuomiota voi olla vaikeaa.

Tulevaisuutta koskevat lausumat

Tämä Täydennysasiakirja sisältää lausumia jotka, siltä osin kuin ne eivät ole historiallisia tosiseikkoja, ovat “tulevaisuutta koskevia lausumia”. Tulevaisuutta koskevat lausumat sisältävät lausumia koskien suunnitelmia, odotuksia, ennusteita, päämääriä, tavoitteita, pyrkimyksiä, strategioita, tulevaisuuden tapahtumia, tulevaisuuden liikevaihtoa tai tulosta, investointeja, rahoitustarvetta, yritysostoja koskevia suunnitelmia tai aikeita, kilpailuvahvuuksia ja -heikkouksia, taloudelliseen asemaan, tulevaan liiketoimintaan ja kehitykseen liittyviä suunnitelmia tai tavoitteita, liiketoimintastrategiaa sekä toimialaa, poliittista ja lainsäädännöllistä ympäristöä koskevia suuntauksia sekä muita ei-historiallisia tietoja. Tulevaisuutta koskevat lausumat voidaan joissakin tapauksissa tunnistaa tulevaisuutta koskevien ilmaisujen käytöstä, kuten “uskoa”, “aikoa”, “saattaa”, “voida” tai “pitäisi” tai niiden kielteisistä tai muunnelluista vastaavista ilmaisuista. Tulevaisuutta koskeviin lausumiin liittyy luonnostaan sekä yleisiä että erityisiä riskejä, epävarmuustekijöitä ja oletuksia. Lisäksi on olemassa riskejä siitä, ettei arvioita, ennusteita, suunnitelmia ja muita tulevaisuutta koskevia lausumia tulla saavuttamaan. Näistä riskeistä, epävarmuustekijöistä ja oletuksista johtuen sijoittajien ei tule antaa tällaisille tulevaisuutta koskeville lausumille merkittävää painoarvoa. Tämän Täydennysasiakirjan sisältämät tulevaisuutta koskevat lausumat ilmaisevat ainoastaan tämän Täydennysasiakirjan päivämäärän mukaista asiantilaa.

Tiedotusasiamiehen palvelut

Tikkurilan osakkeenomistajien, joilla on kysyttävää tai jotka tarvitsevat apua Ostotarjoukseen liittyen, tai jotka tarvitsevat kopioita Ostotarjoukseen liittyvistä asiakirjoista tai tarvitsevat apua Osakkeidensa tarjoamisessa, tulee ottaa yhteyttä D.F.King Co., Inc.:iin, Ostotarjouksen tiedotusasiemieheen, jollakin alla olevista tavoista. Palvelu on saatavilla englanninkielellä.

Euroopassa:

D.F. King Ltd
65 Gresham Street
London EC2V 7NQ
Yhdistynyt Kuningaskunta
Puh: +44 20 7920 9700
Sähköposti: Tikkurila@dfking.com

Yhdysvalloissa:

D.F. King & Co., Inc.
58 Wall Street, 22nd Floor
New York, NY 10005
Yhdysvallat
Puh: +1 877 732 3613 (maksuton Yhdysvalloissa)
Puh: +1 212 771 1133 (vastapuhelu)
Sähköposti: Tikkurila@dfking.com

Tikkurilan osakkeenomistajien, joilla on kysyttävää tai jotka tarvitsevat apua Ostotarjoukseen liittyen suomenkielellä, tulee ensisijaisesti ottaa yhteyttä omaan tilin- tai varainhoitajaansa ja toissijaisesti Danske Bank A/S, Suomen sivuliikkeeseen Tarjousasiakirjan kohdan “*Ostotarjouksen ehdot — Ostotarjouksen hyväksymismenettely*” mukaisesti.

Liite I – Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2020 päättäneeltä tilikaudelta

Sisällys

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	13	31. Varaukset	81
KONSERNIN TUNNUSLUVUT	28	32. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ryhmittäin	83
TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT	32	33. Rahoitusriskien hallinta	86
KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)	33	34. Vastuusitoumukset	95
Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)	33	35. Osakeperusteiset maksut	97
Konsernin tase (IFRS)	34	36. Lähipiiri	102
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	35	37. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet	104
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	37	38. Konsernirakenteen muutokset	105
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	38	39. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	105
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	38	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)	107
2. Johdon harkintaa edellyttävät arviot	47	Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	107
3. Segmentti-informaatio	50	Emoyhtiön tase (FAS)	108
4. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot	53	Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)	109
5. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	54	Emoyhtiön liitetiedot	110
6. Liiketoiminnan muut tuotot	54	1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	110
7. Työsuhde-etuudet	55	2. Liikevaihto	111
8. Poistot ja arvonalentumiset	55	3. Liiketoiminnan muut tuotot	111
9. Liiketoiminnan muut kulut	56	4. Kulut	111
10. Tutkimus- ja kehittämismenot	57	5. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä	112
11. Rahoitustuotot ja -kulut	57	6. Tilintarkastajan palkkiot	113
12. Tuloverot	58	7. Poistot ja arvonalentumiset	113
13. Osakekohtainen tulos	59	8. Rahoitustuotot ja -kulut	114
14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	60	9. Tilinpäätössiirtojen muutos	115
15. Vuokrasopimukset	62	10. Tuloverot	115
16. Aineettomat hyödykkeet	65	11. Pysyvät vastaavat	115
17. Arvonalentumistestit	67	12. Vaihto-omaisuus	117
18. Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	69	13. Saamiset	117
19. Vaihto-omaisuus	70	14. Oma pääoma	118
20. Muut sijoitukset	70	15. Tilinpäätössiirtojen kertymä	118
21. Pitkäaikaiset saamiset	70	16. Pakolliset varaukset	119
22. Lyhytaikaiset korolliset saamiset	71	17. Vieras pääoma	119
23. Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	71	18. Vakuudet ja vastuusitoumukset	120
24. Rahavarat	71	Hallituksen ehdotus voitonjakokelpoisten varojen käytöstä ja tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen allekirjoitus	120
25. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	72	TILINTARKASTUSKERTOMUS	121
26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	73	OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT	125
27. Pitkäaikaiset korolliset velat	75	SELVITYS TIKKURILAN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2020	126
28. Lyhytaikaiset korolliset velat	75		
29. Ostovelat ja muut korottomat velat	76		
30. Eläkeveloitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	77		

Hallituksen toimintakertomus

Vuonna 2020 kauppa- ja rakennusmaalien kysyntä oli vahvaa kaikilla Tikkurilan päämarkkinoilla, erityisesti toisella vuosipuoliskolla, koronapandemiasta huolimatta. Teollisuusmaaleissa myynti laski, mutta odotettua vähemmän.

Taloudellisesti Tikkurilan liiketoiminta kehittyi hyvin sekä liikevaihdon että kannattavuuden osalta. Vuonna 2020 Tikkurilan liikevaihto kasvoi 3,2 prosenttia ja 7,3 prosenttia ilman valuuttakurssien, yritysmyyntien ja sulkemisten vaikutusta. Tikkurilan oikaistu liiketulos parani 37,5 prosenttia 63,8 miljoonaan

euroon. Kasvua vauhditti erityisesti premium-tuotemerkkien hyvä myynti. Vuoden lopussa nettovelkaantumisasteemme oli 6,7 prosenttia ja sidotun pääoman tuotto (ROCE) oli noussut 24 prosenttiin.

Vuonna 2020 Tikkurila jatkoi strategiansa mukaisesti toiminnan tehostamista ja myynnin kasvun tukemista. Joulukuussa Tikkurila solmi yhdistymissopimuksen PPG Industries Inc.:n kanssa.

TALOUDELLINEN KEHITYS 2020

Milj. euroa	Liikevaihto			Liiketulos (EBIT)			Oikaistu liiketulos		
	1-12/2020	1-12/2019	Muutos-%	1-12/2020	1-12/2019	Muutos-%	1-12/2020	1-12/2019	Muutos-%
Konserni	582,0	563,8	+3,2 %	61,1	43,9	+39,1 %	63,8	46,4	+37,5 %
Ilman valuuttakurssien, yritysmyyntien ja liiketoiminnan lopettamisten vaikutusta		+41,4	+7,3 %						
SBU West	398,0	370,0	+7,5 %	49,0	30,4	+60,9 %	49,2	30,7	+60,3 %
Ilman valuuttakurssien, yritysmyyntien ja liiketoiminnan lopettamisten vaikutusta		+31,3	+8,5 %						
SBU East	184,1	193,8	-5,0 %	20,4	20,0	+2,0 %	21,8	22,0	-1,1 %
Ilman valuuttakurssien, yritysmyyntien ja liiketoiminnan lopettamisten vaikutusta		+10,2	+5,2 %						
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	-0,1	0,0	-508,4 %	-8,3	-6,5	-27,3 %	-7,2	-6,3	-13,4 %

Tikkurilan liikevaihto oli 582,0 (563,8) miljoonaa euroa, mikä on 3,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 7,3 prosenttia paikallisissa valuutoissa ilman yritysmyyntien ja liiketoiminnan lopettamisten vaikutusta.

Koko vuoden liikevaihto kasvoi SBU Westin liiketoiminnan kasvun ansiosta, kun taas SBU Eastin liikevaihto laski. Valuuttakurssivaihtelut vaikuttivat liikevaihtoa pienentävästi, erityisesti heikentyvä Venäjän rupla. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto kasvoi myös SBU Eastissa.

Liiketulos kasvoi 39,1 prosenttia kauppaa- ja rakennusmaalien volyymin kasvun, parantuneen myyntimixin ja tilapäisten toisella neljänneksellä toteutettujen kustannussäästöjen ansiosta, jotka olivat laskennallisesti muutamia miljoonia. Toisella vuosipuoliskolla kiinteät kustannukset palautuivat vähitellen normaali-tasoiheen, mikä mahdollisti kohdistetut kasvuun tähtäävät investoinnit ja tehokkuuden parantamistoimet.

Oikaistu liiketulos kasvoi 37,5 prosenttia. Vuonna 2020 vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat pääasiassa Venäjällä sijaitsevan pienen tehtaan sulkeminen ja julkiseen ostotarjoukseen liittyvät kustannukset. Vertailujaksolla vertailukelpoisuuteen vaikutti lähinnä Venäjän suunnitellun tehdasinvestoinnin peruuntuminen.

Osakekohtainen tulos (EPS) oli katsauskaudella 0,98 (0,75) euroa.

Eri tekijöiden vaikutus konsernin liikevaihtoon	2020 (1-12)	
	Milj. euroa	%
Liikevaihto 2019	563,8	
Myyntivolyyymi	12,5	+2,2 %
Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin kehitys	28,9	+5,1 %
Valuutat	-23,2	-4,1 %
Yritysmyyntien ja liiketoimintojen lopettamiset	-0,0	-0,0 %
Liikevaihto 2020	582,0	+103,2 %

Volyymeja kasvattivat kauppaa- ja rakennusmaalien, erityisesti ulkomaalien myynnin kasvu. Tikkurila jatkoi keskittymistä premium-tuotteisiin. Premium-brändien myynti kasvoi, ja vähittäiskauppojen omien tuotemerkkien sekä halvempien maalien myynti laski. Tämä johtui tietoisesta strategisesta päätöksestä keskittyä premium-brändeihin. Teollisuusmaaleissa volyymit kasvoivat hieman.

Myyntihinnoilla oli positiivinen vaikutus suotuisan myyntimixin ja kasvaneen premium-tuotteiden osuuden ansiosta.

Valuuttakurssien kokonaisvaikutus liikevaihtoon oli negatiivinen vuonna 2020. Vaikutus oli negatiivinen Venäjällä, Puolassa, lievästi negatiivinen Norjassa, Kiinassa ja Kazakstanissa sekä hieman positiivinen Ruotsissa.

TALOUDELLINEN KEHITYS LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

Tikkurilan raportoivat liiketoimintayksiköt ovat SBU West ja SBU East. SBU Westin toiminta-alueeseen kuuluvat Ruotsi, Tanska, Norja, Suomi, Puola, Viro, Latvia ja Liettua. SBU Eastin toiminta-alueeseen kuuluvat Venäjä, Keski-Aasian maat ja Kiina. Lisäksi SBU East on vastuussa viennistä yli 30 maahan. Vuodesta 2019, Tikkurilan Saksan tytäryhtiön toiminnan lopettamisen jälkeen, Saksa on kuulunut exportiin ja esitetty SBU Eastissa, tosin Saksan tytäryhtiöön liittyvät erät on esitetty SBU Westissä myös vuonna 2020 ja 2019.

SBU West

Milj. euroa	1-12/2020	1-12/2019	Muutos-%
Liikevaihto	398,0	370,0	+7,5 %
Ilman valuuttakurssien, yritysmyyntien ja liiketoiminnan lopettamisten vaikutusta		+31,3	+8,5 %
Liiketulos (EBIT)	49,0	30,4	+60,9 %
Liiketulos-% (EBIT-%)	12,3 %	8,2 %	+4,1 %-p
Oikaistu liiketulos	49,2	30,7	+60,3 %
Oikaistu liiketulos-%	12,4 %	8,3 %	+4,1 %-p
Investoinnit ilman yritysostoja	11,7	12,6	-7,1 %

Keskeisten maiden liikevaihdot

Milj. euroa	1-12/2020	1-12/2019	Muutos-%
Ruotsi	131,3	118,7	+10,6 %
Suomi	97,9	91,1	+7,4 %
Puola	92,6	89,4	+3,6 %

SBU Westin liikevaihto vuonna 2020 oli 398,0 (370,0) miljoonaa euroa, mikä on 7,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 8,5 prosenttia paikallisissa valuutoissa ilman yritysmyyntien ja liiketoiminnan lopettamisten vaikutusta.

Ruotsissa liikevaihto kasvoi sekä kauppaa- ja rakennusmaaleissa että teollisuusmaaleissa. Kasvun ajurina oli vahva kuluttajakysyntä kaikissa maalituotteissa, erityisesti ulkomaaleissa.

Suomessa liikevaihto kasvoi kauppaa- ja rakennusmaaleissa, sekä sisä- että ulkomaaleissa. Liikevaihto laski hieman teollisuusmaaleissa.

Puolassa liikevaihto kasvoi kauppaa- ja rakennusmaaleissa sisämaalien vauhdittamana. Liikevaihto laski hieman teollisuusmaaleissa.

Liiketulos kasvoi 60,9 prosenttia ja oli 49,0 (30,4) miljoonaa euroa.

Oikaistu liiketulos kasvoi 60,3 prosenttia 49,2 (30,7) miljoonaan euroon vuonna 2020.

Eri tekijöiden vaikutus SBU Westin liikevaihtoon	2020 (1–12)	
	(Milj. euroa)	%
Liikevaihto 2019	370,0	
Myyntivolyymi	17,6	+4,8 %
Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin kehitys	13,7	+3,7 %
Valuutat	-3,4	-0,9 %
Yritysmyyntit ja liiketoimintojen lopettamiset	-	-
Liikevaihto 2020	398,0	107,5 %

Vuonna 2020 **volyymit** kasvoivat Suomessa, Puolassa ja Ruotsissa, huolimatta koronatilanteen aiheuttamista rajoitustoimista toisella neljänneksellä.

Myyntihinnoilla oli positiivinen vaikutus kaikissa maissa suotuisan myyntimixin ansiosta koko SBU Westin alueella.

Valuuttakurssien kokonaisvaikutus liikevaihtoon oli negatiivinen vuonna 2020. Tähän vaikutti erityisesti Puolan zlotyn heikkeneminen, jota tasapainotti hieman Ruotsin kruunun vahvistuminen vuoden loppua kohti.

SBU East	2020 (1–12)			
	Milj. euroa	1–12/2020	1–12/2019	Muutos-%
Liikevaihto		184,1	193,8	-5,0 %
Ilman valuuttakurssien, yritysmyyntien ja liiketoiminnan lopettamisten vaikutusta			+10,2	+5,2 %
Liiketulos (EBIT)		20,4	20,0	+2,0 %
Liiketulos-% (EBIT-%)		11,1 %	10,3 %	+0,8 %-p
Oikaistu liiketulos		21,8	22,0	-1,1 %
Oikaistu liiketulos-%		11,8 %	11,4 %	+0,5 %-p
Investoinnit ilman yritysostoja		2,0	3,7	-46,2 %

Keskeisten maiden liikevaihdot

Milj. euroa	1–12/2020	1–12/2019	Muutos-%
Venäjä	133,6	143,6	-7,0 %

SBU Eastin liikevaihto vuonna 2020 oli 184,1 (193,8) miljoonaa euroa, mikä on 5,0 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 5,2 prosenttia paikallisissa valuutoissa.

Venäjällä koko vuoden liikevaihto kehittyi negatiivisesti Venäjän ruplan voimakkaan heikentymisen vuoksi. Liikevaihtoa laski toisella neljänneksellä koronatilanteen aiheuttamat rajoitukset, jotka sulki kauppoja kaikkialla Venäjällä, mutta kysyntä elpyi toisella vuosipuoliskolla varsinkin ulkomaaleissa. Teollisuusmaalien liikevaihto laski, sillä yhtiö teki strategisen valinnan keskittyä tiettyihin tuoteryhmiin ja premium-luokan teollisuustuotteisiin. Tikkurila sulki pienen, liuotinohteisia teollisuusmaaleja valmistavan tuotantoyksikön Pietarissa, Venäjällä kolmannella neljänneksellä.

Liiketulos kasvoi 2,0 prosenttia 20,4 (20,0) miljoonaa euroon huolimatta liikevaihdon negatiivisesta kehityksestä hyvän myyntikatteen ja tehokkaan kustannusten hallinnan ansiosta.

Oikaistu liiketulos laski 1,1 prosenttia ja oli 21,8 (22,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä vuonna 2020 olivat pienen tuotantoyksikön sulkeminen Pietarissa, Venäjällä. Vuoden 2019 vertailujaksolla vertailukelpoisuuteen vaikuttivat Venäjällä peruuntuneen tehdasinvestoinnin suunnittelusta aiheutuneet noin 2,0 miljoonan euron kulut.

Eri tekijöiden vaikutus SBU Eastin liikevaihtoon	2020 (1–12)	
	Milj. euroa	%
Liikevaihto 2019	193,8	
Myyntivolyymi	-5,0	-2,6 %
Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin kehitys	15,2	+7,8 %
Valuutat	-19,9	-10,3 %
Yritysmyyntit	-0,0	-0,0 %
Liikevaihto 2020	184,1	95,0 %

Volyymeihin vaikutti pienentävästi koronatilanteen aiheuttamat rajoitukset toisella vuosineljänneksellä, mutta kauppa- ja rakennusmaalien kysyntä elpyi vuoden jälkipuoliskolla. Teollisuusmaalien volyymit lasivat. Tämä oli pääosin seurausta Tikkurilan strategisesta päätöksestä keskittyä myyntivolyymien sijasta kannattavuuteen sekä premium-brändeihin kaikilla markkinoilla.

Myyntihinnoilla oli positiivinen vaikutus suotuisan myyntimixin ja kasvaneen premium-tuotteiden osuuden ansiosta.

Valuuttakurssien kokonaisvaikutus liikevaihtoon oli vuonna 2020 negatiivinen heikentyneen Venäjän ruplan vuoksi.

STRATEGISTEN KEHITYSHANKKEIDEN EDISTYMINEN

Tikkurilan strategisen toimintasuunnitelman toteuttaminen kannattavuuden ja tehokkuuden parantamiseksi eteni suunnitelmien mukaan vuonna 2020 pandemiasta huolimatta.

Tikkurilan strateginen toimintasuunnitelma käsittää seuraavat kuusi painopistettä:

- Tuotevalikoiman optimointi
- Kasvu erityisesti kauppa- ja rakennusmaaleissa sekä valituissa teollisuusasiakkaissa
- Myynnin johtamisen tehostaminen
- Operatiivisen toiminnan tehostaminen
- Säästöt kiinteissä kuluissa ja epäsuorien hankintojen keskittäminen
- Raaka-aineiden hankinnan ja käytön tehostaminen

Keskeiset toimenpiteet 2020

Vuonna 2020 Tikkurila jatkoi strategian mukaisia toimia kannattavuuden parantamiseksi ja tehokkuuden lisäämiseksi. Alla on kerrottu keskeisimmät toimenpiteet.

Tuotevalikoiman optimointi: Vuoden aikana Tikkurila priorisoi kannattavuutta keskittyen yhtiön premium-brändeihin ja -tuotteisiin sekä entistä ympäristöystävällisempien ja funktionaalisten tuotteiden kehittämiseen. Toimintaa suoraviivaistettiin pienentämällä tuotevalikoimaa sekä vähentämällä käytettävien tuotekaavojen ja yksittäisten raaka-aineiden määrää. Vuoden 2020 loppuun mennessä yhtiö saavutti tavoitteensa vähentää myyntiartikkeleiden määrää 50 prosentilla vuodesta 2016, mukaan lukien liiketoimintojen myynnin vaikutus.

Kasvu erityisesti kauppaa- ja rakennusmaaleissa sekä valituissa teollisuusasiakkaissa: Vuoden 2020 aikana uusia tuotteita tuotiin onnistuneesti markkinoille useassa maassa tukemaan myynnin kasvua. Uusien tuotteiden osuus kasvoikin liikevaihdosta, minkä taustalla olivat kaikissa asiakassegmenteissä niin kuluttajille, ammattilaisille kuin teollisuusasiakkaille suunnatut tuotelanseeraukset. Markkinoille tuotiin myös lukuisia uusia palveluita (esim. Colour App sekä sävytestereiden tilauskonsepti), joiden tarkoituksena on helpottaa oikean värin valitsemista. Markkinoinnilla vastattiin asiakkaiden koronaviruspandemian aikana muuttuneisiin tarpeisiin ("Hyvä olla kotona" -kampanja), kun tuotetietojen ja inspiraation hakeminen suoraan verkosta lisääntyi.

Myynnin johtamisen tehostaminen: Tikkurila keskittyi onnistuneesti kasvattamaan premium-tuotteiden osuutta myynnistä ja parantamaan myyntimixiä. Hinnankorotusten toimeenpano jatkui suunnitellusti valikoituilla markkinoilla ja tuotteissa. Syyskuussa myyntiorganisaatio jaettiin East ja West -divisiooniin myynnin johtamisen tehostamiseksi ja kasvun kiihdyttämiseksi.

Operatiivisen toiminnan tehostaminen: Uuden tuotanto- ja logistiikkasuunnitelman valmistelua jatkettiin tavoitteena toimitusketjun optimoiminen pitkällä aikavälillä. Uusi, sisäinen Tikkurila Business Steering (TBS) -prosessi otettiin käyttöön myynnin, tuotannon ja hankinnan suunnittelun (S&OP) koordinoimiseksi entistä tehokkaammin. Logistiikka- ja hankintatiimit keskitettiin tehokkuuden lisäämiseksi ja palvelun parantamiseksi. Syyskuussa suljettiin pieni, liuotinhenteisiä teollisuusmaaleja valmistava tuotantoyksikkö Pietarissa osana Tikkurilan keskittymistä vesiohenteisiin maaleihin. Marraskuussa Tikkurila Oyj ja Vantaan kaupunki allekirjoittivat yhteistyösopimuksen Tikkurilan maa-alueiden kehittämisestä Vantaalla. Maankäytön suunnittelu Vantaan kaupungin kanssa ja mahdollisen uuden tuotantolaitoksen suunnittelu- ja rakentamisprosessi on useiden vuosien hanke, minkä ajan valmistus jatkuu nykyisissä yksiköissä. Tikkurila arvioi, että nykyiset toiminnot käsittävä maa-alue voitaisiin myydä asteittain vuoteen 2035 mennessä. Yhtiö odottaa, että maa-alueen myynnistä saatava tulo riittää kattamaan selvästi nykyisen tuotantolaitoksen uudelleensijoittamisen.

Säästöt kiinteissä kuluissa ja epäsuorien hankintojen keskittäminen: Positiivinen kehitys kiinteissä kuluissa jatkui. Vuoden 2020 aikana kiinteät kulut laskivat yhden prosentin eli 178,1 miljoonaa euroon ja olivat 30,6 prosenttia liikevaihdosta (180,4 miljoonaa euroa ja 32,0 prosenttia). Vuoden alkupuoliskolla tehtiin koronapandemian takia tilapäisiä säästöjä, mutta alkusyksyyn mennessä kiinteät kulut normalisoituivat, kun panostuksia markkinointiin ja myynnin edistämiseen lisättiin kasvun tukemiseksi. Toisella vuosipuoliskolla keskityttiin kustannussäästöjen sijaan aktiiviseen kustannusten hallintaan, mikä mahdollisti kohdenetut investoinnit kasvuun ja tehokkuuden parantamiseen.

Raaka-aineiden hankinnan ja käytön tehostaminen: Merkittävä määrä vuonna 2019 ja 2020 tunnistetuja kustannussäästötoimenpiteitä toteutettiin suunnitellusti. Kaupalliset neuvottelut tärkeimpien materiaali- ja raaka-ainetoimittajien kanssa vuodelle 2020 saatiin päätökseen odotetuin positiivisin tuloksin. Tehostamistyö jatkui, ja keskityimme erityisesti yhteistyön tiivistämiseen entisestään tuotekehityksen, portfoliohallinnan ja raaka-ainehankinnan välillä.

RAHAVIRTA, RAHOITUS JA RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Tikkurilan rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät katsauskaudella hyvänä.

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuun oli yhteensä 97,6 (61,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirtaa paransi tilikauden aikana myönteisesti kehittynyt kannattavuus sekä kauden aikana keskimäärin alaisempi nettokäyttöpääoma. Koronaviruspandemian seurauksena Tikkurilan toimintamaiden hallitukset myönsivät erilaisia tukia ja muuttivat maksuehtoja epäsuorien henkilöstökustannusten, epäsuorien verojen ja tuloverojen maksamiseen. Näillä pidennetyillä maksuajoilla oli positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan ensimmäisellä vuosipuoliskolla, joka kuitenkin tasoittui toisella vuosipuoliskolla, eikä näillä näin ollen ollut enää merkittävää vaikutusta tammi-joulukuun rahavirtaan.

Lisäksi kannattavuuteen vaikutti vähäisessä määrin myös valtioiden myöntämät koronaviruspandemian aikaiset tukitoimet, kuten pakollisten henkilösivukuluprosenttien laskeminen ja suorat valtioiden myöntämät tuet henkilöstökuluihin. Nämä pienensivät Tikkurilan henkilöstökuluja noin 1,1 miljoonaa euroa tilikauden aikana. Nettokäyttöpääoman lasku tammi-joulukuun aikana johtui pääasiassa ostovelkojen vaikutuksesta, mutta myös myyntisaatavat kehittyivät positiivisesti.

Katsauskauden lopussa nettokäyttöpääoman määrä oli 55,6 (83,6) miljoonaa euroa. Investointien nettorahavirta oli yhteensä -5,7 (-8,6) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli katsauskauden lopussa yhteensä 92,0 (52,7) miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli 104,1 (125,4) miljoonaa euroa katsauskauden lopussa. Niistä vuokrasopimusvelkoja oli 17,3 (22,6) miljoonaa euroa. Nettovelka oli 12,1 (78,4) miljoonaa euroa. Nettovelka ilman vuokrasopimusvelkoja oli -5,2 (55,7) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 92,0 (47,0) miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset korolliset velat olivat yhteensä 34,0 (50,2) miljoonaa euroa, sisältäen liikkeen lasketut yritystodistukset, joiden nimellisarvo oli yhteensä 27,0 (43,0) miljoonaa euroa, sekä lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan 7,1 (7,3) miljoonaa euroa. Lisäksi pitkäaikaisia korollisia velkoja oli yhteensä 70,1 (75,1) miljoonaa sisältäen 10,3 (15,3) miljoonan euron vuokrasopimusvelan. Joulukuun lopussa konsernilla oli yhteensä 109,8 (110,2) miljoonaa euroa myönnettyjä nostamattomia lainoja tai tuottolimiittejä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -6,6 (-0,0) miljoonaa euroa, josta nettokorkokuluja oli -1,4 (-1,2) miljoonaa sisältäen vuokrasopimusvelkoihin liittyviä korkokuluja -0,9 (-1,1) miljoonaa euroa, ja muita rahoituskuluja -0,5 (-0,6) miljoonaa. Katsauskauden korollisten velkojen pääomapainotettu keskimääräinen korko oli 1,4 (1,4) prosenttia. Realisoituneiden ja realisoitumattomien valuuttakurssierojen vaikutus nettorahoitustuottoihin oli yhteensä -4,7 (1,7) positiiviset miljoonaa euroa nettotulosta heikentävä. Merkittävin vaikutus konsernin valuuttakurssieroihin tuli Venäjän ruplamääräisen sisäisen lainan kautta, Tikkurilan hallituksen päätöksen mukaisesti yhtiö ei tee valuuttatermiinejä tai sovelta muita rahoitusinstrumentteja riskiä suojaamiseksi, vaan valuuttakurssiriskien hallinnassa käytetään soveltuvin osin operatiivisia toimenpiteitä, kuten esimerkiksi sisään tulevien ja ulosmenevien rahavirtojen valuuttajakauman yhteensovittamista.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 41,1 (39,3) prosenttia ja nettovelkaantuneisuusaste 6,7 (45,6) prosenttia. Konsernin nettovelkaantuneisuusaste ilman vuokrasopimusvelkoja oli -2,9 (32,4) prosenttia. Tikkurilan rahoitusjärjestely sisältää kovenantin, joka perustuu konsernin nettovelkaantuneisuuteen.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2020 olivat 13,7 (16,3) miljoonaa euroa, josta 4,8 (5,1) miljoonaa euroa on IFRS 16 -standardin mukaisia investointeja käyttöoikeusomaisuuseriin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset olivat 24,4 (24,2) miljoonaa euroa mukaan lukien käyttöoikeusomaisuuseristä kirjatut 7,7 (8,2) miljoonan euron poistot.

Konserni tekee arvonalentumistestauksia IAS 36 -standardin mukaisesti.

MYYNТИ JA MARKKINOINTI

Tikkurila-konsernin myynti- ja markkinointikustannukset, mukaan lukien henkilöstökulut, olivat 77,7 (79,3) miljoonaa euroa vuonna 2020, mikä oli 13,3 (14,1) prosenttia liikevaihdosta. Tikkurila on markkinajohtaja yhtiön päämarkkina-alueilla vahvoine premium-brändeineen. Tikkurilan tuotteet tunnetaan laajasti ja asiakastytyväisyys (NPS) on korkealla tasolla.

Vuonna 2020 premium-tuotemerkkien (Tikkurila, Alcro ja Beckers kauppa- ja rakennusmaaleissa) asemaa myynnissä vahvistettiin entisestään, ja kaikkien kolmen strategisen brändin myynti kasvoi. Tikkurila kehittää korkealuokkaisia, helppokäyttöisiä ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja ja kouluttaa sidosryhmiään tuotteiden kestäväan käyttöön. Vuonna 2020 keskityimme edelleen tutkimukseen ja tuotekehitykseen nopeuttaaksemme uusien tuotteiden kehittämistä ja lyhentääksemme niiden markkinoille tuloaikaa.

Uusien tuotteiden määrä ja niiden osuus myynnistä kasvoi edellisvuodesta. Lanseerasimme uusia tuotteita puu- ja metalliteollisuudelle sekä kauppa- ja rakennusmaaleissa. Innovaatiotyössämme painottuvat kestävyys ja toiminnallisuudet. Takaamme turvallisen, tehokkaan ja kestäväan suojan pinnoille kaikissa olosuhteissa. Kestäväan kehityksen osalta Tikkurilalla on jo nyt eniten ympäristömerkittyjä tuotteita yhtiön päämarkkinoilla, ja jatkoimme tuotekehitystä keskittymällä erityisesti energiatehokkuuteen, ilmanlaatuun ja puhtaasiin pintoihin.

Funktionaalisten tuotteiden osalta jatkettiin uusien puupinnoille tarkoitettujen palosuojamaalien markkinoille tuontia kaikilla olennaisilla markkinoilla, ja lisäksi esittelimme teollisuusmaalisegmentissä uuden teräspinnoille tarkoitetun palosuojamaalin. Portfolion optimoinnin osalta Tikkurila saavutti vuoden loppuun mennessä tavoitteensa vähentää myyntiartikkeleita (SKU) 50 prosenttia verrattuna vuoden 2016 tasoon - mukaan lukien yritysmyyntien vaikutukset. Tämä on suoraviivaistanut myyntiä, markkinointia ja tuotantoa sekä lisännyt siten tehokkuutta. Toisaalta myyntiartikkeleiden vähentäminen ei ole juurikaan vaikuttanut myyntiin. Jatkoimme myös raaka-aineiden ja erilaisten maaliakaavojen määrän vähentämistä edelleen, mikä myös tehosti hankintaa ja tuotantoa.

Tuoteportfolion optimoinnin ja tehokkuuden parantamiseen liittyvien toimenpiteiden lisäksi Tikkurila esitelti useita uusia palveluita maalin ostamisen helpottamiseksi. Koronaviruspandemian aikana digitaalisten palvelujen tarve kasvoi selvästi. Uudistimme kaikkien pääbrändiemme verkkosivustot, jotta ne vastaavat paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Tikkurila kehitti myös digitaalisia palveluita ammattilaisille, esim. Pro Club -palvelun pk-urakoitsijoille. Esittelimme myös Colour App -sovelluksen ja uuden sävytestereiden konseptin, jotka mahdollistavat räätälöidyt väriratkaisut ja helpottavat värien valintaa. Tikkurilan värikokoelma myös uudistettiin päivitettyillä väreillä.

Vuoden 2020 aikana myyntiorganisaatio myös jaettiin kahteen divisioonaan: SBU Westiin ja SBU Eastiin tehokkuuden ja myynnin johtamisen lisäämiseksi.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tikkurilan tutkimus- ja tuotekehityskulut vuonna 2020 olivat 9,8 (9,6) miljoonaa euroa eli 1,7 (1,7) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2020 lopussa tuotekehityksessä työskenteli 183 (182) henkilöä. Tikkurilan tuotekehitysyksiköt sijaitsevat Suomessa, Puolassa, Venäjällä, Ruotsissa ja Virossa.

Tikkurilan tutkimus ja tuotekehitys vastaa uusien tuotteiden kehittämisestä, tuotevalikoiman ylläpidosta ja uudistamisesta sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden tutkimisesta ja käyttöönottamisesta. Asiakkaiden tarpeet, ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmat sekä lainsäädäntö ohjaavat tuotekehitystä.

Vuonna 2020 tutkimuksen ja tuotekehityksen painopisteitä olivat uusien tuotteiden lanseerauksissa, entistä ympäristöystävällisempien ja funktionaalisten tuotteiden kehittämisessä. Vuoden tärkeimpiä kauppa- ja rakennusmaalien lanseerauksia olivat uudet biopohjaiset tuotteet. Ruotsissa ja Suomessa lan-

seerattiin useita sisäseinämaaleja ja biopohjainen terassiöljy. Venäjällä lanseerattiin uusi liuotinvapaa sävytyspastasarja Avatint Plus. Teollisuusmaaliiketoiminnassa uusia lanseerauksia olivat mm. suojaavat pinnoitteet, OEM-ratkaisut ja metalliteollisuuden palonsuojamaali.

Tuotekehitysorganisaatiota vahvistettiin uusilla rekrytoinneilla. Tuotekehitysorganisaation kehitys jatkui suurimpia hankkeita olivat sisämaaliakaavojen optimoinnin viimeistely sekä kaikkien kauppa- ja rakennusmaalien kaavojen yhdenmukaistaminen käytettävien raaka-aineiden määrän vähentämiseksi säilyttäen kuitenkin korkeat laatuvaatimukset. Samanaikaisesti tuotekehitysorganisaatio varmisti, että Tikkurila täyttää uuden biosidien käyttöön liittyvän sääntelyn sekä Euroopan myrkytystietokeskuksen mukaiset velvoitteet.

HENKILÖSTÖ JA YHTIÖN JOHTO

Tikkurila-konsernin palveluksessa oli joulukuun 2020 lopussa 2 422 (2 607) henkilöä. Henkilöstömäärä oli tammi-joulukuussa keskimäärin 2 628 (2 713). Henkilöstön määrän laskun taustalla olivat liiketoiminoista luopuminen sekä toiminnan uudelleenjärjestelyt.

Alla on esitetty Tikkurila-konsernin henkilöstömäärä kunkin vuosineljänneksen lopussa liiketoimintayksiköittäin vuoden 2019 alusta.

Palkat ja palkkiot vuonna 2020 olivat yhteensä 80,7 (76,8) miljoonaa euroa.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Tikkurilan osakepääoma oli vuoden 2020 lopussa 35,0 miljoonaa euroa, ja osakkeiden rekisteröity kokonaisuus oli 44 108 252 kappaletta. Tikkurilan hallussa oli vuoden 2020 lopussa 2 371 omaa osaketta.

Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Tikkurilalla oli 31.12.2020 yhteensä 18 793 (18 449) osakkeenomistajaa. Luettelo suurimmista osakkeenomistajista pidetään säännöllisesti päivitettyinä Tikkurilan internetsivuilla osoitteessa <http://www.tikkurilagroup.com/fi/osakkeenomistajat>. Tikkurilan hallituksen puheenjohtajana toimii Tikkurilan suurimman omistajan Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi. Ajantasainen tieto Tikkurilan ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten osakeomistuksista on nähtävillä osoitteessa: <https://tikkurilagroup.com/fi/sijoittajahallinnointi/sisapiiri>.

Milj. euroa	Q1/2020	Q2/2020	Q3/2020	Q4/2020	Q1/2019	Q2/2019	Q3/2019	Q4/2019
SBU West	1 583	1 706	1 594	1 576	1 575	1 701	1 566	1 550
SBU East	1 085	1 066	954	829	1 133	1 130	1 063	1 041
Konserni-toiminnot	17	17	18	17	15	15	16	16
Yhteensä	2 685	2 789	2 566	2 422	2 723	2 846	2 645	2 607

Tikkurilan osakkeen joulukuun päätöskurssi oli 24,95 euroa. Kaupankäyntimäärillä painotettu keski-kurssi tammi-joulukuussa oli 16,69 euroa, alin kurssi 9,36 euroa ja korkein kurssi 24,95 euroa. Joulukuun lopussa Tikkurila Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 1,1 miljardia euroa. Osaketta vaihdettiin tammi-joulukuussa Nasdaq Helsinki Oy:ssä 18,2 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa noin 41,2 prosenttia osakkeiden määrästä. Osakevaihdon arvo oli 303,1 miljoonaa euroa. Tikkurilan osakkeilla käydään kauppaa myös Nasdaq Helsingin ulkopuolella, mutta tästä pörssin ulkopuolisesta kaupankäynnistä yhtiöllä ei ole käytös-sään tarkkoja tilastotietoja.

Tikkurilan tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassa olevia sopimuksia.

Ilmoitukset osakkeenomistuksen muutoksista

Vuoden aikana Tikkurila vastaanotti seuraavat arvopaperimarkkinalain mukaiset ilmoitukset muutoksista suurimpien osakkeenomistajien omistuksissa.

2.1.2020 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen **FMR LLC:Itä**, jonka mukaan Fidelity Management & Research Company on vaihtanut nimensä Fidelity Management & Research Company LLC:ksi 1. tammikuuta 2020 alkaen. FMR Co., Inc, FIMM ja SelectCo ovat myös sulautuneet Fidelity Management & Research Company LLC:ksi. Ilmoituksen jälkeen FMR LLC hallinnoi yhteensä 4 337 873 Tikkurila Oyj:n osaketta, mikä vastasi 9,83 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

26.6.2020 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen **Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmalta**, jonka mukaan sen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista oli alittanut 5 prosentin rajan 26.6.2020. Ilmoituksen jälkeen Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman omistus Tikkurila Oyj:ssä oli yhteensä 1 693 525 osaketta, mikä vastasi 3,84 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

22.9.2020 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen **Oras Invest Oy:Itä**, jonka mukaan sen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista oli ylittänyt 20 prosentin rajan 22.9.2020. Ilmoituksen jälkeen Oras Invest Oy:n omistus Tikkurila Oyj:ssä oli yhteensä 8 828 051 osaketta, mikä vastasi 20,01 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

23.9.2020 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen **Intrinsic Value Investors (IVI) LLP:Itä**, jonka mukaan sen hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista oli alittanut 5 prosentin rajan. Ilmoituksen jälkeen Intrinsic Value Investors (IVI) LLP:n välillinen omistus Tikkurila Oyj:ssä oli yhteensä 2 203 071 osaketta, mikä vastasi 4,99 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

14.10.2020 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen **Marathon Asset Management LLP:Itä**, jonka mukaan heidän varainhoitajiensa hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista oli alittanut 5 prosentin rajan. Ilmoituksen jälkeen edellä mainitut omistukset Tikkurila Oyj:ssä olivat yhteensä 2 018 006 osaketta, mikä vastasi 4,58 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

2.12.2020 Tikkurila Oyj vastaanotti ilmoituksen **Bestinver Gestion, S.A. SGII:Itä**, jonka mukaan Bestinver Gestion, S.A. SGII:n hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista oli alittanut 5 prosentin rajan 1.12.2020 tehdyillä osakekaupoilla. Ilmoituksen jälkeen Bestinver Gestion, S.A. SGII:n välillinen omistus Tikkurila Oyj:ssä on 2 182 610 osaketta, mikä vastaa 4,948 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

Osakeperusteiset kannustinjärjestelmät

Tikkurila Oyj:llä on konsernin avainhenkilöille suunnattu pitkäaikainen osakepohjainen kannustinjärjestelmä (ansaintakaudet 2018-2020, 2019-2021 ja 2020-2022).

Ohjelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön strategisen transformaation toteuttamisessa lyhyellä aikavälillä ja arvon nostaminen pitkällä aikavälillä, sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Pitkäaikainen kannustinohjelma koostuu kolmesta ansaintakaudesta ja sen kohderyhmään kuuluu noin 20 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräisestä käyttökatteesta (EBITDA) ja nettovelasta määritettyyn laskennalliseen arvoon kunkin ansaintajakson aikana. Ansaintajaksolta 2020-2022 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 160 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Mikäli osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Joulukuussa 2020 Tikkurilan hallitus päätti, PPG Industries Inc.:n kanssa tehdyn yhdistymissopimuksen mukaisesti, että yhtiö maksaa pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän ansaintajaksojen perusteella maksettavat suorittamattomat palkkiot kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti käteisellä, mikäli julkinen ostotarjous yhtiön osakkeista ja sen myötä yrityskauppa toteutuu. Maksutavan muutoksella on heikentävä vaikutus tilikauden 2021 tulokseen. Palkkion maksettavasta määrästä päättää yhtiön hallitus, ottaen huomioon muun muassa jokaisen ansaintajakson puiteissa kuluneen ajan ostotarjouksen toteuttamishetkellä.

Sisäpiirin omistukset ja johtohenkilöiden liiketoimet

Tietoa Tikkurilan hallituksen jäsenten ja johtoryhmän osakeomistuksista löytyy Selvityksestä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä kohdasta Hallituksen jäsenten esittely. Tietoa johtohenkilöiden liiketoimista vuoden 2020 aikana löytyy Tikkurilan verkkosivuilla julkaistuista pörssitiedotteista.

HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Tikkurila laatii erillisen selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten mukaisesti. Selvitys käsittelee myös muita keskeisiä hallinnonin osa-alueita. Selvitys sisältyy vuosikatsaukseen, ja julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla viimeistään 4.3.2021 Tikkurilan internetsivuilta osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

NIMITYSTOIMIKUNNAN KOKOONPANO

Nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle ehdotukset hallituksen jäsenten lukumääräksi, hallituksen kokoonpanoksi, hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi sekä hallituksen jäsenten palkkioiksi.

4.9.2020 valittiin Tikkurila Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsenet. Nimitystoimikunnan jäsenet ovat:

- Annika Paasikivi, toimitusjohtaja (Oras Invest Oy)
- Hanna Kaskela, johtaja, vastuullinen sijoittaminen (Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma)
- Patrick Lapveteläinen, sijoitusjohtaja (Sampo Oyj) ja hallituksen puheenjohtaja (Mandatum Life)
- Jari Paasikivi, hallituksen puheenjohtaja, Tikkurila Oyj (Nimitystoimikunnan asiantuntijajäsen)

Annika Paasikivi valittiin toimikunnan puheenjohtajaksi.

Tikkurilan osakkeenomistajien nimitystoimikunta on yhtiökokouksen perustama yhtiön osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuva toimielin, jonka tehtävänä on vuosittain valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset hallituksen jäsenten lukumääräksi, hallituksen kokoonpanoksi, hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi sekä hallituksen jäsenten palkkioiksi.

Tikkurilan kolme suurinta osakkeenomistajaa, jotka 30.4.2020 oli rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakeluetteloon, olivat Oras Invest Oy, Työeläkevakuutusyhtiö Varma ja Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö.

TIKKURILAN JOHTORYHMÄ

Vuoden lopussa Tikkurilan johtoryhmään kuuluivat:

- Elisa Markula, toimitusjohtaja
- Melisa Bärholm, henkilöstöjohtaja
- Fredrik Linde, johtaja, tuotanto
- Markus Melkko, talousjohtaja
- Anders Rotkirch, johtaja, strategiset muutosohjelmat ja digitalisaatio
- Meri Vainikka, johtaja, tuotteet ja palvelut
- Oskari Vidman, johtaja, myynti, SBU West
- Roman Ivashko, johtaja, myynti, SBU East (1.9.2020 alkaen)

Heinäkuussa Tikkurila kertoi, että myyntiorganisaatio jaetaan East- ja West-divisioonan myynnin johtamisen tehokkuuden lisäämiseksi. Divisioonat vastaavat yhtiön ulkoisesti raportoitavia liiketoimintayksiköjä (SBU East ja SBU West). Myyntijohtaja Oskari Vidman siirtyi johtamaan West-divisioonaa. Roman Ivashko nimitettiin East-divisioonan myyntijohtajaksi 1.9.2020 alkaen.

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 9.6.2020 Vantaalla. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen vuodelta 2019, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä vahvisti palkitsemispolitiikan.

Yhtiökokous päätti osingonmaksusta, hallituksen kokoonpanosta ja palkkioista, tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista, hallituksen valtuuttamisesta päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja hallituksen valtuuttamisesta päättämään osakeannista.

Yhdistymissopimuksessa PPG:n kanssa Tikkurila on sitoutunut olemaan käyttämättä valtuutta luovuttaa omia osakkeita tai laskea liikkeelle omia osakkeita.

Osinko

Yhtiökokous vahvisti 31. joulukuuta 2019 päättyneeltä tilikaudelta osingoksi enintään 0,50 euroa osakkeelta. Puolet ehdotetusta enimmäisosingosta, eli 0,25 euroa osakkeelta, maksettiin 18.6.2020 osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.6.2020 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Yhtiökokous päätti lisäksi valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan enintään 0,25 euron osakekohtaisen osingon jakamisesta myöhemmän ajankohtana, kun on mahdollista arvioida tarkemmin koronaviruspandemian vaikutuksia yhtiön liiketoimintaan. 28.10.2020 Tikkurilan hallitus päätti maksaa osingon toisen erän (0,25 euroa osakkeelta). Osinko maksettiin 6.11.2020 osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 30.10.2020 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon.

Hallituksen palkkiot

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan. Vuosipalkkiot ovat: puheenjohtaja 64 000 euroa, varapuheenjohtaja ja jäsen, joka toimii tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana 40 000 euroa sekä muut hallituksen jäsenet 32 000 euroa vuodessa. Vuosipalkkiosta noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Tikkurila Oyj:n osakkeina ja loput käteisenä. Osakkeet hankitaan suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun puolivuosisikatsaus ajalta 1.1.–30.6.2020 on julkistettu. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kultakin hallituksen ja sen valiokuntien varsinaiselta kokoukselta (pois lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona kotimaassa pidettäviltä kokouksilta 600 euroa sekä jäsenen kotimaan ulkopuolella pidettäviltä kokouksilta 1 200 euroa. Jäsenen osallistuessa kokoukseen puhelin- tai videoyhteyden välityksellä maksetaan 600 euron kokouspalkkio. Matkustuskustannukset korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan.

Hallituksen jäsenet

Hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin seitsemän ja hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka Lars Peter Lindfors, Riitta Mynttinen, Jari Paasikivi, Catherine Sahlgren, Petteri Walldén ja Heikki Westerlund. Uudeksi jäseneksi valittiin Andrey Pantyukhov. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Petteri Walldén. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja Jari Paasikiveä lukuun ottamatta kaikki ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista.

Tilintarkastajan valinta ja palkkio

Yhtiön tilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, ja päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Antti Suominen. Tilintarkastajan toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti. Tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiön hyväksymien laskujen perusteella.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja osakeantiin

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2021 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeantilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoit-

taminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen, yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksaminen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttaminen. Valtutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2021 saakka.

Yhtiökokouksen pöytäkirja on luettavissa yhtiön verkkosivuilta osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/yhtiokokous.

Tikkurilan hallituksen valiokuntien kokoonpano

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Heikki Westerlund ja jäseniksi Riitta Mynttinen ja Lars Peter Lindfors.

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja jäseniksi Petteri Waldén ja Riitta Mynttinen.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS 2021

Tikkurila Oyj:n yhtiökokous oli suunniteltu pidettäväksi 25. maaliskuuta 2021. Vireillä olevasta ostoprosessista johtuen yhtiön Hallitus on päättänyt lykätä kokousta myöhemmin ilmoitettavaan ajankohtaan.

KESTÄVÄ KEHITYS

SELVITYS MUUSTA KUIN TALOUDELLISESTA TIEDOSTA

Tikkurila on pohjoismainen maaliyhtiö, jonka tuotteet valmistetaan tarkoin valikoiduista, korkeimmat laatu- ja turvallisuusvaatimukset täyttävistä raaka-aineista. Kestävän ja turvallisen maalaamisen, pintakäsittelyn ja värienkäytön edelläkävijänä Tikkurila on sitoutunut tekemään konkreettisia toimenpiteitä varmistaakseen, että sen tuottamat ja asiakkailleen tarjoamat ratkaisut ovat laadukkaita ja pitkäaikaisen kestävän kehityksen ratkaisuja.

Lisätietoja Tikkurilan kestävän kehityksen lähestymistavasta on erillisessä kestävän kehityksen raportissa, joka julkaistaan maaliskuussa konsernin verkkosivulla www.tikkurilagroup.com/sustainability. Raportti on ulkoisesti varmennettu. Muihin kuin taloudellisiin tietoihin liittyvät riskit ja riskienhallinta on lue- teltu ja kuvattu tämän hallituksen katsauksen riskiosiossa.

Liiketoimintamalli ja arvon luominen

Tikkurila on maali- ja pinnoitevalmistaja, jota arvoketjussa edeltävät maaliraaka-aineiden ja pakkausten toimittajat sekä seuraavat ovat jälleenmyyjät, teollisuusasiakkaat ja kuluttajat. Tikkurila tarjoaa kuluttajille, ammattilaisille ja teollisuudelle maali- ja pinnoituspalveluita ja -järjestelmiä sisustukseen ja ulkopinnoille. Tuote- ja palveluvalikoimamme kattaa värit ja sävytyksen, maalausohjeet sekä asiantuntija- ja koulutuspalvelut.

Tärkein lisäarvo, jonka Tikkurila tuo pinnoitettujen pintojen arvoketjuun, on kykymme yhdistää oikea määrä oikeaa ainetta ja/tai yhdistettä sekä sekoittaa ja liuottaa ne oikeassa järjestyksessä oikeissa olo- suhteissa, jotta myyntiin asiakkaille ja kuluttajille voidaan toimittaa tehokkaasti turvallisia, kustannuskilpai- lukykyisiä ja laadukkaita tuotteita.

Liiketoimintamallissamme korostuvat vahvat brändit, jotka on luotu laadukkaalla pitkän aikavälin kehitys- työllä ja huomattavilla markkinointipanostuksilla. Myymme kauppamaaleja ja maalaamiseen liittyviä tuot- teita ja palveluita lähinnä maalien tukkukauppiaille ja jälleenmyyjille sekä suoraan vähittäiskaupoille. Tikku- rilalla on seitsemän maalinvalmistusyksikköä kuudessa maassa, ja vuoden 2020 lopussa meillä oli 2 422 työntekijää.

Materiaalien kestävyysnäkökohdat

Tikkurilalle kestävyys tarkoittaa, että sosiaaliset, eettiset ja ekologiset näkökohdat sekä vaikutukset tun- nistetaan ja käsitellään tinkimättä yhtiön taloudellisista tavoitteista ja sitoumuksista. Kestävän kehityksen näkökohdat eivät ole staattisessa tilassa ja tämä vaatii jatkuvaa seuraamista. Kun Tikkurilan kannalta olen- naisia kestävyysnäkökohtia tunnistetaan ja kiteytetään, hyödynnetään vakintuneita kontakteja ja aktiivista vuoropuhelua sidosryhmien kanssa. Lisäksi käydään läpi olemassa olevat lait ja säännökset sekä huomi- oidaan niiden muuttuminen. Samalla perehdytään alueellisiin ja paikallisiin asiakas- ja markkinatrendeihin, kuluttajien käytöksen tuntemukseen, kilpailija-analyysiin ja kaikkeen muuhun organisaation keräämään osaamiseen ja tietoon, ja tehdään tarvittaessa lisätutkimuksia. Tätä tukevat myös erityiset haastattelut ja työpajat yhdessä johdon ja Tikkurilan eri toimintojen ja eri maissa toimivien asiantuntijoiden kanssa.

Merkittävät kestävän kehityksen aiheet on määritetty perustuen sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien palautteeseen, lakien ja säännösten kehitykseen, markkinoiden ja asiakkaiden tuntemukseen ja laatu- järjestelmien kautta tunnistettaviin näkökohtiin, mukaan lukien ulkoisesti sertifioidut laatu- ja ympäristöjärjestelmämme. Tunnistettujen kestävyysnäkökohtien punnitsemiseen ja priorisointiin vaikuttavat muuttujat, kuten pakol- liset vaatimukset, noudattamatta jättämisen riskit, liiketoiminta- ja ekotehokkuusmahdollisuus, asiakkaiden

tarve, huoli tai pyyntö, välitön ja välillinen ympäristövaikutus, työterveys- ja työturvallisuusriski sekä keskipitkän ja pitkän aikavälin markkinatrendit ja tunnistetut megatrendit. Nämä aiheet on ryhmitelty kestävän kehityksen arvoketjualueisiin noudattaen kestävän kehityksen hallintomallia näin:

- Hankinnan kestävyys: toimittajien eettisen ja sosiaalisen suorituskyvyn hallinnan arviointi, pakkaukset ja ostettu energia
- Operatiivisen toiminnan kestävyys: työturvallisuus, resurssitehokas operatiivinen toiminta, vastuullinen yritys
- Tuotteiden kestävä kehitys tuotekehitys ja innovointi: korkealuokkaiset, pitkäaikaiset vastuulliset ratkaisut

Kestävän kehityksen näkökohdat ja -toimet on sisällytetty konsernin strategiaan ja strategian toteutussuunnitelmaan.

Käytännöt ja periaatteet

Tikkurila noudattaa aina liiketoiminnassaan korkeita eettisiä standardeja ja lainsäädäntöä arvopohjansa ja menettelyohjeidensa mukaisesti. Markkina-alueesta riippumatta me noudatamme kattavasti kansainvälisesti tunnistettuja yhteiskuntavastuun periaatteita, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työsuhteita, yhdistymisvapautta, syrjinnänvastaisuutta, työaikaa ja -ehtoja, työterveyttä ja -turvallisuutta sekä ympäristönsuojelua ja operatiivisen liiketoiminnan eettisyyttä. Pyrimme myös varmistamaan, että liikekumppanimme noudattavat näitä periaatteita.

Tikkurilan visio ja missio on yhdistetty yhdeksi tarkoitukseksi: ”Luomme vastuullisesti pohjoismaisia pinnoja, joilla on merkitystä”. Tähän tarkoitukseen on sisällytetty kestävän kehityksen mukainen tapa toimia ja edistää ympäristön hyvinvointia.

Arvomme – luotettavuus, innovatiivisuus ja ammattimaisuus – ohjaavat operatiivista toimintaamme ja tukevat kestävän kehityksen mukaisia toimia. Ne tulevat esiin arjessa ja kaikissa liiketoiminnan tilanteissa, niin pienessä kuin suuressa mittakaavassa. Tikkurila on myös sitoutunut YK:n Kestävän kehityksen tavoitteisiin, joista seuraavat neljä on valittu Tikkurilalle keskeisiksi tavoitteiksi:

- Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (8)
- Kestävät kaupungit ja yhteisöt (11)
- Vastuullista kuluttamista (12)
- Ilmastotoimia (13)

Tikkurilan menettelyohjeissa määritellään liiketoimintamme perusvaatimukset: ammattimaisten liikesuhdeiden luominen, eturistiriitojen välttäminen, yhtiön omaisuuden suojeleminen, reilu kilpailu, ihmisoikeudet ja tasa-arvo, terveys, turvallisuus ja ympäristö sekä luottamus ja tietosuoja. Odotamme jokaisen Tikkurilan työntekijän ja yrityksen edustajan samoin kuin liikekumppanin noudattavan Tikkurilan menettelyohjeiden vaatimuksia.

Jos esiintyy epäkohtia, työntekijät ja muut sidosryhmät voivat raportoida anonyymisti liiketoimintakäytäntöjen ja menettelyohjeiden rikkomuksista sekä muista laittomista tai epäeettisistä liiketoimintakäytännöistä. Järjestelmän tarkoitus on varmistaa, että Tikkurilan päivittäinen toiminta noudattaa asianmukaisesti hyvän hallinto- ja liiketoimintatavan periaatteita ja periaatteiden rikkomuksista ja muista laittomuuksista raportoidaan eteenpäin.

Tikkurilan menettelyohjeiden lisäksi päivittäistä työtämme ja toimintaamme ohjaavat erilaiset sovellettavaa lainsäädäntöä täydentävät käytännöt, periaatteet, toimintatavat ja vaatimukset, kuten

- listattujen yhtiöiden hallinnointikoodi
- valtuutuskäytäntö
- korruptiontorjuntaohjeet
- kilpailulainsäädännön noudattamista koskevat käytännöt
- kauppaoikeudelliset käytännöt
- tietosuojaikäytäntö sekä yhtiön GDPR-prosessit
- riskienhallintakäytäntö
- terveys-, turvallisuus- ja ympäristöohjeet
- hankintaperiaatteet
- tiedonantopolitiikka
- lähipiirikäytäntö
- sisäpiirikäytäntö.

Sertifioitu operatiivinen toiminta

Tikkurila luottaa kansainvälisesti tunnustettuihin ja standardoituin laatujärjestelmiin, kun se pyrkii tekemään jatkuvasti parannuksia ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusnäkökohdissa ja luomaan niille järjestelmällisen hallintokulttuurin. Laatujärjestelmät tarjoavat rakenteen ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuustyölle ja tukevat jatkuvan parantamisen toimia. Tämä mahdollistaa riskien paremman läpinäkyvyyden ja kehitysmahdollisuudet sekä tukee Tikkurilan määrätietoista pyrkimystä ekotehokkuuteen sekä työterveys- ja työturvallisuushallinnon korkeaan laatuun.

Käytössämme ovat laatujärjestelmät ISO 14001 ympäristöasioiden hallinnalle, ISO 45001 tai OHSAS 18001 työterveydelle ja -turvallisuudelle ja ISO 9001 laadunhallinnalle. Tikkurilassa käytettävät laatujärjestelmät ovat päätoimipaikkojen ja tärkeimpien varastojen osalta ulkoisesti sertifioituja.

Ympäristöasiat

Tikkurilan merkittävimmät kestävyystekijät, ottaen huomioon sosiaaliset ja eettiset näkökohdat, ovat kuitenkin tuotteisiimme ja niiden valmistukseen liittyvät ympäristönäkökohdat.

Ympäristö ja tuotteet

Kun tarkastellaan maalatun pinnan elinkaarta, ympäristövaikutukset aiheutuvat tyypillisesti hankkimistamme raaka-aineista sekä materiaaleista, joille tuotteitamme levitetään. Maalatun pinnan elinkaareissa maalien ja pinnoitteiden valmistuksella on ympäristövaikutusluokasta riippumatta suhteellisen pieni elinkaaren aikainen ympäristövaikutus.

Tuotteidemme ympäristötehokkuus on tärkeä muuttuja arvolupauksessamme. Faktapohjainen ja tie-teellinen tieto on elintärkeää, jotta organisaatiossa voidaan tehdä perusteltuja päätöksiä. Haluamme varmistaa, että tuotekehityksen seurauksena tuotteidemme nettovaikutus ympäristöön niiden elinkaaren aikana paranee aidosti verrattuna siihen, että vaikutus vain siirtyy elinkaaren sisällä tai erilaisten ympäristövaikutusten välillä muuttuu.

Tikkurilalla on useita kolmansien osapuolten varmistamia ympäristö- ja muita merkkejä kuten pohjoismainen Joutsen-merkki.

Vuoden 2020 raportointikauden aikana Tikkurilassa ei kirjattu yhtään tuoteturvallisuuteen liittyvää tai tuotteen sääntelyvaatimusten noudattamatta jättämistä, eikä Tikkurilassa kirjattu yhtään tuotteen sääntelyvaatimusten ja/tai vapaaehtoisten menettelysääntöjen noudattamatta jättämistä, joka koskee markkinointiviestintää, mukaan lukien mainonta, myyninedistäminen ja sponsorointi. Näin ollen Tikkurila ei vuoden aikana saanut sakkoja, seuraamuksia tai varoituksia sääntelyvaatimusten noudattamatta jättämisestä koskien tuotteitaan tai niiden markkinointiviestintää.

Ympäristö ja operatiivinen toiminta

Maalien (operatiivisen) valmistuksen tärkeimmät ympäristötekijät liittyvät jätteisiin, mukaan lukien jätevesi, energiankulutus, yhdisteiden haihtuminen ja päästöt. Tikkurilassa myös työterveys ja -turvallisuus on määritelty operatiivisen toiminnan merkittäväksi kestäväsuunnittelukohtaksi.

Vuonna 2020 Tikkurila investoi 0,0 (0,4) miljoonaa euroa ympäristönsuojeluun yksikössään, ja ympäristöön liittyvät operationaaliset kulut olivat yhteensä 2,7 (2,1) miljoonaa euroa. Tikkurilassa ei kirjattu merkittäviä päästövuotoja raportointikauden aikana.

Hankinta ja kestävä kehitys

Tikkurilan hankintatoimen johtamisjärjestelmä uudistettiin vastaamaan parannettuja toimintakäytäntöjä ja keskittämään toimintaa huomioimaan enemmän eri maiden välisen toiminnan ja synergiaedut. Nämä muutokset ovat parantaneet tapaa tehdä töitä ja kohdistaneet tiimien työskentelyä enemmän toimittajien arvioinnin ja hallinnan suuntaan.

Tikkurila edellyttää, että sen toimittajat ja kumppanit toimivat Tikkurilan liiketapaperiaatteiden ja kriteerien mukaisesti. Pyrkimyksenä on löytää toimittajia, jotka voivat tarjota tasapainoisen kokonaisuuden ottaen huomioon hintakilpailukyvyyn, korkeat liiketoiminnan standardit ja tuotevalikoiman kehittämisen kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tikkurilalla on noin 500 paikallista ja kansainvälistä raaka-aineen ja pakkausmateriaalien toimittajaa. Teemme sopimukset merkittävimpien toimittajiemme kanssa konsernin tasolla. Tikkurilan hankintaketjun toimittajissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia, vaikkakin hankitut raaka-aineet voidaan korvata esimerkiksi vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä.

Tikkurila valvoo ja arvioi toimittajia säännöllisesti arviointi- ja tarkastusprosessien avulla. Koronatilanteen vuoksi auditointeja ei voitu tehdä toimittajiemme tuotantoyksiköissä, mutta kehitimme etänä toteutettavan auditointimallin ja teimme yhden auditoinnin etänä. Tässä tilanteessa kuitenkin teimme 18 yritysastuuseen liittyvää pyyntöä toimittajillemme, joissa pyysimme korjaavia toimenpiteitä. Merkittävä askel kohti kattavaa hankintaketjun arviointia oli keväällä käyttöön otettu EcoVadis -yritysvastuualusta, jonka avulla yksittäisiä hankintaketjun osia voidaan arvioida niiden vastuullisuuden osalta. Vuonna 2020 Tikkurila saavutti ensimmäisen vuoden tavoitteensa, kun 63 prosenttia raaka-aine- ja pakkausmateriaaleista tehtiin CSR:n mukaisesti arvioiduilta kumppaneilta.

Työterveys ja -turvallisuus

Tuotannossa työskentelevien osalta Tikkurila seuraa tavoitteiden asettamista, suorituskyvyn hallintaa ja yksilöllistä kehitystä noudattaen maakohtaisia käytäntöjä.

Sosiaaliset ja henkilöstöön liittyvät asiat

Yhteiskuntavastuu otetaan huomioon toimintamme kaikissa vaiheissa raaka-aineen valinnasta ja toimittajien hallinnasta tuotantoon sekä tuotteiden käyttöön ja hävittämiseen. Kaikki tämä tehdään yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Operatiivisen toimintamme sosiaaliset vaikutukset on selvitetty, ja keskeisimmät niistä ovat sosiaalisia kysymyksiä, jotka liittyvät toimitusketjuun, työntekijöidemme työterveyteen, -turvallisuuteen ja -tyytyväisyyteen ja muihin Tikkurilan toimintaan liittyviin tekijöihin.

Henkilöstö

Raportointikauden lopussa henkilöstön määrä oli 2 422 (2 607), josta 96 % (95 %) oli kokoaikaisessa työsuhteessa. Kaikista työntekijöistä oli 37 % (36 %) naisia, ja heistä 78 % (79 %) oli toimihenkilöitä. Miehiä oli kaikista työntekijöistä 63 % (64 %), ja heistä 58 % (58 %) oli toimihenkilöitä. Yli 95 prosentilla työntekijöistä oli pysyvä työsopimus; naispuolisilla työntekijöillä luku oli hieman matalampi, 93 % (93 %), ja miespuolisilla 97 % (97 %).

Tikkurilassa työntekijät ja heidän esimiehensä käyvät vuosittain tavoite- ja kehityskeskusteluja, jotka perustuvat konserninlaajuiseen Tikkurila Drive-malliin. Tikkurila Drive kattaa kaikki Tikkurilan toimintamaissa työskentelevät toimihenkilöt ja asiantuntijat. Vuonna 2020 Tikkurilan henkilöstökyselyssä (Pulse) 76 prosenttia toimihenkilöistä kertoi käyneensä kehityskeskusteluja.

Työntekijöiden tyytyväisyys ja sitoutuminen

Tikkurila toteuttaa normaalisti vuosittain henkilöstökyselyn (Spirit). Kyselyn suorittaa ulkoinen kumppani, ja se mittaa sitoutumista, johtajuutta ja suorituksen johtamista koko yhtiössä. Tulosten perusteella laaditaan toimintasuunnitelmia, joita noudatetaan tiimin, funktion ja yhtiön tasolla. Vuoden 2020 aikana koronapandemia vaikutti suunnitelmiin ja Tikkurila Spirit -kysely lykättiin vuoden 2021 alkuun. Sen sijaan Tikkurila teki lyhyen Pulse-kyselyn, joka toteutettiin syksyllä, ja joka keskittyi ajankohtaisiin haasteisiin kuten etätyöskentelyyn.

Työturvallisuus

Turvallisuus on aina etusijalla kaikessa toiminnassa. Turvallisuuskulttuurin ja turvallisten työskentelytapojen lisäksi Tikkurilan turvallisuusyö keskittyy ennaltaehkäiseviin toimiin, kuten riskien arviointiin, turvallisuuskoulutukseen, keskusteluihin ja -kierroksiin, terveys- ja turvallisuushavaintojen ja niihin liittyvien ilmoitusten raportointiin sekä sisäisiin ja ulkoisiin tarkastuksiin. Ennaltaehkäisevä turvallisuusyö vaikuttaa yrityksen kustannustehokkuuteen sekä tarjoaa keinoja parantaa tehokkuutta ja vähentää sairauspoissaoloja. Tikkurilan työterveys- ja työturvallisuusyössä (OHS) noudatetaan ISO 45001 -laatu- ja turvallisuusstandardin vaatimuksia. 62 prosenttia (63) kaikista Tikkurilan työntekijöistä on sertifioitujen työterveyden ja -turvallisuuden laatu- ja turvallisuusjärjestelmän piirissä.

Tikkurila on määritellyt vuotuiset keskipitkän aikavälin työterveys- ja turvallisuustavoitteet, joiden lähtökohtana on tapaturmien määrän laskeminen nolnaan.

Vuonna 2020 Tikkurilan tapaturmataajuus (LTIF) oli 4,1 (3,5). Turvallisuusyönsä tärkein tavoite oli ymmärtää paremmin inhimillisiä tekijöitä. On äärimmäisen tärkeää varmistaa turvallinen työpaikka Tikkurilan jokaiselle työntekijälle, urakoitsijalle ja liikekumppanille, ja parantaa työpaikan turvallisuutta edelleen.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Tikkurila kunnioittaa ihmisoikeuksia koskevia kansainvälisiä periaatteita, kuten yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia YK:n suuntaviivoja. Lisäksi Tikkurila ymmärtää, että monimuotoisesta työyhteisöstä on liiketoiminnalle etua, ja pyrkii tarjoamaan kaikille yhtäläiset mahdollisuudet.

Korruption, lahjonnan torjunta ja kilpailulainsäädännön noudattaminen

Tikkurilalla on useita käytäntöjä, jotka ohjaavat Tikkurilan ja sen kumppanien toimintaa liittyen korruption, lahjontaan ja kilpailusääntöjen noudattamiseen. Tikkurila järjestää säännöllisesti koulutuksia menettelyohjeista, korruptiontorjunnan periaatteista ja kilpailusääntöjen noudattamisohjeista, jotta käytäntöjen sisältämiä periaatteita noudatetaan. Tikkurilan kaikkien toimittajien täytyy sitoutua toimittajien liiketapaperiaatteisiin.

Tavoitteet ja tulokset

Osana yhtiön strategista suunnittelua Tikkurila on määritellyt yhtiön avainhenkilöstön kanssa konkreettiset kestävä kehityksen tavoitteet vuosille 2021-2023.

Nämä tavoitteet ohjaavat Tikkurilan kestävä kehityksen hankkeita ja tukevat yhtiön kehitystä vastuullisuuden näkökulmasta.

- Hankinnan vastuullisuus: Hankintatoimen vastuullisuuden arviointi, kierrätettävä pakkausmateriaali ja uusiutuva energia
- Tuotannon vastuullisuus: Turvallisuus ensin ja tuotannon ekotehokkuuden parantaminen
- Tuote/tuotevalikoiman vastuullisuus: vastuullisten tuotteiden myynnin osuuden kasvattaminen ja jatkuva vesihenteisten tuotteiden osuuden kasvattaminen
- Toimia vastuullisesti ja aktiivisesti paikallisissa yhteisöissä

Vesihenteisten tuotteiden osuus kasvoi edelleen. Vuonna 2020 vesihenteisiä tuotteita myynnin volyy-meistä laskettuna oli jo 87,3 prosenttia (86,8).

Näiden lupausten lisäksi Tikkurila on sitoutunut YK:n kestävä kehityksen periaatteisiin, joista seuraavat neljä on valittu Tikkurilalle keskeisiksi tavoitteiksi:

- Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (8)
- Kestävät kaupungit ja yhteisöt (11)
- Vastuullista kuluttamista (12)
- Ilmastotojia (13)

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tikkurilan liiketoimintaan vaikuttavat erilaiset strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Tikkurila pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan riskit sekä reagoimaan niihin mahdollisimman ennakoivasti sekä rajoittamaan niiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia. Keskeisimpiä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat yhtiön arvion mukaan tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetkellä seuraavat:

Toimialaan liittyvät riskit

Maalitoimialalla kilpailu on kiristynyt ja yrityskauppoja tehdään aktiivisesti. Hinnan merkitys on korostunut tietyissä segmenteissä. Suuret vähittäiskauppa-asiakkaat ovat alkaneet karsimaan toimittajiensa lukumäärää ja kilpailuttamaan voimakkaammin ostojaan, ja edistämäänsä omien tuotemerkkiensä myyntiä. Tämä kehitys saattaa aiheuttaa tuotteiden myyntimarginaalien alentumista tai myynnin vähentymistä tai loppumista kokonaan tietyille asiakkaille, mikäli Tikkurila ei pysty tarjoamaan kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita.

Tikkurila myy valtaosan tuotteistaan ulkoisten jakelukanavien kautta, esimerkiksi tukkukaupan tai vähittäiskaupan yhtiöiden kautta. Viimeisten vuosien aikana ammattilaisten osuus on lisääntynyt. Samoin perinteiset pienimuotoiset vähittäiskaupan maalimyyvälät ovat hävinneet monella markkinalla (kuten Ruotsissa ja Puolassa), ja markkinaosuutta siirtynyt suurille kansainvälisille rautakaupparakettuilla, mikä lisää asiakas-keskittymäriskiä. Lisäksi digitaaliset uudet kanavat ja ostotavat muuttavat kilpailuasetelmaa, hinnoittelumalleja ja myös edellyttävät lisäpanostuksia.

Raaka-aineisiin liittyvät riskit

Tikkurila on riippuvainen toimittajiensa kyvystä toimittaa maalien valmistuksessa tarvittavia raaka-aineita. Useiden Tikkurilan kannalta tärkeiden raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hinnat ovat nousseet merkittävästi viime vuosina. On mahdollista, että Tikkurila ei pysty nostamaan myyntihintojaan riittävästi tai riittävän nopeasti kompensoimaan kustannusinflaatiota. Raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hinnat ovat pysyneet historiallisesti korkealla tasolla, ja vaikkakin joidenkin raaka-aineiden hinnat ovat alkaneet stabiloitua tai hieman laskea, on edelleen mahdollista, että Tikkurila ei pysty nostamaan myyntihintojaan riittävästi vastaamaan kustannusten lisäykseen. Lisäksi monien tärkeiden raaka-aineiden saatavuuden arvioidaan jatkuvan haasteellisina, mikä voi johtaa tuotannollisiin haasteisiin ja sen seurauksena myynnin menetyksiin sekä lisäkustannuksiin. Raaka-aineisiin liittyvät epävarmuudet voivat vaikuttaa kannattavuuteen, markkinaosuuskehitykseen, tuotevalikoimaan tai yleiseen kilpailutilanteeseen.

Operatiiviseen toimintaan ja rakennemuutokseen liittyvät riskit

Tikkurila on kahden viime vuoden aikana toteuttanut erilaisia toimia, joiden seurauksena tuotantolaitosten määrää ja henkilöstöä on vähennetty sekä organisaation ja johtamisen malleja uusittu. Nämä toimet voivat johtaa tietotaidon menettämiseen ja mahdollisesti pullonkauloihin joissakin toiminnoissa.

Luottotappioriskit

Vaikka Tikkurila ei ole kokenut merkittäviä luottotappioita, asiakasluottoriskit voivat haitata liiketoimintaa tai aiheuttaa tappioita. Tikkurilan melko keskittynyt asiakaskunta useilla markkinoilla on lisännyt merkittävien luottotappioiden riskiä. Tämän riskin tasapainottamiseksi Tikkurilalla on joissain tapauksissa käytössä vakuusjärjestelyjä ja Puolassa myös luottoturvakakuutus. Siitä huolimatta, että jonkin verran luottotappioita saamisista on jo kirjattu, on mahdollista, että asiakas- tai taloudellisia menetyksiä tulee yksittäisten konkurssien myötä lisää.

Valuuttakurssien kehitys

Tikkurilan kansainvälisestä toiminnasta johtuen konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan kohdistuu valuuttariskejä. Merkittävimmät valuuttariskit kohdistuvat Venäjän ruplaan, Ruotsin kruunuun ja Puolan zlotyyyn. Osa konsernin raaka-aineistoista on hinnoiteltu suoraan tai välillisesti Yhdysvaltain dollareina. Joidenkin konsernin kannalta keskeisten valuuttakurssien kehitys on ollut konsernin kannalta epä-

suotuisa viime vuosien aikana. Mikäli tämä kehitys jatkuu, sillä on negatiivinen vaikutus konsernin euro-määräiseen liikevaihtoon ja liiketulokseen, ja se voi myös vaikuttaa yhtiön suhteelliseen kilpailuasetelmaan joillakin markkinoilla. Lisäksi konsernin omaan pääomaan kohdistuu valuuttariski muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä oman pääoman eriä euromääräisiksi, ja euromääräisen konsernitaseen omaisuusarvot muuttuvat valuuttakurssien muuttuessa.

Koronaviruspandemiaan liittyvät riskit

Tikkurilan osalta pandemian aiheuttama epävarmuus liittyy etenkin siihen, kuinka nopeasti, laajasti ja pitkään paikallisten viranomaisten mahdolliset säädökset rajoittavat ihmisten liikkumista ja vaikuttavat asiakaskysyntään, mikä vaikuttaa myyntiverkostoon, tuotantoon ja hankintaan. Pandemian vaikutusten lisäantymisellä yhtiön päämarkkinoilla voisi olla haitallisia vaikutuksia Tikkurilan omille toimintoille, myyntiin, hankintaketjuun ja rahoituksen saatavuuteen. Toisaalta on myös mahdollista, että pandemiassa on jatkossakin positiivisia vaikutuksia kysyntään, kun ihmiset viettävät enemmän aikaa kotona.

MUUT KUIN TALOUDELLISET RISKIT

Tikkurilan merkittävimmät kestävyyyteen liittyvät riskit vaihtelevat arvoketjun vaiheiden mukaan. Paikalliset sekä ulkoisesti sertifioidut laatujärjestelmät tarjoavat vankan perustan järjestelmälliselle riskienhallinnalle. Riskit tunnistetaan ja arvioidaan, ja toimenpiteet riskien lieventämiseksi määritellään konsernin riskienhallintaprosessissa.

Hankinta

Tikkurila asettaa hankittaville materiaaleille korkeat laatu- ja turvallisuusvaatimukset, joista on suureksi osaksi säädetty lainsäädännössä, esimerkiksi REACHissa, CLP-asetuksessa, kansallisissa laeissa ja säännöksissä sekä eri merkintäjärjestelmien standardien edellytyksissä. Hankinnan riskit liittyvät siihen, mitä raaka-aineita hankitaan tuotteita varten, mistä raaka-aineet ovat lähtöisin ja millaiset liiketoimintatavat raaka-aineita valmistavilla ja jalostavilla organisaatioilla on.

Tikkurila valvoo ja arvioi toimittajia säännöllisesti arviointi- ja tarkastusprosessien avulla. Tikkurila edellyttää, että toimittajat ja kumppanit toimivat Tikkurilan ohjeiden mukaisesti ja täyttävät laatua, turvallisuutta, ympäristöä ja yhteiskuntavastuuta koskevat vaatimukset. Tikkurila tarkastaa ja arvioi toimittajia säännöllisesti, mm. toimittajien tilaus-, toimitus- ja tuotantoprosesseja, laadunvalvontatoimia sekä ympäristöön, työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyviä tekijöitä.

Operatiivinen toiminta

Tuotantoyksiköidemme toimintaluvut määrittelevät kehityksen toiminnallemme. Kiinteistöjä ja tuotantolaitoksia hoidetaan ja hallinnoidaan siten, että ne eivät aiheuta turvallisuus- tai ympäristöriskkejä tai haittaa alueen asukkaille. Monien laitosten tuotantoprosessi on suljettu. Jätteet, jätevesi ja päästöt käsitellään asianmukaisesti paikallisen lainsäädännön, käytäntöjen ja lupien mukaisesti. Tikkurilalla on ulkoisesti sertifioituja Tuotantolaitosten laadunhallintajärjestelmiä kestävyshankkeiden ja vaatimusten noudattamisen tueksi ja jatkuvan parantamisen systemoimiseksi. Päästöjen joutuminen ympäristöön on yleisesti tiedostettu riski, minkä vuoksi sitä valvotaan jatkuvasti sekä sisäisesti että ulkoisesti ja ympäristövahinkoriskiä pyritään pienentämään ennakoivoin toimin sekä huolehtimalla kemikaali-, työ- ja paloturvallisuuteen liittyvistä koulutuksesta ja prosesseista.

Ilmastomuutos voisi vaikuttaa operatiiviseen toimintaan välillisesti siten, että se nostaisi hankittavan primääri- ja sekundäärienergian hintoja. Tämän riskin hallitsemiseksi Tikkurila seuraa ja arvioi energiankulutustaan säännöllisesti ja käynnistää projekteja energiankäytön vähentämiseksi ja optimoimiseksi.

Yksikään tuotantoyksiköstämme ei ole velvoitettu osallistumaan olemassa oleviin pakollisiin päästökauppajärjestelmiin. Tietojemme mukaan tuotantoyksikkömme eivät sijaitse alueilla, jotka ovat erityisen tulvahreräisiä, joilla on korkea vesistressi tai jotka ovat alttiita ilmastomuutoksen muille välillisille vaikutuksille, esimerkiksi maanvyyryymille. Valmistusvaiheen riskit liittyvät työterveyteen ja -turvallisuuteen, maahan ja veteen hallitsemattomasti leviäviin päästöihin ja tuotannon päästöihin.

Tuotteet

Ilmastomuutoksen taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet liittyvät pääasiassa tuotteisiimme. Ilmastomuutos muuttaa sääolosuhteita; yksi yleisesti tunnustetuista vaikutuksista on alueellisesti kosteammät talvet ja kuumemmat kesät. Ilmastomuutoksen aiheuttamat sääolojen muutokset saattavat asettaa uusia vaatimuksia tuotteidemme suorituskyvyille. Jatkuva tuotekehitys auttaa Tikkurilaa paitsi valmistautumaan näihin muutoksiin myös tunnistamaan mahdollisuuksia.

Kaavojen sisältämiä raaka-ainekomponentteja koskevat säädökset kiristyvät. Tästä voi aiheutua välittömiä ja välillisiä vaikutuksia jäljempänä arvoketjussa. Näin syntyvät riskit vaativat hyvää hallintoa, tarkkoja tuoteturvallisuusprosesseja sekä toimintatapoja, jotka mahdollistavat nopean reagoinnin. Kuluttaja- ja asiakassidosryhmät suosivat yhä useammin ympäristö- ja muihin merkkeihin sidottuja tuotteita, ja ympäristö- ja turvallisuusmerkkien kriteerit tiukentuvat kaiken aikaa, joten Tikkurilan täytyy jatkuvasti kehittää olemassa olevia kaavoja, jotta tuotteemme täyttävät nämä kriteerit.

Tikkurilan riskienhallintaperiaatteet ovat nähtävissä Tikkurilan sivustolla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Lisätietoja taloudellisista riskeistä annetaan vuoden 2020 konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

MARKKINAKATSAUS

Vuoden lopussa bruttokansantuote oli laskenut koronapandemian takia yleisesti monissa maissa. Samaan aikaan oli käynyt selväksi, että maalliteollisuus oli yksi niistä toimialoista, jotka pystyivät hyötymään muutuneista kysyntätrendeistä. Paikalliset rajoitukset lisäsivät ihmisten remontointi-intoa ja kasvattivat näin kauppa- ja rakennusmaalien kysyntää. Teollisuusmaalien kysyntä vastaavasti heikentyi, mutta vaikutukset vaihtelivat huomattavasti maalliteollisuuden eri segmenttien välillä sekä alueellisesti.

Suurin osa Tikkurilan liikevaihdosta tulee kauppa- ja rakennusmaaleista, sisältäen kuluttaja- ja ammattilaismyynnin. Pandemia muutti markkinan dynamiikkaa: kuluttajat ovat viettäneet enemmän aikaa kotona, ja ammattilaisten palkkaamisen sijaan maalanneet enemmän itse. ”Tee-se-meille” (DIFM) -trendi on kääntynyt väliaikaisesti ”Tee-se-itse” -trendiksi (DIY). Kuluttajien kiinnostus korjausrakentamiseen on myös selvästi lisännyt tuotehakuja verkossa. Rakennusmaaleilla ammattilaismaalareiden kysyntä on ollut riippuvainen rakennushankkeiden jatkumisesta ja työntekijöiden saatavuudesta. Ammattilaisliiketoiminnan alueellisessa ja asiakaskohtaisessa kehityksessä on ollut selviä eroja. Kauppa- ja rakennusmaaleissa asiakkaat tekevät keskimäärin tilauksensa verrattain lyhyellä varoitusajalla, minkä takia näkyvyys on heikko.

Teollisuusmaalit muodostavat Tikkurilan liikevaihdosta alle 20 prosenttia. Pandemian aikana teollisuusmaalien kysyntä on heikentynyt pandemian aiheuttamien välillisten asiakkaiden liiketoimintavaikutusten vuoksi. Metalliteollisuuden laitevalmistajien osalta maalin kysyntää on vähentänyt asiakkaidemme oman liiketoiminnan heikentyminen. Samalla puuteollisuudessa maalin kysyntä on säilynyt vakaampana.

Raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien kustannukset ovat pysyneet suhteellisen vakaina. Toisaalta markkinahintojen volatiliiteetti on kasvanut, minkä vuoksi hintatrendit vaihtelevat raaka-aineittain ja keskimäärin hinnat ovat yhä pysyneet historiallisesti korkealla tasolla, viime vuosien merkittävän inflaation takia.

Koska suurin osa Tikkurilan liikevaihdosta tulee euroalueen ulkopuolelta, valuuttakurssien vaihtelut vaikuttavat jatkossakin yhtiön liikevaihtoon. Tikkurilan liiketoiminta-alueiden keskeisistä valuutoista Venäjän rupla heikkeni selvästi vuonna 2020 pandemian seurauksena. Puolan zloty heikkeni hieman edellisvuoden tasosta ja Ruotsin kruunu vahvistui hieman.

Tikkurilalla on hyvät edellytykset tarjota asiakkailleen korkealaatuisia ja kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita kaikilla liiketoiminnan osa-alueilla. Tikkurila on johtava kauppa- ja rakennusmaalien toimija Venäjällä, Ruotsissa, Suomessa ja Baltiassa. Puolassa Tikkurila on yksi keskeisistä kauppa- ja rakennusmaalien toimijoista.

Lähteet: Markets & Markets, Euromonitor, Oxford Economics, Chem Courier, GFK, SVEFF ja VTY.

YHDISTYMISSOPIMUS PPG INDUSTRIES INC.:N KANSSA

PPG Industries, Inc. ja Tikkurila Oyj allekirjoittivat 18.12.2020 yhdistymissopimuksen, jonka mukaan PPG Industries Inc. teki hallituksen suositteleman vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Yhtiön liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista osakkeista tammikuussa. Yhtiön hallituksen jäsenet, jotka osallistuivat päätöksentekoon, yksimielisesti päättivät suositella Yhtiön osakkeenomistajille Ostotarjouksen hyväksymistä. Lisätietoja ostotarjouksesta alla olevassa kappaleessa.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ostotarjous Tikkurila osakkeista (PPG Industries Inc.)

15.1.2021 PPG Industries, Inc. ("PPG") aloitti Ostotarjouksen kaikista Tikkurilan liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista. Ostotarjous käynnistyi 18.12.2020 allekirjoitetun yhdistymissopimuksen perusteella, jota muutettiin 5.1.2021, ja jonka mukaan PPG tekisi hallituksen suositteleman vapaaehtoisen julkisen käteisostotarjouksen kaikista Yhtiön liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista, jotka eivät ole Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa. Tarjousvastike muutettiin 5.1.2021 27,75 euroksi osakkeelta (aiemmin 25,00 euroa osakkeelta). Tarjousaika alkoi 15.1.2021.

Tarjousentekijä näkee Tikkurilassa merkittävää arvoa ja potentiaalia ja odottaa siten tekevänsä huomattavia investointeja Tikkurilan teknologiaan, infrastruktuuriin ja henkilöstöön sekä tarjoavansa Tikkurilalle pääsyn PPG:n globaaliin, monipuoliseen maali-, pinnoite- ja erikoispinnoitetarjoamaan, jolla Tikkurila pystyy rakentamaan ja syventämään edelleen asiakassuhteitaan, kehittämään rinnakkaisia tuotteita sekä pääsemään uusille maantieteellisille alueille.

Ostotarjouksen toteuttamisella ei odoteta olevan merkittäviä välittömiä vaikutuksia Yhtiön liiketoimintaan tai johdon tai työntekijöiden asemaan.

Yhtiön hallituksen jäsenet, jotka osallistuivat päätöksentekoon, ovat yksimielisesti päättäneet suositella osakkeenomistajille Ostotarjouksen hyväksymistä.

Tikkurilan tietyt suuret osakkeenomistajat eli Oras Invest Oy, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva, jotka edustavat yhdessä noin 29,39 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, sitoutuivat tietyn tavanomaisen ehdoin peruuttamattomasti hyväksymään Ostotarjouksen.

Kuten 15.1. julkistettiin, ostotarjouksen toteuttaminen on ehdollinen tiettyjen tavanomaisten edellytysten täyttymiselle tai sille, että Tarjousentekijä on luopunut vaatimasta niiden täyttymistä sinä päivänä tai siihen

päivään mennessä, kun Tarjousentekijä julkistaa Ostotarjouksen lopullisen tuloksen. Näihin edellytyksiin kuuluvat muun muassa kaikkien tarvittavien viranomaishyväksyntöjen saaminen sekä se, että Ostotarjous on hyväksytty sellaisten Osakkeiden osalta, jotka yhdessä Tarjousentekijän ennen Ostotarjouksen lopullisen tuloksen julkistamisen päivämäärää muutoin omistamien Osakkeiden kanssa, täysi laimennusvaikutus huomioiden, edustavat yhteensä yli yhdeksääkymmentä (90) prosenttia Tikkurilan Osakkeista ja äänioikeuksista, laskettuna osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) 18 luvun 1 §:n mukaisesti, joka sääntelee oikeutta ja velvollisuutta aloittaa pakollinen lunastusmenettely.

Lisätietoja PPG Industries Inc.:in aloittamasta ostotarjouksesta on saatavilla tähän liittyvistä pörsstitiedoista.

Tarjousvastikkeen korotus (34,00 euroon osakkeelta) ja yhdistymissopimuksen muutokset

PPG Industries, Inc. ("PPG") korotti 4.2.2021 ostotarjouksen tarjousvastiketta 34,00 euroon osakkeelta ja muutti tiettyjä muita tarjouksen ehtoja; PPG ja Tikkurila Oyj sopivat yhdistymissopimuksen muutoksesta.

Tikkurilan tietyt suuret osakkeenomistajat, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva, jotka edustavat yhdessä noin 9,32 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, sitoutuivat myymään Osakkeensa PPG:lle ilman ehtoja. Oras Invest Oy antoi lisäksi ehtoitta peruuttamattoman sitoumuksen hyväksyä Parannetun Ostotarjouksen, ja sitoutui myymään Osakkeensa PPG:lle ilman ehtoja sen jälkeen, kun PPG on saanut tarvittavat viranomaishyväksynnot. PPG:lle myytävät Osakkeet edustavat yhteensä noin 29,34 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista.

PPG odottaa, että Parannettu Ostotarjous voi toteutua jo maaliskuussa alkuperäisen ostotarjouksen ehoissa esitetyn alustavan aikataulun mukaisesti tai vuoden 2021 toisen neljänneksen alkupuolella. Viranomaishyväksyntöjen saaminen etenee tässä ennakoitussa aikataulussa.

Tarjousentekijä on muuttanut Parannetun Ostotarjouksen toteutumisen ehtoa, joka koskee vähimmäishyväksynnän määrää, ja alentaa sitä koskevaa raja-arvoa yli 90 prosentista yli 66,7 prosenttiin.

Perusteellisen arvioinnin ja keskustelujen jälkeen, sekä otettuaan huomioon muun muassa järjestelyn toteutumisvarmuutta Yhtiölle ja sen osakkeenomistajille, järjestelyn toteutumisaikataulua, mukaan lukien PPG:n Parannettua Tarjousta koskevan viranomaisprosessin etenemisen pitkälle, ja Yhtiölle ja sen työntekijöille sekä muille sidosryhmille mahdollisesti aiheutuvaa häiriötä, sekä konsultoituaan Yhtiön taloudellisia ja oikeudellisia neuvonantajia, Yhtiön hallitus on arvioinut PPG:n Parannettua Ostotarjousta ja verrannut sitä AkzoNobelin Mahdolliseen Kilpailevaan Tarjoukseen. Hallitus on katsonut PPG:n tarjoaman merkittävän Tarjousvastikkeen korotuksen seurauksena, yhdessä muiden Parannetun Ostotarjouksen muutettujen ehtojen ja tarvittavien viranomaishyväksyntöjen saamisen aikatauluun liittyvien transaktiovarmuutta koskevien näkökohtien vuoksi, että PPG:n Parannettu Ostotarjous on Yhtiölle, sen osakkeenomistajille ja muille sidosryhmille edullisempi AkzoNobelilta saatuun Mahdolliseen Kilpailevaan Tarjoukseen verrattuna. Yhtiön hallituksen jäsenet, jotka osallistuivat päätöksentekoon, ovat yksimielisesti päättäneet suositella Yhtiön osakkeenomistajille Parannetun Ostotarjouksen hyväksymistä.

PPG on myös antanut lisäsitoumuksia liittyen viranomaishyväksyntöjen saamiseen Parannetun Ostotarjouksen toteutumista varmistaakseen. Lisäksi Tarjousvastikkeen merkittävän korotuksen ja järjestelyn toteutumisvarmuutta lisäävien muutosten yhteydessä, sekä aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi, PPG pyysi Tikkurilaa korottamaan PPG:lle maksettavaa irtisanomiskorvausta, jos Yhdistymissopimus irtisanoetaan tietyistä Yhdistymissopimuksessa määritellyistä syistä, joita ovat muun muassa Yhtiön hallituksen peruuttaessa tai muuttaessa sen PPG:n Parannettua Ostotarjousta koskevaa suositusta.

Sitova ehtoja sisältävä ehdotus AkzoNobel N.V.:ltä

Tikkurila tiedotti 28.1.2021 vastaanottaneensa Akzo Nobel N.V.:ltä ("AkzoNobel") sitovan ehdotuksen ("Mahdollinen Tarjous"), jonka mukaan AkzoNobel tarjoutui hankkimaan Tikkurilan kaikki liikkeeseen las- ketut ja ulkona olevat osakkeet, mikäli Tikkurilan hallitus suosittelee tarjousta ja Oras Invest hyväksyy tar- jouksen. Sitova ehdotus vastaanotettiin sen jälkeen, kun AkzoNobel oli 18.1.2021 julkaissut sitomattoman ehdollisen ehdotuksen hankkia kaikki Tikkurilan osakkeet 31,25 euron osakekohtaisella tarjousvastikkeella, joka oli 113 prosenttia verrattuna Tikkurilan osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskihintaan 17.12.2020 päättyneellä kolmen kuukauden ajanjaksoilla ja 12,6 prosenttia korkeampi verrattuna hallituksen yksimielisesti suosittelemaan PPG Industries, Inc.:n 5.1.2021 julkistetun tarjouksen 27,75 euron osakekoh- taiseen tarjousvastikkeeseen.

Sitovan tarjouksen tekeminen oli ehdollinen seuraaville seikoille: Tikkurilan hallitus peruuttaa Yhtiön osakkeenomistajille antaman suosituksensa hyväksyä PPG Industries, Inc.:n 18.12.2020 julkistaman osto- tarjouksen ja suosittelee AkzoNobelin ostoparjousta; ja että AkzoNobel saa Oras Invest Oy:ltä peruuttamat- oman sitoumuksen hyväksyä AkzoNobelin ostoparjous.

Tikkurilan hallitus on pyrkinyt antamaan AkzoNobelille yhtäläisen mahdollisuuden tehdä sitovan tar- jouksen Yhtiön osakkeista. Yhtiö antoi AkzoNobelin 18.1.2021 julkistaman ehdotuksen jälkeen AkzoNobe- lille mahdollisuuden suorittaa due diligence -tarkastus ja neuvotella Yhtiön kanssa noudattaen samantyypp- istä prosessia, jota PPG:n kanssa noudatettiin.

AkzoNobelin 28.1.2021 julkistaman Mahdollisen Tarjouksen mukaisesti, Mahdollisen Tarjouksen toteut- taminen, mikäli se tehdään, olisi ollut ehdollinen tavanomaisille edellytyksille, jotka vastaavat olennaisilta osin PPG:n julkaiseman, 14.1.2021 päivätyn tarjousasiakirjan ehtoja, joita ovat muun muassa 90 prosentin hyväksymisosoituksen saavuttaminen ja tarvittavien viranomaisyhtymien saaminen, eikä Mahdollinen Tarjous olisi ehdollinen rahoituksen saamiselle. Saadakseen kilpailuviranomaisten hyväksynnän ja varmis- taakseen Tikkurilan ja sen osakkeenomistajien näkökulmasta järjestelyn toteutumisvarmuutta AkzoNobel ilmoitti sopineensa Hempel A/S:n kanssa keskeisistä ehdoista koskien omaisuserien myyntiä, sisältäen AkzoNobelin Pohjoismaiden ja Baltian maiden kauppa- ja rakennusmaalliiiketoiminnan myynnin, mikä toteutettaisiin AkzoNobelin Tikkurilaa koskevan Mahdollisen Tarjouksen toteuttamisen jälkeen. AkzoNobel N.V. julkisti 8.2.2021, että sillä ei ole enää aikomusta hankkia Tikkurilaa.

Suuret osakkeenomistajat

8.1.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen Lannebo Fonder AB:ltä, Lannebo Fonder AB:n hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista alitti 5 prosentin rajan, sen jälkeen, kun Lan- nebo Fonder myi 1 121 965 osaketta 7.1.2021 tehdyillä osakekaupoilla. Ilmoituksen jälkeen Lannebo Fonder AB:n omistus Tikkurila Oyj:ssä on 1 800 000 osaketta, mikä vastaa 4,08 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

13.1.2021 Tikkurila Oyj vastaanotti ilmoituksen J.P Morgan Chase & Co.:lta, jonka mukaan J.P Morgan Chase & Co.:n hallinnoimien rahastojen ja tilien välillinen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ja osak- keisiin oikeuttavista rahoitusvälineistä oli ylittänyt 5 prosentin rajan ja oli 5,21 prosenttia 8.1.2021 teh- tyjen kauppojen jälkeen. J.P Morgan Chase & Co.:n hallinnoimien rahastojen ja tilien välillinen omistus- osuus Tikkurilan osakkeista oli 96 335 osaketta, joka vastaa 0,22 prosenttia kaikista osakkeista, ja AML 9:6 mukaisista rahoitusvälineistä (equity swap) 2 202 912 osaketta, joka vastaa 4,99 prosenttia kaikista Tikkurilan osakkeista.

15.1.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen J.P Morgan Chase & Co.:lta, jonka mukaan J.P Morgan Chase & Co.:n hallinnoimien rahastojen ja tilien välillinen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista rahoitusvälineistä on alittanut 5 prosentin liputusrajan 12.1.2021 tehtyjen kauppojen jälkeen. Ilmoituksen jälkeen J.P. Morgan & Co.:n välillinen omistusosuus on alle minimirajan.

19.1.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen Sand Grove Capital Management LLP:lta, jonka mukaan Sand Grove Capital Managementin hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus omistusosuus Tikkurilassa nousi 5,06 prosenttiin Sand Grove Capital Managementin hankittua 2 230 000 osaketta 18.1.2021 teh- dyillä osakekaupoilla.

27. ja 28.1.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoitukset FMR LLC:ltä, joiden mukaan FMR LLC:n hallinnoimien rahastojen ja tilien välillinen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista on yhteensä 4,94 prosenttia 26. ja 27.1.2021 tehtyjen kauppojen jälkeen.

4.2.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen PPG Industries, Inc.:ltä, joka oli solminut osakkeiden ostosopi- muksia koskien 9,32 prosentin omistusosuutta vastaavan osakemäärän hankintaa Tikkurilan osakkeista ja 20,01 prosentin omistusosuutta vastaavan osakemäärän hankintaa Oras Invest Oy:n omistamista Tikku- rilan osakkeista, minkä toteutuminen on ehdollinen tiettyjen viranomaisyhtymien saamiselle. 8.2.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen PPG Industries Inc.:ltä, että osakekaupat 9,32 prosentin osuutta vastaa- vasta osakemäärästä oli toteutettu.

9.2.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen Sand Grove Capital Management LLP:lta, jonka mukaan Sand Grove Capital Managementin hallinnoimien rahastojen ja tilien omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista oli laskenut 0 prosenttiin 8.2.2021 tehdyillä osakekaupoilla.

11.2.2021 Tikkurila vastaanotti ilmoituksen J.P Morgan Chase & Co.:lta, jonka mukaan J.P Morgan Chase & Co.:n hallinnoimien rahastojen ja tilien välillinen omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista rahoitusvälineistä oli ylittänyt 5 prosentin rajan ja oli 6,01 prosenttia 8.2.2021 tehtyjen kaup- pojen jälkeen.

Nimitysvaliokunnan ehdotukset

Tikkurilan nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettäväksi myö- hempänä ajankohtana, että hallitukseen valitaan seitsemän jäsentä ja että hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen hallituksen nykyiset jäsenet Lars Peter Lindfors, Riitta Mynttinen, Jari Paasikivi, Andrey Pan- tyukhov, Catherine Sahlgren, Petteri Walldén ja Heikki Westerlund. Kaikki valittavaksi ehdotetut henkilöt ovat antaneet suostumuksensa ehdokkuudelle.

Nimitystoimikunta ehdottaa edelleen, että hallituksen puheenjohtajaksi valittaisiin Jari Paasikivi ja vara- puheenjohtajaksi Petteri Walldén.

Nimitystoimikunta ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten vuosipalkkiot pidettäisiin ennal- laan ja että vuosipalkkiot olisivat seuraavat: puheenjohtaja 64 000 euroa, varapuheenjohtaja ja jäsen, joka toimii tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana 40 000 euroa sekä muut hallituksen jäsenet 32 000 euroa.

Vuosipalkkio maksetaan kokonaan käteisellä ja maksu tapahtuu joko kahden (2) viikon kuluessa 1.1 – 31.3.2021 liiketoimintakatsauksen julkistamisesta, ja mikäli hallituksen jäsenten toimikausi päättyisi tätä aikaisemmin, kahden (2) viikon kuluessa toimikauden päättymisestä.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenille maksettava palkkio kultakin hallituksen ja sen valiokuntien varsinaiselta kokoukselta (pois lukien päätökset ilman kokousta) pysyy ennallaan ja maksetaan seuraavasti: jäsenen kotimaassa pidettävät kokoukset 600 euroa sekä jäsenen kotimaan ulkopuolella pidettävät kokoukset 1 200 euroa. Jäsenen osallistuessa kokoukseen puhelin- tai videoyhteyden välityksellä maksetaisiin 600 euron kokouspalkkio. Matkustuskustannukset ehdotetaan korvattavaksi yhtiön matkustussäännön mukaan. Tikkurilan nimitystoimikunnan jäsenet on esitelty kohdassa Nimitysvaliokunnan kokoonpano.

Muita tietoja

Katsauskauden jälkeen yhtiön liiketoiminnassa tai taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Tikkurila Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma oli 31.12.2020 yhteensä 154,4 miljoonaa euroa: sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston määrä oli 40,0 miljoonaa euroa ja kertyneiden voittovarojen määrä 114,4 miljoonaa euroa mukaan lukien tilikauden 2020 voitto.

Vireillä olevasta ostotarjousprosessista johtuen hallitus ehdottaa, että Tikkurilan varsinainen yhtiökokous päättää, että varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen perusteella ei makseta osinkoa vuodelta 2020. Hallitus muistuttaa osakkeenomistajia, että ostotarjouksen ehtojen mukaisesti kaikki maksetut osingot vähennetään tarjousvastikkeesta.

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tikkurila on vuoden 2020 lopussa päivittänyt strategisen suunnitelmansa keskipitkälle aikavälille 2021-2023 ja pitää voimassa yhtiön aiemmin julkistetut taloudelliset tavoitteensa. Tavoitteena on markkinoita nopeampi liikevaihdon kasvu ja yli 12 prosentin oikaistu liikevoitto. Päivitettyyn strategiaan perustuen Tikkurila suunnittelee investoivansa kasvuun vuosien 2021-2022 aikana ja saavuttavansa tavoitellun kannattavuustason jakson loppua kohti.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Liikevaihto: Tikkurilan tavoitteena on markkinoita nopeampi liikevaihdon kasvu
- Suhteellinen kannattavuustavoite: oikaistu liikevoitto yli 12 prosenttia
- Operatiivinen sidotun pääoman tuotto (ROCE): yli 20 prosenttia
- Taserakenne: nettovelkaantumisaste alle 70 prosenttia
- Osinko: Vähintään 40 prosenttia vuotuisesta operatiivisesta nettotuloksesta

OHJEISTUS VUODELLE 2021

Liikevaihdon arvioidaan pysyvän edellisvuoden tasolla ilman valuuttakurssien vaikutusta ja oikaistun liiketuloksen arvioidaan pysyvän edellisvuoden tasolla tai hieman alempana pois lukien julkisen ostotarjouksen toteuttamiseen liittyvät kulut. (2020: 582 milj. euroa ja 63,8 milj. euroa).

Vantaalla, helmikuun 11. päivänä, 2021

TIKKURILA OYJ
HALLITUS

Konsernin tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Laaja tuloslaskelma ja kannattavuus	2020	2019	2018
Liikevaihto tuhatta euroa	581 974	563 831	561 470
Ulkomaantoiminta tuhatta euroa	484 123	472 684	467 114
Liiketulos tuhatta euroa	61 083	43 923	26 534
% liikevaihdosta	10,5	7,8	4,7
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista tuhatta euroa	383	281	293
Rahoituskulut (netto) tuhatta euroa	6 579	19	5 780
% liikevaihdosta	1,1	0,0	1,0
Tulos ennen veroja tuhatta euroa	54 886	44 185	21 047
% liikevaihdosta	9,4	7,8	3,7
Tilikauden tulos tuhatta euroa	43 077	33 241	14 584
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI), %	22,0	18,0	10,4
Oman pääoman tuottoprosentti (ROE), %	24,4	20,6	8,8
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %	24,0	15,4	9,3
Tutkimus- ja kehittämisenot tuhatta euroa	9 827	9 603	9 234
% liikevaihdosta	1,7	1,7	1,6

Rahavirrat	2020	2019	2018
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat, tuhatta euroa	97 650	61 387	47 600
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä liiketoimintojen myynneistä, tuhatta euroa	1 865	1 641	552
Investoinnit, tuhatta euroa	8 062	11 076	12 229
% liikevaihdosta	1,4	2,0	2,2
Rahavirta investointien jälkeen, tuhatta euroa	91 983	52 742	36 267
Rahavirtatuotto sijoitetulle pääomalle (CFROI), %	29,9	19,3	15,2

Tase ja vakavaraisuus	2020	2019	2018
Pitkäaikaiset varat, tuhatta euroa	176 968	198 356	179 824
Oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus), tuhatta euroa	181 358	171 924	150 132
Oma pääoma ml. määräysvallattomien omistajien osuus, tuhatta euroa	181 358	171 924	150 132
Vieras pääoma, tuhatta euroa	260 252	265 137	249 853
Taseen loppusumma, tuhatta euroa	441 610	437 061	399 985
Korolliset velat, tuhatta euroa	104 109	125 378	121 004
Korolliset nettovelat, tuhatta euroa	12 131	78 370	85 518
Omavaraisuusaste, %	41,1	39,3	37,6
Nettovelkaantumisaste, %	6,7	45,6	57,0
Korolliset nettovelat / käyttökate	0,1	1,2	1,8

Henkilökunta	2020	2019	2018
Henkilöstön määrä keskimäärin	2 628	2 713	2 908
josta Suomessa	552	548	562

Valuuttakurssit	2020	2019	2018	
Tärkeimmät valuuttakurssit (31.12.)				
Venäjän rupla	EUR/RUB	91,4671	69,9563	79,7153
Ruotsin kruunu	EUR/SEK	10,0343	10,4468	10,2548
Puolan zloty	EUR/PLN	4,5597	4,2568	4,3014

Tikkurila sovelsi 1.1.2019 alkaen IFRS 16 -standardia. Vertailukausien lukuja ei ole oikaistu. Tämän johdosta konsernin nettovelkaantumisaste tilikaudella 2019 nousi ja 2019 nettovelkaantumisaste (gearing %) ilman vuokrasopimusvelkojen vaikutusta oli 32,4 %.

	2020	2019	2018
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Osakekohtainen tulos, euroa, laimentamaton	0,98	0,75	0,33
Osakekohtainen tulos, euroa, laimennettu	0,97	0,75	0,33
Osinko / osake, euroa ¹⁾	-	0,50	0,33
Osinko / tulos, % ¹⁾	-	66,3	99,8
Efektiivinen osinkotuotto / osake ^{% 1)}	-	3,5	2,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osake, euroa	4,11	3,90	3,40
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	44 105	44 106	44 106
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	44 106	44 106	44 106
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	44 286	44 186	44 121
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	44 348	44 202	44 131
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma, tuhatta euroa	181 358	171 924	150 132
Hinta / voittosuhte (P/E)	25,5	19,1	36,4
Osakkeen raportointikauden viimeinen pörssikurssi, euroa	24,95	14,36	12,02
Osakkeen ylin kurssi, euroa	24,95	15,58	18,96
Osakkeen alin kurssi, euroa	9,36	12,00	11,70
Osakkeen kaupankäyntimäärällä painotettu keskimääräinen kurssi, euroa	16,69	13,86	15,04
Osakkeiden markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	1 100,4	633,4	530,2
Osakkeen vaihto (1 000 kpl)	18 157	5 401	8 607
Osuus osakekannasta, %	41,2	12,2	19,5

¹⁾ 2020 hallituksen ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle.

OSATEKIJÖITÄ VAIHTOEHTOISIIN TUNNUSLUKUIHIN

Tikkurila esittää tavanomaisten IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi myös vaihtoehtoisia tunnuslukuja. Niiden avulla voidaan liiketoimintojen taloudellista kehitystä kuvata laaja-alaisemmin ja eri kausien vertailukelpoisuus helpottuu. Tikkurilan näkemyksen mukaan nämä tuottavat merkityksellistä ja hyödyllistä lisätietoa johdolle, sijoittajille sekä muille sidosryhmille. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja käytetään myös johdon palkitsemisen kriteereinä.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillisinä tai IFRS:n mukaisesti määriteltyjä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina, eivätkä ne ole IFRS-standardissa määriteltyjä tai nimettyjä. Niiden laskenta-kaavat on esitetty Tikkurilan vuosikatsauksessa kohdassa tunnuslukujen laskentakaavat.

Vertailukelpoisella liikevaihdolla tarkoitetaan kauden liikevaihtoa ilman valuuttakurssien vaikutusta ja ilman yrityshankintojen, -myyntien ja sulkemisten vaikutuksia. Vertailukelpoista liikevaihtoa käytetään kuvaamaan orgaanista liikevaihdon kehitystä.

Tunnuslukujen oikaistu liiketulos ja oikaistu liiketulosprosentti laskemiseen ei ole otettu mukaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Tämän tarkoituksena on parantaa liiketoiminnan ja siten tunnuslukujen keskinäistä vertailukelpoisuutta eri kausien välillä, kun mukana ovat vain tavanomaisesta liiketoiminnasta syntyneet kulut. Oikaistu liiketulos ja oikaistu liiketulosprosentti ovat tuloksellisuutta osoittavia mittareita sekä segmenttitason keskeisiä tunnuslukuja yhdessä liikevaihdon kanssa.

Nettovelkaantumisasteen avulla johto seuraa, mikä on omistajien yritykseen sijoittaman oman pääoman ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde. Nettovelkaantumisaste on tärkeä tunnusluku arvioitaessa yhtiön taloudellista tilannetta.

Sidotun pääoman tuotto prosentti (ROCE) % on tunnusluku, jolla mitataan kannattavuutta ja yrityksen liiketoimintaan sidotun pääoman käytön tehokkuutta.

Omavaraisuusaste on mittari, jonka avulla johto seuraa konsernin liiketoiminnassa käytettävän pääoman tasoa.

Rahavirta investointien jälkeen ilmaisee konsernin kykyä maksaa osinkoja omistajilleen sekä maksaa velkansa rahoituslaitoksille.

Oikaistu liiketulos

Tuhatta euroa	2020	2019	2018
Liiketulos	61 083	43 923	26 534
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:			
Divestoinnit, konsernirakenteen muutokseen liittyvät	17	66	2 013
Henkilöstöön liittyvät	472	540	6 884
Venäjän peruuntuneesta tehdasinvestoinnista aiheutuneet kulut	-	1 757	-
Ostotarjoukseen liittyvät erät	896	-	-
Arvon alentuminen	1 344	110	3 409
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	2 729	2 474	12 306
Oikaistu liiketulos	63 812	46 397	38 840
% liikevaihdosta	11,0 %	8,2 %	6,9 %

Oikaistu käyttökate

Tuhatta euroa	2020	2019	2018
Liiketulos	61 083	43 923	26 534
Poistot ja arvonalentumiset	24 401	24 206	21 578
Käyttökate (EBITDA)	85 484	68 129	48 112
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa (EBITDA)	1 385	2 364	8 897
Oikaistu käyttökate	86 869	70 493	57 009
% liikevaihdosta	14,9 %	12,5 %	10,2 %

Oikaistu nettotulos

Tuhatta euroa	2020	2019	2018
Kauden tulos	43 077	33 241	14 584
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	2 729	2 474	12 306
Eriin liittyvä vero vaikutus	-473	-104	-2 609
Oikaistu nettotulos	45 333	35 611	24 281

Korolliset nettovelat

Tuhatta euroa	2020	2019	2018
Pitkäaikaiset korolliset velat	70 136	75 135	49 998
Lyhytaikaiset korolliset velat	33 973	50 243	71 006
Korolliset velat yhteensä	104 109	125 378	121 004
Rahavarat	91 979	47 008	35 486
Korolliset nettovelat	12 131	78 370	85 518

Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %

	2020	2019	2018
Liiketulos + osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista ¹⁾	61 465	44 204	26 827
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma ²⁾	256 625	287 346	289 838
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %	24,0 %	15,4 %	9,3 %

¹⁾ 12 edellisen kuukauden ajanjaksolta²⁾ 12 kuukaudelta, keskimäärin

Liiketoimintaan sitoutunut pääoma, 12 kuukaudelta, keskimäärin

Tuhatta euroa

	2020	2019	2018
Nettokäyttöpääoma, 12 kuukaudelta, keskimäärin			
Vaihto-omaisuus	81 309	87 061	91 699
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	133 325	140 576	143 299
Pitkäaikaiset korottomat velat	-80	-44	-40
Lyhytaikaiset korottomat velat	-121 592	-119 046	-113 081
Nettokäyttöpääoma, keskimäärin	92 962	108 547	121 878
Valmiit aineettomat hyödykkeet	84 261	89 109	94 354
Valmiit aineelliset hyödykkeet	60 262	66 382	73 070
Käyttöoikeusomaisuushyödykkeet	18 714	22 862	-
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	426	446	536
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma 12 kuukaudelta, keskimäärin	256 625	287 346	289 838

Liiketoimintaan sitoutunut pääoma tilikauden lopussa

Tuhatta euroa

	Liitetieto	2020	2019	2018
Nettokäyttöpääoma tilikauden lopussa				
Vaihto-omaisuus		80 412	85 478	78 842
Pitkäaikaiset saamiset		5 692	7 042	8 872
Lainasaamiset ja muut rahoitukseen liittyvät saamiset vähennettynä ¹⁾	21	-3 389	-4 521	-6 635
Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		88 324	96 655	95 788
Korkoihin ja muihin rahoituseriin liittyvät saamiset vähennettynä ¹⁾	23	-121	-139	-183
Muut pitkäaikaiset velat		247	43	107
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut korottomat velat		115 270	100 986	95 685
Korkoihin ja muihin rahoituseriin liittyvät velat vähennettynä ¹⁾	29	-166	-138	-78
Nettokäyttöpääoma		55 569	83 624	80 970
Valmiit aineettomat hyödykkeet		82 556	87 524	90 646
Valmiit aineelliset hyödykkeet		57 403	65 544	67 494
Käyttöoikeusomaisuushyödykkeet		16 778	22 224	-
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset		295	282	393
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma tilikauden lopussa		212 601	259 198	239 503

¹⁾ Nettokäyttöpääomaeriin ei kuulu korot ja rahoituserät.

Tunnuslukujen laskentakaavat

VERTAILUKELPOINEN LIIKEVAIHTO

Liikevaihto laskettuna vertailukauden valuuttakursseilla ilman yrityshankintojen, -myyntien ja sulkemisten vaikutuksia.

LIIKETULOS (EBIT)

Liiketulos on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin, konsernirakenteen strategiisiin muutoksiin, pysyvien vastaavien omaisuuserien arvonalentumisiin tai niiden myyntivoittoihin tai -tappioihin sekä julkiseen ostotarjoukseen liittyvät erät. Lisäksi eriin voidaan hallituksen harkinnan mukaan sisällyttää merkittävät vakuuskorvaukset niiden luonteesta riippuen.

OIKAISTU LIIKETULOS

Liiketulos (EBIT) +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

KÄYTTÖKATE (EBITDA)

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

KOROLLISET NETTOVELAT

Korolliset velat - rahamarkkinasijoitukset - rahavarat

NETTOVELKAANTUMISASTE, %

Korolliset nettovelat
Oma pääoma

OMAVARAISUUSASTE, %

Oma pääoma
Taseen loppusumma - saadut ennakot

Saadut ennakot - katso liitetieto 29

SIOJITETUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROI), %

(Tulos ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut)
(Oma pääoma + korolliset velat) *

SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROCE), %

Liiketulos + osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista

(Nettokäyttöpääoma + valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + valmiit aineettomat hyödykkeet + käyttöoikeusomaisuuserät + sijoitukset pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyihin yrityksiin) **

OIKAISTU NETTOTULOS

Kauden tulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja niiden verovaikutus

OIKAISTU KÄYTTÖKATE

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

LIIKETULOSPROSENTTI

Liiketulos
Liikevaihto

KOROLLISET NETTOVELAT / KÄYTTÖKATE

Korolliset nettovelat
Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

RAHAVIRTATUOTTO SIOJITETULLE PÄÄOMALLE (CFROI), %

Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat
(Taseen loppusumma - korottomat velat) *

OMAN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROE), %

Tilikauden tulos
Oma pääoma *

RAHAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN

Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta

BRUTTOINVESTOINNIT

Lisäykset aineettomiin hyödykkeisiin, aineellisiin käyttöomaisuus-hyödykkeisiin, käyttöoikeusomaisuuseriin sekä lisäykset osakesijoitukseen ja pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyihin yrityksiin

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMA

Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset, pois lukien kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituseriin liittyvät siirtosaamiset - korottomat velat, pois lukien kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituseriin liittyvät siirtovelat

LIIKETOIMINTAAN SITOUTUNUT PÄÄOMA

Nettokäyttöpääoma + valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + valmiit aineettomat hyödykkeet + käyttöoikeusomaisuuserät + sijoitukset pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyihin yrityksiin

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO / OSAKE

Osinko / osake
Raportointikauden viimeinen pörssikurssi

HINTA / VOITTOSUHDE (P/E)

Raportointikauden viimeinen pörssikurssi
Osakekohtainen tulos (EPS)

EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA / OSAKE

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa
Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden päätöspäivänä

OSAKEKOHTAINEN TULOS (EPS), LAIMENTAMATON

Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta
Keskimääräinen osakemäärä

OSAKEKOHTAINEN TULOS (EPS), LAIMENNETTU

Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä

OSINKO / TULOS

Osinko / osake
Tulos / osake

OSAKKEEN KAUPANKÄYNTIMÄÄRÄLLÄ PAINOTETTU KESKIKURSSI

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto kauden aikana
Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä

OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO KAUDEN LOPUSSA

Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi

OSAKKEIDEN VAHDON KEHITYS, %

Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä
Keskimääräinen osakemäärä

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ KAUDEN LOPUSSA

Liikkeeseen laskettu osakemäärä - yrityksen hallussa olevat omat osakkeet

* Tilikauden alun ja lopun keskiarvo

** Keskimäärin tilikaudella

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

Tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Liikevaihto		581 974	563 831
Liiketoiminnan muut tuotot	6	2 654	3 290
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-2 358	5 893
Materiaalit ja palvelut		-290 866	-297 759
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7	-105 092	-99 349
Poistot ja arvonalentumiset	8	-24 401	-24 206
Liiketoiminnan muut kulut	9	-100 828	-107 777
Liikevoitto		61 083	43 923
Rahoitustuotot	11	2 542	6 920
Rahoituskulut	11	-9 122	-6 939
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	18	383	281
Tulos ennen veroja		54 886	44 185
Tuloverot	12	-11 809	-10 944
Tilikauden tulos		43 077	33 241
Muut laajan tuloksen erät	26		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutokset		189	-7
Etuuspohjaisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		-489	-3 886
Tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-87	831
Yhteensä muut laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-387	-3 062
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-12 981	5 455
Tuloverot liittyen eriin, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-	-
Yhteensä muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-12 981	5 455
Tilikauden laaja tulos yhteensä		29 709	35 634
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		43 077	33 241
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Tilikauden tulos yhteensä		43 077	33 241
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		29 709	35 634
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Tilikauden laaja tulos yhteensä		29 709	35 634
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	13	0,98	0,75
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	13	0,97	0,75

Konsernin tase (IFRS)

Varat

Tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	16, 17	69 096	70 188
Muut aineettomat hyödykkeet	16	13 476	18 244
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	60 109	69 293
Käyttöoikeusomaisuuserät	15	16 778	22 224
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	18	295	282
Muut sijoitukset	20	745	734
Pitkäaikaiset saamiset	21, 23	5 692	7 042
Varat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	30	88	83
Laskennalliset verosaamiset	25	10 690	10 266
Pitkäaikaiset varat yhteensä		176 968	198 356
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	80 412	85 478
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	22	1 597	742
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	23	88 324	96 655
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1 121	7 373
Rahavarat	24	91 979	47 008
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	5	1 209	1 449
Lyhytaikaiset varat yhteensä		264 642	238 705
Varat yhteensä		441 610	437 061

Oma pääoma ja velat

Tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma			
Osakepääoma	26	35 000	35 000
Muut rahastot	26	42	42
Käyvän arvon rahasto	26	94	1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	26	40 000	40 000
Omat osakkeet	26	-30	-42
Muuntoerot	26	-53 495	-40 514
Kertyneet voittovarot		159 747	137 437
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		181 358	171 924
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	-
Oma pääoma yhteensä		181 358	171 924
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset korolliset velat	27	70 136	75 135
Muut pitkäaikaiset velat	29	247	43
Velat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	30	30 421	28 728
Varaukset	31	1 673	1 584
Laskennalliset verovelat	25	3 081	3 645
Pitkäaikaiset velat yhteensä		105 558	109 135
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	28	33 973	50 243
Ostovelat ja muut korottomat velat	29	115 270	100 986
Varaukset	31	425	1 528
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		5 026	3 245
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	5	-	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä		154 694	156 002
Oma pääoma ja velat yhteensä		441 610	437 061

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

Liiketoiminnan rahavirta

Tuhatta euroa	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Tilikauden tulos	43 077	33 241
Oikaisut:		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot ja arvonalentumiset	24 401	24 206
Työsuhde-etuudet	2 174	876
Varausten muutos	-186	-1 372
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	-349	-427
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot	311	54
Muut erät	7 128	5 990
Osinkotuotot	-3	-6
Korkokulut ja muut rahoituskulut	2 603	2 554
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	-721	-836
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	-383	-281
Rahoituksen kurssierot	4 701	-1 694
Verot	11 809	10 944
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	94 562	73 249
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 628	-7 973
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	236	2 222
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	19 419	3 261
Käyttöpääoman muutos yhteensä	13 027	-2 490
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-3 794	-2 742
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	437	1 817
Maksetut verot	-6 582	-8 447
Liiketoiminnan nettorahavirta	97 650	61 387

Investointien rahavirta

Tuhatta euroa

Liitetieto 1.1.–31.12.2020 1.1.–31.12.2019

Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-7 099	-9 336
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-963	-1 740
Tytäryhtiöiden myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	5	516	1 246
Muiden sijoitusten myynti		169	3
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		1 349	373
Aineettomien hyödykkeiden myynti		-	22
Lainasaamisten takaisinmaksut (+)		-	426
Lainasaamisten lisäys (-)		-	-
Saadut osingot		361	360
Investointien nettorahavirta		-5 667	-8 646
Rahavirta ennen rahoitusta		91 983	52 742

Rahoituksen rahavirta

Tuhatta euroa

Liitetieto 1.1.–31.12.2020 1.1.–31.12.2019

Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)		-	60 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)		-	-50 000
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+)		193 707	200 783
Lyhytaikaisen rahoituksen vähennys (-)		-209 727	-228 740
Vuokrasopimusvelkojen maksut (-)		-7 465	-7 260
Maksetut osingot		-22 049	-14 555
Omien osakkeiden hankinta		-208	-
Rahoituksen nettorahavirta		-45 742	-39 772

Rahavarojen nettomuutos

46 241 12 970

Rahavarat 1.1.	24	47 008	35 486
Rahavarojen kurssimuutos		1 270	1 448
Rahavarat, jotka on esitetty myytävänä olevina varoina	5	-	-
Rahavarat 31.12.	24	91 979	47 008
Rahavarojen nettomuutos		46 241	12 970

Rahavirtalaskelman rahavarojen ja taseessa esitettyjen rahavarojen täsmäytys on esitetty liitetiedossa 24 Rahavarat.

Rahoituksen velkojen muutos on esitetty liitetiedossa 33.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

EMOYHTEISÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

Tuhatta euroa	Liitetieto	Osake- pääoma	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2018		35 000	42	1	40 000	-42	-45 969	121 100	150 132	-	150 132
Laadintaperiaatteiden muutos, IFRS 16		-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Oma pääoma 1.1.2019		35 000	42	1	40 000	-42	-45 969	121 101	150 133	-	150 133
Kauden laaja tulos yhteensä	26	-	-	-	-	-	5 455	30 179	35 634	-	35 634
Osakeperusteinen palkitseminen		-	-	-	-	-	-	712	712	-	712
Osingonjako		-	-	-	-	-	-	-14 555	-14 555	-	-14 555
Oma pääoma 31.12.2019		35 000	42	1	40 000	-42	-40 514	137 437	171 924	-	171 924
Oma pääoma 1.1.2020		35 000	42	1	40 000	-42	-40 514	137 437	171 924	-	171 924
Kauden laaja tulos yhteensä	26	-	-	93	-	-	-12 981	42 597	29 709	-	29 709
Omien osakkeiden hankinta		-	-	-	-	-208	-	-	-208	-	-208
Osakeperusteinen palkitseminen		-	-	-	-	220	-	1 763	1 983	-	1 983
Osingonjako		-	-	-	-	-	-	-22 050	-22 050	-	-22 050
Oma pääoma 31.12.2020		35 000	42	94	40 000	-30	-53 495	159 747	181 358	-	181 358

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma (FAS)

Tuhatta euroa	2020	2019
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 000	40 000
Edellisten tilikausien voittovarot	91 911	85 757
Tilikauden voitto	22 530	28 411
Yhteensä	154 441	154 168

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

PERUSTIEDOT

Tikkurila Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Vantaa ja rekisteröity osoite Heidehofintie 2, 01300 Vantaa. Tikkurila Oyj on Tikkurila-konsernin emoyhtiö. Tikkurilan osake on noteerattu Nasdaq Helsingissä 26.3.2010 alkaen.

Tikkurila tarjoaa kuluttaja- ja ammattilaisasiakkaille helpokäyttöisiä ja kestäviä ratkaisuja pintojen suojaamiseen ja kaunistamiseen. Tikkurila on vahva alueellinen toimija, jonka tavoitteena on olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa ja Venäjällä. Tikkurila-konserni on organisoinut liiketoimintansa kahteen maantieteellisesti määriteltyyn strategiaan liiketoiminta-alueeseen: SBU West ja SBU East. Tilikaudella 2020 Tikkurila-konsernin liikevaihto oli 582,0 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä keskimäärin 2 628 henkilöä. Yritys toimii 11 maassa ja tuotantoa on 6 maassa.

Tikkurila Oyj:n hallitus on kokouksessaan 11.2.2021 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös tai tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavilla yhtiön pääkonttorista Heidehofintie 2, 01300 Vantaa ja internet-osoitteesta www.tikkurilagroup.com.

LAATIMISPERUSTA

Tikkurila Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardia sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisöissä sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset. Tikkurila Oyj laati ensimmäisen IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen tilikaudelta 2008.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia rahoitusvaroja sekä tilinpäätöshetkellä IFRS 5 -standardin perusteella myytäväksi luokiteltuja omaisuus- ja velkaeria.

Emoyhtiö Tikkurila Oyj:n toiminta- ja esittämismäärä on euro, joka on myös konsernitilinpäätöksen esittämismäärä. Tilinpäätöstiedot on esitetty tuhannen euron tarkkuudella, ellei muuta ole todettu. Kaikki esitetyt luvut ovat pyöristettyjä. Pyöristyseroista johtuen taulukoiden luvut eivät yhteenlaskettuna välttämättä täsmää taulukoiden loppusummiin. Konsernitilinpäätös laaditaan kalenterivuodelta, joka on myös emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilikausi.

Konserni on soveltanut 1.1.2020 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joilla on vaikutusta raportoituihin tai tulevaisuudessa raportoitaviin tietoihin:

- Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan Olennessen määritelmä (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät olennessen määritelmää sekä antavat siihen ohjeistusta. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu. Muutosten tarkoituksena on myös varmistaa, että olennessen määritelmä on johdonmukainen kaikissa IFRS-standardeissa. Muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 9:ään, IAS 39:ään ja IFRS 7:ään Viitekorkouudistus (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksissa annetaan tilapäisiä helpotuksia suojauslaskentaan, sellaisiin suojaussuhteisiin, joihin viitekorkouudistuksella on suora vaikutus ja mikäli tästä uudistuksesta aiheutuu epävarmuutta. Muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Uudistettu Taloudellisen raportoinnin käsitteellinen viitekehys (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Viitekehyksessä on uusia taloudellisen raportoinnin käsitteitä, päivitettyjä määritelmiä muun muassa varojen ja velkojen osalta. Muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 3:een Liiketoiminnan määritelmä (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan määritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin tekemisen siitä, onko hankittu toimintokokonaisuus ennemmin ryhmä omaisuuseriä kuin liiketoiminta. Uudistetun liiketoiminnan määritelmän mukaan hankintaan täytyy sisältyä panos ja tosiasiallinen prosessi, jotka yhdessä myötävaikuttavat merkittävästi kykyyn saada aikaan tuotoksia. Tuotosta määritettäessä painotetaan tavaroiden ja palvelujen tuottamista asiakkaille sekä sijoitustuotteiden ja muiden tuotteiden kerryttämistä, eikä se sisällä pienempien kustannusten ja muun taloudellisen hyödyn muodossa saatavaa tuottoa. Muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutos IFRS 16:een Vuokrasopimukset – Covid-19:ään liittyvät vuokratuotokset (voimaan 1.6.2020). Muutoksella annetaan tilapäisiä helpotuksia suoraan Covid 19 pandemian johdosta myönnettyjen vuokranmaksuhelpotusten käsittelyyn. Tällöin apukeinona voidaan valita, ettei suoraan pandemiasta johtuvia ehdot täyttäviä vuokratuotoksia käsitellä kuten vuokrasopimuksen muutoksia. Tällöin niitä käsitellään ikään kuin muuttuvina vuokrina sinä kautena kuin ne on myönnetty. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen laadinta IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta arvioiden ja oletusten käyttämistä. Nämä vaikuttavat taseen laadintahetken omaisuus- ja velkamääriin, raportointikauden tuottojen ja kulujen määriin sekä vastuusitoumusten ja ehdollisten velkojen ja varojen määriin. On mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Lisäksi konsernin johto käyttää harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa, ja mikäli on mahdollista valita vaihtoehtoisten kirjaustapojen välillä, myös kirjaustavan valinnassa.

Johdon harkintaa edellyttävistä arvioista on kerrottu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.

YHDISTELYPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Tikkurila Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Ennen vuotta 2003 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten liikearvon määrä vastaa konsernin aiemmin soveltaman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 konserniin kuului 15 yhtiötä emoyhtiö mukaan lukien, ja konsernilla oli omistuksia yhdessä yhteisyrytyksessä. Konsernilla ei ollut omistusosuuksia osakkuusyrytyksissä tilikausilla 2020 tai 2019.

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen lisäksi sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yhteisöjä, jotka ovat konsernin määräysvallassa. Konsernilla on määräysvalta yhteisössä, kun se altistuu kohteen muuttuvalle tuotolle tai se on oikeutettu kohteen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritykseen kohdistuvaa valtaansa. Valta käsittää oikeudet, jotka tuottavat kyvyn ohjata merkityksellisiä toimintoja yhteisössä. Kauden aikana hankitut tai perustetut yhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan siihen saakka, kunnes määräysvalta lakkaa. Konsernin tytäryritykset on esitetty liitetiedossa 37.

Kaikki konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoita siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otettavat velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, jotka aiheutuvat liiketoimintojen yhdistämisen toteuttamisesta, kirjataan kuluksi välittömästi. Mikäli hankintaan liittyvät kulut sisältävät vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseenlaskusta aiheutuvia menoja, nämä käsiteltäisiin standardien IAS 32:n ja IFRS 9:n vaatimusten mukaisesti. Mahdollinen lisäkauppahinta (ehdollinen vastike) arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Valinta noudatettavasta arvostusperiaatteesta tehdään erikseen jokaisen yrityshankinnan osalta.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Kauden tuloksen sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen.

Konsernin tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Mikäli konserni menettää määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyrytykset

Konsernin osakkuusyrytykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yleensä huomattavan vaikutusvallan oletetaan toteutuvan, jos konsernilla on 20 – 50 prosenttia äänivallasta. Osakkuusyrytykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Tämän mukaisesti sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä, jonka jälkeen tasearvoa oikaistaan konsernin osuudella yrityksen nettovarallisuudessa tapahtuneista muutoksista. Osakkuusyrytyksen hankinnasta syntyneet liikearvot sisällytetään osakkuusyrytyssijoituksiin.

Konsernin osuus osakkuusyrytyksen kauden tuloksesta lasketaan konsernin omistuosuuden mukaisesti ja esitetään laajassa tuloslaskelmassa erässä ”Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista” liikevoiton ja rahoituserien jälkeen. Konsernin osuus osakkuusyrytyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuusyrytyksen tappioista ylittäisi sijoituksen kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittävät tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrytyksen veloitteiden täyttämiseen. Tikkurilalla ei ole ollut sijoituksia osakkuusyrytyksiin tilikaudella 2020 eikä tilikaudella 2019.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestelyssä kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta perustuu sopimukseen, jonka mukaisesti järjestelyn merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät kaikkien määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksyntää. Yhteisjärjestelyt luokitellaan joko yhteisiin toimintoihin tai yhteisyrytyksiin riippuen järjestelyn osapuolten oikeuksista ja velvoitteista. Yhteisyryitys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, kun taas yhteisessä toiminnossa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Konserni on osallisena yhdessä yhteisjärjestelyssä, jonka se on luokitellut yhteisyrytykseksi. Luokittelua tehtäessä on tarkasteltu järjestelmän rakennetta ja oikeudellista muotoa, sopimukseen perustuvia ehtoja sekä muita tosiseikkoja ja olosuhteita.

Yhteisyrytykset

Yhteisyrytykset ovat yhteisjärjestelyjä, joissa konsernilla on toisten osapuolten kanssa yhteinen määräysvalta sekä oikeus järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteisyrytykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin sijoitus yhteisyrytykseen, Alcro Parti AB:hen, on kirjattu hankintamenon määräisenä ja arvoa on oikaistu konsernin osuudella hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista. Konserni kirjaa osuutensa yhteisyrytyksen kauden tuloksesta tulosvaikutteisesti laajan tuloslaskelman erään ”Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista”. Konserni on myös oikaissut yhteisyrytyksen kirjanpitoarvoa konsernin osuudella yhteisyrytyksen muun laajan tuloksen erien muutoksesta. Nämä sisältävät etuuspohjaisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvia eriä. Konsernin yhteisyrytyssijoitukseen ei sisälly liikearvoa.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Konserniin kuuluvien tytäryritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät mitataan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kukin tytäryritys pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toimintavaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat

Konserniyhtiöt muuntavat omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat toimintavaihtokseen tapahtumapäivän kurssseja käyttäen. Tilinpäätöksissä ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen raportointikauden päättämispäivän valuuttakurssseja ja alkuperäiseen hankintamenoon arvostettavat ei-monetaariset erät käyttäen tapahtumapäivän kurssseja.

Konsernin sisäisiä lainasopimuksia voidaan käsitellä osana nettoinvestointia, koska niiden suorittamista ei ole suunniteltu, eikä se ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Näihin liittyvät valuuttakurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omassa pääomassa muuntoeroissa verovaikutus huomioden, kunnes ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavien oman pääoman ehtoisten sijoitusten valuuttakurssierot kirjataan muiden laajan tuloksen eriin.

Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintaan liittyvistä eristä syntyvät kurssierot käsitellään myyntituottojen ja ostokulujen oikaisuna. Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssierot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Konserni ei käytä valuuttatermiinejä rahoituksen ja konsernin kokonaisvaluuttaposition suojaamiseen, eikä sovelta suojauslaskentaa rahoitusriskien hallintaan liittyvissä transaktioissa.

Ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätösten muuntaminen

Konsernitilinpäätöksissä ulkomaisten tytäryritysten tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi raportointikauden keskimääräisiä valuuttakurssseja ja taseet raportointikauden päättämispäivän valuuttakurssseja käyttäen. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omaan pääomaan kertyneisiin muuntoeroihin.

Omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna osana luovuusvoittoa tai -tappiota, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Hankittujen ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehdyt käyvän arvon oikaisut ja hankinnasta syntynyt liikearvo on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi raportointikauden päättämispäivän kurssseja käyttäen.

TULOUTUSPERIAATTEET

Tikkurilan liikevaihto koostuu pääosin kauppa- ja rakennusmaalien, pinnoitteiden ja tasoitteiden myynnistä rakennustarvikeliikkeille, rautakauppaetuille ja jälleenmyyjille, jotka puolestaan myyvät Tikkurilan tuotteita kuluttajille ja ammattimaalareille. Teollisuusmaaleja myydään joko suoraan loppuasiakkaille tai jälleenmyyntiverkoston kautta. Lisäksi Tikkurilalla on omia, lähinnä ammattilaisasiakkaita palvelevia myymälöitä Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sekä pari vähittäismyymälää Puolassa ja Latviassa. Liikevaihtoon sisältyy myös vähäisessä määrin maaleihin liittyvien oheispalvelujen ja tarvikkeiden myynnistä saatuja tuottoja.

Myyntituotot kirjataan, kun suoritevelvoite täytetään ja asiakas saa määräysvallan. Pääsääntöisesti konsernin myymien tuotteiden, suoritevelvoitteiden täyttäminen tapahtuu, kun tuotteet luovutetaan sopimusehtojen mukaisesti asiakkaalle ja asiakasohjeet toimitusehdot ostotilauksissa ja/tai puitesopimuksissa ilmaisevat tämän määräysvallan siirtymishetken.

Konsernilla on SBU Eastin alueella myös sopimuksia tiettyjen valikoitujen jakelijoiden kanssa kaupintavaraustoista. Määräysvalta tuotteeseen siirtyy pois konsernilta ja tuotteen tuloutus tapahtuu, kun tuote poistuu, jakelija myy tuotteen eteenpäin kyseisestä varastosta.

Tikkurilan maaliutuoto ja markkinointi perustuvat sävytyksen laajaan hyödyntämiseen. Tikkurila toimittaa usein jälleenmyyjille maalien sävytyksessä tarvittavat sävytyskoneet. Näiden sävytyskoneiden sekä markkinointia edistävien muiden oheistuotteiden on katsottu olevan erikseen yksilöitävissä olevia suoritevelvoitteita, joiden myyntituotot kirjataan liikevaihtoon määräysvallan siirryttyä luovutushetkellä toimitusehtojen mukaisesti asiakkaalle.

Tikkurilan asiakassopimuksiin sisältyy sävytyskoneiden huoltoon ja ylläpitoon liittyviä palveluita. Tikkurilan ammattilaisasiakkaita palvelevat omat kaupat tarjoavat myös sävytyspalvelua. Näiden suoritevelvoitteiden täyttäminen tapahtuu yhtenä ajanhetkenä ja myyntituotot näistä kirjataan ajankohtana, kaudella, jolloin palvelu suoritetaan.

Asiakassopimukset sisältävät useita erilaisia toimitusmääriin, toimitusten arvoon tai valikoitujen tuoteryhmien myyntimääriin liittyviä jälkikäteen annettavia alennuksia ja hyvityksiä. Näiden muuttuvien vastikkeiden vaikutus transaktiohintaan edellyttää arviointia tuloutushetkellä. Tikkurilalla on useita samankaltaisia sopimuksia, ja muuttuvan vastikkeen arvioita päivitetään kunkin raportointikauden päättyessä. Muuttuvan vastikkeen määrää arvioitaessa Tikkurila-yhtiöt hyödyntävät kokemusperäistä tietoa samankaltaisten asiakassopimusten eri alennustyyppien toteutumisesta ja historiatietoa asiakasohjeista toimituksista. Muuttuvan vastikkeen, erilaisten alennusten arvioilla, on merkittävä vaikutus kirjattujen myyntituottojen määrään.

Tikkurilan asiakassopimuksiin voi myös sisältyä rangaistusseuraamustyyppisiä eräiä liittyen toimitusten oikea-aikaisuuteen ja toimitusvarmuuteen, joiden vaikutusta arvioidaan myyntituottoja kirjattaessa. Lisäksi asiakkailta on joihinkin toimituksiin liittyen palautusoikeus, jolloin myyntiä ja myyntituottojen määrää kirjattaessa joudutaan arvioimaan todennäköisyyttä mahdollisen liikevaihdon peruutuksesta. Tuotteiden ja liike-toiminnan kausiluonteisuudesta johtuu, että tällä arvioinnilla on suurempi merkitys tilikauden sisällä myyntituottojen kirjaamiseen kuin tilinpäätöshetkellä.

Tikkurilan sävytyskoneiden sekä markkinointia edistävien muiden oheistuotteiden asiakassopimuksiin sisältyy asiakkaille annettuja lupauksia alennukseen tulevista maaliostoista. Tämä optio lisätavaroiden hankintaan alemmalla hinnalla antaa asiakkaalle merkityksellisen oikeuden, jota asiakas ei saisi ilman edellä mainittua sopimusta. Tämä oikeus alennukseen on erillinen suoritevelvoite ja osa näistä muiden oheistuotteiden, koneiden transaktiohinnasta on allokoitu erillismyyntihintojen perusteella myös tälle optiolle. Alennus tulevista maaliostoista tuloutetaan seuraavilla tilikausilla, kun asiakas käyttää option, tai kun oikeus alennukseen päättyy.

Tikkurilan puitesopimuksiin ja kauppaohjeisiin sisältyy asiakkaalle annettuja sitoumuksia markkinointi- ja myynninedistämistoimenpiteistä. Kun Tikkurilan asiakkaalle korvaamien myynninedistämiskustannusten ei katsota olevan vastiketta erillisestä palvelusta eikä yksilöityjä markkinointitoimenpiteitä ole määritelty, käsitellään Tikkurilan asiakkaalle maksamia vastikkeita myyntituottojen oikaisueränä.

Tikkurilan tuotteisiin liittyvät takuut ovat tyypillisesti varmennustyyppisiä takuita, joilla luvataan asiakkaille tuotteiden olevan sovittujen vaatimusten mukaisia ja niiden toimivan luvattulla tavalla, kun tuotteita käytetään niille pinnoille, joihin ne on tarkoitettu, sekä noudatetaan tuoteselosteessa kuvattuja työvälineitä. Nämä takuut eivät ole erillisiä suoritevelvoitteita, jolloin näihin liittyvät mahdolliset velvoitteet kirjataan IAS 37 mukaisesti ja esitetään joko varauksissa tai siirtovelvoissa.

Liikevaihto sisältää tuotteiden ja toimitettujen palveluiden myyntituotot, josta on vähennetty oikaisuerinä myynnin välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisten myyntisaamisten kurssierot.

Vuokrattujen sävytyskoneiden, joiden vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi, vuokratuotot esitetään liikevaihdossa ja ne tuloutetaan tasaerinä vuokraudelle. Muita vuokratuottoja konserni saa lähinnä maa-alueen vuokrasopimukseen ja tilavuokriin liittyen. Nämä tuloutetaan tasaerinä vuokraudelle ja on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Osinkotuotot kirjataan tulosvaikutteisesti silloin, kun oikeus osingon maksun saamiseen on syntynyt. Konsernilla ei ole merkittäviä osinkotuottoja.

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Eläkejärjestelyt luokitellaan joko etuus- tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, luokitellaan etuus pohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jota suoritus koskee.

Konsernin etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Etuus pohjaisista järjestelyistä kirjataan taseeseen velaksi velvoitteen raportointikauden päätympäivän nykyarvo, josta on vähennetty järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Kertyneet eläke-etuudet määritetään ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen ja tästä syntyvät eläkemenot jaksetaan kuluiksi kyseisten henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen vuosittain suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa diskonttauskorkona käytetään yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa, joiden maturiteetit vastaavat kyseisten eläkevelvoitteiden arvioituja maturiteetteja ja jotka on laskettu liikkeelle saman valuutan määräisinä kuin eläkevelvoitteet.

Kauden työsuorituksen perustuva meno (eläkemeno) ja etuus pohjaisen järjestelyn nettovelan (tai -omaisuuserän) nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuvissa kuluissa. Etuus pohjaisen nettovelan (tai -omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin kaudella, jona ne syntyvät. Uudelleen määrittämisestä johtuviin eriin kuuluvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta etuus pohjaisen nettovelan nettokorkoon sisältyviä määriä sekä omaisuuserän enimmäismäärän vaikutuksen muutokset lukuun ottamatta etuus pohjaisen nettovelan nettokorkoon sisältyviä määriä. Näitä eriä ei saada myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi.

Mikäli järjestelyä muutetaan tai supistetaan, kirjataan tästä johtuva aiempaan työsuorituksen perustuva meno tulosvaikutteisesti aikaisempaan seuraavista ajankohdistista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen toteutuu tai kun yhteisö kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet.

MUUT PITKÄAIKAISET TYÖSUHDE-ETUUKSET

Konsernin velvoite liittyen palveluvuosipalkkiojärjestelmään määritetään vuosittain käyttäen samaa laskentamenetelmää kuin etuus pohjaisten eläkkeiden osalta. Konserni kirjaa tulosvaikutteisesti työsuorituksen perustuvan menon, etuus pohjaisen nettovelan nettokoron sekä myös nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät työsuhte-etuuksista johtuviin menoihin.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Yhtiökokousten päätösten perusteella yhtiön hallituksen jäsenet ovat saaneet kiinteästä vuosipalkkiostaan 40 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeina. Hallituksen jäsenille annetut osakepalkkiot kirjataan konsernituloslaskelmaan kuluksi osakkeiden hankintahetken mukaiseen käypään arvoon.

Konsernilla on osakepalkkiojärjestelmiä, joissa suoritus tapahtuu osakkeiden ja käteisvarojen yhdistelmänä, johon konserni voi käyttää hallussaan olevia omia osakkeita tai ostaa ne markkinoilta. Palkitsemisen kokonaismäärä järjestelmissä perustuu yhtiön arvioon tulevasta konsernin taloudellisesta kehityksestä, ja palkitsemisen arvioitua kokonaismäärää päivitetään aina, kun tulevan taloudellisen kehityksen ennusteet muuttuvat. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvien tuloverojen osuus. Näissä käteisvaroina maksettava osuus on käsitelty kuten osakkeina maksettava osuus ja kirjataan omaan pääomaan, kertyneisiin voittovaroihin. Osakeperusteisen järjestelyn perusteella myönnettävät palkkiot kirjataan henkilöstökuluksi tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan. Kulu jaksotetaan oikeuden syntymisajanjaksoille, jonka aikana kaikki oikeuden syntymisehdot täyttyvät.

Osakeperusteiseen palkitsemiseen liittyvien laskennallisten verojen määrää arvioitaessa periaatteena on ollut ottaa käteisosuuden verovaikutukset huomioon välittömästi perustuen Suomessa vallitsevaan yritysverokantaan, kun taas osakkeina maksettavien erien verovaikutuksia ei ole otettu etukäteen huomioon.

Osakepalkkiojärjestelmä 2018-2019 kertyi rahamääräisenä, velvoite esitettiin velkana tilinpäätöksessä 2019 ja suoritukset maksettiin käteisellä keväällä 2020.

Palkkioiden maksun edellytyksenä on, että avainhenkilön työ- tai toimeisuude on voimassa järjestelmän ehtojen mukaisena palkkion maksupäivänä sekä tietyissä järjestelmissä ehtona myös on, että hän omistaa markkinoilta ostamansa Tikkurilan osakkeet.

Osakeperusteisista kannustinjärjestelmistä on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 35.

KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Konsernin verokulu muodostuu kunkin konserniyhtiön kauden verotettavaan tulokseen perustuvasta verosta, joka on laskettu paikallisten verosäännösten mukaisesti, ja edellisten raportointikausien verojen oikaisuista sekä laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta. Johto arvioi tuloveroilmoituksessa tehtyjä ratkaisuja ja niihin liittyvää epävarmuutta tilanteissa, joihin liittyy tuloksinvaraisuutta verolainsäädännön osalta. Tällaisissa tilanteissa johto käyttää harkintaa ja kirjaa tarvittaessa verovarauksia määrällä, jotka todennäköisesti tullaan maksamaan. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös tulosvaikutteisesti. Muuten kuin tulosvaikutteisesti (eli joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan) kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan konsernitilinpäätökseen omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta. Laskennallista verosaatavaa tai -velkaa ei myöskään kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennalliset verosaamiset kirjataan vain siihen määrään asti kuin veroyksikölle todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa niin, että laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään. Laskennal-

lista verovelkaa ja -saamista laskettaessa on käytetty raportointikauden päättymispäivänä voimassa olevia tai päättynyttä tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on käytännössä hyväksytyt. Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista on kirjattu laskennallinen vero vain, jos voitonjako on todennäköinen lähitulevaisuudessa ja se aiheuttaisi veroseuraamuksia.

Merkittävimmät väliaikaiset erot muodostuvat kertyneistä poistoista, etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä sekä liiketoimintahankintojen yhteydessä tehtyjen nettovarojen arvostamisesta käypiin arvoihin.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

Liiketoimien yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallatomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvo arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Testaus tehdään useammin, mikäli on viitteitä siitä, että liikearvon arvo on alentunut. Mahdolliset arvonalentumistappiot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Testausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintameno. Tikkurilan rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat Area East, Area Scandinavia, Area Finland, Area Central Europe ja Area South-East Europe.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tikkurilan tutkimusta ja tuotekehitystä ohjaavat merkittävästi ympäristö- ja turvallisuuskäsitteet. Merkittävä osa tutkimuksesta ja tuotekehityksestä liittyykin liuteohenteisten maalien korvaamiseen vesiohenteisillä tai niukkaliuotteisilla tuotteilla. Lisäksi tutkimus ja tuotekehitys kohdistuu uusien maalinvalmistuksessa mahdollisten raaka-aineiden, sekä uusien ja olemassa olevien tuotekaavojen ja tuotereseptien tutkimukseen. Tutkimustoiminnan menot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Aktivointikriteerit täyttävät kehittämismenot aktivoidaan. Tällaisia kehittämismenoja ei ole ollut konsernissa tilikaudella 2020 eikä 2019. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmillä kausilla.

Mikäli kehittämismenot täyttävät aktivointiedellytykset, ne esitetään taseessa erässä Muut aineettomat hyödykkeet ja kirjataan tasapoistoina taloudellisena vaikutusaikanaan, kuitenkin enintään 8 vuodessa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tikkurilan muut aineettomat hyödykkeet koostuvat mm. IT-ohjelmistoista sekä yrityskauppojen myötä hankituista tavaramerkeistä, tuotenimistä, markkinointikanavista ja asiakassuhteista.

Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut liikearvosta erotetut aineettomat hyödykkeet kirjataan tytäryrityksen hankintahetkellä käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno. Poistot on laskettu tasapois- toina kohteiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Konsernin yleisesti soveltamat poistoajat ovat:

Tavaramerkit.....	10–20 vuotta
Asiakassuhteet.....	4–10 vuotta
Markkinointikanavat.....	5 vuotta
IT-ohjelmistot.....	5–8 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun ne luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Aineettomien hyödykkeiden luovutusten yhteydessä syntyvät myyntivoitot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan aineettomien hyödykkeiden hankintameno, mikäli hyödykkeet ovat ehdot täyttäviä omaisuuseriä IAS 23 Vieraan pääoman menot –standardin mukaisesti. Tilikaudella 2020 ja 2019 konsernilla ei ollut tällaisia omaisuuseriä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat. Hankittujen tytäryritysten aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan tytäryrityksen hankintahetkellä käypään arvoon.

Poistot määritetään tasapoistoina kohteiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Konsernin yleisesti soveltamat poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat.....	10–40 vuotta
Koneet ja kalustot.....	3–15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno, mikäli hyödykkeet ovat ehdot täyttäviä omaisuuseriä IAS 23 Vieraan pääoman menot –standardin mukaisesti. Vuosina 2020 ja 2019 Tikkurilalla ei ollut tällaisia omaisuuseriä.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Tilikauden 2019 alusta vuokrasopimuksista aiheutuvat varat ja velat merkitään taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä, kun vuokralle otettu omaisuuserä on konsernin käytettävissä. Tikkurila on käyttänyt soveltamisen aloittamisajankohtana yksinkertaistettua lähestymistapaa, jolloin tilikauden 2018 tietoja ei ole oikaistu. Käyttöoikeuteen perustuva omaisuuserän ja velan määrä laskeaan diskonttaamalla sopimuksen tulevat vähimmäisvuokrat.

Vuokrasopimusvelat sisältävät vuokra-ajan kiinteät vuokramaksut vähennettynä mahdollisesti saatavilla kannustimilla, muuttuvat vuokrat, jotka perustuvat indeksiin tai ovat viitekorkoon sidottuja maksuja, mahdolliset odotettavissa olevat maksut liittyen jäännösarvotakuisiin ja mahdollinen osto-option toteutushinta, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää kyseisen option. Samoin vuokrasopimusvelka sisältää mahdolliset vuokrasopimuksen päättämisestä aiheutuvat rangaistumaksut, mikäli vuokra-ajassa on otettu huomioon, että konserni tämän päättämisoption käyttää.

Vuokrat diskontataan käyttäen ensisijaisesti vuokrasopimuksen sisäistä korkoa, jos korko on helposti määritettävissä. Mikäli sitä ei voida helposti määrittää, käytetään vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Ulkoisen rahoituksen hankinnan hoito konsernissa on keskitetty emoyhtiön talousosastolle, joka toimii sisäisenä pankkina konsernin tytäryhtiöille. Konserni määrittää keskitetysti sisäiset korkokannat tytäryhtiöille niiden vuokrasopimusten laskentaan. Diskonttauskorkojen määrittelyssä on huomioitu tytäryhtiöiden toimintavaluutta sekä vuokrasopimusten maturiteetti.

Vuokrasopimusvelka määritetään uudelleen, jos vuokrasopimuksen alkuperäisten ehtojen mukainen rahavirta muuttuu. Tikkurilan, erityisesti toimitiloja koskeviin sopimuksiin sisältyy muuttuvia vuokria, jotka ovat pääasiassa sidottu kuluttajahintaindeksiin kehitykseen. Vuokrasopimusvelka määritetään uudelleen, kun kyseisen indeksin muutos aiheuttaa rahavirran muutoksen. Vuokrasopimusvelan uudelleenarvostamisen johdosta tehdään vastaava oikaisu käyttöoikeusomaisuuserään.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintamenoon perustuen vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaiseen määrään, sisältäen ennakkoon maksetut vuokrat vähennettynä mahdollisesti saaduilla vuokrasopimukseen liittyvillä kannustimilla, sekä sisältäen mahdolliset menot alkuperäiseen tilaan palauttamisesta. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdään poistot tasaerinä omaisuuserän taloudellisena vaikutusajana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana.

Vuokra-aika on vuokrasopimusten ei-purettavissa oleva ajanjakso. Vuokrasopimuksiin sisältyvät jatko-optiot sisällytetään vuokra-aikaan, mikäli on kohtuullisen varmaa, että nämä tullaan käyttämään. Toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa, joissa vuokralle antajalla ei ole yksipuolista irtisanomisoikeutta, ja joiden irtisanomisesta aiheutuisi konsernille merkittäviä kustannuksia, käytetään vuokratuuden määrittelyssä harkintaa. Tällöin vuokratuuden maksimipituus asetetaan Tikkurilan strategisen suunnittelukauden pituiseksi. Samanlaista harkintaa käytetään niiden toistaiseksi voimassa olevien sopimusten sopimuskauden arvioimiseen, kun vuokranantajalla on oikeus ilman merkittäviä sanktioita irtisanoa sopimus, mutta jotka ovat Tikkurilan liiketoiminnan kannalta olennaisia sopimuksia, irtisanomisesta aiheutuisi Tikkurilalle merkittäviä kustannuksia ja sopimukset ovat jatkuneet useita vuosia.

Muun muassa myymälätiloihin liittyvät vuokrasopimukset ovat tällaisia liiketoiminnan kannalta merkittäviä vuokrasopimuksia, joiden päättämiseen liittyy konsernin kannalta merkittäviä seuraamuksia. Vuokratuihin myymälätiloihin liittyy usein konsernin tekemiä parannustöitä, jotka otetaan huomioon arvioitaessa konsernille aiheutuvia kustannuksia mahdollisesta sopimuksen päättämisestä. Samoin uuden liiketilan löytäminen, ottaen huomioon sijainnin merkityksen, aiheuttaisi merkittäviä kustannuksia mahdollisen päättämisoption käyttämisen yhteydessä.

Merkittävimmät maa-alueiden käyttöoikeusomaisuuseriin sisältyvät erät liittyvät tehdasalueiden vuokrasopimuksiin. Maa-alueiden vuokrasopimuksissa, missä on ns. ainainen / elinikäinen käyttöoikeus, on käyttöoikeusomaisuuserää kirjattaessa käytetty maa-alueella sijaitsevan tehdasrakennuksen jäljellä olevaa poistoaikaa määritettäessä vuokrasopimuskauden pituutta. Muissa kuin tehdasalueeseen liittyvissä maa-aluosopimuksissa, jotka sisältävät ainaisen / elinikäisen käyttöoikeuden, käytetään Tikkurilan strategisen suunnittelukauden pituutta määritettäessä vuokra-ajanjaksoa.

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset, joiden vuokra aika on enintään 12 kuukautta ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä, omaisuuserän hankintameno uutena enintään 5 000 euroa, koskevien sopimusten vuokratmenot kirjataan tasaerinä kuluksi vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat omaisuuserät, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osiltaan vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina. Ne kirjataan taseeseen vuokrasaamisina määrään, joka on yhtä suuri kuin konsernin nettosijoitus vuokrasopimukseen. Rahoitusleasingsopimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella samansuuruisen tuottoasteen vuokra-ajan kuluessa.

Muilla vuokrasopimuksilla vuokralle annetut omaisuuserät sisältyvät konsernin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusajana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun ehtojen katoaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan pääsääntöisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Poistojen kirjaaminen näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi. Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö. Lopetetun toiminnon tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

OMAISUUSERIEN ARVON ALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättämispäivänä pitkäaikaisten aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden, käyttöoikeusomaisuuserien sekä muiden omaisuuserien kirjanpitoarvoja, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaisi olla alentunut. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko käyttöarvon tai myytäessä saatavan nettomyyntihinnan perusteella

(käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla) sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Vuositaiset arvonalentumistestit tehdään aina liikearvoille ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, tai jotka eivät ole vielä valmiita käytettäväksi. Tikkurilalla ei ole rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä.

Arvonalentumistappio kirjataan siinä tapauksessa, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen kirjanpitoarvo. Tappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Jos viimeisimmän tappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut positiivinen muutos kerrytettävästä rahamäärästä tehdyissä arvioissa, peruutetaan aikaisemmallalla kaudella tehty arvonalentumiskirjaus korkeintaan siihen arvoon asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aiemmalla kaudella kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

Mikäli kerrytettävissä olevaa rahamäärää ei pystytä määrittämään yksittäisen omaisuuserän tasolla, arvonalentumistarvetta tarkastellaan sen rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa sekä pääosin riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista. Testattaessa vuosittain liikearvoa, minkä Tikkurila-konserni toteuttaa kunkin vuoden viimeisen vuosineljänneksen aikana ja mahdollisten sen jälkeen tehtäville yritysuhankinnoille tiilinpäätöspäivänä, testaus suoritetaan liitetiedossa 17 mainituilla toiminta-alueiden tasoilla. Liikearvon arvon alentuminen testataan vertaamalla yksikön kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvona, jonka muodostavat yksikköön tulevat diskontatut vastaiset rahavirrat. Diskonttauskeromus käytetään keskimääräistä painotettua pääoman kustannusta, joka on määritelty ennen veroja.

Maalien kysyntä vaihtelee tyypillisesti bruttokansantuotteen kehityksen mukaisesti, minkä vuoksi yleiset talouden suhdanteet vaikuttavat maalien kysyntään. Tikkurilan tuotantoon liittyvät kustannukset aiheutuvat raaka-aineista, pakkausmateriaaleista, energiasta ja palkoista. Raaka-aineiden hintojen muutoksilla on merkitystä konsernin kannattavuudelle ja kertyvään rahavirtaan. Tikkurila kilpailee lukuisten paikallisten, alueellisten ja kansainvälisten maalivalmistajien kanssa. Mikäli kilpailu kiristyy uusien markkinoille tulijoiden tai markkinoiden rakenteen muutosten johdosta, tällä voi olla vaikutusta konsernin kertyviin rahavirtoihin. Yhtiön johto seuraa yleistä taloudellista kehitystä, markkinahintojen muutoksia ja muutoksia kilpailutilanteessa ja analysoi näiden vaikutuksia Tikkurilan liiketoimintaan ja omaisuuserien arvoihin. Arvonalentumistestien yksityiskohdista ja herkkyyksianalysistä on annettu lisäinformaatiota liitetiedossa 17.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus- sekä käsittelykulut- ja muut menot. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista tuotannon välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista määritettynä normaalin toiminta-asteen mukaan. Vaihto-omaisuuden hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first in, first out) tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Nettorealisointiarvo on arvioitu hinta, joka vaihto-omaisuushyödykkeestä myydessä saadaan tavanomaisessa liiketoiminnassa vähennettynä arvioiduilla tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavilla menoilla ja arvioiduilla myynnin

toteutumiseksi välttämättömillä menoilla. Yrityshankinnan yhteydessä hankittavan yhtiön hankintahetken varasto arvostetaan käypään arvoon.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusinstrumentti on sopimus, joka synnyttää yhteisölle rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja samalla toiselle yhteisölle rahoitusvelan tai oman pääoman ehtoisen instrumentin. Rahoitusvarojen ja -velkojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Konsernin rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu seuraaviin arvostusryhmiin: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat varat ja jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat velat. Rahoitusvarojen luokittelu perustuu hallinnoinnissa käytettävään liiketoimintamalliin sekä rahavirtoja koskeviin sopimusehtoihin.

Rahoitusvelkoihin kuuluva erä merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomeno.

Rahoitusvarojen kirjaaminen pois taseesta tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävilta osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle. Taseessa yli kahdentoista kuukauden pituiset sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin ja alle kahdentoista kuukauden mittaiset sijoitukset vastaavasti lyhytaikaisiin varoihin. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

RAHOITUSVARAT

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat

Tähän ryhmään kuuluvat myyntisaamiset, jotka muodostuvat asiakkaille tavanomaisessa liiketoiminnassa myydyistä tuotteista ja tuotetuista palveluista. Näiden rahoitusvarojen hallussapidon tarkoitus on sopimukseen perustuvien rahavirtojen kerääminen. Myyntisaamiset arvostetaan alun perin vastikemäärään, johon ei liity ehtoja. Tikkurilan asiakkaiden maksuehdot vaihtelevat maantieteellisen sijainnin ja asiakaskohtaisesti määriteltyjen ehtojen mukaisesti, mutta pääosin nämä saatavat erääntyvät maksettavaksi vuoden sisällä ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin taseessa. Konsernilla on myös vähäisessä määrin asiakkaille myönnettyjä yli vuoden pituisia maksuaikoja. Nämä myyntisaamiset on alun perin kirjattu käypään arvoon. Ne diskontataan ja diskontatun koron osuus kirjataan korkotuottoihin ajan kulumisen perusteella.

Tämän lisäksi jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviin rahoitusvaroihin sisältyy lainasaamiset, joiden hallussapidon tarkoitus on sopimuksiin perustuvien rahavirtojen, pääomien ja korkojen kerääminen ja Tikkurilan tavoitteena on pitää hallussaan nämä rahoitusvarat loppuun asti.

Myyntisaamiset ja lainasaamiset arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoan efektiivisen koron menetelmällä, huomioiden odotettavissa olevien luottotappioiden määrä.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Tikkurila on luokitellut tähän luokkaan oman pääoman ehtoiset sijoitukset, joita ei pidetä kaupankäyntitaroituksessa, vaan ne ovat strategisia, luonteeltaan pitkäaikaisia sijoituksia. Näiden käyvän arvon muutokset esitetään muun laajan tuloksen erissä, mahdollisia arvonalentumisia ei kirjata tulosvaikutteisesti ja sijoit-

tusten luovutusten yhteydessä realisoituvaa voittoa tai tappiota ei kirjata tulosvaikutteisesti. Sijoituksen luovutuksen yhteydessä siihen mahdollisesti liittyvä voitto tai tappio käyvän arvon rahastossa siirretään kerkyneisiin voittovaroihin.

Nämä sijoitukset ovat pääosin liiketoimintaa tukevia noteeraamattomia osakesijoituksia, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittellä, ja jotka on arvostettu hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon, mikäli sijoituksesta on kirjattu arvonalentuminen. Nämä sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutosten riski on vähäinen, sekä käytössä olevista luottolimiiteistä. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytössä olevat luottolimitit esitetään taseessa lyhytaikaisissa korollisissa rahoitusveloissa.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen IFRS 9:n mukaisesti yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista kirjataan koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan hyödynnetään tappioasteita, jotka konserni on määrittellyt eri maantieteellisille alueille ikääntymiskategorioittain. Alueille määritelyihin prosentteihin vaikuttaa muun muassa alueen asiakkaiden maksukäyttäytyminen, aikaisemmin toteutuneet luottotappiot sekä informaatio alueen makrotalouden tekijöistä, lähinnä bruttokansantuotteen kehityksestä. Myyntisaamisista ja sopimuksiin perustuvista omaisuuseristä johtuvat arvonalentumistappiot esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Mikäli saamisesta, josta on kirjattu arvonalentumistappio, saadaan myöhemmin suoritus, kirjataan tämä tulosvaikutteisesti vähentämään muita liiketoiminnan kuluja.

Lisäksi mahdollisia ylimääräisiä luottotappiovarauksia on tehty yksittäisten asiakkaiden kohdalla, mikäli on viitteitä velallisen maksukyvyttömyydestä tai asiakkaan kanssa ei saada tehtyä maksusuunnitelmaa velan lyhentämisestä. Myyntisaamisesta kirjataan pois taseesta lopullisina luottotappioina, kun niistä ei voida kohtuudella odottaa saatavan maksua.

Muiden rahoitusvarojen osalta sovelletaan IFRS 9 standardin mukaista odotettujen luottotappioiden mallia, jolloin odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan seuraavan 12 kuukauden aikana arvioitujen luottotappioiden perusteella, mikäli luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen. Lainasaamisista, jotka kuuluvat konsernin jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin rahoitusvaroihin, tehdään tämän mallin mukaisesti luottotappiovaraus, joka kirjataan tulosvaikutteisesti konsernin rahoituskuluihin.

Konserni ei ole kirjannut luottotappiovarausta rahavaroista, koska näiden vaikutuksen on arvioitu olevan epäolennainen.

RAHOITUSVELAT

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat

Tähän ryhmään sisältyvät mm. konsernin pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat sekä ostovelat. Rahoitusvelat kirjataan velan nostohetkellä saadun vastikkeeseen määrään perustuvaan käypään arvoon, johon sisällytetään hankinnasta johtuvat transaktiomenot. Myöhemmin velat esitetään jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa, silloin kun kyseessä on IAS 23 Vieraan pääoman menot –standardin mukaisesta ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat menot. Tilikaudella 2020 ja 2019 konsernilla ei ollut tällaisia omaisuuserien hankintoja. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Vieraan pääoman menot koostuvat korkokuluista ja muista rahoituskuluista.

VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Taseeseen merkitään varaus, kun konsernilla on jonkin aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen olemassa oleva velvoite ja on todennäköistä, että siitä aiheutuu vastaisia menoja ja velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan vain silloin, kun siitä on laadittu yksityiskohtainen, asianmukainen suunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin järjestely vaikuttaa.

Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos rahan aika-arvon vaikutus on olennainen, varaus diskontataan. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetiedoissa.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Lähipiiriin kuuluu osapuoli, joka pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa.

Tikkurila-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö, Tikkurila Oyj, tytäryritykset ja yhteisyritykset. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja sekä heidän perheenjäsenensä ja määräysvalta-yhtiönsä.

Liiketoimissaan yhteisyritysten sekä muiden lähipiiriin kuuluvien kanssa Tikkurila noudattaa samoja kaupallisia ehtoja kuin liiketoimissaan ulkopuolisten osapuolten kanssa. Konsernin lähipiiriin kanssa tehdyt liiketoimet on esitetty liitetiedossa 36.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Konserni raportoi sisäisessä ja ulkoisessa raportoinnissaan maantieteelliseen rakenteeseen perustuvalla liiketoimintamallilla. Konsernilla on matriisiorganisaatio. Maantieteelliseen jakoon perustuvat strategiset liiketoimintayksiköt eli SBU:t ovat SBU West ja SBU East.

Edellä mainittuihin segmentteihin kuulumattomat liiketoiminnot, jotka ovat luonteeltaan kuluja ja liittyvät konsernin ja emoyhtiön hallintotehtäviin, esitetään omana "Tikkurila Common" -eräänään.

JULKISET AVUSTUKSET

Tikkurila kirjaa aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin saadut julkiset avustukset kyseisten hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi, silloin kun on kohtuullisen varmaa, että nämä tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen

muodossa omaisuuserän käyttöaikana. Yksittäiset kulukorvaustyypiset avustukset, esimerkiksi koulutukseen liittyen, jotka on saatu julkisoikeudellisilta tai niitä lähellä olevilta tahoilta, on käsitelty kulunoikeuksina.

LIIKETULOS

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liiketuloksen käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Tikkurila-konserni erittelee tuloslaskelmassaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Määrittelyn mukaisesti tällaisia eriä ovat muun muassa huomattavat pysyvien vastaavien omaisuuserien myyntivoitot tai -tappiot, pysyvien vastaavien omaisuuserien arvonalentumiset sekä liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyvät erät kuten henkilöstön irtisanomisiin ja konsernirakenteen strategiisiin muutoksiin liittyvät erät. Tilikaudella 2020 vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä on myös esitetty julkiseen ostotarjoukseen liittyviä eriä. Lisäksi hallituksen päätöksen mukaisesti vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin voidaan hallituksen harjoituksen mukaan sisällyttää huomattavat vakuutuskorvaukset tai niiden oikaisut, niiden luonteesta riippuen.

OMA PÄÄOMA

Omana pääomana esitetään kantaosakkeet. Menot, jotka liittyvät omien oman pääomaneitoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Mikäli omia osakkeita hankitaan takaisin, vähennetään niiden hankintameno sisältäen myös hankintaan liittyvät välittömät kustannukset omasta pääomasta. Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osingonjakoa ei kirjata tilinpäätökseen ennen kuin yhtiön osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sen yhtiökokouksessa.

UUDEN JA UUDISTETUN IFRS-NORMISTON SOVELTAMINEN

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita Tikkurila-konserni ei vielä ole soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

EU:ssa hyväksytyt uudet standardit, standardimuutokset ja tulkinnat

- Muutokset IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 Viitekorkouudistus – vaihe 2 (voimaan 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla mahdollistetaan tilapäisiä helpotuksia raportointiin, kun IBOR-pohjainen sopimuskorko korvataan uudistuksen mukaisella lähes riskittömällä vaihtoehtoisella viitekorolla. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.

Standardimuutokset, uudet standardit ja tulkinnat, joita ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa

- Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (voimaan 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset kieltävät yhteistöjä vähentämästä käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenoista tuottoja, jotka yhteistö on mahdollisesti saanut hyödykkeellä valmistetuista tuotteista ennen kuin hyödyke on ollut valmis käyttöön otettavaksi ja toiminut yhteisön tarkoittamalla tavalla. Muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- IFRS 17 Vakuutus sopimukset (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tämä korvaa IFRS 4 -standardin. Standardi koskee vakuutus sopimuksia sekä niiden arvostamista. Tällä ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 1 Velkojen luokittelu lyhytaikaisiin tai pitkäaikaisiin (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tarkentaa määrittelyä, että velat luokitellaan pitkäaikaisiin tai lyhytaikaisiin velkoihin riippuen raportointikauden päätyttyä voimassa olleista oikeuksista. Luokittelussa ei huomioida yhteisön odotuksia tai aikomuksia tai tapahtumia raportointipäivän jälkeen eli esimerkiksi raportointikauden jälkeen tapahtuva kovenanttien rikkominen ei muuta luokittelua. Muutoksessa myös selvennetään mitä IAS 1:ssä tarkoitetaan velan takaisinmaksulla. Muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 3 liittyen Viitekehukseen (voimaan 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksessa annetaan poikkeus IFRS 3 mukaiseen kirjausperiaatteeseen liittyen sellaisiin velkoihin tai ehdollisiin velkoihin, jotka ovat IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat standardin sekä IFRIC 21 Julkiset maksut tulkinnan soveltamisen piirissä. Muutosella selvennetään myös, ettei ehdolliset varat täytä kirjauskriteerejä hankinta-ajankohtana. Näillä ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat: Tappiolliset sopimukset – Kustannukset liittyen sopimusvelvoitteiden täyttämiseen (voimaan 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella tarkennetaan, mitä kustannuksia yhteisö huomioi, kun se arvioi onko sopimus tappiollinen. Muutoksella ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRS 2018-2020, voimaan 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset koskevat IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IFRS 16 Vuokrasopimukset, IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 41 Maatalous -standardeja. Näillä muutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 10 Konsernitiilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin – Omaisuuserän myynti tai luovutus sijoittajan sekä sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä (voimaan IASB:n myöhemmin ilmoittamana voimaantulopäivänä). Muutokset ohjeistavat kirjanpito käsittelyä, kun kyseessä on omaisuuserien myynti tai panostus sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä. Mikäli liiketoimi koskee liiketoimintaa, voittoa tai tappiota kirjataan kokonaisuudessaan. Jos taas liiketoimi koskee omaisuuseriä, jotka eivät muodosta liiketoimintaa IFRS 3 -standardin määritelmän mukaisesti, luovutusvoittoa tai -tappiota kirjattaessa kirjataan vain konsernin omistusosuutta vastaava määrä.

2. Johdon harkintaa edellyttävät arviot

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Konsernin johto käyttää harkintaa myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa, ja mikäli on mahdollista valita vaihtoehtoisten kirjaustapojen välillä, myös kirjaustavan valinnassa. Näillä arvioilla ja oletuksilla, ja niiden soveltamisella, on vaikutusta tilikauden tuottoihin ja kuluihin ja sitä kautta tilikauden tulokseen, tilinpäätöspäivänä raportoituihin varoihin ja velkoihin, sekä liitetiedoissa esitettäviin ehdollisiin varoihin ja velkoihin. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon kaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä kausilla.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset. Oletuksia on jouduttu tekemään muun muassa konsernin toiminta-alueen taloudellisen kehityksen vaikutuksesta myyntiin ja kustannustasoon. Arvioiden ja oletusten toteutumista seurataan säännöllisesti. Alla on tarkemmin kuvattu niitä eriä, joilla arvioidaan olevan suurin vaikutus tai joihin arvioidaan liittyvän eniten epävarmuutta.

Yhtiön tietoon ei ole tullut tilinpäätöksen julkistamishetken mennessä informaatiota sellaisista tilikauden päättymisajankohdan arvioihin liittyvistä merkittävistä epävarmuustekijöistä tai muutoksista keskeisiin tulevaisuutta koskeviin oletuksiin, joiden perusteella olisi olemassa merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen olennaisista muutoksista seuraavan tilikauden aikana.

OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISET JA OMAISUUDEN ARVOSTUKSEEN LIITTYVÄT ARVIOT

Liikearvon ja muiden omaisuuserien arvonalentumistestauksen yhteydessä määritellään vastaisia rahavirtoja, jotka perustuvat tärkeimmiltä oletuksiltaan tuleviin katetasoihin, käytettävään diskonttaus korkoon ja ennusteiden ajanjaksoon, sekä ennustejakson jälkeisen ajan kasvuvauhtioletuksiin, millä on vaikutus niin sanottuun terminaaliarvoon. Negatiivinen kehitys rahavirtojen toteutumisessa tai diskonttauskoron yksittäisissä komponenteissa, kuten korkotasossa, riskipreemioissa tai rahoitusrakenteessa, voi johtaa arvonalentumistappion kirjaamiseen. Arvonalentumistestauksiin liittyvät herkkyysanalyysit on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 17.

Vastaisia rahavirtoja arvonalentumistestaukseen laadittaessa toiminta-aluekohtaiset liikevaihdon kehitykset heijastavat sitä, miten pandemia on vaikuttanut kuluneena tilikautena liiketoimintaan eri alueilla. Area Eastissä toteutut tiukat rajoitukset vähensivät väliaikaisesti aikaisemmin alueelle ennakoitua liikevaihtoa. Toisaalta erityisesti Area Scandinaviassa liikevaihto kasvoi lisääntyneestä kuluttajakysynnästä johtuen. Kaikkiaan Covid-19 -pandemiolla on ollut rajallinen vaikutus vastaisten rahavirtojen ennusteisiin.

Tilikaudella 2020 kirjatut arvonalentumiset aineettomiin oikeuksiin ja liikearvoon liittyvät konsernin päätökseen lopettaa Venäjällä sijaitsevan pienen liuotinhentaisia maaleja valmistavan tuotantoyksikön toiminta. Arvonalentumista näistä kirjattiin 1,1 miljoonaa euroa. Tilikaudella 2020 kirjatut arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä liittyivät Saksan tuotantoyksikön rakennukseen, joka on luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi, sekä Suomen eri käyttöomaisuushyödykeryhmiin arvojen tarkistuksen johdosta. Nämä arvonalentumiset olivat yhteensä 0,3 miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2019 kirjatut arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä liittyivät Saksan tuotantoyksikön rakennukseen, joka oli luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi. Tähän rakennukseen liittyen kirjattiin arvonalentumista 0,1 miljoonaa euroa. Venäjän peruuntuneesta tehdashankkeesta kirjattiin tilikaudella tulosaikaisesti 1,8 miljoonaa euroa. Arvonalentumistappiot on esitetty liitetiedossa 8. Poistot ja arvonalentumiset.

Arvonalentumistestauksessa joudutaan arvioimaan viitteitä arvonalentumisista käyttäen hyväksi sekä ulkoisia lähteitä (kuten markkinaraportit, kustannuskehitykset, korkotasot) että sisäisiä lähteitä (varas-tojen epäkuranttius, päätökset tuotesortimentin muutoksista). Näiden lähteiden ja tietojen analysoinnissa ja johtopäätösten tekemisessä joudutaan käyttämään arvioita. Covid-19 -pandemiolla ei ole ollut vaikutusta omaisuuserien kirjanpitoarvoihin.

Vaihto-omaisuuden arvostus edellyttää jossain määrin johdon arvioita. Vaihto-omaisuus arvostetaan joko hankintamenuun tai sitä alempaan nettoarvointiarvoon, riippuen siitä kumpi näistä on alhaisempi. Nettoarvointiarvoa määritettäessä arvioidaan saatavissa oleva myyntihinta vähennettynä arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi tarvittavilla välittömällä menoilla sekä vähennettynä arvioiduilla hyödykkeen valmiiksi saatamisesta johtuvilla menoilla. Vaihto-omaisuuden tasearvon ylittäessä arvioidun nettoarvointiarvon kirjaataan vaihto-omaisuuden arvonalentuminen. Vaikka yleensä Tikkurilan käyttämät raaka-aineet ja yhtiön valmistamat lopputuotteet säilyvät teknisesti hyvässä kunnossa kohtuullisen pitkään, ennakoimattomat muutokset markkinakysynnässä tai asiakkaiden käyttäytymisessä saattavat altistaa Tikkurilan epäkuranttiusriskeille, joiden määrää joudutaan arvioimaan tilinpäätöksen laatimishetkellä. Tilikaudella on seurattu tarkasti kysynnän muutoksia, jotta voitaisiin tehdä toiminpiteitä tavoitteena saada raaka-aine- ja valmistusvaras-tojen tasot vastaamaan kulloistakin kysyntää.

Myyntisaamisista kirjataan IFRS 9:ssä määritellyn yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti koko voimassaoloajalta odotettavissa oleva luottotappio. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan hyödynnetään tappioasteita, jotka konsernissa on määritelty eri maantieteellisille alueille ikääntymiskategorioittain. Lisäksi mahdollisia ylimääräisiä luottotappiovarauksia voidaan tehdä yksittäisten asiakkaiden osalta, mikäli johto arvioi, ettei saamisen kirjanpitoarvo vastaa sen käypää arvoa. Tällöin arvonalentumiseen antavat viitteitä mm. velallisen huomattavat taloudelliset vaikeudet, suoritusviivästyminen ja suorituslaiminlyönti. Keväällä Covid-19 pandemian aiheuttama epävarmuus Tikkurilan toimintamaiden talouteen, ja väliaikaisesti maalien kysyntään valtioiden kiristyvien rajoitusten vallitessa, lisäsi myös epävarmuutta asiakkaidemme kyvystä suorittaa maksuvelvoitteensa niiden erääntyessä. Näiden johdosta asiakkaiden maksukäyttäytymisen ja myyntisaamisten kehitys on ollut erityisesti tarkkailussa pandemian aikana ja Tikkurila on kiristänyt sisäisiä kontrollejaan myyntisaamisten hallinnassa.

Vuoden 2020 lopussa erääntyneiden myyntisaamisten osuus koko myyntisaamisten määrästä oli konsernissa matalampi kuin tilikauden 2019 lopussa. Pidemmällä aikavälillä usean markkinan melko keskitynyt asiakaskuntarakenne on lisännyt luottotappioriskiä.

Johto käyttää myös arviointia määrittäessään aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa Tikkurila-konsernille. Mikäli todellinen taloudellinen vaikutusaika poikkeaa tästä alkuperäisestä arviosta, korjataan vuosittain tehtäviä poistoja tai kirjataan hyödykkeestä arvonalentumistappio. Suuri osa

konsernin aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä liittyy maalitehtaiden rakennuksiin, koneisiin ja laitteisiin. Mikäli Tikkurila päättäisi sulkea tehtaitaan tai muuttaa tuotantotoiminnan painopisteitä, poistoajat arvioidaan uudestaan ja omaisuus saatetaan joutua uudelleen arvostamaan. Vuonna 2020 päätettiin sulkea pieni tuotantoyksikkö Venäjällä. Lisäksi tämänkaltaiset toiminnan uudelleenjärjestelyt saattavat aiheuttaa ennallistamis- tai muita velvoitteita konsernille.

Tikkurilalla on merkittävää liiketoimintaa ja omaisuuseriä Venäjällä. Vaikka Venäjän taloustilanne on stabiloitunut, geopoliittiset ja taloudelliset riskit alueella ovat edelleen suuria, mukaan lukien kansainvälisiin sanktioihin liittyvät rajoitteet. Myös vastapuoliriskien arvioiminen on usein hankalaa Venäjällä. Nämä tekijät vaikuttavat tilinpäätöksessä erityisesti omaisuuserien arvostukseen. Tikkurilan hallitus päätti keväällä 2019 lopettaa Venäjälle suunnitellun tuotantolaitoksen rakennusprojektin ja siitä kertyneet valmistelukulut (1,8 miljoonaa euroa) kirjattiin tilikaudella 2019 kuluksi.

YRITYSTEN YHTEENLIITTYMÄT

Yrityskaupoissa hankittujen yritysten nettovarallisuus arvostetaan käypään arvoon. Tikkurila-konsernin maantieteellisen toimialueen ja liiketoiminnan luonteen huomioon ottaen on mahdollista, että hankittavien yhtiöiden tai liiketoimintojen ja niihin liittyvien omaisuus- ja velkaerien käyvät arvot eivät ole luotettavasti määritettävissä ja että arvonmääritykseen liittyy paljon arvonvaraisia elementtejä. Mikäli kyseessä on merkittävä yrityskauppa, yrityshankintojen kautta konserniin tulleiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvioiduilla käyvillä arvoilla ja arvioiduilla taloudellisilla vaikutusajoilla voi olla huomattava vaikutus Tikkurilan tulokseen ja taseeseen. Yrityskauppojen yhteydessä tilikaudella ja sitä edeltävällä tilikaudella hankittu nettovarallisuus on esitetty liitetiedossa 4 Hankitut ja myydyt liiketoiminnot. Tilikausilla 2020 ja 2019 Tikkurilalla ei ollut yrityshankintoja.

Liiketoimintojen hankintaan mahdollisesti liittyvien ehdollisten vastikkeiden määrää arvioitaessa Tikkurila-konsernin johto joutuu käyttämään arvioita ja oletuksia hankitun liiketoiminnan taloudellisesta kehityksestä. Mikäli hankintahetkellä käypään arvoon arvostetun ehdollisen vastikkeen määrittämisen pohjana olleet oletukset muuttuvat, kirjataan arvioiden muutokset tarkasteluhetkellä konserniin laajaan tuloslaskelmaan tulosvaikutteisesti. Ehdollinen vastike diskontataan nykyhetken käyttäen kohdeyhtiön perustuen painotettua pääoman kustannusta. Diskonttauskorkotekijän muutoksista johtuvat erät kirjataan konsernin rahoituseriin.

Mikäli konserni suunnittelee luopuvansa joistain liiketoiminnoista tai myyvänsä joitakin omaisuuseriä, johto joutuu arvioimaan milloin IFRS 5 -standardin mukaiset kriteerit täyttyvät ja näin ollen milloin omaisuuserä, -erät on luokiteltava myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Lisäksi johto joutuu arvioimaan luokittelun yhteydessä mahdollisesti kirjattavan arvonalentumistappion määrän, mikäli omaisuuserän kirjapitoarvon arvioidaan ylittävän omaisuuserän myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetyn käyvän arvon. Saksassa sijaitseva kiinteistö on luokiteltu myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Kiinteistöistä on kirjattu tilikaudella 2020 arvonalentuminen 0,2 miljoonaa euroa. Maaperätutkimustulosten viivästyminen sekä pandemian aikana lisääntynyt epävarmuus, joka heijastuu investointiaktiiviteettiin ja myös paikallisiin kiinteistömarkkinoihin, ovat vaikuttaneet myyntiaikaan pidentävästi.

Kyseisen alueen kiinteistömarkkinoilla oli negatiivista hintakehitystä vuoden 2019 aikana ja siksi sinä vuonna on kirjattu arvonalentuminen (0,1 miljoonaa euroa) myytävänä olevista omaisuuseristä.

TALOUDELLISEEN TULOKSEEN TAI MUIHIN TAVOITTEISIIN SIDOTUT TUOTTOJEN OIKAISUT TAI KULUT

Tikkurila myy tuotteensa ja palvelunsa, erityisesti kauppa- ja rakennusmaaliiketoiminnassa, valtaosin ulkopuolisille tukku- tai vähittäiskauppaan erikoistuneille yhtiöille. Usein kyseisten jakeluun erikoistuneiden asiakkaiden kanssa on voimassa erilaisia puite-, yhteistyö- tai toimitussopimuksia, joissa on sovittu esimerkiksi toimitusmääriin, toimitusten arvoon tai tiettyjen tuoteryhmien myynnin määriin liittyviä jälkikäteen annettavia alennuksia, asiakashyvityksiä tai muita etuisuuksia. Tilinpäätöstilanteessa yhtiöllä ei ole vielä selvillä kaikkien asiakkaiden kaikkia sopimuskriteereitä koskevia toteumatietoja, minkä vuoksi alennuksiin tai kulueriin liittyviin jaksotuksiin joudutaan käyttämään myös arvioita.

Osalla Tikkurila-konsernin henkilöstöä on osana palkkausta suoriteperusteinen muuttuva palkan osa, joka on sidottu etukäteen sovittuihin taloudellisiin ja operatiivisiin tavoitteisiin. Näiden bonusten ja muiden ehdollisten palkkioiden kulukirjauksissa joudutaan käyttämään osittain harkintaa ja arvioita, koska tavoite- ja mittareita koskevat toteumatiedot eivät ole kaikilta osin selvillä tilinpäätöshetkellä.

Lisäksi Tikkurilalla on useita osakeperusteisia sitouttamis- ja kannustinjärjestelmiä, joihin kuuluu Tikkurila Oyj:n toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet sekä yksittäisissä järjestelmissä myös muita avainhenkilöitä. Näiden järjestelmien kulut kirjataan IFRS 2 -standardin mukaisesti. Osakeperusteisten järjestelmien tavoitekriteerien toteumatiedot sekä Tikkurilan osakkeen kurssikehitys, joiden perusteella lopulliset mahdollisesti maksettavat palkkiot määräytyvät, selviävät lopullisesti vasta kunkin ansaintajakson päätyttyä, minkä takia tilinpäätöshetkellä ennen ansaintajaksojen päättymistä on käytettävä arvioita kulu- ja muiden kirjausten tekemiseksi. Osakeperusteisten järjestelmien lopullisen palkitsemisen määrän päättää aina Tikkurila Oyj:n hallitus harkintansa perusteella, mikä voi myös aiheuttaa eroja alun perin ennakoituihin palkkiomääriin.

Joulukuussa 2020 Tikkurila Oyj päätti osakepalkkiojärjestelmien käsittelystä, mikäli PPG:n julkistama vapaaehtoinen julkinen käteisostotarjous ja sen myötä yrityskauppa yhtiön kaikista osakkeista toteutuu. Hallituksen päätöksen mukaisesti kaupan toteutuessa osakepalkkiojärjestelmät käynnissä olevien ansaintajaksojen osalta maksetaan käteisenä osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Tikkurila Oyj:n hallitus päättää mahdollisesta maksusta ja palkkion määrästä huomioiden mm. ansaintajaksosta kuluneen ajan aika ja laskennallisen yritysarvon kaupan toteutumishetkellä.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun yhtiöllä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä. Varaus voidaan kirjata vain, kun varauksen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varausten kirjaaminen tilinpäätökseen edellyttää johdon arviota, koska varauksiin liittyvien velvoitteiden tarkka euromäärä ei ole selvillä tilinpäätöstä laadittaessa. Mikäli johto arvioi, ettei velvoitteesta synny todennäköisesti maksuvelvoitetta, esitetään tämä ehdollisena velkana konsernin tilinpäätöksessä. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 varausten määrä oli 2,1 miljoonaa euroa. Vastaava luku tilinpäätöksessä 2019 oli 3,1 miljoonaa euroa. Varausten määrä pieneni 1,0 miljoonaa euroa edelliseen tilinpäätöshetken verrattuna. Varauksista on kerrottu liitetiedossa 31.

VEROT

Verotuksellisista tappioista ja muista eristä kirjattavien laskennallisten verosaamisten merkitsemistä varten johto arvioi määrän, jonka verran konserniyhtiöille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Konsernissa on IFRIC 23 -tulkinnan mukaisesti arvioitu tuloverojen kirjaamiseen liittyvää epävarmuutta. Konsernin arvion mukaan tiettyihin konsernin yhtiöiden verotuksessa vaadittuihin vähennyskelpoisiin eriin liittyy epävarmuutta veroviranomaisen tulkinnasta. Johto arvioi näistä mahdollisesti aiheutuvan kustannuksen olevan tilikauden 2020 lopussa noin 0,8 (0,8) miljoonaa euroa. Nämä esitettiin tilikauden 2019 lopussa lyhytaikaisissa varauksissa. Tilikaudella 2020 nämä IFRIC 23 -tulkinnan mukaisesti arvioidut varaukset liittyen tuloveroihin, on esitetty taseessa erässä "Tuloverovelat".

Konsernilla on tytäryhtiöitä useissa maissa, joissa on erityyppisiä, toisistaan poikkeavia verosäädöksiä ja joiden tulkinta voi muuttua ajan kuluessa. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa. Todellinen tuloskehitys voi poiketa arviosta, jolloin muutos vaikuttaa tulevien tilikausien veroihin. Tilinpäätöksessä 2020 laskennallisten verosaamisten määrä oli 10,7 miljoonaa euroa ja vahvistettujen tappioiden määrä, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, oli 0,4 miljoonaa euroa.

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernin etuusperusteisten eläkejärjestelyjen yhteydessä joudutaan arvioimaan taseeseen kirjattavan velan (tai saamisen) määrää siten, että laskennassa sovellettavan nykyarvolaskennan ja vakuutusmatemaattisten erien määrittämiseksi joudutaan tekemään useita eri arvioita. Oletuksia ovat muun muassa järjestelyihin liittyvien varojen ja velkojen arvostamisessa käytetyt diskonttauskorot, inflaatio, palkkatason nousuoletukset ja odotettavissa oleva elinikä. Osa laskennassa käytettävistä arvioista perustuu ulkopuolisilta aktuaareilta saataviin tietoihin. Todelliset tulokset voivat poiketa alkuperäisistä arvioista ja oletuksista ja nämä etuusperusteisten eläkejärjestelyjen nettovelan (-omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin kaudella, jona ne syntyvät. Diskonttauskorkojen muutoksen vaikutuksesta konsernin eläkevelvoitteen määrään on esitetty herkkyyshanalyysi liitetiedossa 30. Lisäksi Ruotsin eläkejärjestelyn osalta, joka on konsernin suurin yksittäinen etuusperusteinen eläkejärjestely, on esitetty herkkyyshanalyysi odotettavissa olevan eliniän osalta sekä inflaation osalta. Käytännössä eläkkeiden taso on sidottu inflaatioon.

VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin merkittävimmät vuokrasopimukset koskevat myymälätiloja, tuotantotoimipaikkojen maa-alueita sekä toimistotiloja. Vuokrasopimukseen sisältyy jatko-optioita, jotka sisällytetään vuokra-aikaan, mikäli on kohtuullisen varmaa, että nämä tullaan käyttämään. Tällöin johto joutuu tekemään arvion vuokrasopimuksen alkaessa, huomioiden sen hetken olosuhteet, tosiseikat, strategian mukaiset linjaukset, onko tuon jatkamisoption käyttäminen todennäköisempää kuin sen, ettei konserni tätä mahdollisuutta tule käyttämään.

Toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa, joissa vuokralle antajalla ei ole yksipuolista irtisanomisoikeutta, ja joiden irtisanomisesta aiheutuisi konsernille merkittäviä kustannuksia, käyttää johto vuokra-kauden määrittelyssä harkintaa. Tällöin vuokrakauden maksimipituus asetetaan Tikkurilan strategisen suunnittelukauden pituiseksi. Samanlaista harkintaa johto käyttää niiden toistaiseksi voimassa olevien sopimusten sopimuskauden arvioimiseen, kun vuokranantajalla on oikeus ilman merkittäviä sanktioita irti-

sanoa sopimus, mutta jotka ovat Tikkurilan liiketoiminnan kannalta olennaisia sopimuksia, irtisanomisesta aiheutuisi Tikkurilalle merkittäviä kustannuksia ja sopimukset ovat jatkuneet useita vuosia.

Maa-alueiden vuokrasopimuksissa, missä on ns. ainainen / elinikäinen käyttöoikeus, on Tikkurilan johto käyttänyt vuokrasopimuskauden pituutta määritettäessä maa-alueella sijaitsevan tehdasrakennuksen jäljellä olevaa poistoaikaa.

Näillä johdon arvioilla sopimuksen vuokra-ajasta on vaikutusta Tikkurila konsernin taseeseen kirjattavan käyttöoikeusomaisuuserän ja vastaavan vuokrasopimusvelan määrään. Mikäli tulevaisuudessa tapahtuisi muutoksia liiketoiminnassa ja, tai liiketoimintaa koskevia päätöksiä, jotka olisivat merkittävästi erilaisia niistä oletamista, joita käytettiin vuokrasopimuksen alkamishetkellä vuokra-aikaa määritettäessä, voi näillä olla vaikutusta konsernin taseeseen esitettäviin varoihin ja velkoihin.

3. Segmentti-informaatio

Tikkurila raportoi liiketoiminnastaan kahdella segmentillä: SBU West ja SBU East. Lisäksi Tikkurila common-osassa esitetään konsernihallintoon liittyvät tapahtumat.

Segmenttijako perustuu konsernin strategiaan, jonka mukaisesti Tikkurila haluaa olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja muissa valituissa Itä-Euroopan maissa. Raportoitavien segmenttien määrittely perustuu eri maantieteellisten alueiden toimintaympäristöjen erilaisuuteen, vallitsevaan lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn sekä johtamisjärjestelmiin.

Tikkurila-konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat pääosin segmenttien liikevoittoon. Segmentin varat ovat eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdennettavissa segmenteille.

Segmenttien tuotot muodostuvat erilaisten maalien ja niihin liittyvien oheistuotteiden myynnistä kauppiaalle, teollisuuteen sekä ammattikäyttöön. Segmentit saavat tuottoja vähäisessä määrin myös maaleihin liittyvien oheispalvelujen myynnistä. Segmenttien tuotot esitetään asiakkaiden sijaintimaan mukaisesti, ja segmenttien varat esitetään varojen sijainnin mukaisesti. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin. Konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta. Tikkurila-konsernissa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä, jonka tehtäviin kuuluu resurssien kohdistaminen toimintasegmenteille, toimii konsernin johtoryhmä.

Konsernilla ei ole sellaisia yksittäisiä asiakkaita, joilta saatavat tuotot olisivat vähintään 10 prosenttia Tikkurila-konsernin tuotoista.

Raportoitavat segmentit 2020

Tuhatta euroa	SBU West	SBU East	Tikkurila common	Eliminoinnit	Yhteensä
Liikevaihto	397 956	184 070	-	-51	581 974
Poistot ja arvonalentumiset	16 141	8 131	129	-	24 401
Liiketulos	48 969	20 397	-8 283	-	61 083
Vertailukelpoiseen liiketulokseen vaikuttavat erät segmenteittäin	-245	-1 360	-1 125	-	-2 729
Oikaistu liiketulos segmenteittäin	49 214	21 757	-7 159	-	63 812
Segmenteille kohdentamattomat erät					
Rahoitustuotot					2 542
Rahoituskulut					-9 122
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista					383
Konsernin tulos ennen veroja					54 886
Segmentin varat	372 654	86 971	5 264	-23 279	441 610
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset					295
Investoinnit	11 667	1 993	-	-	13 660

Raportoitavat segmentit 2019

Tuhatta euroa	SBU West	SBU East	Tikkurila common	Eliminoinnit	Yhteensä
Liikevaihto	370 046	193 793	-	-8	563 831
Poistot ja arvonalentumiset	15 907	8 166	133	-	24 206
Liiketulos	30 442	19 990	-6 509	0	43 923
Vertailukelpoiseen liikelokseen vaikuttavat erät segmenteittäin	-265	-2 010	-199	-	-2 474
Oikaistu liiketulos segmenteittäin	30 707	22 000	-6 310	0	46 397
Segmenteille kohdentamattomat erät					
Rahoitustuotot					6 920
Rahoituskulut					-6 939
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista					281
Konsernin tulos ennen veroja					44 185
Segmentin varat	343 106	98 014	31 363	-35 422	437 061
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset					282
Investoinnit	12 559	3 702	-	-	16 262

SBU Westin toiminta-alueeseen kuuluvat Ruotsi, Tanska, Norja, Suomi, Puola, Viro, Latvia ja Liettua.

SBU Eastin toiminta-alueeseen kuuluvat Venäjä, Keski-Aasian maat ja Kiina. Lisäksi SBU East on vastuussa viennistä noin 30 maahan.

Vuonna 2019, Tikkurilan Saksan tytäryhtiön toiminnan lopettamisen jälkeen, Saksa on kuulunut exportiin ja esitetty SBU Eastissä. Saksan yritykseen liittyvät kuluerät on esitetty edelleen SBU Westissä.

Raportoitavat segmentit 2020

Tuhatta euroa	SBU West	SBU East	Tikkurila common	Eliminoinnit	Yhteensä
Liiketulos segmenteittäin	48 969	20 397	-8 283	-	61 083
Vertailukelpoiseen liikelokseen vaikuttavat erät segmenteittäin					
Divestoinnit ja konsernirakenteen muutokseen liittyvät	31	-48	-	-	-17
Henkilöstöön liittyvät	-36	-207	-229	-	-472
Ostotarjoukseen liittyvät	-	-	-896	-	-896
Arvonalentuminen	-240	-1 104	-	-	-1 344
Yhteensä	-245	-1 360	-1 125	-	-2 729
Oikaistu liiketulos segmenteittäin	49 214	21 757	-7 159	-	63 812

Raportoitavat segmentit 2019

Tuhatta euroa	SBU West	SBU East	Tikkurila common	Eliminoinnit	Yhteensä
Liiketulos segmenteittäin	30 442	19 990	-6 509	0	43 923
Vertailukelpoiseen liikelokseen vaikuttavat erät segmenteittäin					
Divestoinnit ja konsernirakenteen muutokseen liittyvät	-66	-	-	-	-66
Henkilöstöön liittyvät	-88	-253	-199	-	-540
Venäjän peruuntuneesta tehdasinvestoinnista aiheutuneet kulut	-	-1 757	-	-	-1 757
Arvonalentuminen	-110	-	-	-	-110
Yhteensä	-265	-2 010	-199	-	-2 474
Oikaistu liiketulos segmenteittäin	30 707	22 000	-6 310	0	46 397

Konsernin henkilökunta segmentteittäin keskimäärin kauden aikana

	2020	2019
SBU West	1 606	1 598
SBU East	1 005	1 100
Tikkurila common	17	15
Yhteensä	2 628	2 713

Liikevaihto tuoteryhmittäin, segmentteittäin vuonna 2020

Tuhatta euroa	Kauppa- ja rakennus-maalit	Teollisuus-maalit
SBU West	333 671	64 285
SBU East	156 090	27 980
Eliminoinnit	-51	-
Yhteensä	489 710	92 264

Liikevaihto tuoteryhmittäin segmentteittäin vuonna 2019

Tuhatta euroa	Kauppa- ja rakennus-maalit	Teollisuus-maalit
SBU West	304 791	65 255
SBU East	162 625	31 168
Eliminoinnit	-8	-
Yhteensä	467 408	96 423

Maailman maalimarkkinat voidaan jakaa tuotteiden loppukäytön mukaan kahteen pääasialliseen ryhmään eli kauppa- ja rakennusmaaleihin sekä teollisuusmaaleihin. Tikkurilan raportoitavien segmenttien, SBU East ja SBU West, myyntituotot asiakassopimuksista on esitetty tämän jaottelun mukaisesti yllä olevissa taulukoissa. Teollisuusmaalien suhteellinen osuus on SBU Westin liikevaihdosta hieman korkeampi kuin vastaava osuus SBU Eastissa. Yllä oleviin taulukoihin sisältyy vuosina 2020 ja 2019 muita kuin IFRS 15 mukaisia myyntituottoja asiakassopimuksista yhteensä 0,3 miljoonaa euroa, jotka suurimmaksi osaksi sisältyvät SBU Westin osuuteen. Nämä ovat IAS 17 mukaisesti tuloutettuja vuokratuottoja.

Molempien raportoitavien segmenttien alueilla kauppa- ja rakennusmaaleja sekä tähän liittyviä oheistuotteita ja -palveluja Tikkurila myy maalien tukkukauppiaille, vähittäismyymyjille sekä suoraan rakennustarvikeliikkeille. Lisäksi SBU Westin alueella jakelukanavana ammattilaisasiakkaita palvelevat Tikkurilan omat myymälät. Tikkurila myy teollisuusmaaleja joko suoraan asiakkaille tai Tikkurila Industrial Paint Service -jakeluverkoston kautta.

Tikkurilan asiakassopimukseen liittyy useita, erityyppisiä toimitusmääriin, toimitusten arvoihin ja valikoidun tuoteryhmien myyntimääriin liittyviä takautuvia alennuksia ja hyvityksiä. Näiden arvioinnissa käytetään historiaan perustuvaa kokemusperäistä tietoa, ja tällä arvioinnilla on suhteellisesti suurempi painoarvo kauppa- ja rakennusmaalien tuoteryhmässä.

ASIAKASSOPIMUKSIIN PERUSTUVAT OMAISUUSERÄT JA VELAT

Tikkurila-konsernin yhtiöllä on kanta-asiakasohjelma, josta tilikausien 2020 ja 2019 alussa asiakassopimuksiin perustuviin velkoihin sisältyi 0,1 miljoonaa euroa ja tilikausien 2020 ja 2019 lopussa 0,1 miljoonaa euroa. Kanta-asiakkuusohjelman perusteella annettu lupaus asiakkaalle on erillinen suoritevelvoite. Tämä merkityksellinen oikeus on asiakkaalla käytettävissä kolmen vuoden ajan. Kanta-asiakkuusohjelman merkitys konsernin liikevaihtoon on kuitenkin epäolennainen.

Asiakkailta saadut ennakat tilikauden 2020 päättyessä olivat yhteensä 0,3 miljoonaa euroa, ja tilikauden 2019 päättyessä 0,1 miljoonaa euroa. Ennakkomaksut ovat pääasiallisesti käytössä SBU Eastin alueella.

Tikkurilan asiakassopimuksiin koskien sävytyskoneita sekä markkinointia edistäviä muita oheistuotteita sisältyy asiakkaalle annettu lupaus volyympohjaisista alennuksista liittyen tuleviin maaliostoihin. Tämä lupaus luo asiakkaalle merkityksellisen oikeuden, jota asiakas ei saisi solmimatta yllä mainittuja sopimuksia. Tähän oikeuteen liittyvä velka asiakkaalle on kirjattu ja esitetty taseen erässä siirtovelat ja tämä summa oli yhteensä 0,7 miljoonaa euroa tilikauden 2020 lopussa ja vastaava velka oli tilikauden 2019 lopussa 0,9 miljoonaa euroa.

Asiakassopimuksiin liittyvät saamiset, jotka erääntyvät maksettavaksi yli vuoden kuluttua, on esitetty konsernin taseessa erässä pitkäaikaiset saamiset (Liitetieto 21). Vuoden aikana maksettavaksi erääntyvät asiakassopimuksiin liittyvät saamiset on esitetty erässä myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset (Liitetieto 23). Myyntisaamisiin, joihin asiakkaille myönnetty maksuaika ylittää vuoden, sisältyy merkittävä rahoituskomponentti ja saatavaa vastikemäärää on oikaistu sopimuksen syntymisajankohtana tämän huomioimiseksi. Diskontatun koron osuus kirjataan korkotuottoihin ajan kulumisen perusteella.

Liikevaihto maittain kohdemaan mukaan

Tuhatta euroa	2020	2019
Venäjä	133 581	143 627
Ruotsi	131 324	118 723
Suomi	97 852	91 147
Puola	92 591	89 359
Muut maat	126 626	120 975
Yhteensä	581 974	563 831

Pitkäaikaiset varat sijaintimaan mukaan *)

Tuhatta euroa	2020	2019
Venäjä	17 618	28 207
Ruotsi	81 498	83 668
Suomi	26 483	29 609
Puola	18 502	19 915
Muut maat	15 652	18 832
Yhteensä	159 753	180 231

*) Pitkäaikaiset varat koostuvat aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä, käyttöoikeusomaisuuseristä sekä sijoituksista pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltäviin yrityksiin.

4. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Tikkurilalla ei ollut liiketoimintojen yhdistämissä tai myyntejä tilikausina 2020 ja 2019.

Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden hankinta ja myynti

Tuhatta euroa	2020	2019
Liiketoimintojen hankinta		
Luovutettava kokonaisvastike	-	-
Ostettujen liiketoimintojen hankintahetken rahavarat	-	-
Kauppahinnan palautus aikaisempien vuosien hankinnoista	-	-
Hankinnoista johtuvat rahavirrat hankittujen liiketoimintojen rahavaroilla vähennettynä	-	-
Luovutustulot tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynneistä		
Luovutustulot yhteensä	-	-
Suoritukset aikaisempien vuosien luovutuksista	516	1 246
Saamiseksi kirjattu osuus myyntihetkellä	-	-
Myytyjen yhtiöiden rahavarat	-	-
Rahavirtavaikutus	516	1 246

5. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät

Tilikauden 2020 aikana konserni kirjasi arvonalentumisen Saksassa sijaitsevan kiinteistöön liittyen, ja sen arvoa alennettiin 240 tuhannella eurolla. Tämä myytävänä oleva omaisuuserä on raportoitu osana SBU Westin varoja. Kiinteistön myynnin viivästymiseen on vaikuttanut pandemian aikana lisääntynyt epävarmuus, joka heijastuu myös suunniteltuihin investointeihin sekä maaperätutkimustulosten valmistumisen viivästyminen. Kiinteistön arvo tilinpäätöksessä on 1 209 tuhatta euroa.

Tilikauden 2019 aikana on Saksassa sijaitsevan kiinteistön arvoa alennettu 110 tuhannella eurolla, ja se on arvostettu tilinpäätöksessä 2019 käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla. Kiinteistön arvo tilinpäätöksessä on 1 449 tuhatta euroa ja tämä perustuu paikallisen kiinteistöväliittäjän arvioon myyntihinnasta.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät on arvostettu joko kirjanpitoarvoonsa tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

6. Liiketoiminnan muut tuotot

Tuhatta euroa	2020	2019
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	349	428
Vakuutuskorvaukset	187	202
Vuokratuotot	415	390
Palvelujen myynti yhteisyritykselle	999	977
Muut liiketoiminnan tuotot	704	1 293
Yhteensä	2 654	3 290

Pitkäaikaisten varojen myyntivoitto vuonna 2020 muodostuu suurimmaksi osaksi Puolan erillisen maa-alueen myyntivoitosta. Lisäksi se sisältää muita pienempiä koneiden ja kaluston myyntivoittoja.

Vuonna 2019 pitkäaikaisten varojen myyntivoitto muodostuu suurimmaksi osaksi Tikkurilan Venäjällä ja Tanskassa olleiden tuotantolaitosten koneiden ja kaluston myynneistä sekä ajoneuvojen myyntivoitoista.

7. Työsuhde-etuudet

Tuhatta euroa	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-80 721	-76 797
Osakeperusteiset maksut	-2 196	-765
Maksupohjaiset eläkekulut	-10 741	-10 815
Etuuspohjaiset eläkekulut	-955	-999
Muut henkilöstösivukulut	-10 479	-9 973
Yhteensä	-105 092	-99 349

Tikkurila Oyj:n hallituksen ja toimitusjohtajan työsuhde-etuudet on esitetty liitetiedossa 36 Lähipiiri. Etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 30 Eläkevelvoitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet.

Henkilökunta keskimäärin	2020	2019
Henkilökunta Suomessa keskimäärin	552	548
Henkilökunta Suomen ulkopuolella keskimäärin	2 076	2 165
Yhteensä	2 628	2 713

Henkilökunta kauden lopussa	2020	2019
	2 422	2 607

Konsernin henkilökunta keskimäärin kaudella on esitetty segmentteittäin liitetiedossa 3 Segmentti-informaatio.

8. Poistot ja arvonalentumiset

Tuhatta euroa	2020	2019
Poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-4 224	-4 224
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-2 264	-2 428
Koneet ja kalusto	-8 095	-7 757
Muut aineelliset hyödykkeet	-668	-1 501
Käyttöoikeusomaisuuserät		
Maa-alueet	-89	-122
Rakennukset ja toimitilat	-5 908	-6 351
Koneet ja kalusto	-41	-48
Ajoneuvot	-1 657	-1 665
Yhteensä	-22 947	-24 096
Arvonalentumiset		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-640	-
Liikearvo	-463	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Koneet ja kalusto	-26	-
Rakennukset ja rakennelmat	-318	-110
Muut aineelliset hyödykkeet	-7	-
Yhteensä	-1 454	-110
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-24 401	-24 206

Tilikaudella 2020 Tikkurila ilmoitti sulkevansa Venäjällä sijaitsevan pienen tuotantolaitoksen. Tämän johdosta konserni kirjasi arvonalentumisen liikearvoon ja aineettomiin hyödykkeisiin. Kirjatut arvonalentumiset aineellisiin käyttöomaisuuseriin liittyvät Saksassa sijaitsevaan kiinteistöön ja Suomessa eri aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ryhmiin arvojen tarkistuksen johdosta.

Tilikaudella 2019 kirjatut arvonalentumiset liittyvät Saksassa sijaitsevaan rakennukseen, joka on luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi. IFRS 16 käyttöönoton johdosta kirjatut poistot käyttöoikeusomaisuuseristä olivat yhteensä 8,2 miljoonaa euroa, katso liitetieto 15.

9. Liiketoiminnan muut kulut

Tuhatta euroa	2020	2019
Vuokrat	-2 193	-2 897
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	-3 187	-3 945
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-20 670	-21 178
Korjaus- ja ylläpitokulut	-7 873	-8 965
IT- ja tietoliikennekulut	-4 402	-4 833
Myydyn tavaran rahti	-17 346	-16 434
Asiantuntijapalkkiot	-4 251	-5 951
Matka- ja kuljetuskulut	-4 541	-7 667
Energia, lämmitys ja vesi	-4 341	-4 707
Vakuutukset pl. henkilövakuutukset	-1 055	-984
Toimistokulut	-1 097	-1 317
Edustuskulut ja jäsenmaksut	-1 306	-2 678
Ulkopuoliset palvelut	-21 837	-19 462
Viranomaisten palkkiot ja maksut sekä ympäristövero	-1 207	-1 079
Luottotappiot	-33	-881
Muut kulut	-5 489	-4 799
Yhteensä	-100 828	-107 777
Tilintarkastajan palkkiot: ¹⁾		
EY	-477	-420
KPMG (2019)	-	-76
Muut	-14	-17
Veroneuvonta, EY	-17	-3
Muut palvelut, EY	-55	-
Muut palvelut, KPMG (2019)	-	-6
Yhteensä	-563	-522

¹⁾ Sisältää myös palkkioiden yhteydessä mahdollisesti veloitetut muut kulut, kuten matkakulut.

Tilikaudella 2019 ilmoitetut KPMG:n tilintarkastusyhteisön veloitukset on ilmoitettu vain siltä ajalta kuin yhteisö on toiminut päävastuullisena tilintarkastusyhteisönä tilikaudella 2019.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Tuhatta euroa	2020	2019
Kulut		
Palkat ja palkkiot	-375	-495
Muut henkilöstösivukulut	-27	-18
Maksupohjaiset ja etuuspohjaiset eläkekulut	-69	-99
Muut	-914	-1 752
Arvon alentumiset:		
Liikearvo	-463	-
Muut aineettomat hyödykkeet	-640	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-240	-110
Yhteensä	-2 729	-2 474

Tilikauden 2020 vertailukelpoisuuteen vaikuttavassa erässä ""muut"" on suurimpana eränä asiantuntijakulut liittyen julkiseen ostarjoukseen.

Tilikauden 2019 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ""muut"" sisältää Venäjän peruuntuneesta tehdäsinvestoinnista aiheutuneet kulut.

10. Tutkimus- ja kehittämismenot

Tuhatta euroa	2020	2019
Tutkimus- ja kehittämismenojen yhteismäärä	-9 827	-9 603

Suurin osa tutkimus- ja kehittämismenoista muodostuu henkilökunnan palkoista ja sosiaalikulusta.

11. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot Tuhatta euroa	2020	2019
Osinkotuotot	3	6
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	718	828
Muut korkotuotot	3	5
Valuuttakurssivoitot		
Valuuttakurssivoitot lainoista ja muista saamisista	1 746	6 040
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintamenoarvostetuista rahoitusveloista	72	38
Muut rahoitustuotot	-	3
Yhteensä	2 542	6 920

Rahoituskulut Tuhatta euroa	2020	2019
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoarvostetuista rahoitusveloista	-1 263	-903
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-863	-1 086
Muut korkokulut	-7	-4
Valuuttakurssitappiot		
Valuuttakurssitappiot lainoista ja muista saamisista	-6 286	-4 152
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoarvostetuista rahoitusveloista	-233	-232
Muut rahoituskulut	-501	-608
Jaksotettuun hankintamenoarvostetuista rahoituseristä kirjattu vähennyserän muutos	31	46
Yhteensä	-9 122	-6 939

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 580	-19
--	---------------	------------

Osinkotuottoja saadaan oman pääoman ehtoisista sijoituksista, jotka on luokiteltu käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettaviin rahoitusvaroihin. Jaksotettuun hankintamenoarvostettavien rahoitusvarojen vähennyserän muutos on kirjattu lainasaamisista, joista odotettavissa olevat luottotappiot on kirjattu seuraavan 12 kuukauden aikana arvioitujen luottotappioiden perusteella. Näiden rahoitusvarojen luottoriski ei ole merkittävästi muuttunut tilikausien 2020 ja 2019 aikana.

	2020	2019
Nettorahoituskulut liikevaihdosta, %	1,1	0,0
Nettokorot liikevaihdosta, %	0,2	0,2

Valuuttakurssierot rahoituserissä Tuhatta euroa	2020	2019
Realisoituneet	-3 751	2 073
Realisoitumattomat	-950	-379
Yhteensä	-4 701	1 694

Valuuttakurssierot liiketuloksessa Tuhatta euroa	2020	2019
Liikevaihto	-7	-13
Materiaalit ja palvelut	-2 695	208
Yhteensä	-2 702	195

12. Tuloverot

Tuhatta euroa	2020	2019
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-13 508	-12 826
Edellisten kausien verot	97	434
Laskennalliset verot	1 602	1 448
Yhteensä	-11 809	-10 944

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot

Tuhatta euroa	2020	2019
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Laskennalliset verot		
Etuuspohjaisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-50	831
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutoksista johtuvat erät	-37	-
Yhteensä veroerät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-87	831
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Laskennalliset verot		
Nettosijoitus ulkomaiseen yksikköön	-	-
Yhteensä veroerät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-	-
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot yhteensä	-87	831

Voimassa olevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys laajassa tuloslaskelmassa kirjattuihin veroihin:

Tuhatta euroa	2020	2019
Vero laskettuna emoyhtiön verokannalla	-10 977	-8 837
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	56	101
Verovapaat tuotot	65	37
Vähennyskelvottomat menot	-906	-1 597
Verokantojen muutosten vaikutus	4	0
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-	-
Tilikauden verotappiot, joista laskennallista verosaamista ei ole kirjattu	-263	-133
Verot aikaisemmilta kausilta	97	434
Laskennallisten verojen muutos liittyen aikaisempiin vuosiin sekä kauden väliaikaiset erot, joista ei kirjattu laskennallista veroa	4	-40
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tulosten vaikutus	82	60
Muut erät	30	-969
Laajassa tuloslaskelmassa kirjatut verot yhteensä	-11 808	-10 944

Konsernin efektiivinen verokanta on 21,5 % (24,8 %).

Ruotsin eduskunnan päätöksen mukaisesti verokanta laski vuoden 2019 alusta 21,4 %:iin ja vuoden 2021 alusta 20,6 %:iin. Tilinpäätöksessä 2020 on käytetty laskennallisten verojen osalta vuodelle 2021

vahvistettua verokantaa 20,6 %. Tilinpäätöksessä 2019 käytettiin laskennallisten verojen vuodelle 2019 vahvistettua verokantaa. Norjan verokanta laski vuoden 2019 alusta 23 %:sta 22 %:iin.

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutus perustuu laskennalliseen, järjestelmien ehtojen mukaisesti arvioituihin liikkeelle laskettavien osakkeiden kokonaismääriin

Konsernilla oli toukokuussa 2017 tehdyn päätöksen mukaisesti ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2017-2019. Järjestelmässä oli yksi ansaintajakso. Tämän järjestelmän palkkiot maksettiin toukokuussa 2020. Kesäkuussa 2018 Tikkurila Oyj:n hallitus päätti kahdesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä: 2018-2022 ja 2018-2019.

Osakepalkkiojärjestelmässä 2018-2022 on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018-2020, 2019-2021 ja 2020-2022. Joulukuussa 2018 tehdyn hallituksen päätöksen mukaisesti osa ansaintajakson 2019-

2021 palkkiosta on aikaperusteinen, ja järjestelmään osallistuu laajempi joukko. Tikkurilan hallitus päätti joulukuussa 2019 ansaintajakson 2020-2022 yksityiskohdista. Ansaintajaksolla ei ole aikaperusteista osuutta. Osakepalkkiojärjestelmässä 2018-2019 on yksi ansaintajakso ja joulukuussa 2019 hallitus päätti maksaa järjestelmän mahdolliset palkkiot rahana. Nämä palkkiot on maksettu maaliskuussa 2020. Palkkionmaksun edellytyksenä on työ- tai toimisuhteen voimassaolo.

Laimennusvaikutusta laskettaessa on oletettu, että osakeperusteisen palkitsemisen kaikki osakkeina maksettavat erät laskettaisiin liikkeelle uusina osakkeina, vaikka on myös mahdollista, että osakkeet ostettaisiin markkinoilta.

	2020	2019
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	43 077	33 241
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	44 105	44 106
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,98	0,75
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	43 077	33 241
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	44 105	44 106
Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän vaikutus (1 000)	181	80
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana laimennusvaikutuksella oikaistuna (1 000)	44 286	44 186
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,97	0,75

Tikkurila Oyj:llä on yksi osakelaji, jolla ei ole nimellisarvoa. Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa oli 44 108 252 kappaletta (44 108 252). Konsernin hallussa oli 31.12.2020 omia osakkeita yhteensä 2 371 (2 461) kappaletta.

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet*	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2020 Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	5 104	107 452	187 364	13 405	3 749	317 074
Muut lisäykset	-	798	3 340	452	3 335	7 925
Muut vähennykset	-349	-2 070	-3 060	-	-33	-5 512
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	21	1	-1	21
Uudelleenryhmittelyt	-	241	4 782	-1 215	-3 808	0
Kurssierot	-123	-4 937	-4 989	-1 882	-537	-12 468
Hankintameno 31.12.2020	4 632	101 484	187 458	10 761	2 705	307 040
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-122	-77 271	-160 813	-9 576	-	-247 781
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	47	1 318	2 901	-	-	4 266
Kauden poistot	-	-2 264	-8 095	-668	-	-11 027
Arvonalentuminen	-	-318	-26	-7	-	-351
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	240	-	-	-	240
Muut muutokset	-	-	-12	-	-	-12
Kurssierot	17	2 324	3 915	1 478	-	7 734
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-58	-75 971	-162 130	-8 773	-	-246 931
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	4 982	30 181	26 551	3 830	3 749	69 293
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 574	25 513	25 328	1 989	2 705	60 109

*Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät mm. väestönsuojia, vuokratilojen perusparannusmenoja ja maa-alueiden kestopäällysteitä.

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet*	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2019 Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	5 040	104 670	181 658	11 376	3 417	306 160
Muut lisäykset	-	705	4 408	737	3 545	9 395
Muut vähennykset	-	-295	-579	-520	-	-1 394
Muut muutokset	-	-	-1 125	-	-1 887	-3 012
Uudelleenryhmittelyt	-	197	1 172	869	-1 601	637
Kurssierot	64	2 174	1 830	943	276	5 288
Hankintameno 31.12.2019	5 104	107 452	187 364	13 405	3 749	317 074
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-112	-74 127	-153 166	-7 847	-	-235 251
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	204	1 449	490	-	2 143
Kauden poistot	-	-2 428	-7 757	-1 501	-	-11 686
Arvonalentuminen	-	-110	-	-	-	-110
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	110	-	-	-	110
Kurssierot	-10	-920	-1 340	-718	-	-2 988
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-122	-77 271	-160 813	-9 576	-	-247 781
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	4 928	30 543	28 492	3 530	3 417	70 910
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	4 982	30 181	26 551	3 830	3 749	69 293

*Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät mm. väestönsuojia, vuokratilojen perusparannusmenoja ja maa-alueiden kestopäällysteitä.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat hankintasitoumukset on esitetty liitteessä 34 Vastuusitoumukset.

Tilikaudella 2020 suurimmat keskeneräiset projektit liittyivät pääosin tuotanto-, tutkimus- ja tuotekehitystilojen sekä tuotantoteknologian ylläpitoon ja uudistamiseen konsernin keskeisissä tuotantoyksiköissä

Tilikaudella 2019 keskeneräiset projektit liittyivät muun muassa varastotilojen laajentamiseen, rakennusten ja tuotantoteknologian ylläpitoon ja uudistamiseen konsernin keskeisissä tuotantoyksiköissä.

15. Vuokrasopimukset

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Vuokra-aika on vuokrasopimusten ei-purettavissa oleva ajanjakso. Vuokrasopimuksiin sisältyvät jatko-opitot sisällytetään vuokra-aikaan, mikäli on kohtuullisen varmaa, että nämä tullaan käyttämään. Toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa, joissa vuokralle antajalla ei ole yksipuolista irtisanomisoikeutta, ja joiden irtisanomisesta aiheutuisi konsernille merkittäviä kustannuksia, on vuokratkauden määrittelyssä käytetty harkintaa. Tällöin vuokratkauden maksimipituus asetetaan Tikkurilan strategisen suunnittelukauden pituiseksi, 5 vuodeksi. Samanlaista harkintaa on käytetty niiden toistaiseksi voimassa olevien sopimusten sopimuskauden arvioimiseen, kun vuokranantajalla on oikeus ilman merkittäviä sanktioita irtisanoa sopimus, mutta jotka ovat Tikkurilan liiketoiminnan kannalta olennaisia sopimuksia, irtisanomisesta aiheutuisi Tikkurilalle merkittäviä kustannuksia ja sopimukset ovat jatkuneet useita vuosia.

Tällaisia liiketoiminnan kannalta merkittäviä vuokrasopimuksia, joiden päättämiseen liittyy konsernin kannalta merkittäviä seuraamuksia, ovat mm. myymälätiloihin liittyvät vuokrasopimukset. Vuokrattuihin myymälätiloihin liittyy usein konsernin tekemiä parannustoita, jotka otetaan huomioon arvioitaessa konsernille

aiheutuvia kustannuksia mahdollisesta sopimuksen päättämisestä. Samoin uuden liiketilan löytäminen, ottaen huomioon sijainnin merkityksen, aiheuttaisi merkittäviä kustannuksia mahdollisen päättämisoption käyttämisen yhteydessä. Muut toimitiloja koskevat sopimukset koskevat varastotiloja sekä toimistoja.

Merkittävimmät maa-alueiden käyttöoikeusomaisuuseriin sisältyvät erät liittyvät tehdasalueiden vuokrasopimuksiin. Maa-alueiden vuokrasopimuksissa, missä on ns. ainainen / elinikäinen käyttöoikeus, on käyttöoikeusomaisuuserää kirjattaessa siirtymähetkellä käytetty maa-alueella sijaitsevan tehdasrakennuksen jäljellä olevaa poistoaikaa määritettäessä vuokrasopimuskauden pituutta. Muissa kuin tehdasalueeseen liittyvissä maa-alesopimuksissa, jotka sisältävät ainaisen / elinikäisen käyttöoikeuden, on käytetty Tikkurilan strategisen suunnittelukauden pituutta määritettäessä vuokra-ajanjaksoa.

Merkittävimmät vuokrasopimukset ryhmässä Ajoneuvot ovat henkilöautojen vuokrasopimukset, joiden pituus on yleensä 3-4 vuoden kiinteä ajanjakso.

Käyttöoikeusomaisuuserät Tuhatta euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja toimitilat	Koneet ja kalusto	Ajoneuvot	2020 Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	1 856	23 997	110	4 006	29 969
Lisäykset	1	2 993	2	1 776	4 772
Muut vähennykset	-60	-2 341	-42	-783	-3 226
Muut muutokset	-	-	-	-24	-24
Kurssierot	-124	-917	-5	-97	-1 142
Hankintameno 31.12.2020	1 673	23 732	65	4 878	30 349
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-106	-6 265	-43	-1 331	-7 745
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	14	761	41	648	1 464
Kauden poistot	-89	-5 908	-41	-1 658	-7 696
Muut muutokset	-	-	-	12	12
Kurssierot	9	347	2	36	393
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-173	-11 065	-41	-2 293	-13 571
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	1 750	17 732	67	2 675	22 224
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	1 501	12 667	24	2 586	16 778

Käyttöoikeusomaisuuserät

Tuhatta euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja toimitilat	Koneet ja kalusto	Ajoneuvot	2019 Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019 IFRS 16 käyttöönotto	1 840	20 017	78	2 865	24 800
Lisäykset	11	3 697	73	1 635	5 416
Muut vähennykset	-17	-213	-42	-526	-798
Muut muutokset	-	-	-	9	9
Kurssierot	21	496	1	24	542
Hankintameno 31.12.2019	1 856	23 997	110	4 006	29 969
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-	-	-	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	17	169	6	340	532
Kauden poistot	-122	-6 351	-48	-1 665	-8 186
Kurssierot	-1	-83	-1	-6	-91
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-106	-6 265	-43	-1 331	-7 745
Kirjanpitoarvo 1.1.2019 - IFRS 16 käyttöönotto	1 840	20 017	78	2 865	24 800
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 750	17 732	67	2 675	22 224

Sitoumukset sellaisiin vuokrasopimuksiin, jotka eivät ole vielä alkaneet, mutta joihin konserni on sitoutunut, on esitetty liitetiedossa 34 Vastuusitoumukset.

VUOKRASOPIMUSVELAT

Vuokrasopimusvelat on esitetty taseessa osana pitkäaikaisia korollisia velkoja ja lyhytaikaisia korollisia velkoja. Näiden velkojen maturiteetti on esitetty liitetiedossa 33 Rahoitusriskien hallinta.

Tuhatta euroa	2020	2019
Pitkäaikaiset	10 275	15 310
Lyhytaikaiset	7 065	7 315

Vuokrasopimuksiin liittyvät määrät konsernin tuloslaskelmassa

Tuhatta euroa	2020	2019
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot yhteensä	-7 696	-8 186
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut, sisältyvät rahoituskuluihin	-863	-1 086
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin	-1 485	-2 172
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin	-366	-369

Vuokrasopimuksista johtuvat rahavirrat vuonna 2020 olivat yhteensä 8 341 tuhatta euroa.
Vuokrasopimuksista johtuvat rahavirrat olivat vuonna 2019 yhteensä 8 270 tuhatta euroa.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle antajana, koostuvat pääosin konsernin omistaman maa-alueen ja omistettujen tilojen edelleenvuokrauksesta.

Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

Tuhatta euroa	2020	2019
Yhden vuoden kuluessa	215	205
1–2 vuoden kuluttua	170	122
2–3 vuoden kuluttua	117	108
3–4 vuoden kuluttua	92	92
4–5 vuoden kuluttua	92	92
Yli 5 vuoden kuluessa	90	181
Yhteensä	776	800

16. Aineettomat hyödykkeet

Tuhatta euroa	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2020 yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	72 515	72 184	908	145 607
Muut lisäykset	-	73	890	963
Muut vähennykset	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-15	-1	-16
Uudelleenryhmittelyt	-	1 777	-1 777	-
Kurssierot	-618	-1 401	-4	-2 023
Hankintameno 31.12.2020	71 897	72 618	16	144 531
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-2 327	-54 848	-	-57 175
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-
Kauden poistot	-	-4 224	-	-4 224
Arvonalentuminen	-463	-640	-	-1 103
Kurssierot	-11	554	-	543
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-2 801	-59 158	-	-61 959
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	70 188	17 336	908	88 432
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	69 096	13 460	16	82 573

Tuhatta euroa	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskenäiset hankinnat	2019 yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	72 157	71 703	149	144 009
Muut lisäykset	-	76	1 664	1 740
Muut vähennykset	-	-487	-	-487
Muut muutokset	-	-	-145	-145
Uudelleenryhmittelyt	-	124	-761	-637
Kurssierot	358	768	1	1 127
Hankintameno 31.12.2019	72 515	72 184	908	145 607
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-2 332	-50 882	-	-53 214
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	465	-	465
Kauden poistot	-	-4 224	-	-4 224
Kurssierot	5	-207	-	-202
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-2 327	-54 848	-	-57 175
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	69 825	20 821	149	90 795
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	70 188	17 336	908	88 432

Konsernin pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyyn yritykseen ei sisällynyt liikearvoa tilikausilla 2020 tai 2019. Konsernilla ei ole ollut päättäneellä tai sitä aiemmilla tilikausilla sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät liiketoimintojen yhdistämisten kautta taseeseen kirjattuja tavaramerkkejä ja tuotenimiä 2,8 milj. euroa (4,9 milj. euroa) sekä markkinointikanavia ja asiakassuhteita 0,1 milj. euroa (0,2 milj. euroa). Lisäksi muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy ohjelmistoja 10,6 milj. euroa (12,2 milj. euroa).

Aktivoituja vieraan pääoman menoja ei ollut tilikausilla 2020 tai 2019.

Tilikaudella 2019 keskenäisiin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyi ohjelmistoihin liittyviä kuluja.

17. Arvon alentumistestit

Liikearvon alentumistestaus suoritetaan vähintään vuosittain ja aina silloin, kun todetaan viitteitä liikearvon tai jonkun muun omaisuuserän arvonalentumisesta. Tikkurilalla ei ole aineettomia vaikutusajaltaan rajoittamattomia hyödykkeitä. Tilikaudella 2020 tehtiin arvonalentuminen liikearvon ja aineettomiin oikeuksiin liittyen Venäjän pieneen liuotinhenteisten maalien tuotantoyritykseen sen toiminnan päättymisen johdosta. Lisäksi tehtiin arvonalentuminen Saksan myytänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin sekä Suomessa eri aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ryhmiin arvojen tarkistukseen johdosta. Tilikaudella 2019 tehtiin arvonalentuminen Saksan myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin.

Arvonalentumistestauksessa yhtiön liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvoa verrataan niiden tulevaisuudessa kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Arvonalentumistappio

kirjataan, mikäli liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvo on korkeampi kuin niiden kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritellään käyttöarvoon perustuen diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat Discounted Cash Flow -menetelmällä (DCF-menetelmä).

Tikkurila raportoi liiketoiminnastaan kahdella segmentillä SBU West ja SBU East. Arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavat yksiköt on määritetty liiketoimintasegmenttien sisältä maantieteellisen toiminta-alueen ja operatiivisen liiketoimintalogiikan perusteella siten, että testattavia toiminta-alueita on viisi: Finland, Scandinavia, East, Central Europe (CE) ja South-East Europe (SEE). Tilinpäätöshetkellä liikearvoa on ollut kohdistettuna rahavirtaa tuottaville yksiköille Scandinavia ja East.

Testattavien liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvot ja niihin sisältyvät liikearvon ovat seuraavat:

Rahavirtaa tuottavat yksiköt

Tuhatta euroa	2020		2019	
	Kirjanpitoarvo,	josta liikearvoa	Kirjanpitoarvo,	josta liikearvoa
Scandinavia	97 128	66 991	106 900	66 889
East	44 656	2 105	59 344	3 299

Tikkurilan johtoryhmä ja hallitus käyvät vuosittain strategiatyön yhteydessä läpi tavoitteet tuleville vuosille. Tavoitteiden määrittelyssä johdon arviointi ja harkinta ovat keskeisessä asemassa. Tikkurilan tavoitteena on toiminta-alueillaan liikevaihdon kasvu, joka on nopeampi kuin kyseisen markkina-alueen kasvuvauhti. Määrittelyssä otetaan huomioon toteutuneen kehityksen lisäksi ulkopuolisista informaatiolähteistä saatava tieto maantieteellisillä alueilla tapahtuneesta kehityksestä sekä odotettavissa olevat muutokset alueiden taloudessa, maalien kysynnässä, asiakaskunnassa sekä kilpailijoissa. Strategiatyön perusteella luodaan myös tulevan kolmen vuoden rahavirtaennusteet rahavirtaa tuottaville yksiköille. Rahavirtaennusteissa ei ole huomioitu laajennusinvestointeja. Mukana ovat vain ylläpito- ja korvausinvestoinnit sisältäen käyttöomaisuuserien investoinnit, jos käytössä olevien käyttöomaisuuserien vuokrasopimukset päättyvät tai sopimus edellyttää uusimista kolmen vuoden ennustejakson aikana. Terminaaliarvo on laskettu siten, että ennustejakson viimeinen vuosi on ekstrapoloitu käyttäen nimellisen kasvun olettamana yhtä prosenttia (2019 yhtä prosenttia) ja rahavirrat on diskontattu nykyhetkeen.

Käytetty diskonttauskorko oli vuonna 2020 rahavirtaa tuottavissa yksiköissä vaihteluvälillä 6,7 % - 10,6 %. Diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Maakohtainen riski on sisällytetty oman pääoman kustannuksen laskentaan.

ARVONALENTUMISTESTIEN KESKEISET OLETUKSET JA HERKKYYSANALYYSIT

Arvonalentumistestauksissa käytettävät rahavirtaennusteet heijastavat johdon näkemystä myynnin, kustannusten ja käyttöpääomaerien tulevasta kehityksestä kolmivuotisen ennustejakson aikana. Arvonalentumistesteissä käytetyt keskeiset oletukset rahavirtojen osalta ovat kasvun ja kannattavuuden kehitys eli liikevaihdon sekä EBITDA:n (liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia) muutos. Diskonttauskoron osalta keskeiset muuttujat ovat riskitön korko, pääomarakenne sekä riskisyyttä heijastavat riskipreemiot.

Area Scandinavian liikevaihto ylitti selvästi edellisen ennustejakson 2020-2022 vuodelle 2020 ennakoiman liikevaihdon. Tämä johtui pääasiassa Covid-19 pandemian lisäämästä kauppa- ja rakennusmaalien kuluttajakysynnästä, sillä ihmisten kotona, kesämökillä ja puutarhassa viettämän ajan määrä lisääntyi. Kuluttajamaalien kysyntä kasvoi ensin erityisesti ulkomaalien osalta. Kuluttajien innostus remontoida jatkui ulkomaalautkaudenkin jälkeen. Ennustejaksolla on oletettu, että Scandinavian liikevaihdon kehitys tasaantuu vuoden 2021 ajaksi lähes vuoden 2020 toteutuneelle tasolle ja jatkavan positiivista kehitystä vuodesta 2022 eteenpäin. Vuoden 2020 testauksessa vuosille 2021-2023, liikevaihdon kasvun on oletettu olevan absoluuttisesti suurinta Area Eastin alueella, vaikka sen liikevaihto alitti selvästi edellisen ennustejakson 2020-2022 vuodelle 2020 ennakoiman liikevaihdon. Liikevaihdon jääminen odotetusta tasosta johtui öjyn hinnan romahduksesta, valuuttakurssien vaihtelusta ja Venäjällä toteutetuista tiukista Covid-19 rajoituksista, joita paikallinen hallinto määräsi. Niitä olivat muun muassa suurimmissa kaupungeissa määrätty ulkonaliikkumiskiellot, ja se, että suurin osa vähittäiskaupoista oli suljettuna toukokuun loppuun saakka. Vuoden 2020 testauksessa vuosille 2021-2023, toiminta-alue Eastin liikevaihdon ennakkoidaan

saavuttavan vuoden 2019 toteutuneen liikevaihdon tason ennustevuoden 2022 aikana. Valuuttakurssien oletetaan säilyvän vuoden 2020 tasolla.

Tärkeimpien raaka-aineiden hintojen ennakoitaan säilyvän vuoden 2020 tasolla EU alueella, mutta Venäjälle ennakoitaan alle prosentin hinnankorotuksia raaka-aineille.

Liikevoiton ennakoitaan kasvavan konsernin jo toteutettujen kannattavuutta ja tehokkuutta parantavien toimenpiteiden avulla sekä ennustekauden jäljemmillä vuosilla myös nyt työn alla olevien tehokkuustoimenpiteiden tukemina. Näitä ovat muun muassa tuoteportfolion ja käytössä olevien raaka-aineiden lukumäärän harmonisointi sekä kiinteiden kulojen vähentäminen epäsuoria hankintoja tehostamalla.

Vuoden 2019 testauksessa vuosille 2020-2022, liikevaihdon absoluuttisen kasvun oletettiin olevan suurinta Area Eastin alueella. Area Eastin liikevaihto ylitti selvästi edellisen ennustejakson 2019-2021 vuodelle 2019 ennakoiman liikevaihdon. Kasvun vauhtia tarkistettiin maltillisemmaksi kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta ennustejakson loppua kohti edelliseen ennustejaksoon verrattuna heijastamaan maailman talouden epävarmuutta: Euroopassa Brexit sekä erityisesti Yhdysvaltojen ja Kiinan väliset kaupalliset erimielisyydet mukaan lukien epävarmuus kauppaneuvotteluista, joilla kaikilla olisi voinut olla Euroopan talouskehitykseen kerrannaisvaikutuksia. Paikallisesti ennakoitavissa ollut talouden kasvun hidastuminen ja heikentynyt rakennusliiketoiminnan aktiivisuus, erityisesti toiminta-alue Scandinaviassa näkyi liikevaihdon ennusteissa. Raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hintojen nousu oli tasaantunut vuonna 2019. Vuoden 2020 aikana hintojen nousun odotettiin tasaantuvan edelleen ja joidenkin yksittäisten tuotehintojen pysyvän tasaisena tai jopa laskevan. Venäjällä kuitenkin ennakoitiin vielä vuodelle 2020 raaka-ainehintojen nousua. Vuoden 2018 aikana tehtiin monia kustannussäästötoimenpiteitä, kuten henkilöstön merkittävä vähentäminen toimintojen uudelleenorganisoinnin ja toimintojen päällekkäisyyksien poistamisen yhteydessä. Lisäksi selkiytettiin päätöksentekio ja vastuita. Muita työstössä olleita keinoja olivat esimerkiksi konsernin logistiikkaverkoston optimoiminen, tuoteportfolion ja käytössä olleiden raaka-aineiden lukumäärän harmonisointi. Näiden arvioitiin jatkossa parantavan kannattavuutta. Tilikauden 2019 aikana keski-tyttiin viemään päätettyjä toimenpiteitä käytäntöön.

Diskonttauskoron keskeisten muuttujien arvot on määritelty kullekin testausajankohdalle ja testattavalle yksiköille erikseen, heijastaen testaushetken markkinainformaatiota. Diskonttauskorot ovat muuttuneet johtuen WACC:in määrittämisessä käytettyjen keskeisten olettamien (riskitön korko, pääomarakenne ja riskipreemiot) muutoksista. Suurin korkoprosentin alentuminen vuodesta 2019 vuoteen 2020, on toiminta-alue South-East Euroopella. Kaikkien testattavien yksiköiden korkoprosentit ovat laskeneet ja se johtuu pääosin siitä, että riskitön korko on painunut lähes kaikilla yksiköillä negatiiviseksi. Myös markkinariskipreemion aleneminen on vaikuttanut korkoprosenttien alenemiseen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty arvonalentumistestauksessa käytetyt oletukset kolmen vuoden ennusteperiodilla ja terminaalikaudella kyseisenä vuonna olleiden liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden mukaisesti:

	Scandinavia		East	
	2020	2019	2020	2019
Käytetyt ennusteparametrit				
Suhteellinen liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia, keskimäärin (EBITDA), %	13,8	13,1	17,7	17,7
Diskonttaus korko, pre-tax, %	6,7	7,3	10,6	11,6
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu, %	1,0	1,0	1,0	1,0

Yhtiö arvioi, ettei mikään todennäköisenä pidetty muutos alla olevissa keskeisissä oletuksissa aiheuttaisi minkään testattavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän alentuvan vastaamaan testattavan yksikön kirjanpitoarvoa. Herkkyysanalyysi on tehty kasvun, kannattavuuden sekä diskonttauskoron osalta ja sen tulokset on esitetty alla olevassa taulukossa:

	Scandinavia		East	
	2020	2019	2020	2019
Muutos keskeisissä oletuksissa				
Suhteellisen liikevoiton ennen poistoja ja arvonalentumisia, keskimäärin (EBITDA %), muutos % -yksikköä	-6,2	-4,5	-11,3	-10,4
Diskonttauskoron (pre-tax) muutos, % -yksikköä	10,2	6,4	40,5	30,4
Ennusteperiodin jälkeisen kasvun muutos, % -yksikköä	-12,1	-7,0	-212,6	-80,9

Yllä olevassa herkkyysanalyysitaulukossa on esitetty ne muutokset keskeisissä oletuksissa, jotka aiheuttaisivat sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo, olettaen ja edellyttäen, että muut osatekijät pysyvät muuttumattomina. Esimerkiksi, kuinka monen prosenttiyksikön muutos diskonttauskorossa aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo, olettaen, että muut osatekijät pysyvät muuttumattomina. Vastaavalla tavalla taulukosta on luettavissa esimerkiksi se, kuinka suuri prosenttiyksikön muutos liikevoitossa ennen poistoja ja arvonalentumisia tai ennusteperiodin jälkeisessä kasvussa aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

18. Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset

Tuhatta euroa	2020	2019
Kirjanpitoarvo 1.1.	282	393
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten kauden tuloksista	383	281
Osingot	-374	-359
Muut laajan tuloksen erät	-26	-29
Kurssierot	30	-4
Kirjanpitoarvo 31.12.	295	282

OSAKKUUSYRITYKSET

Vuoden 2020 tai 2019 aikana konsernilla ei ollut omistuksia osakkuusyrietyksissä.

YHTEISYRITYKSET

Konserni on osallisena vain yhdessä yhteisjärjestelyssä, Alcro Parti AB:ssa. Konsernin omistusosuus ja osuus äänivallasta Alcro Parti AB:ssa on 50 prosenttia. Vuosien 2020 ja 2019 aikana konsernilla ei ollut muutoksia omistuksissa yhteisjärjestelyissä.

Alcro Parti AB harjoittaa suoramyyntiä rakennusliikkeille, teollisuus-, siivous- ja käsityöyrityksille sekä kunnille Ruotsissa Tukholman, Göteborgin ja Malmön kaupungeissa. Yrityksellä on täydelliset tuotevalikoimat maalaamisen, suojaamisen ja siivoamisen aloille. Sijoituksen strateginen tarkoitus on tavoittaa em. asiakasryhmät.

Konsernin yhteisjärjestely on osakeyhtiö, erillinen sijoitusväline, jossa konsernilla ja toisella investoijalla on yhteinen määräysvalta. Konsernilla ja järjestelyn toisella osapuolella on solmitun järjestelyn mukaisesti oikeus Alcro Parti AB:n nettovarallisuuteen. Tämän perusteella yritys on luokiteltu yhteisyritykseksi, joka yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Taloudellisen informaation yhteenveto Alcro Parti AB:sta on esitetty sen omaan tilinpäätökseen sisältyvinä rahamäärinä sisältäen laatimisperiaatteiden eroavaisuuksista johtuvat oikaisut.

Alcro Parti AB on yksityinen osakeyhtiö, joten sen osakkeille ei ole saatavissa hintanoteerausta.

Taloudellisen informaation yhteenveto yhteisyrityksestä

Tuhatta euroa	2020	2019
Pitkäaikaiset varat	1 284	1 213
Lyhytaikaiset varat ilman rahavaroja	651	713
Rahavarat	825	558
Varat yhteensä	2 760	2 484
Muut pitkäaikaiset velat	1 072	921
Lyhytaikaiset velat	1 098	998
Velat yhteensä	2 170	1 919

Tuhatta euroa	2020	2019
Nettovarallisuus	590	565
Konsernin osuus nettovaroista (50%)	295	282
Liikevaihto	8 607	8 201
Poistot	-	-
Korkotuotot	6	4
Korkokulut	-	0
Tuloverot	-210	-160
Kauden tulos	800	569
Muut laajan tuloksen erät	-49	-57
Laaja tulos	751	512
Konsernin osuus laajasta tuloksesta	376	256
Yhteisyritykseltä kaudella saadut osingot	374	359

Henkilöstö keskimäärin kaudella	10	9
--	-----------	---

Konsernin osuus nettovarallisuudesta 1.1.	282	393
Konsernin osuus kauden tuloksesta	383	281
Osingot yhteisyritykseltä	-374	-359
Muut laajan tuloksen erät	-26	-29
Muuntoerot	30	-4
Kirjanpitoarvo 31.12.	295	282

Liiketoimet ja avoimet saldot yhteisyrityksen kanssa on esitetty liitetiedossa 36 Lähipiiri.

19. Vaihto-omaisuus

Tuhatta euroa	2020	2019
Aineet ja tarvikkeet	23 639	26 364
Keskeneräiset tuotteet	2 278	2 268
Valmiit tuotteet	54 477	56 845
Ennakkomaksut	18	1
Yhteensä	80 412	85 478

Vaihto-omaisuudesta on kirjattu arvonalentumistappioita 8,4 miljoonaa euroa (5,4 milj. euroa). Arvonalentumistappiot kirjataan, jos vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo ylittää vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvon. Vaihto-omaisuuden arvostus kunkin katsauskauden päätteeksi edellyttää jossain määrin johdon arvioita. Konsernin sisäisiin ohjeisiin ja operatiiviseen informaatioon perustuen paikallisten tytäryhtiöiden ja konsernin johto käyttävät harkintaa arvioidessaan vaihto-omaisuuden arvonalentumisen tarvetta ja määrää, koska valtaosin käytettävissä ei ole yksiselitteisiä tapoja arvioida yhtiön vaihto-omaisuushyödykkeiden käypää arvoa.

Kulukirjaukset, joilla kirjanpitoarvo pienennetään nettorealisointiarvoa vastaavaksi, sekä kaikki vaihto-omaisuutta koskevat menetyksistä johtuvat kulukirjaukset, kirjataan konsernin laajan tuloslaskelman riveille "Materiaalit ja palvelut" sekä "Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos". Tilikaudella on kirjattu myös arvonalentumisen peruutusta 1,3 miljoonaa euroa (2,2 milj. euroa). Kuluksi kirjatun hankintameno määrää oli 290,9 milj. euroa (297,8 milj. euroa) ja se esitetään laajan tuloslaskelman erissä "Materiaalit ja palvelut" sekä "Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos".

Vaihto-omaisuus, joka on kirjattu taseeseen nettorealisointiarvoon vuonna 2020 oli 1,4 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa). Vaihto-omaisuuden arvossa on raportoitu asiakkaalta mahdollisesti palautuvien tavaroitten arvo, 0,2 (0,1) miljoonaa euroa.

20. Muut sijoitukset

Tuhatta euroa	2020	2019
Kirjanpitoarvo 1.1.	734	744
Vähennykset	-95	-11
Arvostuksen muutos	117	-
Kurssierot	-11	1
Kirjanpitoarvo 31.12.	745	734

Muihin sijoituksiin sisältyy noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintameno tai hankintamenoa alempaan arvoon, mikäli näistä on kirjattu arvonalentuminen. Osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia ja henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia. Suurimmalle osalle näistä osakkeista ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystyttyä määrittämään luotettavasti arvostusmenetelmien avulla. Näin ollen johdon harkinnan mukaan osakkeiden käypää arvoa kuvastaa parhaiten osakkeiden hankintameno.

Tikkurila on luokitellut nämä oman pääoman ehtoiset sijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi. Sijoituksista saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti. Mahdollisia arvonalentumisia näistä sijoituksista ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä myöskään luovutuksen yhteydessä kirjattavia voittoja ja tai tappioita. Tilikaudella 2020 osakkeiden luovutuksesta realisoitui myyntivoitto 73 (myyntitappio 7) tuhatta euroa, joka on kirjattu muun laajan tuloksen eriin.

21. Pitkäaikaiset saamiset

Tuhatta euroa	2020	2019
Lainasaamiset	3 217	4 289
Ennakkomaksut	229	210
Siirtosaamiset	239	245
Muut saamiset	2 007	2 298
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	5 692	7 042

Pitkäaikaiset siirtosaamiset sisältävät muita rahoituksen eriä 172 (232) tuhatta euroa.

Muut saamiset

Myyntisaamiset/osamaksusaamiset	853	998
Muut pitkäaikaiset korottomat saamiset	1 154	1 300
Muut saamiset yhteensä	2 007	2 298

Nämä saatavat on alun perin kirjattu käypään arvoon. Diskontatun koron osuus kirjataan korkotuottoihin ajan kulumisen perusteella. Tuohon erään sisältyy myös vakuustilien varoja 1,1 (1,2) miljoonaa euroa.

22. Lyhytaikaiset korolliset saamiset

Tuhatta euroa	2020	2019
Lainasaamiset	1 597	742
Korolliset saamiset yhteensä	1 597	742

23. Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset

Tuhatta euroa	2020	2019
Myyntisaamiset	79 396	88 272
Siirtosaamiset	4 116	4 615
Muut saamiset	4 811	3 768
Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä	88 324	96 655

Konsernin myyntisaamiset ja lainasaamiset on luokiteltu jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviin rahoitusvaroihin. Siirtosaamiset sisältävät rahoitukseen liittyviä eräiä 121 (139) tuhatta euroa. Muut saamiset sisältävät arvonlisäverosaamisia 4,2 milj. euroa (3,2 milj. euroa).

Siirtosaamiset

Tuhatta euroa	2020	2019
Liikevaihtoon ja ostoihin liittyvät erät	795	1 694
Henkilöstökulut	270	169
Vakuutuskulut	292	187
Vuokrat	800	760
Korot	60	78
Muut rahoituskulut	233	293
Muut	1 905	1 679
Yhteensä	4 355	4 860

Siirtosaamisten erittely sisältää myös pitkäaikaiset siirtosaamiset, jotka on esitetty liitetiedossa 21.

24. Rahavarat

Tuhatta euroa	2020	2019
Käteisvarat	91 979	47 008
Muut rahavarat (pankkitalletukset, eräpäivä alle 3 kk)	-	-
Rahavarat yhteensä	91 979	47 008

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat

Käteisvarat	91 979	47 008
Muut rahavarat (pankkitalletukset, eräpäivä alle 3 kk)	-	-
Shekkiluottotili	-	-
Rahavarat yhteensä	91 979	47 008

25. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

2020 Tuhatta euroa	1.1.2020 Nettosaldo	Kurssierot	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut / myydyt liiketoiminnot	Siirrot myytävänä oleviin	Muut erät ja siirrot erien välillä	Tasearvo 31.12.2020		
								Netto	Laskennallinen verosaaminen	Laskennallinen verovelka
Vahvistetut tappiot	171	-11	-160	-	-	-	-	-	-	-
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	2 890	120	-	-57	-	-	-	2 953	2 953	-
Varaukset	294	-8	99	-	-	-	-	385	385	-
Vuokrasopimukset	201	-19	53	-	-	-	-	235	235	0
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1 000	-82	213	-	-	-	-	1 131	1 131	-
Kertyneet poistoerot	-1 678	71	-217	-	-	-	-	-1 824	115	-1 939
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvosta- minen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	-1 099	182	276	-	-	-	-	-641	-	-641
Muut väliaikaiset erot	4 841	-786	1 338	-23	-	-	-	5 370	5 871	-501
Laskennalliset nettoverovelat (saamiset)	6 619	-533	1 602	-80	-	-	-	7 608	10 690	-3 081

2019 Tuhatta euroa	1.1.2019 Nettosaldo	Kurssierot	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut / myydyt liiketoiminnot	Siirrot myytävänä oleviin	Muut erät ja siirrot erien välillä	Tasearvo 31.12.2019		
								Netto	Laskennallinen verosaaminen	Laskennallinen verovelka
Vahvistetut tappiot	227	5	-61	-	-	-	-	171	171	-
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	2 186	-38	-81	823	-	-	-	2 890	2 890	-
Varaukset	367	1	-74	-	-	-	-	294	294	-
Vuokrasopimukset	-	4	197	-	-	-	-	201	201	0
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	722	21	257	-	-	-	-	1 000	1 001	-
Kertyneet poistoerot	-1 685	-41	48	-	-	-	-	-1 678	518	-2 196
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvosta- minen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	-1 167	-118	186	-	-	-	-	-1 099	-	-1 099
Muut väliaikaiset erot	3 576	290	976	-	-	-	-1	4 841	5 191	-350
Laskennalliset nettoverovelat (saamiset)	4 225	124	1 448	823	-	-	-1	6 619	10 266	-3 645

Verotuksellisista tappioista ja muista eristä kirjattavien laskennallisten verosaamisten merkitsemistä varten johto arvioi määrän, jonka verran konserniyhtiöille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään, vaikka siitä ei ole etukäteen olemassa varmaa tietoa. Konsernilla on tytäryhtiöitä useissa maissa, joissa on erityyppisiä, toisistaan poikkeavia verosäädöksiä, jotka voivat myös muuttua tulevaisuudessa. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa. Todellinen tuloskehitys voi poiketa arviosta, jolloin muutos vaikuttaa tulevien tilikausien veroihin.

Konsernin tytäryrityksillä oli verotuksellisia tappioita 0,7 milj. euroa 31.12.2020 (0,1 milj. euroa), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Verotappioista 45 (11) prosenttia on sellaisia, joilla on rajoitta-

maton vähennysoikeus. Verotappiot, joilla on rajoitettu vähentämisöikeus vanhenevat vuosina 2023–2025. Laskennalliset verosaamiset kirjataan vain siihen määrään asti kuin veroyksiköille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa niin, että laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään.

Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista on kirjattu laskennallinen verovelka osuudesta, jonka verovaikutuksen toteutumisen ennakoidaan tapahtuvan lähitulevaisuudessa voitonjaon myötä.

Kuitenkaan suurimmasta osasta ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska nämä voidaan jakaa omistajayrityksille ilman veroseuraamuksia tai konserni pystyy määrittämään voitonjaon ajankohdan eikä verovaikutuksen toteutumiseen johtava voitonjako ole todennäköistä lähitulevaisuudessa.

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä (1 000)	Omien osakkeiden lukumäärä (1 000)	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000)
Yhteensä 1.1.2019	44 108	-2	44 106
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-
Osakeperusteisen kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetut omat osakkeet	-	-	-
Yhteensä 31.12.2019	44 108	-2	44 106
Omien osakkeiden hankinta	-	-17	-
Osakeperusteisen kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetut omat osakkeet	-	17	-
Yhteensä 31.12.2020	44 108	-2	44 106

Tikkurila Oyj:llä on yksi osakelaji ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa sekä saman suuruiseen osinkoon. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Osakepääoma 31.12.2020 oli 35 milj. euroa (35 milj. euroa) ja se on kokonaan maksettu. Osakkeiden lukumäärä oli vuoden 2020 lopussa 44 108 252 kappaletta sisältäen 2 371 kappaletta omia osakkeita. Vuoden 2019 lopussa osakkeiden lukumäärä oli 44 108 252 kappaletta sisältäen 2 461 kappaletta omia osakkeita.

Osakekohtainen tulos on esitetty laajan tuloslaskelman yhteydessä sekä liitetiedossa 13 Osakekohtainen tulos.

KÄYVÄN ARVON RAHASTO

Konserni on luokitellut oman pääoman ehtoiset sijoitukset rahoitusvarojen luokkaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattaviin eriin. Käyvän arvon rahastoon kirjataan näiden sijoitusten arvon muutos, joka luovutuksen yhteydessä siirretään kertyneisiin voittovaroihin.

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

OMAT OSAKKEET

Omat osakkeet -rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno

Vuoden 2020 aikana Tikkurila on hankkinut 17 000 ja luovuttanut 17 090 omia osakkeita. 31.12.2020 Tikkurila Oyj:n hallussa oli 2 371 omaa osaketta, joiden hankintameno oli yhteensä 30 tuhatta euroa, ja joiden osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä oli 0,01 %

Vuoden 2019 aikana Tikkurila ei hankkinut tai luovuttanut omia osakkeita. 31.12.2019 Tikkurila Oyj:n hallussa oli 2 461 omaa osaketta, joiden hankintameno oli yhteensä 42 tuhatta euroa, ja joiden osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä oli 0,01 %.

MUUT RAHASTOT

Muut rahastot sisältävät kertyneiden voittovarojen rahastoidun osuuden.

MUUNTOEROT

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

OSINGOT

Osinkoa jaettiin vuonna 2020 0,50 euroa osakkeelta, yhteensä 22 050 tuhatta euroa kahtena samansuuruisena maksueränä, kesä- ja marraskuussa. Vuonna 2019 osinkoa jaettiin 0,33 euroa osakkeelta, yhteensä 14 555 tuhatta euroa kahtena samansuuruisena maksueränä, huhti- ja marraskuussa.

Reportointikauden päättymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut yhtiökokoukselle, ettei osinkoa makseta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen perusteella tilikaudelta 2020.

Muut laajan tuloksen erät 2020 Tuhatta euroa	Käyvän arvon rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:						
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutokset - luovutusvoitto / -tappio	116	-	73	189	-	189
Etuuspohjaisten etuuskien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-	-	-456	-456	-	-456
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten osuus etuuspohjaisten etuuskien määrittämisestä johtuvista eristä	-	-	-33	-33	-	-33
Tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-23	-	-71	-94	-	-94
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-	-	7	7	-	7
Yhteensä laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi verovaikutus huomioon otettuna	93	-	-480	-387	-	-387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:						
Muuntoerot	-	-12 992	-	-12 992	-	-12 992
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten osuus muuntoeroista	-	11	-	11	-	11
Yhteensä muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi verovaikutus huomioon otettuna	-	-12 981	-	-12 981	-	-12 981
Muut laajan tuloksen erät 2020 verovaikutus huomioon otettuna	93	-12 981	-480	-13 368	-	-13 368
Muut laajan tuloksen erät 2019 Tuhatta euroa	Käyvän arvon rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:						
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutokset - luovutusvoitto / -tappio	-	-	-7	-7	-	-7
Etuuspohjaisten etuuskien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-	-	-3 850	-3 850	-	-3 850
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten osuus etuuspohjaisten etuuskien määrittämisestä johtuvista eristä	-	-	-37	-37	-	-37
Tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-	-	823	823	-	823
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-	-	8	8	-	8
Yhteensä laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi verovaikutus huomioon otettuna	-	-	-3 062	-3 062	-	-3 062
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:						
Muuntoerot	-	5 463	-	5 463	-	5 463
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten osuus muuntoeroista	-	-8	-	-8	-	-8
Yhteensä muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi verovaikutus huomioon otettuna	-	5 455	-	5 455	-	5 455
Muut laajan tuloksen erät 2019 verovaikutus huomioon otettuna	-	5 455	-3 062	2 393	-	2 393

27. Pitkäaikaiset korolliset velat

Tuhatta euroa	2020	2019
Lainat rahoituslaitoksilta	59 861	59 825
Vuokrasopimusvelat	10 275	15 310
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	70 136	75 135
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Vuokrasopimusvelat	1 536	1 917

Pitkäaikaisten lainojen maturiteettijakauma ja valuuttariski on esitetty liitetiedossa 33 Rahoitusriskien hallinta.

28. Lyhytaikaiset korolliset velat

Tuhatta euroa	2020	2019
Rahoituslaitoslainat	1	12
Yritystodistusohjelma	26 907	42 916
Vuokrasopimusvelat	7 065	7 315
Muut korolliset lyhytaikaiset velat	-	-
Korolliset lyhytaikaiset velat yhteensä	33 973	50 243

KOROLLISTEN ERIEN KESKIKORKO JA VALUUTTAJAKAUMA

Korollisten pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen keskiporko oli 1,4 % vuonna 2020 (1,4 %).^{*)}

Korollisten pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen valuuttajakauma euroina

Tuhatta euroa	2020	2019
EUR	89 324	105 493
SEK	6 784	7 737
RUB	1 696	3 867
NOK	2 238	2 691
PLN	1 972	2 193
DKK	1 729	2 070
CNY	128	1 327
KZT	239	-
Total	104 109	125 378

^{*)} Laskelmassa on huomioitu lainojen korkokulut ja lainannostokulujen jaksotukset.

29. Ostovelat ja muut korottomat velat

Tuhatta euroa	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtovelat	247	43
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	-	-
Muut pitkäaikaiset korottomat velat yhteensä	247	43
Ostovelat	48 653	43 008
Muut korottomat velat	6 297	7 829
Saadut ennakot	292	135
Siirtovelat	60 028	50 015
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	115 270	100 986

Siirtovelat

Osakeperusteiset maksut	327	218
Henkilöstökulut	20 559	13 872
Liikevaihtoon ja ostoihin liittyvät erät	35 699	32 545
Korot	139	109
Muut rahoituksen erät	27	29
Muut	3 524	3 285
Yhteensä	60 275	50 058

Tilikaudella 2020 siirtovelkoihin erään ”Muut” sisältyy muihin kuluihin liittyviä jaksotuksia kuten asiantuntija-, IT-, markkinointi- ja kiinteistön kuluihin.

Tilikaudella 2019 siirtovelkoihin erään ”Muut” sisältyy muihin kuluihin, kuten IT- ja markkinointikuluihin sekä kiinteistön kuluihin liittyviä jaksotuksia.

Liikevaihtoon ja ostoihin liittyvät erät sisältävät asiakassopimuksiin perustuvia velkoja: 85 (58) tuhannen euron arvosta lunastamattomia kanta-asiakasohjelman pisteitä, asiakkaiden palautusoikeuteen liittyvä 411 (89) tuhannen euron takaisinmaksuvelka, asiakassopimuksiin liittyviä erilaisia alennuksia ja hyvityksiä 28,1 (25,1) miljoonaa euroa. Näiden lisäksi erään sisältyy sävytyskoneiden ja markkinointia edistävien muiden oheistuotteiden sopimusten yhteydessä asiakkaalle luvattuja alennuksia tulevista maalimyyneistä yhteensä 0,7 (0,9) miljoonaa euroa.

Nettorahoitusvelat	2020	2019
Korolliset pitkäaikaiset velat	70 136	75 135
Korolliset lyhytaikaiset velat	33 973	50 243
Rahavarat		
Käteisvarat	-91 979	-47 008
Muut rahavarat (pankkitalletukset, eräpäivä alle 3 kk)	-	-
Yhteensä	12 131	78 370

30. Eläkevelvoitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on toimimaissaan useita eläkejärjestelyjä, jotka on järjestetty kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Nämä eläkejärjestelyt ovat pääasiassa maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

Etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä konsernilla on Norjassa ja Ruotsissa. Näistä etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä Tikkurila-konsernin kannalta merkittävin on Ruotsin etuuspohjainen eläkejärjestely. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen etuudet vaihtelevat, mutta pääsääntöisesti ne liittyvät eläkkeen tasoon. Norjan eläkejärjestely on suljettu uusilta jäseniltä.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläköitymishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssälövuosien perusteella. Johto joutuu käyttämään arvioita eläkelaskennan perusteena käytetyistä oletuksista, näin muun muassa määrittäessään tulevaa palkkatasoa sekä henkilökunnan vaihtuvuutta.

Tikkurila-konsernin ruotsalaisilla tytäryhtiöillä on eläkevakuutusjärjestelyjä ruotsalaisessa eläkevakuutaja Alectassa. Alectassa hoidetut eläkkeet luokitellaan etuuspohjaisiksi etuusjärjestelyiksi IAS 19 -standardin mukaan. Koska Alecta ei kuitenkaan pysty toimittamaan tarvittavia tietoja eläkevastuun laskemiseksi, konsernin Alectassa hoidetut eläkkeet on käsitelty kuten maksupohjaiset järjestelyt ja niiden kulut on esitetty tilinpäätöksessä osana maksupohjaisia eläkekuluja.

Alectassa hoidetuista eläkkeistä suurimmasta osasta ansaittuja eläke-etuuksia puuttuu tieto osuudesta, joka on ansaittu kunkin työnantajan palveluksessa. Koko ansaittu eläke-etuus rekisteröity viimeisimmän työnantajan nimiin. Näin ollen Alecta ei pysty tarkasti allokoimaan järjestelyjen varoja ja järjestelyyn suoritettuja maksuja kunkin työnantajan osalta. Samoin Alectassa hoidettujen etuuskien osalta ei ole sääntelyä, kuinka mahdollinen yli- tai alijäämä järjestelyssä käsiteltäisiin. Nykyisin järjestelmän mahdolliset alijäämät katetaan Alectan hallinnoimasta kollektiivisesta pääomasta.

Kuukausittain järjestelmään suoritettavat maksut määritetään vakuutetun henkilön ja eläketyyppin mukaisesti. Alecta käyttää laskennassa itse määrittämiään oletuksia korosta, odotettavissa olevasta eliniästä, toiminnan kuluista ja tuotoista. Maksut määritetään perustuen kunkin henkilön kyseisen hetken eläkkeen perustana olevaan palkkaan. Alectan laskennassa käyttämät menetelmät ja oletukset eroavat IAS 19 mukaisista etuuspohjaisten eläkkeiden laskennassa käytettävistä oletuksista ja menetelmistä.

Ruotsin etuuspohjainen eläkejärjestely on taseessa oleva eläkejärjestely, johon liittyy luottovakuutus PRI:n (PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt) kanssa. Eläkejärjestelyyn (ITP 2) kuuluvat toimihenkilöt, jotka ovat syntyneet vuonna 1978 tai sitä ennen. Järjestelyssä työnantaja takaa järjestelyyn kuuluville henkilöille ennalta määrätyn eläketason koko eliniän ajaksi. Eläkkeen taso on sidottu loppupalkkaan. Järjestelmän ehtojen mukaisesti eläkkeen tasoa ei ole virallisesti sidottu indeksiin, mutta käytännössä maksettujen eläkkeiden tasoa on inflaatiotarkistettu järjestelmän alusta alkaen. Eläköitymisikä on normaalisti 65 vuotta, jolloin eläkkeiden maksu aloitetaan.

Eläkkeen taso määräytyy palkkavälien ja näille määritettyjen eri prosenttien mukaisesti, ja niiden perusteella etuudet määräytyvät. Palkkaväliä perustuvat ns. perustulotasoon (income base amount), jonka Ruotsin hallitus määrittää kerran vuodessa.

Järjestelmä takaa työntekijälle eläkkeen myös siinä tapauksessa, ettei yksittäinen työnantaja täytä velvoitteitaan. PRI valvoo järjestelmään osallistuvia työnantajia ja voi tarvittaessa vaatia osallistujilta vakuuksia, takauksia tai korotettuja maksuja, mikäli riskitaso kasvaa esimerkiksi järjestelmään osallistujien maksukyvyttömyyden takia.

Konserni altistuu useille riskeille tämän eläkejärjestelyn puitteissa. Korkea inflaatio kasvattaa velvoitteen määrää, koska käytännössä eläkkeiden taso on sidottu inflaatioon. Samoin merkittävä vaikutus on palkkakehityksellä. Korkeammat palkankorotukset nostavat velvoitteen määrää, sillä etuudet on sidottu loppupalkkaan. Tulevalla eliniän odotteella on merkittävä vaikutus velvoitteen määrään. Järjestelmä takaa elinikäisen eläkkeen, jolloin tulevan eliniän nousu lisää velvoitteen määrää. Samoin yllä kuvattu riski järjestelmään osallistuvien yhtiöiden maksukyvyttömyydestä voi kasvattaa muiden järjestelmässä toimivien yhtiöiden velvoitteita.

Seuraavassa esitetään etuuspohjaisten järjestelyjen vaikutus konsernin laajaan tulokseen ja taseeseen.

Etuuspohjaiset eläkevelat

Tuhatta euroa	2020	2019
Etuuspohjaiset eläkevelat (netto)	29 369	27 658
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet henkilösivukuluineen	964	987
Eläkevelat ja muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	30 333	28 645

	2020	2019
Taseeseen on kirjattu seuraavat erät:		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	2 115	2 048
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo sisältäen Ruotsin eläkevelvoitteeseen liittyvän veron	29 457	27 742
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-2 203	-2 132
Nettovelka	29 369	27 658

Tuhatta euroa	Eläkeveloitteen nykyarvo		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Nettovelka	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Taseessa 1.1.	27 171	25 202	-2 132	-1 970	25 040	23 232
Liikevoittoon kirjatut erät: ¹⁾						
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	625	503	-	-	625	503
Korkomenot / -tuotot	406	570	-41	-48	365	522
Järjestelyn muuttaminen	-	-	-	-	-	-
Hallinnolliset kulut	-	-	-	-	-	-
	1 031	1 073	-41	-48	990	1 025
Muuhun laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät: ²⁾						
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:						
Vakuutusmatemaattiset voitot / tappiot						
Kokemusperusteiset voitot (-) tai tappiot	145	120	-	-	145	120
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) tai tappio	-	-	-	-	-	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio	360	3 006	-	-	360	3 006
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä	-	-	-166	-61	-166	-61
Valuuttakurssierot	918	-389	124	-17	1 042	-406
	1 424	2 737	-42	-78	1 382	2 659
Muut:						
Maksusuoritukset:						
Työnantajilta	-	-	-48	-101	-48	-101
Järjestelyistä suoritettavat maksut:						
Maksetut etuudet	-879	-885	60	66	-819	-819
Siirrot järjestelmien välillä ja muut muutokset	0	-956	-	-	0	-956
Taseessa 31.12.	28 747	27 171	-2 203	-2 132	26 545	25 040

¹⁾ Lisäksi, Ruotsin etuusperusteisiin eläkevelvoitteisiin liittyen, liikevoittoon sisältyy veroa -35 tuhatta euroa (-26 tuhatta euroa).

²⁾ Muihin laajan tuloslaskelman eriin on kirjattu lisäksi Ruotsin eläkevelvoitteeseen liittyvästä verosta johtuva tappio 117 tuhatta euroa (tappio 785 tuhatta euroa).

Lisäksi muihin laajan tuloslaskelman eriin on kirjattu konsernin osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyn yhteisyrityksen eläkevelvoitteen uudelleen määrittämisestä johtuvia eriä veroilla vähennettynä 26 tuhatta euroa tappiota (29 tuhatta euroa tappiota).

Tuhatta euroa

	2020	2019
Muuhun laajaan tuloslaskelmaan kirjatut etuuspoijaisten etuuskien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		
Eläkevelvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+), sisältäen Ruotsin eläkejärjestelmään liittyvän veron vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	623	3 910
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä	-166	-61
Tuloverojen muutos liittyen etuuspoijaisten etuuskien uudelleen määrittämisestä johtuviin eriin	-57	-823
Yhteisyrityksen eläkevelvoitteen uudelleen määrittämisestä kirjatut erät, veroilla vähennettynä	26	29
Yhteensä	426	3 055
Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät		
Varat vakuutusyhtiöissä *	2 203	2 132
Yhteensä	2 203	2 132

*) Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuuspoijaisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä. Tämän vuoksi yksittäisten järjestelyjen varallisuuden jakautumisesta ei ole saatavissa tarkempaa erittelyä.

Konserni ennakoii maksavansa etuuspoijaisiin eläkejärjestelyihin 0,9 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

	2020	2019
Diskonntauskorko	1,0–1,7 %	1,4–2,3 %
Inflaatio	1,5 %	1,8 %
Tulevat palkankorotukset	2,0–2,3 %	2,3 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0,0 %	0,5 %

Kuolevuutta koskevat oletukset on tehty vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta, ja ne perustuvat kullakin alueella julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen.

Konsernin merkittävin etuuspoijainen järjestely on Ruotsin etuuspoijainen eläkejärjestely, jonka eläkevelvoitteen nykyarvo tilinpäätöspäivänä oli 26 633 tuhatta euroa (25 121 tuhatta euroa). Lisäksi tähän etuuspoijaiseen eläkevelvoitteeseen liittyvä vero oli tilinpäätöspäivänä 2 825 tuhatta euroa (2 618 tuhatta euroa). Tämän järjestelyn osalta merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletukset ovat seuraavat: diskontauskorko 1,10 % (1,40 %), inflaatio 1,50 % (1,75 %), jonka kehitykseen eläkkeiden taso on käytännössä sidottu, sekä odotettavissa oleva elinikä ja tulevat palkankorotukset 2,0 % (2,3 %). Odotettavissa oleva elinikä 65-vuotiaalle naiselle on 24 vuotta ja vastaavasti miehelle 22 vuotta.

Tilikauden päättyessä etuuspoijaisen eläkevelvoitteen painotettu keskimääräinen voimassaoloaika on 18,5 (18,5) vuotta.

HERKKYYSANALYYSI

Miten yhden keskeisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutos – muiden oletusten pysyessä muuttumattomina – vaikuttaisi eläkevelvoitteen suuruuteen, on esitetty alla olevassa taulukossa: Etuuspoijaisen velvoitteen herkyys on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa (ennakoitua etuuspoijaisuusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen).

Vaikutus tuhansina euroina	Vaikutus eläkevelvoitteeseen			
	31.12.2020		31.12.2019	
Oletuksen muutos	Lisäys	Vähennys	Lisäys	Vähennys
Diskonntauskorko (0,5 % muutos)	-2 986	3 411	-2 823	3 228
	31.12.2020		31.12.2019	
Herkyys konsernin merkittävimmän järjestelyn (Ruotsi) osalta	Lisäys	Vähennys	Lisäys	Vähennys
Yhden vuoden muutos odotettavissa olevaan elinikään	1 495	-1 474	1 405	-1 385
Inflaatio (0,5 % muutos)	2 695	-2 410	2 530	-2 263

MUUT PITKÄAIKAISET TYÖSUHDE-ETUUDET

Konsernin emoyhtiöllä, Tikkurila Oyj:llä, on palvelusvuosipalkkiojärjestelmä, jonka mukaan työntekijällä on oikeus pitää palkallista vapaata tai saada palkkio-ohjelman mukainen lahja, kun palvelusvuosipalkkio-ohjelman mukaiset työssäolovuodet ovat täyttyneet. Järjestelmän ehdot ovat tilikaudella 2020 samat kuin vertailuvuonna.

Kertyneet etuudet määritetään ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen vuosittain aktuaarien suorittaman laskelman pohjalta. Mahdolliset vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti työsuhde-etuuksista johtuviin menoihin.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Tuhatta euroa

	2020	2019
Taseeseen on kirjattu seuraavat erät:		
Palvelusvuosipalkkiojärjestelmä	790	790
Henkilösivukulut	174	197
Palvelusvuosipalkkiojärjestelmän velka henkilösivukuluineen	964	987
Taseessa		
Velka palvelusvuosipalkkioista kauden alussa	790	799
Liikevoittoon kirjatut erät:		
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	64	61
Korkomenot	2	8
Vakuutusmatemaattiset voitot / tappiot		
Kokemusperusteiset voitot (-) tai tappiot	8	-45
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) tai tappio	-	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio	13	25
Palvelusvuosipalkkiojärjestelmän supistaminen	-2	-
	85	50
Muut:		
Järjestelyistä suoritettavat maksut:		
Maksetut etuudet	-85	-60
Palvelusvuosipalkkioveloitteen nykyarvo kauden lopussa	790	790

2020

2019

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Diskonttaus korko	0,0 %	0,3 %
Inflaatio	1,0 %	1,1 %
Tulevat palkankorotukset	1,4 %	1,5 %
Työntekijöiden vaihtuvuus	3,0 %	3,0 %

Tikkurila Oyj ennakoii maksavansa palvelusvuosietuuksiin liittyen 60 tuhatta euroa vuoden 2021 aikana. Tilikauden päättyessä etuusperusteisen palvelusvuosipalkkiojärjestelmän veloitteen painotettu keskimääräinen voimassaoloaika on 8 (9) vuotta.

HERKKYYSANALYYSI

Miten yhden keskeisen aktuaarilaskennan oletuksen muutos - muiden oletusten pysyessä muuttumattomina - vaikuttaisi palvelusvuosipalkkioveloitteen suuruuteen, on esitetty alla olevassa taulukossa:

Veloitteen herkkyys on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää veloitetta laskettaessa (ennakoitua etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen).

Vaikutus tuhansina euroina	Vaikutus palvelusvuosiveloitteen nykyarvoon			
	31.12.2020		31.12.2019	
	Lisäys	Vähennys	Lisäys	Vähennys
Oletuksen muutos				
Diskonttaus korko (0,5 % muutos)	-32	35	-31	34
Palkankorotukset (0,5 % muutos)	34	-32	33	-31

31. Varaukset

Tuhatta euroa	Ympäristövaraukset	Uudelleenjärjestelyvaraukset	Muut kuluvaraukset	2020 Yhteensä
2020				
Pitkäaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2020	-	67	1 517	1 584
Kurssierot	-	-	-32	-32
Varausten lisäykset	-	22	251	273
Kaudella käytetyt varaukset	-	-	-	-
Kaudella perutut varaukset	-	-	-	-
Uudelleenryhmittely	-	-60	-93	-153
Pitkäaikaiset varaukset 31.12.2020	-	29	1 644	1 673
Lyhytaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2020	-	553	975	1 528
Kurssierot	-	0	-2	-1
Varausten lisäykset	-	186	21	207
Kaudella käytetyt varaukset	-	-548	-91	-639
Kaudella perutut varaukset	-	-42	-	-42
Uudelleenryhmittely	-	60	-688	-628
Lyhytaikaiset varaukset 31.12.2020	-	210	215	425
Tuhatta euroa	Ympäristövaraukset	Uudelleenjärjestelyvaraukset	Muut kuluvaraukset	2019 Yhteensä
2019				
Pitkäaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2019	-	129	479	608
Kurssierot	-	-	5	5
Varausten lisäykset	-	-	1 117	1 117
Kaudella käytetyt varaukset	-	-	-	-
Kaudella perutut varaukset	-	-	-	-
Uudelleenryhmittely	-	-61	-83	-145
Pitkäaikaiset varaukset 31.12.2019	-	67	1 517	1 584
Lyhytaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2019	118	1 929	103	2 150
Kurssierot	-	-	-	-
Varausten lisäykset	-	13	869	882
Kaudella käytetyt varaukset	-118	-1 416	-81	-1 615
Kaudella perutut varaukset	-	-34	-	-34
Uudelleenryhmittely	-	61	-	144
Lyhytaikaiset varaukset 31.12.2019	-	553	975	1 528

Varausten kirjaaminen tilinpäätökseen edellyttää johdon arviota, koska varauksiin liittyvien velvoitteiden tarkka euromäärä ei ole selvillä tilinpäätöstä laadittaessa. Mikäli johto arvioi, ettei velvoitteesta synny todennäköisesti maksuveloitetta, esitetään tämä mahdollisena velkana konsernin tilinpäätöksessä.

YMPÄRISTÖVARAUKSET

Vertailukaudella 2019 lyhytaikaista varausta maaperän puhdistus- ja ennallistamistoimenpiteisiin oli vuoden alussa 118 tuhatta euroa. Varaus, joka liittyi Saksan tuotantolaitoksen sulkemiseen, on käytetty tilikauden 2019 aikana. Tontin vuokrasopimus, jolla tuotantolaitos sijaitsi päättyi joulukuussa 2018.

UDELLEENJÄRJESTELYVARAUKSET

Suomen toimipaikkaa koskeneiden aikaisempina vuosina käytyjen yhteistoimintaneuvotteluiden perusteella kirjattuja henkilökunnan vähentämiseen liittyviä uudelleenjärjestelyvarauksia oli vuoden 2020 lopussa yhteensä 112 (232) tuhatta euroa, joista 82 (165) tuhatta euroa on esitetty lyhytaikaisissa varauksissa. Varausten tarkkaa toteutumisajankohtaa ei ole tiedossa.

Saksan toimintojen lopettamisen muihin kuluihin liittyen on uudelleenjärjestelyvarauksissa tilikauden 2020 päättyessä jäljellä 56 (282) tuhatta euroa. Varausta vastaavien kulujen arvioidaan toteutuvan tilikauden 2021.

Uudelleenjärjestelyvarausta liittyen Tanskan tuotantoyksikön sulkemiseen liittyen on kokonaan käytetty tilikauden 2020 lopussa. Tilikauden 2019 lopussa varausta oli 105 tuhatta euroa lyhytaikaisissa varauksissa.

Tilikaudella 2020 Tikkurila ilmoitti sulkevansa pienen tuotantolaitoksen Venäjällä, ja kirjasi henkilöstöön sekä tuotantolaitoksen alasajoon liittyen varauksia yhteensä noin 0,2 miljoonaa euroa. Näistä varauksista on tilikauden 2020 lopussa jäljellä 71 tuhatta euroa lyhytaikaisissa varauksissa.

MUUT VARAUKSET

Muut varaukset sisältävät Puolan yrityksen vastuun yrityksestä eläköityvien henkilöiden kertamaksuihin eläköitymishetkellä. Eläköitymishetkellä maksettavan kertakorvauksen määrä vastaa työntekijän eläköitymishetkellä ansaitsemaa noin 2-3 kuukauden palkan määrää. Järjestelmä on lakisääteinen. Yhtiöllä ei ole korvauksen maksamisen jälkeen muita tähän järjestelyyn liittyviä velvoitteita.

Saksan tytäryrityksen vastuulla olleen eläkevelvoitteen ehtoja muutettiin tilikauden 2018 lopussa ja tilikauden 2019 aikana Tikkurila-konsernin emoyhtiö, Tikkurila Oyj, otti vastatakseen tämän Saksan tytäryhtiön eläkevelvoitteen. Sopimuksen mukaisesti osallistujille taataan aikaisempaa suurempi vuosittainen korotus eläkkeeseen, mutta toisaalta etuuden ehtoja muutettiin niin, että etuus maksetaan ainoastaan siihen asti, kun osallistuja täyttää 90 vuotta. Aikaisemmin eläke-etuus ulottui koko eliniän ajalle. Vuoden 2020 lopussa tähän etuuteen liittyvää varausta oli kirjattuna yhteensä 940 (1 125) tuhatta euroa, josta 93 (91) tuhatta euroa on esitetty lyhytaikaisissa varauksissa.

Tilikaudella 2019 konserni kirjasi epävarmoin tuloveropositioihin liittyen varauksia yhteensä noin 0,8 miljoonaa euroa. Konsernin arvion mukaan tiettyihin konsernin yhtiöiden verotuksessa vaadittuihin vähennyskelpoisiin eriin liittyy epävarmuutta veroviranomaisen tulkinnasta. Nämä esitettiin tilikauden 2019 lopussa lyhytaikaisissa varauksissa. Tilikaudella 2020 tällaiset IFRIC 23 – tulkinnan mukaisesti arvioidut varaukset liittyen tuloveroihin, on esitetty taseessa erässä tuloverovelat.

Konsernissa vuonna 2017 kirjattiin Liettuassa sijaitsevaan tytäryhtiöön liittyvä varaus lakisääteisestä jätteenkeräyksestä, josta vapautumisen perustana olleet virallisen, hallituksen hyväksymän ja valvoman jätteenkäsittely-yrityksen todistukset pakkausjätteen hyötykäytöstä ja/tai kierrätyksestä peruttiin. Perumisen syynä on ollut

jätteenkäsittely-yrityksen alihankkijan sopimuksen vastainen toiminta, missä jätteen keräily on jätetty asiakkailta, mutta jätteen talteenotto ja/tai kierrätys on jätetty tekemättä. Alihankkijan sopimuksen vastainen toiminta on tapahtunut vuosina 2013-2015. Vuoden 2020 lopussa varausta oli kirjattuna 79 (79) tuhatta euroa. Ympäristöministeriölle on annettu joukkoehdotus sopimuksesta monen muun yrityksen kanssa, missä esitetään perittävää ympäristöveroa pienennettäväksi oleellisesti. Sopimukseen ei ole päästy, ja asia on jätetty tuomioistuimen ratkaistavaksi, jotta todistettaisiin ympäristöveron määräämisen tässä tapauksessa olleen laiton päätös, missä yritykset olisivat vahingonkorvausvelvollisia kolmannen osapuolen sopimuksen vastaisesta toiminnasta. Oikeuskäsittely on keskeytetty, ja se jatkuu, kun saadaan toinen tuomioistuimen päätös käsitellyssä, joka koskee jätteenkäsittely-yrityksen alihankkijan rikosoikeudellista vastuuta. Tähän oikeustapaukseen ei ole tullut muutosta tilikauden 2020 aikana.

32. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ryhmittäin

Tuhatta euroa	Liitetieto	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat erät	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat erät	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot Taso 1	Käyvät arvot Taso 2	Käyvät arvot Taso 3	Käyvät arvot yhteensä
2020									
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat									
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Muut sijoitukset	20	-	-	745	745	-	-	745	745
		-	-	745	745	-	-	745	745
Rahoitusvarat, joita ei arvosteta käypään arvoon									
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	21								
Lainasaamiset		-	3 217	-	3 217	-	3 217	-	3 217
Muut saamiset		-	853	-	853	-	853	-	853
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Korolliset saamiset	22	-	1 597	-	1 597				
Muut rahavarat	24	-	91 979	-	91 979				
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	23	-	79 473	-	79 473				
		-	177 119	-	177 119	-	4 070	-	4 070
Rahoitusvelat, joita ei arvosteta käypään arvoon									
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Vuokrasopimusvelat	27	-	10 275	-	10 275	-	10 275	-	10 275
Lainat rahoituslaitoksilta	27	-	59 861	-	59 861	-	59 999	-	59 999
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Lyhytaikaiset korolliset velat	28	-	26 908	-	26 908				
Vuokrasopimusvelat	28	-	7 065	-	7 065				
Ostovelat	29	-	48 653	-	48 653				
		-	152 762	-	152 762	-	70 274	-	70 274

Tuhatta euroa	Liitetieto	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat erät	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat erät	Tase-erien kirjanpito- arvot yhteensä	Käyvät arvot Taso 1	Käyvät arvot Taso 2	Käyvät arvot Taso 3	Käyvät arvot yhteensä
2019									
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat									
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Muut sijoitukset	20	-	-	734	734	-	-	734	734
		-	-	734	734	-	-	734	734
Rahoitusvarat, joita ei arvosteta käypään arvoon									
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Lainasaamiset	21	-	4 289	-	4 289	-	4 289	-	4 289
Muut saamiset		-	2 263	-	2 263	-	2 263	-	2 263
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Korolliset saamiset	22	-	742	-	742				
Muut rahavarat	24	-	47 008	-	47 008				
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	23	-	88 373	-	88 373				
		-	142 675	-	142 675	-	6 552	-	6 552
Rahoitusvelat, joita ei arvosteta käypään arvoon									
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Vuokrasopimusvelat	27	-	15 310	-	15 310	-	15 310	-	15 310
Lainat rahoituslaitoksilta	27	-	59 825	-	59 825	-	59 999	-	59 999
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Lyhytaikaiset korolliset velat	28	-	42 928	-	42 928				
Vuokrasopimusvelat	28	-	7 315	-	7 315				
Ostovelat	29	-	43 008	-	43 008				
		-	168 386	-	168 386	-	75 309	-	75 309

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa tilinpäätöspäivänä. Korko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta luottoriskipreemiosta. Käytetty diskonttauskorko oli 0,80 %. Vuonna 2019 käytetty diskonttauskorko oli 0,90 %.

Olellaisilta osin pitkäaikaiset rahoitusvarat on diskontattu. Lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot vastaavat niiden käypiä arvoja, koska diskonttauksen vaikutus, lyhyt maturitetti huomioiden, ei ole olennainen.

Muut sijoitukset ovat pääosin osakkeita, joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja. Niiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä arvostusmenetelmien avulla. Johdon harkinnan mukaan osakkeiden hankintameno tai hankintamenoa alhaisempi arvo, mikäli sijoituksista on tehty arvonalentuminen, kuvastaa osakkeiden käypää arvoa.

KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIAN TASOT

Taso 1: toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot samanlaisille omaisuuserille tai veloille.

Taso 2: käyvät arvot, jotka on määritelty käyttäen muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Käyvät arvot perustuvat tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todennettavissa suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Tuhatta euroa	2020	2019
	Muut sijoitukset	Muut sijoitukset
Tasearvo 1.1.	734	744
Muuntoerot muissa laajan tuloslaskelman erissä	-11	1
Arvostuksen muutos	117	-
Vähennykset	-95	-11
Tasearvo 31.12.	745	734

Tilikaudella 2020 tasolle 3 luokitelluista oman pääoman ehtoisista sijoituksista käypään arvoon on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta myyntivoitto 73 (myyntitappio 7) tuhatta euroa.

Tilikaudella 2020 tai 2019 tasolle 3 luokitelluista oman pääoman ehtoisista sijoituksista käypään arvoon ei ole kirjattu arvonalentumisia. Tilikaudella 2020 näihin sijoituksiin liittyen on kirjattu arvonorotusta 117 tuhatta euroa.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMISPERIAATTEET**- TASON 3 LUOKITELLUT RAHOITUSVARAT JA -VELAT**

Hierarkia taso 3, muut sijoitukset, sisältää noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon mikäli sijoituksesta on kirjattu arvonalentuminen. Osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia ja henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia. Suurimmalle osalle näistä osakkeista ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystyttyä

määrittämään luotettavasti arvostusmenetelmien avulla. Näin ollen johdon harkinnan mukaan osakkeiden käypää arvoa kuvastaa parhaiten osakkeiden hankintameno.

Tikkurila luokitellut nämä oman pääoman ehtoiset sijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi. Tilikaudella sijoituksista saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti. Mahdollisia arvonalentumisia näistä sijoituksista ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä myöskään luovutuksen yhteydessä kirjattavia voittoja ja tai tappioita.

33. Rahoitusriskien hallinta

RAHOITUSRISKIEN HALLINNAN TAVOITTEET JA PERIAATTEET

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää ennalta määritettyjen periaatteiden mukaan mahdollisia rahoitusriskien aiheuttamia epäsuotuisia vaikutuksia ja heilahteluita konsernin rahavirtaan, taseasemaan ja tulokseen sekä lisätä liiketoiminnan ennustettavuutta. Tavoitteena on Tikkurila-konsernin maksuvalmiuden ja luottokelpoisuuden säilyttäminen hyvällä tasolla kaikissa markkinaolosuhteissa.

Tikkurilan rahoitusta ja rahoitusriskien hallintaa säätelee Tikkurila Oyj:n hallituksen hyväksymät politiikat, joiden mukaisin valtuutuksin ja periaattein konsernin operatiivinen organisaatio toteuttaa rahoitusriskien hallinnan käytännössä. Konsernin talousorganisaatio raportoi säännönmukaisesti keskeiset rahoitusriskit konsernin johtoryhmälle sekä emoyhtiön hallitukselle.

Tikkurila Oyj:n talousosasto toimii konsernin sisäisenä pankkina tarjoten tytäryhtiöille lyhyt- ja pitkäaikaisia rahoitusta, ottaen vastaan talletuksia ja hoitaen konsernin kassanhallintaan liittyviä asioita. Tikkurilan ulkoisten rahoitustransaktioiden toteuttaminen on keskitetty emoyhtiön talousosastolle, ja tytäryhtiöt hoitavat omat rahoitustoimenpiteensä emoyhtiön kanssa, ellei paikallinen lainsäädäntö tai muut rajoitteet estä tätä tai ellei edellä mainitusta yleisestä periaatteesta ole tehty poikkeavaa päätöstä, jonka konsernin johto on hyväksynyt.

Joissakin konsernin toimintamaisissa on paikallisia valuuttasäännöksiä, jotka rajoittavat rahasijoitusten tekemistä ulkomaille tai muutoin vaikeuttavat kansainvälistä rahaliikennettä. Vuoden 2020 lopussa tällaisia maita oli Kiina, missä Tikkurilalla oli rahavaroja 7 190 tuhatta euroa. Vuoden 2019 lopussa Tikkurilalla oli rahavaroja Kiinassa 3 867 tuhatta euroa. Euroopan Unioni ja Yhdysvallat ovat kohdistaneet ja voivat jatkossa kohdistaa lisää erilaisia pakotetoimia Venäjää tai venäläisiä vastapuolia kohtaan. Koska Venäjä on Tikkurilalle merkittävä markkina-alue, näillä pakotteilla saattaa olla Tikkurilan liiketoimintaa ja/tai investointeja haittaavia vaikutuksia tai ne voivat vaikeuttaa pääoman kotiuttamista Venäjältä Suomeen tai heikentää Tikkurilan paikallisten asiakkaiden tai toimittajien rahoitustilannetta.

RAHOITUSINSTRUMENTEISTA SEKÄ NIIDEN MERKITYKSESTÄ JA KÄSITTELYSTÄ

Tikkurilan taseessa 31.12.2020 rahoitusriskien kannalta merkityksellisimpiä tase-eriä olivat käyttöpääoman eri komponentit, rahavarat sekä korollinen vieras pääoma. Myyntisaamiin ja rahavarioihin liittyvät vastapuoliriskit ovat keskeisiä, ja niiden hallinnassa vastapuolien hajautus ja vastapuolien luottokelpoisuus ovat keskeisessä roolissa.

Koska maalin ja muiden konsernin tuotteiden myynti korreloi tyypillisesti bruttokansantuotteen kehityksen kanssa, myös muutokset yleisessä talouskehityksessä vaikuttavat Tikkurilan liiketoimintaan suoraan ja myös välillisesti esimerkiksi markkinakorkojen muuttuessa. Tikkurilan myyntiin liittyy vuoden sisäinen kausivaihtelu: vuoden toisen ja kolmannen neljänneksen merkitys on suurin myyntivolyymin ja tulosehkitykselle, mikä vaikuttaa myös liiketoiminnan rahavirran ajalliseen jakaumaan. Vuoden sisäisen vaihtelun lisäksi rakentaminen ja siihen liittyvät palvelut, yksi keskeinen asiakassegmentti Tikkurilalle, ovat luontaisesti suhdanneherkkiä toimialoja.

Kausivaihteluista johtuen tilikauden päättymishetken tasetilanne ei yleensä kuvaa tilikauden keskimääräistä taserakennetta, muun muassa käyttöpääoman ja rahavarojen suhteen, mikä on otettava huomioon

analysoitaessa taselukuja ja rahoitusriskejä. Tyypillisesti sitoutuneen käyttöpääoman määrä on korkeimmillaan kesällä. Rahoitusinstrumenttien käsittelyä tilinpäätöksessä on kuvattu tarkemmin "Konsernitiilinpäätöksen laatimisperiaatteet" -osiossa.

VALUUTTARISKIT

Valtaosa konsernin liiketoiminnasta on euroalueen ulkopuolella, joten valuuttakurssien vaihtelulla on olennainen merkitys Tikkurilan liikevaihtoon, tulokseen, taseasemaan ja euromääräiseen rahavirtaan. Viime vuosina SBU Eastin alueen valtioiden valuuttakurssivaihtelut, erityisesti Venäjän ruplan arvonmuutokset, ovat olleet huomattavia. Venäjän ruplan heikentyminen vuoden 2020 aikana vaikutti haitallisesti konsernin euromääräiseen liikevaihtoon ja liikevoittoon. Koska tällä hetkellä Tikkurila-konserni ei hallituksen päätöksen mukaisesti tee johdannaissopimuksia valuuttariskien suojaamiseksi ja yhtiöllä on avointa liiketoimintaan liittyvää valuuttariskiä, konsernin tulos on ja voi myös jatkossa olla herkkä valuuttakurssien muutoksille sekä SBU Eastin että SBU Westin alueella.

Valuuttojen vaihtelut vaikuttavat Tikkurila-konserniin valuuttamääräisten erien käsittelyn kautta useasta eri näkökulmasta:

- valuuttamääräisten rahavirtojen kautta; ja
- muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä tilinpäätöksiä konserniraportoinnissa euroiksi, mikä vaikuttaa sekä tuloslaskelmaan että taseeseen; ja
- valuuttamääräisten investointien arvon kautta.

Valuuttariskien hallinnassa keskeisiä toimintatapoja ovat:

- matching, eli tietyssä valuutassa olevien sisään tulevien ja ulosmenevien rahavirtojen yhteensovittaminen konsernitasolla; ja
- hajautus eli usean eri valuutan käyttö, koska eri valuuttaparit eivät korreloi toistensa kanssa täydellisesti; ja
- valuuttaklausuulien käyttö osto- ja myyntisopimuksissa soveltuvin osin.

TRANSAKTIORISKIT

Tilikausilla 2020 ja 2019 Tikkurilan liikevaihdosta noin 70 prosenttia syntyi euroalueen ulkopuolella, joten valuuttakurssimuutoksilla on erittäin suuri merkitys konsernin euromääräisen liikevaihdon kehitykselle. Tilikauden voittoon kohdistuvaa valuuttakurssiriskiä pienentää se, että suuri osa kuluista toteutuu myös samassa valuutassa kuin liikevaihto. Pääasiallinen valuuttariski kohdistuu Tikkurila-konsernin muissa kuin kunkin yhtiön kotivaluutassa oleviin rahavirtoihin ja tase-eriin. Merkittävimmät sisäisten liiketoimien valuuttariskiä aiheuttavat erät ovat konserniyhtiöiden väliset liiketoimet sekä konserniyhtiöiden ja Tikkurila Oyj:n väliset lainat ja talletukset. Transaktioriskejä seurataan tase-erien osalta

Transaktioriskejä suojataan netottamalla valuuttamääräiset tulot ja menot keskenään (matching), sisältäen myös kaupallisten sopimusten valuuttaklausuuleista johtuvat valuuttavirrat. Tikkurila Oyj:n hallituksen vahvistaman rahoitusriskien hallintaa koskevan politiikan mukaisesti konserni ei tee valuuttatermiinisopimuksia.

Konserni hankkii raaka-aineita ja pakkausmateriaaleja useilta kansainvälisiltä toimittajilta muissa kuin Tikkurila-yhtiöiden kotivaluutoissa ja tämä altistaa konsernin valuuttariskille. Joiltakin osin ostosopimusten

valuuttaan on mahdollisuus vaikuttaa tai niihin saattaa liittyä valuuttaklausuuleja tai vastaavia ehtoja. Joillakin konsernin tytäryhtiöiden toiminta-alueilla on myös mahdollisuus muuttaa myyntihinnoittelua valuuttojen muutosten seurauksena, vaikka nämä muutokset ovat osittain harkinnanvaraisia tai edellyttävät neuvotteluja asiakkaiden kanssa ja voivat tulla voimaan pitkälläkin viiveellä.

Transaktioriskipositio

Tuhatta euroa

	KZT	SEK	NOK	DKK	PLN	RUB	CNY	Muut
31.12.2020								
Pankkitilit	-373	-13 036	3 279	3 414	4 438	2 588	-	281
Lainat ja talletukset	1 529	-	-	-	292	8 637	3 739	-
Myyntisaamiset ja ostovelat	1 727	435	338	1 363	3 897	13 991	3 562	-138
Avoin positio	2 883	-12 601	3 617	4 777	8 627	25 216	7 301	143

Transaktioriskipositio

Tuhatta euroa

	KZT	SEK	NOK	DKK	PLN	RUB	CNY	Muut
31.12.2019								
Pankkitilit	-379	-1 649	296	1 885	2 258	1 406	-	58
Lainat ja talletukset	2 525	3 350	-	-	436	12 722	3 836	-
Myyntisaamiset ja ostovelat	1 685	-2 657	919	118	1 577	13 992	1 809	-587
Avoin positio	3 831	-955	1 215	2 003	4 272	28 120	5 645	-529

Transaktioriskipositio koostuu taseessa olevista valuuttamääräisistä eristä sekä näiden erien vasta-arvosta konserniyhtiön kotivaluutassa.

Analysoitaessa taselukuja ja rahoitusriskejä on otettava huomioon, että kausivaihteluista johtuen tilikauden päättymishetken tasetilanne ei yleensä kuvaa tilikauden keskimääräistä taserakennetta.

Valuuttakurssien muutoksen vaikutus tulokseen ennen veroja 31.12. taseessa olleiden valuuttamääräisten erien osalta

Tuhatta euroa	2020					2019				
	RUB	SEK	CNY	KZT	PLN	RUB	SEK	CNY	KZT	PLN
Valuutan 10 % heikkenemisen vaikutus	-2 292	1 146	-664	-262	-784	-2 566	87	-513	-348	-388
Valuutan 10 % vahvistumisen vaikutus	2 802	-1 400	811	320	959	3 124	-106	627	426	475

TRANSLAATORISKIT

Sen lisäksi, että translaatoriskit vaikuttavat tuloslaskelmiin muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräiset tuloslaskelmat euroiksi, Tikkurilan omaan pääomaan kohdistuu euroalueen ulkopuolisiin tytäryhti-

öihin tehtyjen nettosijoitusten valuuttariski. Tikkurila Oyj:n hallituksen hyväksymän politiikan mukaisesti translaatoriskejä ei suojata. Tytäryhtiöiden oman pääoman muuntamisesta aiheutuvat translaatioerot esitetään konsernin omassa pääomassa muuntoerot -rivillä.

Ulkomaanrahan määräiset nettosijoitukset

Tuhatta euroa	RUB	SEK	PLN	CNY	Muut
31.12.2020					
Oma pääoma	35 975	8 815	42 425	5 024	5 425
Valuuttojen 10 % vahvistumisen vaikutus omaan pääomaan	3 997	979	4 714	558	603
Valuuttojen 10 % heikkenemisen vaikutus omaan pääomaan	-3 270	-801	-3 857	-457	-493
31.12.2019					
Oma pääoma	37 788	1 005	39 517	5 423	5 159
Valuuttojen 10 % vahvistumisen vaikutus omaan pääomaan	4 199	112	4 391	603	573
Valuuttojen 10 % heikkenemisen vaikutus omaan pääomaan	-3 435	-91	-3 592	-493	-469

KORKORISKIT

Tikkurila-konsernilla on liiketoiminnassaan tilikausilla 2020 ja/tai 2019 ollut seuraavanlaisia korollisia varoja ja velkoja:

Korolliset varat:

- käteisvarat
- määräaikaistalletukset
- korolliset lainasaamiset
- korolliset kauppahintasaamiset

Korolliset velat:

- vuokrasopimusvelat ja osamaksurahoitus
- luotolliset tiliratkaisut
- Tikkurila Oyj:n liikkeelle laskemat yritystodistukset
- pitkäaikaiset lainalimiitit (revolving credit facility)
- pitkäaikaiset pankkilainat (term loan)
- lyhytaikaiset pankkilainat
- muut korolliset velat

Tikkurilan korollisiin nettovelkoihin kohdistuu korkojen rahavirtariski. Tikkurilan liiketoimintasykli noudattaa pääsääntöisesti talouden yleistä kehitystä, jolloin konsernin liiketoiminnan rahavirta on vahvempi talouden syklin ja yleensä tällöin myös korkojen ollessa noususuunnassa; toisaalta talouden syklin hidastuessa ja korkojen laskiessa konsernin rahavirta on tyypillisesti heikompi. Tästä syystä Tikkurila pitää konsernin korkosidonnaisuusajan (duraatio) lyhyenä, jolloin liiketoiminnan rahavirta ja korkotason muutos noudattavat soveltuvin osin samaa sykliä. Rahoitusriskien hallintaa koskevan politiikan mukaisesti Tikkurila ei käytä korkojohdannaisia korkoriskien hallinnassa.

Tikkurilan korolliset rahoitusvarat ja -velat jakautuvat kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin varoihin ja velkoihin seuraavan taulukon mukaisesti. Rahoitusinstrumentti on määritelty kiinteäkorkoiseksi silloin, kun sen korkojakso on kiinteä koko juoksuajan ottamatta huomioon sitä, onko instrumentti pitkä- vai lyhytaikainen.

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Kiinteäkorkoiset		
Rahoitusvarat *)	261	277
Rahoitusvelat	-43 386	-64 951
Netto	-43 125	-64 673
Vaihtuvakorkoiset		
Rahoitusvarat	4 553	4 754
Rahoitusvelat	-60 723	-60 427
Netto	-56 169	-55 674

*) ei sisällä käteisvaroja

KORKOMUUTOKSEN VAIKUTUS TIKKURILAN TULOKSEEN

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 olleen 12,1 (31.12.2019: 78,4) miljoonan euron nettovelkaposition yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutus Tikkurila-konsernin tulokseen ennen veroja seuraavan tilikauden aikana olisi noin -0,8 (-0,9) miljoonaa euroa. Herkkyyksianalyyseissä on oletettu, että korkomuutos tapahtuu vuoden alussa ja että korkomuutos on samanlainen eri korkoperiodeissa, eli kyseessä koko korkokäyrän saman suuruinen siirtymä. Lisäksi on oletettu, että nettovelkapositio säilyy ennallaan ja valuuttakurssien muutoksien vaikutus olisi nolla. Lyhytaikaisten lainojen osalta on oletettu, että lainat uudistetaan eräpäivänä. Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen osalta korkomuutoksen vaikutus on laskettu seuraavasta koronmääräytymispäivästä alkaen. Nettovelvoissa on mukana käteiset varat ja muut rahavarat, joiden korkojen on kuitenkin oletettu olevan muuttumattomia tai muutosten on oletettu tapahtuvan vasta seuraavan tilikauden jälkeen. Tikkurilan liiketoiminnasta johtuvan kausivaihtelun vuoksi tilinpäätöshetken tilanne ei yleensä ole kaikilta osin tyypillinen, joten korkoherkkyys vaihtelee tilikauden aikana. Mikäli tilikauden 2020 keskimääräisen, kunkin kuukauden lopun tilanteen mukaisena keskiarvona laskettuna, nettovelan määrä olisi tilikaudella 2021 keskimäärin samaa tasoa, eli noin 61 (112) miljoonaa euroa, edellä mainituin oletuksin ja periaattein lasketun yhden prosenttiyksikön suuruinen koron nousu lisäisi konsernin tilikauden 2021 korkokuluja noin 1,2 (1,1) miljoonalla eurolla ja vastaavasti koron lasku yhdellä prosenttiyksiköllä alentaisi korkokuluja vastaavasti samalla määrällä.

Koron muutoksen vaikutuksia arvonalentumisen testaukseen, eläkevelvoitteen määrään ja yrityshankintojen yhteydessä käytettyihin hankintahetkellä arvostettavien vastattavaksi otettavien velkojen ja varojen käypien arvojen määriin on käsitelty näitä koskevissa liitetiedoissa.

LUOTTORISKIT

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka johtuu siitä, ettei sopimuksen vastapuoli kykene suoriutumaan velvoitteistaan, eli kyseessä on vastapuoliriski. Tikkurilassa merkittävimmät luottoriskin alaiset erät ovat myyntisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset sekä käteisvarat. Myyntisaamisiin liittyvän luottoriskin hallinnointi on hajautettu liiketoimintayksiköihin, mutta konsernin talousorganisaatio seuraa sitä keskitetysti. Tikkurilan laaja ja maantieteellisesti hajaantunut asiakaskunta pienentää suurten luottoriskikeskittymien riskiä, vaikka joillakin suurilla kauppa- ja rakennusmaalien vähittäismyymäläketjuilla on suhteellisen suuri merkitys. Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan asiakaskohtaisilla luottolimiiteillä, jotka ottavat huomioon asiakkaan aikaisemman myyntihistorian ja luottokelpoisuuden. Uusille asiakkaille tehdään luottoriskitarkastus ennen kuin myynti aloitetaan. Tikkurila pienentää myyntisaamisiin kohdistuvaa luottoriskiä soveltuvin osin ennakkomaksuina ja luottovakuutusten avulla.

Ennakkomaksut ovat käytössä Venäjällä, jossa noin 8 % (6 %) tilikauden 2020 myynnistä tapahtui ennakkomaksua vastaan.

Luottovakuutus on käytössä Puolassa, jossa noin 81 % (74 %) tilinpäätöshetken myyntisaamisista 31.12.2020 on vakuutettu. Vakuutusehtojen mukaan Tikkurila on oikeutettu saamaan 95 % vakuutetusta saatavasta, mikäli asiakas ei maksa velkaansa.

Sijoituksiin ja käteisvaroihin liittyvää luottoriskiä säätelee Tikkurila Oyj:n hallituksen määrittämät periaatteet. Tikkurila hallinnoi tätä vastapuoliriskiä hajauttamalla ylijäämälikvideettiään usean vastapuolen kesken ja tallettamalla ylijäämälikvideettiin hyvälaatuisiin, hallituksen määrittämän politiikan sallimiin jälkimarkkinakelpoisiin yritys- ja sijoitustodistuksiin sekä pankkitalletuksiin. Sijoituksiin kohdistuva luottoriski on keskitetty pääsääntöisesti Tikkurila Oyj:lle, sillä tytäryhtiöiden ylijäämälikvideetti on pääosin emoyhtiön hallussa vuonna 2016 käyttöön otetun monivaluutta-konsernitiilin kautta. Aikaisemmin tytäryhtiöt tekivät erillisiä talletuksia emoyhtiöön. Rahoitusvarojen kirjanpitoarvot vastaavat niiden maksimiluottoriskiä.

Raportointikauden päättymispäivänä rahoitusvarojen maksimiluottoriski

Tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	23, 33	-	-
Lainat ja muut saamiset	21, 22, 23, 24	177 043	141 308
Yhteensä		177 043	141 308

Lainojen ja muiden saamisten valuuttajakauma tilikauden päättymispäivänä 31.12.

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
EUR	57 825	45 960
SEK	23 832	17 170
RUB	32 655	33 776
PLN	36 076	27 393
DKK	9 629	4 398
CNY	9 580	8 390
Muut	7 446	4 221
Yhteensä	177 043	141 308

Konsernin myyntisaamiset, jotka kuuluvat IFRS 9 mukaiseen luokkaan varat jaksotettuun hankintamenoön, muodostavat suurimman erän konsernin rahoitusvaroista. Tikkurila konserni soveltaa IFRS 9 mukaista yksinkertaistettua lähestymistapaa myyntisaamisten luottoriskien arvioimiseen. Arviointimalli ottaa huomioon avoimista myyntisaamisista syntyvät mahdolliset luottotappiot koko myyntisaamisten voimassaoloajalta. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan hyödynnetään tappioasteita, jotka konserni on määritellyt eri maantieteellisille alueille ikääntymiskategorioittain. Alueille määriteltyihin prosentteihin vai-

kuttaa muun muassa alueen asiakkaiden maksukäyttäytyminen, aikaisemmin toteutuneet luottotappiot sekä informaatio alueen makrotalouden tekijöistä, lähinnä bruttokansantuotteen kehitys. Koska Tikkurila konserni toimii useassa eri taloudellisessa ympäristössä odotettavissa olevien luottotappioiden asteet vaihtelevat suuresti konsernin sisällä. Lisäksi mahdollisia ylimääräisiä luottotappiovarauksia on tehty yksittäisten asiakkaiden kohdalla. Myyntisaamiset kirjataan pois taseesta lopullisina luottotappioina, kun niistä ei voida kohtuudella odottaa saatavan maksua.

31.12.2020	Erääntymättömät	1–90 päivää erääntyneet	91–180 päivää erääntyneet	181–365 päivää erääntyneet	Yli 365 päivää erääntyneet	Yhteensä
Odotettavissa olevat tappioasteikot	0,04 %–1,36 %	0,6 %–4,9 %	1,2 %–18,3 %	50,0 %	100,0 %	
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo-myyntisaamiset	83 495	-2 421	77	-52	3 813	84 912
Tappiota koskeva vähennyserä	-301	-230	-37	-91	-4 005	-4 664

31.12.2019	Erääntymättömät	1–90 päivää erääntyneet	91–180 päivää erääntyneet	181–365 päivää erääntyneet	Yli 365 päivää erääntyneet	Yhteensä
Odotettavissa olevat tappioasteikot	0,03 %–1,2 %	0,4 %–4,4 %	1,0 %–17,6 %	50,0 %	100,0 %	
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo-myyntisaamiset	86 615	2 756	878	704	4 351	95 303
Tappiota koskeva vähennyserä	-243	-591	-271	-564	-4 366	-6 034

MYYNTISAAMISTEN LUOTTOTAPPIOVARAUKSEN MUUTOS

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Tasearvo 1.1	6 034	5 216
Kertyneiden voittovarojen alkusaldon kautta tehdyt oikaisut	-	-
Kurssierot	-830	403
Lisäykset	1 248	2 044
Käytetyt	-552	-384
Vähennykset, käyttämättömät	-1 237	-1 244
Yhteensä	4 664	6 034

LAINOJEN JA MUIDEN SAAMISTEN IKÄJAKAUMA TILIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄNÄ 31.12.

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2020	Tasearvo 31.12.2019
Erääntymättömät	179 988	138 411
1–90 päivää erääntyneet	-2 650	2 166
91–180 päivää erääntyneet	40	606
181–365 päivää erääntyneet	-143	140
yli 365 päivää erääntyneet	-192	-15
Yhteensä	177 043	141 308

Tikkurila konsernin lainasaamiset on luokiteltu jaksotettuun hankintamenoarvoon arvostettaviin rahavaroihin IFRS 9 mukaan. Näistä rahavaroista odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan seuraavan 12 kuukauden aikana arvioitujen luottotappioiden perusteella, mikäli luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen. Tilikauden 2020 aikana konsernin lainasaamisten osalta ei tapahtunut merkittävää luottoriskien kohoamista ja täten luottotappiovaraus perustuu 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin. Konserni ei ole kirjannut arvonalentumistappioita rahavaroista eikä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvotettavista olevista oman pääoman ehtoisista sijoituksista, sillä arvonalentumistappion on katsottu näistä olevan epäolennainen.

	31.12.2020	31.12.2019
Tappiota koskeva vähennyserä vuoden alussa	259	304
Kertyneiden voittovarojen alkusaldon kautta tehdyt oikaisut	-	-
Kaudella tulosvaikutteisesti kirjattu tappiota koskevan vähennyserän lisäys/vähennys	-31	-45
Tappiota koskeva vähennyserä vuoden lopussa	228	259

MAKSUVALMIUSRISKIT

Tikkurilan liiketoiminnalle on olennaista tilikauden sisäinen kausivaihtelu, joka jonkin verran vaihtelee eri maantieteellisillä alueilla ja joka on voimakkainta Pohjoismaissa kesän ulkomaalauskauden merkityksestä johtuen. Käyttöpääoman tarve kasvaa tyypillisesti kesän loppuun asti, jolloin suurin osa ulkomaalimyyntistä tuloutuu. Tämä aiheuttaa vuoden sisäisiä haasteita konsernin maksuvalmiuden hoidolle.

Tikkurila hallitsee maksuvalmiusriskiä pääasiassa lainajärjestelyin sekä komitoidutujen luottolimiittien avulla. Ylijäämälikvideettiä pidetään joko pankkitilillä tai erittäin likvideissä lyhytaikaisissa sijoituksissa.

Tikkurila allekirjoitti marraskuussa 2019 kolmen pankin kanssa 160 miljoonan euron pitkäaikaisen luottolimiitti- ja lainasopimuksen, jolla korvattiin kesäkuussa 2015 tehty 150 miljoonan euron luottolimiitti- ja lainajärjestely. Uusi rahoitussopimus koostuu 100 miljoonan euron viisivuotisesta luottolimiittisopimuksesta ja 60 miljoonan euron pankkilainasta, joka erääntyy marraskuussa 2024. Tähän 160 miljoonan euron luottolimiitti- ja lainasopimukseen sisältyy optio jatkaa laina-aikaa yhteensä yhdellä vuodella pankkien suostumuksella. Tämä lainajärjestely sisältää yhden taloudellisen kovenantin, joka perustuu Tikkurila-konsernin nettovelkaantumistaseseen ja jonka tarkasteluajankohdat ovat kunkin kvartaalin viimeisenä päivänä. Korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan saa olla enintään 1,45. Jos Tikkurila rikkoo tämän kovenantin, erääntyy laina heti takaisinmaksettavaksi, mikäli rahoittajat eivät luovu oikeudestaan eräännyttä laina.

Näiden rahoitusjärjestelyjen lisäksi Tikkurila Oyj allekirjoitti syyskuussa 2020 nimellisarvoltaan 150 miljoonan euron suuruisen yritystodistusohjelman, jonka puitteissa voidaan laskea liikkeelle vakuudettomia alle vuoden pituisia yritystodistuksia. Tämä korvasi aiemman lokakuussa 2015 allekirjoitetun 150 miljoonan euron yritystodistusohjelman.

Vuoden 2020 lopussa Tikkurilalla oli käytössään nostamattomana yhteensä 100 (100) miljoonan euron valmiusluottolimiitti sekä 10 (10) miljoonan komitoidut luottolimiitit. Yritystodistuksia oli tilinpäätös hetkellä laskettu liikkeelle yhteensä 27 (43) miljoonalla eurolla. Pankkitileillä oli tilikauden päättyessä 92 (47) miljoonaa euroa.

Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi konsernilla on käytössään tulevien rahavirtojen rullaava ennustaminen. Lisäksi konsernin rahoitus pyritään hajauttamaan useaan eri rahoitusmuotoon (oma pääoma, vieras pääoma), useaan eri instrumenttityyppiin, useaan eri maturiteettiin uudelleenrahoitusriskien pienentämiseksi, tarvittaessa useaan eri valuuttaan ja useaan vastapuoleen. Konsernin operatiivisessa toiminnassa hyödynnetään erilaisia netting- ja pooling -järjestelyjä sen varmistamiseksi, että rahavirrat liikkuvat mahdollisimman tehokkaasti ja että konsernilla on mahdollisimman hyvä läpinäkyvyys rahavirtoihin. Tämä ei kuitenkaan ole vielä kokonaisvaltaisesti mahdollista joillakin konsernin toiminta-alueilla, erityisesti SBU Eastin alueella.

Rahavirtojen liikkuvuuden, rahamäärän optimoimiseksi sekä läpinäkyvyyden tehostamiseksi Tikkurilalla on käytössä monivaluutta-konsernitili, jossa ovat tilikauden 2020 päättyessä mukana yhtiöt Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Tanskasta, Virossa, Latviasta, Liettuasta ja Puolasta. Tämä järjestely vähentää ulkoisten limiittien tarvetta, koska mukana olevien yhtiöiden positiiviset ja negatiiviset tilisaldot eri valuutoissa netottavat toisiaan. Tämän konsernitilijärjestelmän myötä Tikkurila Oyj:n talousosastolla on ajantasainen näkyvyys ja kontrolli konsernin likvideettiin. Mukana olevien yhtiöiden lyhyet sisäiset lainat on mahdollisuuksien mukaan korvattu antamalla niille konsernitilin sisäiset limiitit.

VIERAAN PÄÄOMAN ERÄÄNTYMISJAKAUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄNÄ 31.12.**31.12.2020**

Tuhatta euroa	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat	2021	2022	2023	2024	2025	>2025
Rahoituslaitoslainat	59 862	61 801	553	487	487	60 274	-	-
Yritystodistukset	26 907	27 000	27 000	-	-	-	-	-
Muut velat	-	-	-	-	-	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	17 340	19 144	7 622	4 707	2 874	1 323	410	2 208
Ostovelat	48 653	48 659	48 659	-	-	-	-	-
Takaussopimukset	1 627	1 627	1 627	-	-	-	-	-
Yhteensä	154 389	158 230	85 461	5 194	3 360	61 597	410	2 208

31.12.2019

Tuhatta euroa	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat	2020	2021	2022	2023	2024	>2024
Rahoituslaitoslainat	59 837	62 567	635	548	548	548	60 290	-
Yritystodistukset	42 916	43 000	43 000	-	-	-	-	-
Muut velat	-	-	-	-	-	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	22 624	25 208	8 158	7 197	3 598	2 394	1 142	2 719
Ostovelat	43 008	43 008	43 008	-	-	-	-	-
Takaussopimukset	7 797	7 797	7 797	-	-	-	-	-
Yhteensä	176 182	181 580	102 598	7 745	4 146	2 942	61 432	2 719

Taulukoissa esitetyt luvut ovat diskonttaamattomia.

PITKÄAIKAIISIIN SIOJITUKSIIN LIITTYVÄ HINTARISKI

Konsernilla on hallussa pieni määrä noteeraamattomia osakkeita, jotka ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia ja henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia. Suurimmalla osalla osakkeista ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystytäkään määrittämään arvostusmenetelmien avulla, koska käypää arvoa koskevien järkevien arvioiden vaihteluväli on merkittävä ja erilaisten arvioiden todennäköisyyksiä ei pystytä kohtuudella arvioimaan. Tällöin ne on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon, mikäli sijoituksesta on kirjattu arvonalentuminen.

PÄÄOMAN HALLINTA

Pääoman hallinnan tavoitteena Tikkurila-konsernissa on varmistaa käytettävissä olevan pääoman riittävyys lyhyellä ja pitkällä aikavälillä liiketoiminnan tarpeisiin ottaen huomioon toimintaympäristön riskitekijät, esimerkiksi rahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvät riskit. Lisäksi pääoman hallinta on keskeisesti sidoksissa asetettuihin liiketoiminnan kasvutavoitteisiin, uusien liiketoimintojen ja maantieteellisen jakauman mahdollisiin muutoksiin sekä reagointiherkkyyden säilyttämiseen kilpailutilanteiden muuttuessa. Pääoman tarvetta ja hallintaa suunniteltaessa otetaan soveltuvin osin huomioon myös ulkoisten sidosryhmien vaatimukset, kuten esimerkiksi omistajien vaatimukset voitonjaolle ja viranomaisien vaatimukset tai rajoitteet kunkin konserniyhtiön oman pääoman ja vieraan pääoman tasoille ja niiden keskinäiselle suhteelle.

Tikkurilan ensisijainen rahoituslähde on sen operatiivisesta liiketoiminnasta kertyvä rahavirta. Jos rahavirta ja olemassa olevat rahoitusjärjestelyt eivät riitä, on yhtiöllä erilaisia mahdollisuuksia hankkia rahoit-

tusta: muun muassa vieraan pääoman ehtoinen rahoitus rahoituslaitoksilta tai laskemalla liikkeelle arvopapereita, oman pääoman ehtoinen rahoitus nykyisiltä ja/tai uusilta osakkeenomistajilta, käyttöpääoman hallintaan liittyvät toimenpiteet ja omaisuuden myynti.

Tikkurila Oyj:n hallitus on asettanut pitkän aikavälin tavoitteet konsernin nettovelkaantumisasteelle (gearing) ja sidotun pääoman tuotto prosentille (ROCE-%): nettovelkaantumisasteen tulee olla alle 70 % tasolla ja vastaavasti sidotun pääoman tuotto prosenttien tulee ylittää 20 %.

Tikkurila Oyj:n solmimiin lainasopimuksiin liittyy yhtiön pääomarakenteeseen liittyviä kovenanttiehtoja, joiden rikkoutuessa yhtiö joutuisi maksamaan lainat takaisin välittömästi, mikäli lainanantajat eivät luovu oikeudestaan eräännyttää laina. Näitä kovenantteja on kuvattu tarkemmin kohdassa "Maksuvalmiusriski"

Kun Tikkurila-konserni analysoi mahdollisia investointikohteita, niiden yhtenä keskeisenä arviointikriteerinä on diskontattujen kassavirtojen nettonykyarvo, jossa laskentakorko on sidoksissa pääoman painotettuun keskikustannukseen (WACC), mihin vaikuttaa muun muassa pääomarakenne.

Tikkurila Oyj:n hallitus on antanut osingonjakoa koskevan periaatelinjauksen, jonka mukaisesti Tikkurila Oyj:n osingonjaon määrä on tavoitteellisesti vähintään 40 % vuotuisesta nettotuloksesta, kun vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien vaikutus on eliminoitu. Vireillä olevasta ostotarjousprosessista johtuen hallitus ehdottaa, että Tikkurilan varsinainen yhtiökokous päättää, että varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen perusteella ei makseta osinkoa vuodelta 2020.

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma	181 358	171 924
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Yhteensä	181 358	171 924
Korolliset velat, pitkäaikaiset	70 136	75 135
Korolliset velat, lyhytaikaiset	33 973	50 243
Rahavarat	91 979	47 008
Korolliset nettovelat	12 131	78 370
Nettovelkaantumisaste, %	6,7 %	45,6 %
Omavaraisuusaste, %	41,1 %	39,3 %
EBITDA	85 483	68 129
Korolliset nettovelat/EBITDA	0,14	1,15
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma		
Liikearvo	69 096	70 188
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyistä yrityksistä	295	282
Valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja valmiit aineettomat hyödykkeet (pois lukien liikearvo)	70 864	82 880
Käyttöoikeusomaisuuserät	16 778	22 224
Nettokäyttöpääoma	55 569	83 624
Sitoutunut pääoma yhteensä	212 602	259 198

Rahoitusvelkojen muutos Tuhatta euroa	Rahavirta						
	31.12.2019	Nostot/ takaisinmaksut	Kurssierot	Muut ei- rahavirta- vaikutteiset tapahtumat	Siirrot myytävänä oleviin varoihin ja velkoihin	Leasing- velkojen lisäys	31.12.2020
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	59 825	0	-	36	-	-	59 861
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	12	-11	-	-	-	-	1
Vuokrasopimusvelat	22 625	-7 465	-903	-	-	3 083	17 340
Yritystodistusohjelma	42 916	-16 009	-	-	-	-	26 907
	125 378	-23 485	-903	36	-	3 083	104 109

Rahoitusvelkojen muutos Tuhatta euroa	Rahavirta						
	31.12.2018	Nostot/ takaisinmaksut	Kurssierot	Muut ei- rahavirta- vaikutteiset tapahtumat	Siirrot myytävänä oleviin varoihin ja velkoihin	Leasing- velkojen lisäys	31.12.2019
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	49 932	10 000	-	-107	-	-	59 825
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	20 009	-19 997	-	-	-	-	12
Vuokrasopimusvelat	184	-7 260	481	-180	-	29 400	22 625
Yritystodistusohjelma	50 877	-7 960	-	-	-	-	42 916
	121 002	-25 217	481	-287	-	29 400	125 378

Mikäli konsernilla on tilinpäätöspäivänä käytössään shekkiluottotili, esitetään tämä taseessa osana lyhytaikaisia velkoja rahoituslaitoksilta. Rahavirtalaskelmassa tämä esitetään osana rahavaroja (Liitetieto 24) eikä shekkiluottotili sisälly yllä olevaan erittelyyn.

34. Vastuusitoumukset

Tuhatta euroa	2020	2019
Taseen velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset		
Muut lainat	-	-
Annetut kiinnitykset	-	-
Lainat yhteensä	-	-
Annetut kiinnitykset yhteensä	-	-
Vastuusitoumukset		
Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	300	317
Muiden sitoumusten puolesta	1 307	1 285
Muut vastuut omasta puolesta	-	-
Vuokravastuut	20	149
Vastuusitoumukset yhteensä	1 627	1 751

Sitoumukset sellaisiin vuokrasopimuksiin, jotka eivät ole vielä alkaneet, mutta joihin konserni on sitoutunut, on esitetty yllä olevassa taulukossa vuokravastuissa vuonna 2019 ja vuonna 2020.

HANKINTASITOUKSET

Konsernilla oli aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyviä hankintasitoumuksia 0,6 milj. euroa (1,4 milj. euroa) tilikauden 2020 päättyessä. Aineettomiin hyödykkeisiin liittyviä hankintasitoumuksia oli 0,0 milj. euroa (0,0 milj. euroa) vuoden 2020 lopussa.

MUUT SITOUKSET JA KESKENERÄISET JURIDISET RIIDAT

Maalivalmistuksen prosesseissa käytetään vaarallisia aineita, kemikaaleja ja myrkyllisiä yhdisteitä. Tästä johtuen ympäristön ja maaperän saastumista vahingon seurauksena ei täysin voida sulkea pois, vaikka Tikkurila noudattaa toiminnassaan sekä tuotantolaitosten rakentamisessa, käytössä ja kunnossapidossa lakeja, asetuksia ja turvallisuusstandardeja sekä omia sisäisiä turvallisuusohjeitaan.

Mikäli nykyisissä toimintaolosuhteissa tapahtuisi muutoksia, tapahtuisi ympäristövahinko tai yhtiö tekisi jonkun tuotantolaitoksen sulkemis- tai siirtopäätöksen, näiden tapahtumien seurauksena voisi aiheutua velvollisuus maaperän puhdistus- tai ennallistamistoimenpiteisiin. Vastaavasti mikäli viranomaisten toiminnan seurauksena muutokset ympäristölainsäädäntöön ja/tai -asetuksiin aiheuttaisivat konsernille lisävelvoitteita, näistä voisi aiheutua olennainen haitallinen vaikutus konsernin taloudelliseen tulokseen. Jotkut konsernin toimipaikoista sijaitsevat tai hyödyntävät vuokrattuja maa-alueita tai kiinteistöjä, joiden vuokrat saattavat muuttua tai realisoitua etukäteen maksettavaksi, mikäli yhtiön tuotanto- tai liiketoimintaan kohdistuu ulkoisia sääntely-, toimilupa- tai kaavoitusmuutoksia tai mikäli yhtiö itse tekee omaan liiketoimintaansa muutoksia. Lisäksi tuotanto-, laboratorio- ja varastolaitteisiin tai -tiloihin, ja niihin liittyviin vaatimuksiin kuten paloturvallisuuteen, liittyvät muutokset saattavat aiheuttaa konsernille investointivaatimuksia tulevaisuudessa.

Tikkurila on antanut asiakkailleen toimitussopimusten yhteydessä tiettyjä tuotteisiinsa liittyviä takuita. Mikäli näihin liittyen konsernille syntyisi maksuvelvoitteita, joiden toteutuminen olisi todennäköistä ja joiden määrä olisi arvioitavissa luotettavasti, nämä velvoitteet esitettäisiin joko varauksissa tai siirtovelvoissa. Näiden ehdollisten velvoitteiden tarkkaa toteutumisaikakohtaa ja määrää ei ole tiedossa, joten maksuvelvoitteen kirjaaminen edellyttää johdon arviota.

Konsernin tuotteita ja palveluita myydään ulkopuolisille tukku- ja vähittäiskauppaan erikoistuneille yrityksille sekä tietyillä markkinoilla, erityisesti teollisuus- ja ammattilaistuotteita, suoraan Tikkurila-tuotteiden loppuasiakkaille. Tikkurila-konsernin yhtiöt laativat eri asiakkaiden ja asiakasryhmien kanssa myyntiin liittyviä puite-, toimitus- ja muita sopimuksia. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 Tikkurila-konsernin yhtiöillä oli asiakkaiden kanssa tehtyjä, tilinpäätöshetken yli ulottuvia sopimuksia, joissa on Tikkurilaa sitovia ehtoja. Valtaosin Tikkurilaa sitovat alennus-, kustannus- tai takuusitoumukset ovat ehdollisia. Sopimukset edellyttävät Tikkurilan tuotteiden ostamista ja perustuvat asiakkaiden tulevaisuudessa tekemien tilausten määrään tai arvoon. Joissakin tapauksissa Tikkurila-konsernin yhtiöillä on kuitenkin myös sitoumus tiettyjen palveluiden tarjoamisesta tai osallistumisesta asiakkaidensa myynninedistämistoimenpiteisiin ilman suoraa sidonnaisuutta Tikkurila-tuotteiden toimituksiin.

Tikkurila on valittanut vuonna 2017 Liettuan ympäristöviranomaisen päätöksestä, jonka mukaisesti kolmannen tahon sopimuksen vastaisen toiminnan vuoksi Tikkurilan tytäryhtiö joutuisi asiasta korvausvelvolliseksi. Asian käsittely on vireillä paikallisessa tuomioistuimessa. Useat tämän korvaukseen velvoittavan viranomaispäätöksen saaneista yrityksistä ovat yhdessä esittäneet ympäristöviranomaisille sopimusehdotuksen pienemmästä ympäristöverosummasta. Sopimukseen ei ole päästy, ja yritykset yhdessä pyrkivät osoittamaan oikeudessa ympäristöviranomaisen alkuperäisen korvauspäätöksen olleen lainvastainen.

Puolassa on ollut vuodesta 2008 vireillä kilpailuoikeuteen liittyvä oikeustapaus, joka on edelleen keskenäinen. Joulukuussa 2014 Puolan ensimmäisen asteen kilpailuoikeus päätti alentaa tapauksesta Tikkurilalle langetettua sakkomaksun 9,3 miljoonasta Puolan zlotysta (noin 2,2 miljoonaa euroa) 1,8 miljoonaan

zlotyyyn (noin 0,4 miljoonaa euroa). Tikkurilan puolalainen tytäryhtiö on tämän määrätyn alhaisemman sakkomaksun suorittanut viranomaisille. Muutoksenhakutuomioistuin vahvisti vuonna 2016 antamassa päätöksessään tämän alhaisemman sakon. Korkein oikeus päätti kuitenkin 30.1.2019 peruuttaa muutoksenhakutuomioistuimen 2016 päätöksen ja palauttaa asian uudelleen käsittelyyn. Korkeimman oikeuden päätöksen perustelujen valossa on odotettavissa, että Tikkurilan korvausvastuu tapauksessa voi nousta.

Tikkurila Oyj sai Suomen Verohallinnolta vuoden 2019 lopussa verotarkastuskertomuksen koskien ulkomaiselle osingonsaajalle vuosina 2015 ja 2016 maksettuja osinkoja. Tikkurilalta saadusta osingonmaksusta ei ollut pidätetty tapauksessa lähdeveroa asiaankuuluvalla tavalla, ja Verohallinto esittää Tikkurilalle 82 000 euron lähdeveron maksuunpanoa 3 prosentin korotuksella ja viivästyskorkeineen. Lähdevero on jäänyt samassa kontekstissa perimättä myös usean muun suomalaisen yhtiön lähdeverosta. Tikkurilalla on ollut vuosien 2015 ja 2016 aikana sopimus osingonmaksun hoitamisesta suomalaisen pankin kanssa ja lisäksi sopimus liikkeeseenlaskun palveluntarjoajan kanssa. Näiden tahojen katsotaan laiminlyöneen lähdeveroon liittyviä velvoitteitaan, ja Tikkurila on muiden yhtiöiden ohella ryhtynyt toimenpiteisiin saadakseen niiltä korvauksia.

OOO Tikkurila on aloittanut oikeudenkäynnin Venäjän viranomaisen "Rosпотребнадзор" laittomasta päätöksestä, jolla OOO Tikkurilan Utkinin tuotantolaitoksen saniteettisuoja-ohykyettä pienennettiin. Ensimmäisen ja toisen oikeusasteen tuomioistuimet hylkäsivät OOO Tikkurilan vaatimukset asiassa, ja päätöksestä valitettiin ylempään oikeusasteeseen. Valitustuomioistuin palautti asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, koska Tikkurilan todisteet oli jätetty huomiotta menettelyssä. Asia on edelleen vireillä.

Ruotsin kilpailuvirasto (SCA) tutkii mahdollista kilpailuoikeusrikkomusta, johon olisi osallistunut Tikkurila Sverige AB: n työntekijä. Joulukuulta 2019 peräisin olevassa kirjeenvaihtoketjussa useiden eri yritysten työntekijät olivat osallistuneet keskusteluun, jonka SCA: n näkemyksen mukaan voitiin katsoa kehottavan boikotoimaan tiettyjä toimittajia. Tikkurila Sverige AB on antanut oman selvityksensä asiassa, ja asian käsittely on kesken.

Tikkurilan tiettyjen tuotteiden myyntiin liittyen Suomessa ja Baltiassa on vastaanotettu reklamaatioita laatuongelmiin liittyen. Johto on arvioinut tilinpäätöksessä maksuvelvoitteita, joiden toteutuminen olisi näihin liittyen todennäköistä ja kirjannut arvioonsa perustuen varauksia yhteensä noin 0,4 miljoonaa euroa.

Lokakuussa 2020 Tikkurila on saanut asiakkaalta reklamaation vialllisesta maalista, joka on aiheuttanut maalausprojektissa n. 0,1 miljoonaa euron vahingon. Asiakkaan mahdollisesti vaatima lopullinen summa voi nousta edelleen, jos projektin loppuasiakas vaatii laajempaa korjausmaalausta.

Joulukuussa 2020 OOO Tikkurila on lähettänyt entiselle jakelijalle vaatimuksen välimiesmenettelystä liittyen Tikkurilan sävytyslaitteiden palauttamiseen, koska jakelija pitää niitä hallussaan laittomasti. OOO Tikkurila vaatii kiinteää korvausta laitteista määrittään 160 tuhatta euroa.

35. Osakeperusteiset maksut

TIKKURILA OYJ:N HALLITUKSEN OSAKEPERUSTEINEN PALKITSEMINEN

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökseen perustuen Tikkurila Oyj osti markkinoilta yhtiön osakkeita hallituksen jäsenille hallituspalkkioiden osittaista (noin 40 % kiinteästä vuosipalkkiosta) maksua varten seuraavasti:

	Tilikaudella 2020	Tilikaudella 2019
Osakkeita, kpl	7 662	6 136
Osakkeiden hankintahinta, tuhatta euroa	109	96

Tilikaudella 2020 osakkeita ostettiin yhteensä seitsemälle hallituksen jäsenelle ja tilikaudella 2019 kuudelle hallituksen jäsenelle.

JOHDON OSAKEPERUSTEISET SITOUTTAMIS- JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Tikkurilalla on useita osakeperusteisia sitouttamis- ja kannustinjärjestelmiä. Kaikkiin järjestelmiin on kuullut Tikkurila Oyj:n toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet sekä yksittäisiä muita avainhenkilöitä. Järjestelmiä ja niiden ehtoja on kuvattu seuraavissa kappaleissa.

HALLITUKSEN PÄÄTÖKSET VUOSINA 2016-2020 OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMIIN LIITTYEN

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti huhtikuussa 2016 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinohjelmasta. Ohjelma sisältää suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015-2019 ja ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016-2018. Toukokuussa 2017 hallitus päätti 2015-2019 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän ansaintajakson 2017-2019 yksityiskohdista sekä tietyille konsernin avainhenkilöille suunnatusta ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä 2017-2019. Kesäkuussa 2018 Tikkurila Oyj:n hallitus päätti kahdesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinohjelmasta, jotka sisältävät suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2018-2022 sekä osakepalkkiojärjestelmän 2018-2019. Tikkurilan Oyj:n hallitus päätti muuttaa joulukuussa 2018 osakepalkkiojärjestelmän 2018-2022 ehtoja siten, että osa ansaintajakson 2019-2021 palkkiosta on aikaperusteinen ja että järjestelmään osallistuu laajempi joukko. Joulukuussa 2019 Tikkurila Oyj:n hallitus päätti osakepalkkiojärjestelmän 2018-2022 suoriteperusteisen ansaintajakson 2020-2022 yksityiskohdista. Ansaintajaksolla 2020-2022 ei ole aikaperusteista osuutta.

Joulukuussa 2020 Tikkurila Oyj päätti osakepalkkiojärjestelmien käsittelystä, mikäli PPG:n julkistama vapaaehtoinen julkinen käteisostotarjous ja sen myötä yrityskauppa yhtiön kaikista osakkeista toteutuu. Hallituksen päätöksen mukaisesti kaupan toteutuessa osakepalkkiojärjestelmät käynnissä olevien ansaintajaksojen osalta maksetaan käteisenä osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Maksutavan muutoksella on heikentävä vaikutus tilikauden 2021 tulokseen. Tikkurila Oyj:n hallitus päättää mahdollisesta maksusta ja palkkion määrästä huomioiden mm. ansaintajaksosta kuluneen ajan aika ja laskennallisen yritysarvon kaupan toteutumishetkellä.

SUORITEPERUSTEINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ 2015-2019

Vuoden 2019 lopussa ansaintajakson 2017-2019 kohderyhmään kuului 3 henkilöä. Järjestelmän mahdollinen palkkio kaikilta ansaintajakoilta on laskettu samalla laskennallisen yritysarvon kaavalla, johon vaikuttavat Tikkurila-konsernin keskimääräinen käyttökate (EBITDA) ja nettovelka. Skaala eri ansaintajakoille vaihteli. Lisäksi yhtiö maksaisi palkkiosta osallistujille aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut palkkion maksun yhteydessä. Suoriteperusteisilta ansaintajakoilta 2015-2017, 2016-2018 ja 2017-2019 maksutahtumia ei toteutunut, sillä ansaintajakoille määritetyt kriteerit eivät täytyneet.

SUORITEPERUSTEINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ 2018-2022

Suoriteperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksota, kalenterivuodet 2018-2020, 2019-2021 ja 2020-2022.

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2018-2020 kuuluu alle 10 avainhenkilöä. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018-2020 lasketaan laskennallisen yritysarvon kaavalla, johon vaikuttavat Tikkurila-konsernin keskimääräinen käyttökate (EBITDA) ja nettovelka. Ansaintajaksolta 2018-2020 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 130 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Lisäksi yhtiö maksaa palkkiosta osallistujille aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut palkkion maksun yhteydessä. Mahdollinen palkkio maksetaan vuonna 2021.

Hallituksen joulukuussa 2018 tekemän päätöksen mukaisesti ansaintajakson 2019-2021 osallistujamäärää laajennettiin sekä osa kyseisen ansaintajakson palkkiosta muutettiin aikaperusteiseksi. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2019-2021 kuuluu noin 20 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräisestä käyttökatteesta (EBITDA) ja nettovelasta määritettyyn laskennalliseen arvoon vuosina 2019-2021. Ansaintajaksolta 2019-2021 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 130 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Osakepalkkiojärjestelmän alkuperäisten ehtojen mukaisesti mahdollinen suoriteperusteinen palkkio maksettaisiin osittain Tikkurila Oyj:n osakkeina ja osittain rahana vuonna 2022. Aikaperusteinen palkkio maksetaan kahdessa osassa, vuosina 2020 ja 2022. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Kesäkuussa 2020 maksettu aikaperusteinen palkkio oli yhteensä 0,3 miljoonaa euroa.

Hallituksen joulukuussa 2020 tekemän päätöksen mukaisesti ansaintajakson 2020-2022 kohderyhmään kuuluu noin 20 avainhenkilöä, mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin keskimääräisestä käyttökatteesta (EBITDA) ja nettovelasta määritettyyn laskennalliseen arvoon vuosina 2020-2022. Ansaintajaksolta 2020-2022 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 160 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Osakepalkkiojärjestelmän alkuperäisten ehtojen mukaisesti mahdollinen suoriteperusteinen palkkio maksettaisiin osittain Tikkurila Oyj:n osakkeina ja osittain rahana vuonna 2023.

Kuitenkin Tikkurila Oyj hallituksen joulukuussa 2020 tekemän päätöksen mukaisesti, mikäli PPG:n vapaaehtoinen julkinen käteisostotarjous ja sen myötä yrityskauppa yhtiöstä toteutuu, maksetaan osakepalkkiojärjestelmät käynnissä olevien ansaintajaksojen osalta käteisenä osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Tikkurila Oyj:n hallitus vahvistaa mahdollisen maksun ja palkkion määrän huomioiden mm. ansaintajaksosta kuluneen ajan ja laskennallisen yritysarvon kaupan toteutumishetkellä.

Mikäli osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Järjestelmän perusteella ansaittuja palkkiomääriä leikataan, jos hallituksen ansaintajaksolta maksettavalle palkkiolle asettamat ylärajat täyttyvät.

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ 2018–2019

Kummassakin ehdollisessa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi sitouttamisjakso, kalenterivuodet 2016-2018 sekä 2017-2019. Palkkion saaminen näistä järjestelmistä edellyttää, että järjestelmään osallistuva henkilö hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämän määrän. Lisäksi palkkion saaminen on sidottu osallistujan työ- tai toimisuhteen voimassaoloon palkkion maksuhetkellä. Ehdolliset osakepalkkiojärjestelmät on suunnattu hallituksen päättämille valituille avainhenkilöille, jotka eivät ole osallistuneet vuonna 2012 perustettuun osakepalkkiojärjestelmään.

EHDOLLISET OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄT

Kummassakin ehdollisessa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi sitouttamisjakso, kalenterivuodet 2016-2018 sekä 2017-2019. Palkkion saaminen näistä järjestelmistä edellyttää, että järjestelmään osallistuva henkilö hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämän määrän. Lisäksi palkkion saaminen on sidottu osallistujan työ- tai toimisuhteen voimassaoloon palkkion maksuhetkellä. Ehdolliset osakepalkkiojärjestelmät on suunnattu hallituksen päättämille valituille avainhenkilöille, jotka eivät ole osallistuneet vuonna 2012 perustettuun osakepalkkiojärjestelmään.

Ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä, jonka sitouttamisjakso on 2016-2018, ei maksettu palkkioita

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2017-2019 palkkiot maksettiin toukokuussa 2020 ja järjestelmään kuului päättymishetkellä kolme henkilöä. Osallistujille luovutettiin yhteensä 3 500 osaketta ja lisäksi maksettiin rahaosuus, jolla maksetaan osallistujille aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut palkkion maksun yhteydessä. Järjestelmän lopullinen kokonaisarvo ansaintajakson päättyessä oli 0,1 miljoonaa euroa.

Osakeperusteiset maksut – osakepalkkiot 1.1.2020 – 31.12.2020

Tyypin	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2019	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2018–2022		
	Matching osake, alkuinvestointi	Osake	Osake		
Instrumentti	MSP 17–19	PSP 17–19	PSP 18–20	PSP 19–21	Aikaan sidottu jakso I 19–21
Myöntämispäivä	30.5.2017	30.5.2017	26.6.2018	8.2.2019	8.2.2019
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2017	1.1.2017	1.1.2018	1.1.2019	1.1.2019
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.3.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	30.6.2020
Oikeuden syntymäehdot	Osakeomistusveloite	Keskimääräinen perusarvo	Keskimääräinen perusarvo	Keskimääräinen perusarvo	
	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite
Arvioitu osakkeiden vapautuminen, pvm	31.5.2020	31.5.2020	31.5.2021	31.5.2022	30.6.2020
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	3,4	3,4	3,4	3,4	1,5
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	0,0	0,0	0,4	1,4	0,0
Henkilöitä tilikauden 2020 päättyessä	0	0	6	20	0

Ohjelma	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2018–2022	
	Osake	
Instrumentti	Aikaan sidottu jakso II 19–21	PSP 20–22
Myöntämispäivä	8.2.2019	24.2.2020
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2019	1.1.2020
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.5.2022	31.12.2022
Oikeuden syntymäehdot		Keskimääräinen perusarvo
	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite
Arvioitu osakkeiden vapautuminen, pvm	31.5.2022	31.5.2023
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	3,4	3,4
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	1,4	2,4
Henkilöitä tilikauden 2020 päättyessä	20	21

Osakeperusteiset maksut – osakepalkkiot 1.1.2019 – 31.12.2019

Ohjelma	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2017–2019	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2019	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2018–2022	Extra STI 2018–2019	
Tyyppi	Matching osake, alkuinvestointi	Matching osake, alkuinvestointi	Osake	Osake	Osake	
Instrumentti	MSP 16–18	MSP 17–19	PSP 16–18	PSP 17–19	PSP 18–20	STI 18–19
Myöntämispäivä	28.4.2016	30.5.2017	28.4.2016	30.5.2017	26.6.2018	26.6.2018
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2016	1.1.2017	1.1.2016	1.1.2017	1.1.2018	1.1.2018
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.3.2019	31.3.2020	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Oikeuden syntymäehdot	Osakeomistusvelvoite	Osakeomistusvelvoite	Keskimääräinen perusarvo	Keskimääräinen perusarvo	Keskimääräinen perusarvo	Kumulatiivinen oikaistu EBIT ja Liikevaihto
	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite
Arvioitu osakkeiden vapautuminen, pvm	31.3.2019	31.5.2020	31.5.2019	31.5.2020	31.5.2021	31.3.2020
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	0,0	3,2	3,2	3,2	3,2	2,2
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	0,0	0,4	0,0	0,4	1,4	0,2
Henkilöitä tilikauden 2019 päättyessä	0	3	1	3	6	16
Ohjelman laskennallinen maksimiarvo						2 milj. euroa
Myönnetty valuuttamääräisenä						Palkkio kertyy rahamääräisenä ja maksetaan rahana

Ohjelma	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2018–2022		
Tyyppi	Osake		
Instrumentti	PSP 19–21	Aikaan sidottu jakso I 19–21	Aikaan sidottu jakso II 19–21
Myöntämispäivä	8.2.2019	8.2.2019	8.2.2019
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2019	1.1.2019	1.1.2019
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.12.2021	30.6.2020	31.5.2022
Oikeuden syntymäehdot	Keskimääräinen perusarvo		
	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite
Arvioitu osakkeiden vapautuminen, pvm	31.5.2022	30.6.2020	31.5.2022
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	3,4	1,5	3,4
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	2,4	0,5	2,4
Henkilöitä tilikauden 2019 päättyessä	21	21	21

Tapahumat 2020	MSP 17-19	PSP 18-20	PSP 19-21	Aikaan sidottu jakso I 19-21	Aikaan sidottu jakso II 19-21	PSP 20-22
1.1.2020						
Kauden alussa ulkona olevat	3 500	72 000	82 740	13 790	13 790	-
Tilikauden muutokset						
Kaudella myönnettyt	-	-	-	-	-	-
Kaudella toteutetut	-	-	-	-	-	-
Kaudella menetetyt	3 500	-	-	13 590	-	150 000
Kaudella rauenneet	-	-	1 200	200	200	2 000
31.12.2020						
Kauden lopussa ulkona olevat	-	72 000	81 540	-	13 590	148 000
Tapahumat 2019	MSP 17-19	MSP 17-19	PSP 15-17	PSP 16-18	PSP 17-19	PSP 18-20
1.1.2019						
Kauden alussa ulkona olevat	-	4 500	-	30 000	56 000	110 000
Tilikauden muutokset						
Kaudella myönnettyt	-	-	-	-	-	-
Kaudella toteutetut	-	-	-	-	-	-
Kaudella menetetyt	-	1 000	-	30 000	56 000	38 000
Kaudella rauenneet	-	-	-	-	-	-
31.12.2019						
Kauden lopussa ulkona olevat	-	3 500	-	-	-	72 000
Tapahumat 2019	PSP 19-21	Aikaan sidottu jakso I 19-21	Aikaan sidottu jakso II 19-21			
1.1.2019						
Kauden alussa ulkona olevat	-	-	-			
Tilikauden muutokset						
Kaudella myönnettyt	87 540	14 590	14 590			
Kaudella toteutetut	-	-	-			
Kaudella menetetyt	4 800	800	800			
Kaudella rauenneet	-	-	-			
31.12.2019						
Kauden lopussa ulkona olevat	82 740	13 790	13 790			

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Arvostusparametrit tilikaudella 2020 myönnettyille kannustimille

Tilikaudella 2020 myönnettyjen osakepalkkioiden käyvän arvon keskeiset parametrit on esitetty alla olevassa taulukossa. Käypä arvo yhteensä perustuu yhtiön 31.12.2020 tekemään arvioniin vapautuvien kannustimien määrästä.

	PSP 20–22
Osakkeen kurssi antohetkellä, euroa	13,82
Osakkeen kurssi kauden lopussa, euroa	24,95
Osinkotuotto-oletus (diskontattu), euroa	1,82
Osakeosuuden käypä arvo, euroa	12,00
Oman pääoman kustannus, %	8,2
Käypä arvo yhteensä 31.12.2020, tuhatta euroa	3 060

Arvostusparametrit tilikaudella 2019 myönnettyille kannustimille

Tilikaudella 2019 myönnettyjen osakepalkkioiden käyvän arvon keskeiset parametrit on esitetty alla olevassa taulukossa. Käypä arvo yhteensä perustuu yhtiön 31.12.2019 tekemään arvioniin vapautuvien kannustimien määrästä.

	PSP 19–21
Osakkeen kurssi antohetkellä, euroa	13,17
Osakkeen kurssi kauden lopussa, euroa	14,36
Osinkotuotto-oletus (diskontattu), euroa	1,48
Osakeosuuden käypä arvo, euroa	11,69
Käypä arvo yhteensä 31.12.2019, tuhatta euroa	1 896

Osakeperusteisten kannustinjärjestelmien vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan, tuhatta euroa

Tuhatta euroa	2020	2019
Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut	2 321	824
Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut, osakkeina toteutettavat	2 061	765
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka vuoden lopussa	324	84

Arvio tulevaisuuden käteismaksusta verottajalle osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä, arvioitu raportointikauden päättyessä 31.12.2020	6 043
--	-------

36. Lähipiiri

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tikkurila-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö (Tikkurila Oyj), tytär- ja yhteisyritykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja, heidän perheenjäsenensä ja määräysvalta-yhtiönsä. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat merkittävien tytäryhtiöiden myyntijohtajat ja näiden hallituksen jäsenet, sekä muut yksittäiset johtajat ja päälliköt, jotka käyttävät määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa taloudellisten ja toiminnallisten päätösten tekemisessä Tikkurilassa tai sen merkittävissä tytäryrityksissä.

Liiketoimissaan yhteisyritysten sekä muiden lähipiiriin kuuluvien kanssa Tikkurila noudattaa samoja kauppallisia ehtoja kuin liiketoimissaan ulkopuolisten osapuolten kanssa.

Luettelo tytär- ja yhteisyrityksistä on esitetty liitetiedossa 38 Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Tuhatta euroa	Myyntit	Muut liike-toiminnan tuotot	Ostot	Saamiset	Velat
2020					
Yhteisyritykset	5 513	1 044	-	475	38
2019					
Yhteisyritykset	5 138	990	-	468	44

Konsernin yhteisyritykseltä tilikaudella saadut osingot olivat 358 tuhatta euroa (354 tuhatta euroa).

LAINAT, TAKAUKSET JA MUUT VAKUUKSET LÄHIPIIRILLE

Johtoon kuuluville avainhenkilöille ei ollut annettu rahalainaa tai myönnetty takauksia tai muita vakuuksia vuosina 2020 tai 2019.

Johdon työsuhte-etuudet ¹⁾

Tuhatta euroa	2020	2019
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	2 344	2 073
Irtisanomisen yhteydessä suoritetut etuudet	-	77
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	363	325
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	269	-
Yhteensä	2 976	2 475

¹⁾ Sisältää konsernin johtoryhmälle (mukaan lukien toimitusjohtaja) maksetut palkat sekä hallitukselle maksetut palkkiot. Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät sekä lakisääteiset eläkemaksut että vapaaehtoiset lisäeläkkeen maksut. Nämä ovat jaoteltuna alla olevissa taulukoissa erikseen. Järjestelmät ovat maksuperusteisia.

Palkat ja palkkiot on esitetty maksuperusteisesti. Osakeperusteisen kannustinjärjestelmän etuudet sisältävät luovutettujen osakkeiden arvon luovutuspäivän kurssilla arvostettuna sekä rahaosuuden, jolla kate-taan palkkiosta aiheutuneet verot osallistujille.

Osakeperusteisesta kannustinjärjestelmästä on kerrottu liitetiedossa 35.

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

Tuhatta euroa	2020	2019
Toimitusjohtaja		
Elisa Markula		
Rahapalkka luontoisetuineen	382	407
Tulospalkkiot	143	55
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	73	-
Yhteensä	598	463
Lakisääteiset työeläkemaksut	88	79
Muu johtoryhmä		
Rahapalkka luontoisetuineen	1 212	1 159
Tulospalkkiot	258	145
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	-	77
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	196	-
Yhteensä	1 666	1 381
Lakisääteiset työeläkemaksut	275	247
Hallituksen jäsenten palkkiot		
Hallituksen jäsenet ¹⁾		
Jari Paasikivi, hallituksen puheenjohtaja	74	72
Petteri Walldén, hallituksen varapuheenjohtaja	50	48
Andrey Pantyukhov, hallituksen jäsen 9.6.2020 alkaen	38	-
Pia Rudengren, hallituksen jäsen 11.4.2019 saakka	-	4
Lars Peter Lindfors hallituksen jäsen 11.4.2019 alkaen	45	40
Riitta Mynttinen, hallituksen jäsen	48	51
Harri Kerminen, hallituksen jäsen 11.4.2019 saakka	-	2
Catherine Sahlgren, hallituksen jäsen	42	39
Heikki Westerlund, hallituksen jäsen	53	51
Yhteensä	349	307

¹⁾ Hallituksen jäsenille on 40 prosenttia vuosipalkkiosta, ilman kokouspalkkioiden vaikutusta, maksettu Tikkurila Oyj:n osakkeina. Yhteensä osakkeina maksettu osuus on 109 (96) tuhatta euroa. Tämä sisältyy yllä oleviin hallituksen jäsenten palkkioihin.

Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajan Elisa Markulan sopimussuhteen irtisanomisaika on 6 kuukautta ja hänelle maksetaan lisäksi 6 kuukauden palkkaa vastaava korvaus, mikäli yhtiö irtisanoo hänet. Eläkeikä määräytyy lainsäädännön mukaisesti ja on noin 65 vuotta.

Muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on noin 65 vuotta. Suomessa eläkeuudistus astui voimaan 1.1.2017, jonka mukaisesti TyEL:n alin eläkeikä vaihtelee henkilön syntymävuoden mukaan.

Tikkurila Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti tilikauden 2020 vuosibonuskriteerejä konsernin johtoryhmälle on kaksi: Tikkurila-konsernin tilikauden 2020 oikaistu liikevoitto ja liikevaihto. Toimitusjohtajan vuosibonustavoitteisiin perustuva tulospalkkio voi olla korkeintaan 60 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta. Muiden johtoryhmän jäsenten osalta vuosibonustavoitteisiin perustuva tulospalkkio voi olla korkeintaan 50 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta.

Tikkurila Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti tilikauden 2019 vuosibonuskriteerejä konsernin johtoryhmälle on kaksi: Tikkurila-konsernin tilikauden 2019 oikaistu liikevoitto ja liikevaihto. Toimitusjohtajan vuosibonustavoitteisiin perustuva tulospalkkio voi olla korkeintaan 60 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta. Muiden johtoryhmän jäsenten osalta vuosibonustavoitteisiin perustuva tulospalkkio voi olla korkeintaan 50 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta.

37. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet

Tytäryritykset	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2020				
AS Tikkurila	Tallinna	Viro	100	100
UAB Tikkurila	Vilna	Liettua	100	100
OOO Tikkurila	Pietari	Venäjä	100	100
SIA Tikkurila	Riika	Latvia	100	100
Tikkurila (China) Paints Co., Ltd	Peking	Kiinan Kansantasavalta	100	100
Dickursby Holding AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
OOO Gamma Industrial Coatings	Pietari	Venäjä	100	-
TOO Tikkurila	Almaty	Kazakstan	100	100
Tikkurila Polska S.A.	Debica	Puola	100	100
Tikkurila Sverige AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
Tikkurila Drytech AB	Flen	Ruotsi	100	-
Tikkurila Norge A/S	Oslo	Norja	100	100
Tikkurila Danmark A/S	Brönby	Tanska	100	100
Tikkurila GmbH	Ansbach	Saksa	100	100

Tytäryritykset	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2019				
AS Tikkurila	Tallinna	Viro	100	100
UAB Tikkurila	Vilna	Liettua	100	100
OOO Tikkurila	Pietari	Venäjä	100	100
SIA Tikkurila	Riika	Latvia	100	100
Tikkurila (China) Paints Co., Ltd	Peking	Kiinan Kansantasavalta	100	100
Dickursby Holding AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
OOO Gamma Industrial Coatings	Pietari	Venäjä	100	-
TOO Tikkurila	Almaty	Kazakstan	100	100
Tikkurila Polska S.A.	Debica	Puola	100	100
Tikkurila Sverige AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
Tikkurila Drytech AB	Flen	Ruotsi	100	-
Tikkurila Norge A/S	Oslo	Norja	100	100
Tikkurila Danmark A/S	Brönby	Tanska	100	100
Tikkurila GmbH	Ansbach	Saksa	100	100

Yhteisyritykset	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2020				
Alcro Parti AB	Tukholma	Ruotsi	50	-
2019				
Alcro Parti AB	Tukholma	Ruotsi	50	-

38. Konsernirakenteen muutokset

MUUTOKSEN KONSERNIRAKENTEESSA KAUDELLA 2020

Tilikaudella 2020 ei konsernirakenteessa ollut muutoksia.

MUUTOKSEN KONSERNIRAKENTEESSA KAUDELLA 2019

Tilikaudella 2019 ei konsernirakenteessa ollut muutoksia.

39. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

OSTOTARJOUS TIKKURILA OSAKKEISTA (PPG INDUSTRIES INC.)

15.1.2021 PPG Industries, Inc. ("PPG") aloitti Ostotarjouksen kaikista Tikkurilan liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista. Ostotarjous käynnistyi 18.12.2020 allekirjoitetun yhdistymissopimuksen perusteella, jota muutettiin 5.1.2021, ja jonka mukaan Tarjouksentekijä tekisi hallituksen suositteleman vapaaehtoisien julkisen käteisostotarjouksen kaikista Yhtiön liikkeeseen laskemista ja ulkona olevista osakkeista, jotka eivät ole Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa. Tarjousvastike muutettiin 5.1.2021 27,75 euroa osakkeelta (aiemmin 25,00 euroa osakkeelta). Tarjousaika alkoi 15.1.2021.

PPG näkee Tikkurilassa merkittävää arvoa ja potentiaalia ja odottaa siten tekevänsä huomattavia investointeja Tikkurilan teknologiaan, infrastruktuuriin ja henkilöstöön sekä tarjoavansa Tikkurilalle pääsyn PPG:n globaaliin, monipuoliseen maali-, pinnoite- ja erikoispinnoitetarjoamaan, jolla Tikkurila pystyy rakentamaan ja syventämään edelleen asiakassuhteitaan, kehittämään rinnakkaisia tuotteita sekä pääsemään uusille maantieteellisille alueille.

Ostotarjouksen toteuttamisella ei odoteta olevan merkittäviä välittömiä vaikutuksia Yhtiön liiketoimintaan tai johdon tai työntekijöiden asemaan.

Yhtiön hallituksen jäsenet, jotka osallistuivat päätöksentekoon, ovat yksimielisesti päättäneet suositella osakkeenomistajille Ostotarjouksen hyväksymistä.

Tikkurilan tietyt suuret osakkeenomistajat eli Oras Invest Oy, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva, jotka edustavat yhdessä noin 29,39 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, sitoutuivat tietyn tavanomaisin ehdoin peruuttamattomasti hyväksymään Ostotarjouksen.

Kuten 15.1. julkistettiin, ostotarjouksen toteuttaminen on ehdollinen tiettyjen tavanomaisten edellytysten täyttymiselle tai sille, että PPG on luopunut vaatimasta niiden täyttymistä sinä päivänä tai siihen päivään mennessä, kun PPG julkistaa Ostotarjouksen lopullisen tuloksen. Näihin edellytyksiin kuuluvat muun muassa kaikkien tarvittavien viranomaishyväksyntöjen saaminen sekä se, että Ostotarjous on hyväksytty sellaisten Osakkeiden osalta, jotka yhdessä PPG:n ennen Ostotarjouksen lopullisen tuloksen julkistamisen päivämäärää muutoin omistamien Osakkeiden kanssa, täysi laimennusvaikutus huomioiden, edustavat yhteensä yli yhdeksääkymmentä (90) prosenttia Tikkurilan Osakkeista ja äänioikeuksista, laskettuna osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) 18 luvun 1 §:n mukaisesti, joka sääntelee oikeutta ja velvollisuutta aloittaa pakollinen lunastusmenettely.

Lisätietoja PPG Industries Inc.:in aloittamasta ostotarjouksesta on saatavilla tähän liittyvistä pörssitiedotteista.

TARJOUSVASTIKKEEN KOROTUS (34,00 EUROON OSAKKEELTA) JA YHDISTYMISSOPIMUKSEN MUUTOKSET

PPG Industries, Inc. ("PPG") korotti 4.2.2021 ostotarjouksen tarjousvastiketta 34,00 euroon osakkeelta ja muutti tiettyjä muita tarjouksen ehtoja; PPG ja Tikkurila Oyj sopivat yhdistymissopimuksen muutoksesta.

Tikkurilan tietyt suuret osakkeenomistajat, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva, jotka edustavat yhdessä noin 9,32 prosenttia

Yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, sitoutuivat myymään Osakkeensa PPG:lle ilman ehtoja. Oras Invest Oy antoi lisäksi ehdotta peruuttamattoman sitoumuksen hyväksyä Parannetun Ostotarjouksen, ja sitoutui myymään Osakkeensa PPG:lle ilman ehtoja sen jälkeen kun PPG on saanut tarvittavat viranomaishyväksynnot. PPG:lle myytävät Osakkeet edustavat yhteensä noin 29,34 prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista.

PPG odottaa, että Parannettu Ostotarjous voi toteutua jo maaliskuussa alkuperäisen ostotarjouksen ehdossa esitetyn alustavan aikataulun mukaisesti tai vuoden 2021 toisen neljänneksen alkupuolella. Viranomaishyväksyntöjen saaminen etenee tässä ennakoitussa aikataulussa.

Tarjouksentekijä on muuttanut Parannetun Ostotarjouksen toteutumisen ehtoa, joka koskee vähimmäis-hyväksynnän määrää, ja alentaa sitä koskevaa raja-arvoa yli 90 prosentista yli 66,7 prosenttiin.

Perusteellisen arvioinnin ja keskustelujen jälkeen, sekä otettuaan huomioon muun muassa järjestelyn toteutumisvarmuutta Yhtiölle ja sen osakkeenomistajille, järjestelyn toteutumisaikataulua, mukaan lukien PPG:n Parannettua Tarjousta koskevan viranomaisprosessin etenemisen pitkälle, ja Yhtiölle ja sen työntekijöille sekä muille sidosryhmille mahdollisesti aiheutuvaa häiriötä, sekä konsultoituaan Yhtiön taloudellisia ja oikeudellisia neuvonantajia, Yhtiön hallitus on arvioinut PPG:n Parannettua Ostotarjousta ja verrannut sitä AkzoNobelin Mahdolliseen Kilpailevaan Tarjoukseen. Hallitus on katsonut PPG:n tarjoaman merkittävän Tarjousvastikkeen korotuksen seurauksena, yhdessä muiden Parannetun Ostotarjouksen muutettujen ehtojen ja tarvittavien viranomaishyväksyntöjen saamisen aikatauluun liittyvien transaktiovarmuutta koskevien näkökohtien vuoksi, että PPG:n Parannettu Ostotarjous on Yhtiölle, sen osakkeenomistajille ja muille sidosryhmille edullisempi AkzoNobelilta saatua Mahdolliseen Kilpailevaan Tarjoukseen verrattuna. Yhtiön hallituksen jäsenet, jotka osallistuivat päätöksentekoon, ovat yksimielisesti päättäneet suositella Yhtiön osakkeenomistajille Parannetun Ostotarjouksen hyväksymistä.

PPG on myös antanut lisäsitoumuksia liittyen viranomaishyväksyntöjen saamiseen Parannetun Ostotarjouksen toteutumista varmistaakseen. Lisäksi Tarjousvastikkeen merkittävän korotuksen ja järjestelyn toteutumisvarmuutta lisäävien muutosten yhteydessä, sekä aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi, PPG pyysi Tikkurilaa korottamaan PPG:lle maksettavaa irtisanomiskorvausta, jos Yhdistymissopimus irtisano-taan tietyistä Yhdistymissopimuksessa määritellyistä syistä, joita ovat muun muassa Yhtiön hallituksen peruuttaessa tai muuttaessa sen PPG:n Parannettua Ostotarjousta koskevaa suositusta.

SITOVA EHDOLLINEN EHDOTUS AKZONOBEL N.V.:LTÄ

Tikkurila tiedotti 28.1.2021 vastaanottaneensa Akzo Nobel N.V.:ltä ("AkzoNobel") sitovan ehdotuksen ("Mahdollinen Tarjous"), jonka mukaan AkzoNobel tarjoutui hankkimaan Tikkurilan kaikki liikkeeseen las- ketut ja ulkona olevat osakkeet, mikäli Tikkurilan hallitus suosittelee tarjousta ja Oras Invest hyväksyy tarjouksen. Sitova ehdotus vastaanotettiin sen jälkeen, kun AkzoNobel oli 18.1.2021 julkaissut sitomatoman ehdollisen ehdotuksen hankkia kaikki Tikkurilan osakkeet 31,25 euron osakekohtaisella tarjous- vastikkeella, joka oli 113 prosenttia verrattuna Tikkurilan osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun keskihintaan 17.12.2020 päättyneellä kolmen kuukauden ajanjaksolla ja 12,6 prosenttia korkeampi verrat- tuna hallituksen yksimielisesti suosittelemaan PPG Industries, Inc.:n 5.1.2021 julkistetun tarjouksen 27,75 euron osakekohtaiseen tarjousvastikkeeseen.

Sitovan tarjouksen tekeminen oli ehdollinen seuraaville seikoille: Tikkurilan hallitus peruuttaa Yhtiön osakkeenomistajille antaman suosituksensa hyväksyä PPG Industries, Inc.:n 18.12.2020 julkistaman osto- tarjouksen ja suosittelee AkzoNobelin ostotarjousta; ja että AkzoNobel saa Oras Invest Oy:ltä peruuttamatoman sitoumuksen hyväksyä AkzoNobelin ostotarjous.

Tikkurilan hallitus on pyrkinyt antamaan AkzoNobelille yhtäläisen mahdollisuuden tehdä sitovan tar- jouksen Yhtiön osakkeista. Yhtiö antoi AkzoNobelin 18.1.2021 julkistaman ehdotuksen jälkeen AkzoNobe- lille mahdollisuuden suorittaa due diligence -tarkastus ja neuvotella Yhtiön kanssa noudattaen samantyypp- istä prosessia, jota PPG:n kanssa noudatettiin.

AkzoNobelin 28.1.2021 julkistaman Mahdollisen Tarjouksen mukaisesti, Mahdollisen Tarjouksen toteut- taminen, mikäli se tehdään, olisi ollut ehdollinen tavanomaisille edellytyksille, jotka vastaavat olennaisilta osin PPG:n julkaiseman, 14.1.2021 päivätyn tarjousasiakirjan ehtoja, joita ovat muun muassa 90 prosentin hyväksymisosouden saavuttaminen ja tarvittavien viranomaishyväksyntöjen saaminen, eikä Mahdollinen Tarjous olisi ehdollinen rahoituksen saamiselle. Saadakseen kilpailuviranomaisten hyväksynnän ja varmis- taakseen Tikkurilan ja sen osakkeenomistajien näkökulmasta järjestelyn toteutumisvarmuutta AkzoNobel ilmoitti sopineensa Hempel A/S:n kanssa keskeisistä ehdoista koskien omaisuusserien myyntiä, sisältäen AkzoNobelin Pohjoismaiden ja Baltian maiden kauppa- ja rakennusmaailliiketoiminnan myynnin, mikä toteutettaisiin AkzoNobelin Tikkurilaa koskevan Mahdollisen Tarjouksen toteuttamisen jälkeen. AkzoNobel N.V. julkisti 8.2.2021, että sillä ei ole enää aikomusta hankkia Tikkurilaa.

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

Tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Liikevaihto	2	209 876	200 449
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	4	-631	4 613
Liiketoiminnan muut tuotot	3	22 651	21 628
Materiaalit ja palvelut	4	-119 983	-121 982
Henkilöstökulut	5	-38 920	-34 990
Poistot ja arvonalentumiset	7	-5 854	-5 707
Liiketoiminnan muut kulut	4, 6	-45 597	-47 515
Liikevoitto		21 542	16 496
Rahoitustuotot ja -kulut	8	5 674	16 000
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		27 215	32 497
Tilinpäätössiirrot	7, 9	-1 259	622
Tuloverot	10	-3 426	-4 708
Tilikauden voitto		22 530	28 411

Emoyhtiön tase (FAS)

Tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	11		
Aineettomat hyödykkeet		10 942	13 688
Aineelliset hyödykkeet		13 345	13 732
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		186 203	185 943
Muut osakkeet ja osuudet		445	540
Sijoitukset yhteensä		186 647	186 483
Pysyvät vastaavat yhteensä		210 934	213 903
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	12	29 747	31 930
Pitkäaikaiset saamiset	13	7 654	11 913
Lyhytaikaiset saamiset	13	50 862	57 312
Rahat ja pankkisaamiset		69 302	32 757
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		157 564	133 911
Vastaavaa yhteensä		368 498	347 815
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	14		
Osakepääoma		35 000	35 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		40 000	40 000
Edellisten tilikausien voitto		91 911	85 757
Tilikauden voitto		22 530	28 411
Oma pääoma yhteensä		189 441	189 168
Tilinpäätössiirtojen kertymä	15	2 691	1 432
Pakolliset varaukset	16	1 146	1 358
Vieras pääoma	17		
Pitkäaikainen vieras pääoma		61 277	60 332
Lyhytaikainen vieras pääoma		113 944	95 525
Vieras pääoma yhteensä		175 221	155 857
Vastattavaa yhteensä		368 498	347 815

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

Tuhatta euroa	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	27 215	32 497
Oikaisut:		
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	3 732	-2 062
Poistot ja arvonalentumiset	5 744	5 707
Korkotuotot	-2 104	-3 559
Korkokulut	1 197	823
Osinkotuotot	-9 814	-13 013
Muut oikaisut	-167	1 048
Arvonalentumiset pysyvistä vastaavista	110	-
Lainasaamisten alaskirjaus	500	1 500
Muut rahoituserät	245	370
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	26 658	23 309
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	2 183	-5 637
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-766	-6 799
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	3 612	1 402
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	31 688	12 275
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 464	-1 538
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	2 368	3 543
Maksetut verot	-148	825
Saadut osingot	9 814	13 013
Liiketoiminnan rahavirta	42 258	28 118

Tuhatta euroa	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-2 844	-3 648
Sijoitukset tytäryhtiöksiin	-260	-9
Luovutustulot muista sijoituksista	169	-
Lainasaamisten muutos	6 112	12 729
Investointien rahavirta	3 177	9 072
Rahavirta ennen rahoitusta	45 435	37 190
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	-	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-	-50 000
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+)	221 929	204 832
Lyhytaikaisen rahoituksen vähennys (-)	-209 657	-228 658
Omien osakkeiden hankinta	-208	-
Maksetut osingot	-22 050	-14 555
Rahoituksen rahavirta	-9 985	-28 381
Rahavarojen nettomuutos	35 450	8 809
Rahavarat 31.12.	69 302	33 852
Rahavarat 1.1.	33 852	25 043
Rahavarojen muutos	35 450	8 809

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tikkurila Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä 26.3.2010 alkaen. Yhtiön kotipaikka on Vantaa ja rekisteröity osoite on Heidehofintie 2, 01300 Vantaa. Tikkurila Oyj on Tikkurila-konsernin emoyhtiö.

Tikkurila Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien lakien ja säännösten (FAS) mukaisesti.

VALUUTTAMÄÄRÄISET SAAMISET JA VELAT

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin.

Tilikauden päättymispäivänä ulkomaanrahan määräiset tase-erät arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Myyntisaamisten kurssierot kirjataan myynnin oikaisuksi ja ostovelkojen kurssierot ostojen oikaisuksi.

Rahoitustapahtumien kurssierot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat ja -velat on kirjattu hankintamenoonsa tai arvonalentumisella vähennettyyn arvoon.

HENKILÖSTÖN OSAKEPOHJAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Osakepalkkiojärjestelmän käsittelystä on kerrottu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Emoyhtiössä osakepalkkiot kirjataan kuluksi maksettavien suoritusten suuruisina.

LIKEVAIHTO

Liikevaihto sisältää myytyjen tuotteiden ja toimitettujen palveluiden kokonaislaskutusarvon, josta on vähennetty oikaisuerinä myynnin välilliset verot, alennukset ja myyntisaamisten kurssierot.

VEROT

Tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut välittömät verot ja lopulliset verot aikaisemmilta tilikausilta, sekä laskennallisten verojen muutoksen.

LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verot on kirjattu väliaikaisista eroista, jotka johtuvat varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon erosta. Laskennallinen vero on laskettu käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavan vuoden verokantaa.

PYSYVÄT VASTAAVAT JA POISTOT

Pysyvät vastaavat esitetään taseessa suunnitelman mukaisissa jäännösarvoissaan. Suunnitelman mukaiset jäännösarvot on laskettu vähentämällä alkuperäisestä hankintamenoa kumulatiiviset poistot ja arvonalentumiset.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kohteiden taloudellisen käyttöiän perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Poistoajat:

rakennukset ja rakennelmat.....	8–25 vuotta
koneet ja kalusto.....	3–15 vuotta
aineettomat hyödykkeet.....	5–10 vuotta

Kertynyt verotuksen poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen välinen ero esitetään taseen vastattavissa tilinpäätössiirtojen kertymässä.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Tikkurila Oyj:n vaihto-omaisuus on arvostettu välittömään ja välilliseen hankintamenoon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden välitön hankintameno määritellään painotetun keskihinnanmenetelmää käyttäen. Valmiisiin tuotteisiin aktivoidut välilliset kulut ovat valmistuksen ja hankinnan kiinteät kustannukset sekä valmistukseen ja hankintaan liittyvien pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot sekä välilliset muuttuvat kustannukset.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISENNOT

Tutkimus- ja kehittämisennot on kirjattu vuosikuluksi. Kehittämismenoja ei ole aktivoitu, koska nämä eivät täytä aktivoitiedellytyksiä. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmillä kausilla. Mikäli kehittämisennot täyttävät aktivoitiedellytykset, ne esitetään taseen erässä Aineettomat hyödykkeet ja kirjataan tasapoistoina taloudellisena vaikutusaikanaan, kuitenkin enintään 8 vuodessa.

LEASING

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina. Maksamattomat leasingmaksut on esitetty tilinpäätöksessä vastuissa.

2. Liikevaihto

	2020	2019
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain, % liikevaihdosta	%	%
Suomi	47	45
Muut EU-maat	31	30
Muu Eurooppa	19	21
Muut maat	4	4
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain yhteensä	100	100

3. Liiketoiminnan muut tuotot

Tuhatta euroa	2020	2019
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-	5
Osakkeiden myyntivoitto	74	-
Muut liiketoiminnan tuotot	22 577	21 622
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	22 651	21 628

Muut liiketoiminnan tuotot tilikaudella 2020 sisältävät konsernin sisäisiä palveluveloituksia ja sisäisiä veloituksia aineettomien omaisuuserien käyttöoikeuksista yhteensä 22,0 (21,0) miljoonaa euroa.

4. Kulut

Tuhatta euroa	2020	2019
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	-631	4,613
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-117 955	-122 711
Aine- ja tarvikevarastojen muutos	-1 552	1 024
Ulkopuoliset palvelut	-476	-295
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-119 983	-121 982
Henkilöstökulut	-38 920	-34 990
Vuokrat	-1 460	-1 420
Muut kulut ja kulujen hyvitykset	-44 137	-46 095
Kulut yhteensä	-205 131	-199 873

5. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä

Tuhatta euroa	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-32 534	-28 891
Eläkekulut	-5 064	-5 150
Muut henkilösivukulut	-1 322	-948
Henkilöstökulut yhteensä	-38 920	-34 990
Luontoisedut (verotusarvo)	-1 365	-1 272

Tilikaudella 2020 henkilöstökuluihin sisältyy 0,2 (0,3) miljoonan euron kertaluonteiset kulut yhteistoimintaneuvotteluiden ja/tai organisaatiomuutosten yhteydessä tehtyjen irtisanomisten johdosta.

Johdon palkat ja palkkiot	2020	2019
Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja muu johtoryhmä	-2 613	-2 533

Tikkurila-konsernin (IFRS) ja emoyhtiö Tikkurila Oyj:n (Suomen kirjanpitolainsäädäntö) palkkoja ja palkkiota koskevat liitetiedot eroavat toisistaan laskentakäytännöistä ja -arvostusperiaatteista johtuvista syistä etenkin osakkeina maksettavien palkkioiden suhteen. Tikkurilan Oyj:n kirjanpidossa toimitusjohtajalle ja muulle johdolle maksettujen osakepalkkioiden kulut on kirjattu sille kaudelle, jolloin osakkeet on luovutettu, kun IFRS-laskennassa kyseiset kulut on jaksotettu pidemmälle, noin kolmen vuoden ajanjaksolle. Osakkeiden arvostus Tikkurila Oyj:n kirjanpidossa ja palkkaerittelyissä perustuu luovutushetken osakekurssiin, kun taas IFRS-laskennassa arvostuksen perusteena on ollut järjestelmän mukaisen ansaintajakson alkuhetki ja siinä on myös otettu huomioon esimerkiksi arvioitujen tulevien osinkojen vaikutus.

Johdon osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän tiedot löytyvät konsernin liitetiedosta 35.

TOIMITUSJOHTAJIEN JA JOHTORYHMÄN SUORITEPERUSTEISET PALKAT JA PALKKIOT

Taulukossa on esitetty toimitusjohtajan maksuperusteiset palkat ja palkkiot vuosina 2020 ja 2019.

Tuhatta euroa	2020	2019
Toimitusjohtaja Elisa Markula		
Rahapalkka luontoisetuineen	-382	-407
Tulospalkkiot	-143	-55
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	-73	-
Total	-598	-463

Lakisääteiset työeläkemaksut	-88	-79
------------------------------	-----	-----

Tilikaudelle kirjatut suoriteperusteiset tulospalkkiot ovat 327 (86) tuhatta euroa. Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajan Elisa Markulan sopimussuhteen irtisanomisaika on 6 kuukautta ja hänelle maksetaan lisäksi 6 kuukauden palkkaa vastaava korvaus, mikäli yhtiö irtisanoa hänet. Eläkeikä määrittyy lainsäädännön mukaisesti ja on noin 65 vuotta.

Tuhatta euroa	2020	2019
Muu johtoryhmä ¹⁾		
Rahapalkka luontoisetuineen	-1 212	-1 236
Tulospalkkiot	-258	-145
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	-196	-
Yhteensä	-1 666	-1 381

Lakisääteiset työeläkemaksut	-275	-247
------------------------------	------	------

Lakisääteinen eläkejärjestely on maksuperusteinen.

¹⁾ Rahapalkkoista 301 tuhatta euroa ei sisälly Tikkurila Oyj:n tuloslaskelmalla riville "Palkat" vuonna 2020. Vertailukaudella vastaavasti 160 tuhatta euroa ei ole esitetty palkkoissa.

Tilikaudelle kirjatut suoriteperusteiset tulospalkkiot ovat 617 (210) tuhatta euroa.

Muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on noin 65 vuotta. Suomessa eläkeuudistus astui voimaan 1.1.2017, jonka mukaisesti TyEL:n alin eläkeikä vaihtelee henkilön syntymävuoden mukaan.

Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä sisältää myös osakkeina luovutetun osuuden, joka on arvostettu luovutuspäivän kurssilla.

Johdon palkat ja palkkiot -osuuden esitystapaa on muutettu suoriteperusteisesta maksuperusteiseen. Vertailuvuoden erät ovat muutettu vastaavasti.

HALLITUKSEN JÄSENET JA HEIDÄN PALKKIONSA *)

Tuhatta euroa	2020	2019
Jari Paasikivi, hallituksen puheenjohtaja	-74	-72
Petteri Walldén, hallituksen varapuheenjohtaja	-50	-48
Harri Kerminen, hallituksen jäsen 11.4.2019 saakka	-	-2
Pia Rudengren, hallituksen jäsen 11.4.2019 saakka	-	-4
Andrey Pantyukhov, hallituksen jäsen 9.6.2020 alkaen	-38	-
Riitta Mynttinen, hallituksen jäsen	-48	-51
Catherine Sahlgren, hallituksen jäsen	-42	-39
Heikki Westerlund, hallituksen jäsen	-53	-51
Lars Peter Lindfors, hallituksen jäsen 11.4.2019 alkaen	-45	-40
Yhteensä	-349	-307

*) Hallituksen jäsenille on 40 prosenttia vuosipalkkiosta, ilman kokouspalkkioiden vaikutusta, maksettu Tikkurila Oyj:n osakkeina. Yhteensä osakkeina maksettu osuus on 109 (96) tuhatta euroa. Tämä sisältyy yllä oleviin hallituksen jäsenten palkkioihin.

LAINAT LÄHIPIIRIIN KUULUVILLE HENKILÖILLE

Lähipiirillä ei ole ollut yhtiöstä lainoja kumpanakaan vuonna.

Henkilöstömäärä	2020	2019
Toimihenkilöt keskimäärin	343	339
Työntekijät keskimäärin	209	209
Henkilökunta keskimäärin	552	548

6. Tilintarkastajan palkkiot

Tuhatta euroa	2020	2019
KHT-yhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	-223	-195
Veroneuvonta	-3	-
Muut tarkastukset	-4	-6
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-230	-201

Ernst & Young Oy on toiminut yhtiön tilintarkastusyhteisönä 12.4.2019 lähtien.

7. Poistot ja arvonalentumiset

Tuhatta euroa	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-3 613	-3 492
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-437	-479
Rakennusten ja rakennelmien arvonalentumiset	-77	-
Koneet ja kalusto	-1 683	-1 722
Koneiden ja kaluston arvonalentumiset	-26	-
Muut aineelliset hyödykkeet	-11	-14
Muiden aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset	-7	-
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-5 854	-5 707
Poistoeron muutos		
Muut aineettomat hyödykkeet	-1 122	-13
Rakennukset ja rakennelmat	-41	-66
Koneet ja kalusto	-103	697
Muut aineelliset hyödykkeet	6	5
Yhteensä	-1 259	622

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Tuhatta euroa	2020	2019
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Osinkotuotot konserniyrityksiltä	9 814	13 013
Osinkotuotot muilta	-	-
Osinkotuotot yhteensä	9 814	13 013
Korkotuotot		
Korkotuotot sijoituksista konserniyrityksiltä	1 863	3 266
Korkotuotot sijoituksista muilta	241	293
Korkotuotot yhteensä	2 104	3 559
Muut rahoitustuotot		
Muut rahoitustuotot konserniyrityksiltä	148	128
Muut rahoitustuotot yhteensä	148	128
Kurssivoitot		
Kurssivoitot konserniyrityksiltä	-426	915
Kurssivoitot muilta	2 127	5 085
Kurssivoitot yhteensä	1 701	6 000
Rahoitustuotot yhteensä	13 767	22 700

Tuhatta euroa	2020	2019
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Korkokulut konserniyrityksille	-12	-21
Korkokulut muille	-1 184	-802
Korkokulut yhteensä	-1 197	-823
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut konserniyrityksille *)	-500	-1 500
Muut rahoituskulut muille	-393	-497
Muut rahoituskulut yhteensä	-893	-1 997
Kurssitappiot		
Kurssitappiot konserniyrityksille	-3 166	-161
Kurssitappiot muille	-2 838	-3 718
Kurssitappiot yhteensä	-6 004	-3 879
Rahoituskulut yhteensä	-8 094	-6 700
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	5 674	16 000

*) Tytäryritysten lainasaamisten alaskirjaus 500 (1 500) tuhatta euroa.

Tuhatta euroa	2020	2019
Kurssierot		
Realisoituneet	-571	58
Realisoitumattomat	-3 732	2 062
Kurssierot yhteensä	-4 303	2 121

9. Tilinpäätössiirtojen muutos

Tuhatta euroa	2020	2019
Poistoeron muutos	-1 259	622
Tilinpäätössiirtojen muutos yhteensä	-1 259	622

10. Tuloverot

Tuhatta euroa	2020	2019
Välittömät verot tilikaudelta	-3 464	-4 742
Vero edellisiltä tilikausilta	36	-37
Laskennallisten verojen muutos	3	71
Välittömät verot yhteensä	-3 426	-4 708

11. Pysyvät vastaavat

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Tuhatta euroa	2020	2019
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno vuoden alussa	31 716	30 436
Lisäykset	1 766	1 279
Vähennykset	-6 067	-
Hankintameno vuoden lopussa	27 415	31 716
Kertyneet poistot vuoden alussa	-18 927	-15 435
Vähennysten kertyneet poistot	6 067	-
Tilikauden poistot	-3 613	-3 492
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset vuoden lopussa	-16 473	-18 927
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	10 942	12 788
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno vuoden alussa	900	65
Muutos vuoden aikana	-900	835
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	-	900
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	10 942	13 688

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Tuhatta euroa	2020	2019
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno vuoden alussa	1 512	1 512
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	1 512	1 512
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno vuoden alussa	24 264	24 130
Lisäykset	8	134
Vähennykset	-808	-
Hankintameno vuoden lopussa	23 464	24 264
Kertyneet poistot vuoden alussa	-20 306	-19 827
Vähennysten kertyneet poistot	808	-
Tilikauden poistot	-437	-479
Tilikauden arvonalentumiset	-77	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset vuoden lopussa	-20 013	-20 306
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	3 451	3 958

Tuhatta euroa	2020	2019
Koneet ja kalusto		
Hankintameno vuoden alussa	46 134	45 269
Lisäykset	2 118	905
Vähennykset	-4 004	-40
Hankintameno vuoden lopussa	44 248	46 134
Kertyneet poistot vuoden alussa	-38 490	-36 809
Vähennysten kertyneet poistot	4 004	-
Tilikauden poistot	-1 683	-1 682
Tilikauden arvonalentumiset	-26	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset vuoden lopussa	-36 195	-38 490
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	8 053	7 644

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo vuoden 2020 lopussa on 6 689 (6 391) tuhatta euroa. Koneista ja kalustosta on tehty 517 euroa korotetut poistot.

Tuhatta euroa	2020	2019
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno vuoden alussa	1 024	1 024
Lisäykset	32	-
Vähennykset	-121	-
Hankintameno vuoden lopussa	935	1 024
Kertyneet poistot vuoden alussa	-797	-784
Vähennysten kertyneet poistot	121	-
Tilikauden poistot	-11	-14
Tilikauden arvonalentumiset	-7	-
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-695	-797
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	240	227
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno vuoden alussa	392	60
Muutos vuoden aikana	-305	332
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	87	392
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13 345	13 732

SIJOITUKSET

Tuhatta euroa	2020	2019
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	185 943	185 933
Lisäykset	260	9
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	186 203	185 943

Tuhatta euroa	2020	2019
Muut osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	540	540
Vähennykset	-95	-
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	445	540
Sijoitukset yhteensä	186 647	186 483

12. Vaihto-omaisuus

Tuhatta euroa	2020	2019
Aineet ja tarvikkeet	10 402	11 954
Keskeneräiset valmisteet	1 541	1 889
Valmiit tuotteet	17 804	18 088
Vaihto-omaisuus yhteensä	29 747	31 930

13. Saamiset

Tuhatta euroa	2020	2019
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	1 529	4 164
Lainasaamiset muilta	3 544	4 978
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä	5 073	9 142
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		
Myyntisaamiset muilta	856	1 003
Siirtosaamiset muilta	288	380
Muut saamiset muilta	1 081	1 209
Pitkäaikaiset korottomat saamiset yhteensä	2 225	2 592
Laskennalliset verosaamiset	356	179
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	7 654	11 913

Tuhatta euroa	2020	2019
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		
Lyhytaikaiset korolliset saamiset muilta	1 730	813
Lyhytaikaiset korolliset saamiset konserniyrityksiltä	15 033	22 225
Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	16 763	23 039
Lyhytaikaiset korottomat saamiset		
Muut lyhytaikaiset korottomat saamiset muilta	2 434	2 237
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset konserniyrityksiltä	19 126	15 869
Myyntisaamiset muilta	9 999	10 892
Myyntisaamiset yhteensä	29 125	26 761
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset konserniyrityksiltä	380	3 364
Siirtosaamiset muilta	2 159	1 911
Siirtosaamiset yhteensä	2 539	5 275
Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä	34 099	34 273
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	50 862	57 312
Saamiset yhteensä	58 516	69 225
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset koroista	395	511
Siirtosaamiset henkilöstökuluista	240	123
Siirtosaamiset IT-palveluista	1 158	908
Siirtosaamiset e-palveluista konserniyhtiöiltä	-	2 917
Siirtosaamiset muista	1 034	1 196
Siirtosaamiset yhteensä	2 827	5 655

Muihin siirtosaamisiin sisältyy lainan nostokuluja 371 (467) tuhatta euroa, jotka ovat jaksotettu lainan takaisinmaksuajalle.

14. Oma pääoma

Tuhatta euroa	2020	2019
Osakepääoma 1.1.	35 000	35 000
Osakepääoma 31.12.	35 000	35 000
Sidottu oma pääoma yhteensä	35 000	35 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	40 000	40 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	40 000	40 000
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	114 168	100 312
Osingonjako	-22 050	-14 555
Osakeperusteinen palkitseminen	-220	-
Omien osakkeiden hankinta	-208	-
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmään kuuluville	220	-
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	91 911	85 757
Tilikauden voitto	22 530	28 411
Kertyneet tulokset ja tilikauden tulos 31.12.	114 441	114 168
Vapaa oma pääoma yhteensä	154 441	154 168
Oma pääoma yhteensä 31.12.	189 441	189 168

Tuhatta euroa	2020	2019
Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 000	40 000
Edellisten tilikausien voittovarot	114 168	100 312
Osingonjako	-22 050	-14 555
Osakeperusteinen palkitseminen	-220	-
Omien osakkeiden hankinta	-208	-
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmään kuuluville	220	-
Tilikauden voitto	22 530	28 411
Yhteensä	154 441	154 168

Omien osakkeiden muutokset	Tuhatta euroa	Osakemäärä
Hankintameno / lukumäärä 1.1.	42	2 461
Muutos	-12	-90
Hankintameno / lukumäärä 31.12.2020	30	2 371

Omien osakkeiden muutokset	Tuhatta euroa	Osakemäärä
Hankintameno / lukumäärä 1.1.	42	2 461
Muutos	-	-
Hankintameno / lukumäärä 31.12.2019	42	2 461

15. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tuhatta euroa	2020	2019
Poistoero		
Kertynyt poistoero omaisuuserittäin		
Rakennukset ja rakennelmat	-3 528	-3 569
Koneet ja kalusto	4 676	4 572
Muut aineelliset hyödykkeet	91	97
Muut aineettomat hyödykkeet	1 453	331
Poistoero yhteensä	2 691	1 432
Poistoeron muutos		
Poistoero 1.1.	1 432	2 054
Poistoeron muutos tuloslaskelmassa	1 259	-622
Poistoero 31.12.	2 691	1 432

16. Pakolliset varaukset

Tuhatta euroa	2020	2019
Muut pakolliset varaukset	1 146	1 358

Muut pakolliset varaukset sisältää Tikkurila-konsernin Saksan tytäryhtiön eläkevelvoitteen, jonka Tikkurila Oyj on tilikauden 2019 aikana ottanut vastatakseen. Sopimuksen mukaisesti osallistujille taataan korotus eläkkeeseen ja etuus maksetaan siihen asti, kun osallistuja täyttää 90 vuotta. Vuoden 2020 lopussa tähän etuuteen liittyvää varausta on kirjattuna yhteensä 1 034 tuhatta euroa, josta 93 tuhatta euroa on lyhytaikaista.

17. Vieras pääoma

Tuhatta euroa	2020	2019
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	60 000	60 000
Muut pitkäaikaiset velat muilta	1 277	332
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	61 277	60 332

Pitkäaikaisen vieraan pääoman erääntyminen

Erääntymisajat		
2022 (2021)	778	104
2023 (2022)	499	228
2024 (2023)	60 000	-
2025 (2024)	-	60 000
2026 (2025)	-	-
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	61 277	60 332

Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua

Lainat rahoituslaitoksilta	-	-
Yhteensä	-	-

Tuhatta euroa	2020	2019
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korolliset lyhytaikaiset velat		
Muut korolliset velat		
Muut korolliset velat konserniyrityksille	36 089	7 809
Muut korolliset velat muille	26 907	42 916
Muut korolliset velat yhteensä	62 996	50 724
Korolliset lyhytaikaiset velat yhteensä	62 996	50 724

Korottomat lyhytaikaiset velat

Ostovelat		
Ostovelat konserniyrityksille	3 617	3 994
Ostovelat muille	17 476	16 754
Ostovelat yhteensä	21 092	20 748

Siirtovelat

Siirtovelat konserniyrityksille	-	599
Siirtovelat muille	28 906	22 400
Siirtovelat yhteensä	28 906	22 998

Muut korottomat velat

Muut korottomat velat konserniyrityksille	-	112
Muut korottomat velat muille	950	943
Muut korottomat velat	950	1 055
Korottomat lyhytaikaiset velat yhteensä	50 948	44 801

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	113 944	95 525
Siirtovelat		
Siirtovelat henkilöstökuluista	12 386	7 364
Siirtovelat myynnistä	10 699	8 863
Siirtovelat muista	7 097	7 103
Siirtovelat yhteensä	30 182	23 330

18. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Tuhatta euroa	2020	2019
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	770	735
Myöhemmin maksettavat	847	961
Yhteensä	1 617	1 696

Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	403	400
Myöhemmin maksettavat	434	431
Yhteensä	837	830

MUUT VASTUUT

Kiinnitykset

Yhtiöllä on kiinteistökiinnityksiä 99 miljoonaa euroa, jotka ovat yhtiön hallussa.

Tuhatta euroa	2020	2019
Takaukset		
Omat takaukset	33	33
Konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset	29 461	28 442
Yhteensä	29 494	28 475

MUUT VASTUUT

Lisäksi Tikkurila Oyj:llä on henkilökunnan palvelusvuosien perusteella maksettavia tiettyjä vapaaehtoisia sitoumuksia, jotka perustuvat vakiintuneisiin toimintatapoihin, sekä osakepalkkiojärjestelmään liittyviä sitoumuksia. Nämä yhteensä ovat noin 2,3 (1,4) miljoonaa euroa.

Hallituksen ehdotus voitonjakokelpoisten varojen käytöstä ja tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen allekirjoitus

Tikkurila Oyj:n, Tikkurila-konsernin emoyhtiön, jakokelpoiset varat ovat 154 440 583,01 euroa, josta tilikauden voitto on 22 530 038,90 euroa.

Vireillä olevasta ostotarjouksesta johtuen hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen perusteella päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa ja että tilikauden voitto 22 530 038,90 euroa siirretään kertyneisiin voittovaroihin.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Vantaalla, 11. helmikuuta 2021

Jari Paasikivi
Hallituksen puheenjohtaja

Petteri Waldén
Hallituksen varapuheenjohtaja

Catherine Sahlgren
Hallituksen jäsen

Riitta Mynttinen
Hallituksen jäsen

Heikki Westerlund
Hallituksen jäsen

Lars Peter Lindfors
Hallituksen jäsen

Andrey Pantyukhov
Hallituksen jäsen

Elisa Markula
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tikkurila Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Tikkurila Oyj:n (y-tunnus 0197067-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2020. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 9.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät veloitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnitteleamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunrollemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEINEN SEIKKA

Liikevaihdon tuloutus

Liikevaihdon tuloutusta koskevat laadintaperiaatteet ja liitetiedot esitetään liitetiedossa 1, 2 ja 3.

Liikevaihdon tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska Tikkurilan myyntisopimuksiin sisältyy erityyppisiä asiakaskohtaisia toimitusmääriin sekä toimitusten arvoon liittyviä jälkikäteen maksettavia alennuksia ja hyvityksiä. Näillä erillä on olennainen vaikutus tuloutettavan liikevaihdon määrään sekä edelleen liiketoiminnan kannattavuuteen.

Jälkikäteen annettavien alennusten ja hyvitysten huomiointi oikeanmääräisenä edellyttää johdon arviointia tuloutushetkellä sekä kunkin raportointikauden päättyessä. Arviossaan johto joutuu huomioimaan sekä kokemuseräisen tiedon vastaaventyypisistä asiakassopimuksista että mahdolliset uusien alennuskäytäntöjen vaikutukset.

Merkittävää harkintaa sisältävät osa-alueet ovat alttiimpia keskeisten oletusten vääristelylle. Edellä mainitusta syystä johtuen liikevaihdon tuloutus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka. Tämä seikka oli myös EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyiden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEINEN SEIKKA

Liikearvon arvostus

Liikearvoa koskevat laadintaperiaatteet ja liitetiedot esitetään liitetiedossa 1, 2, 16 ja 17.

Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska

- testaukseen liittyy arvionvaraisuutta,
- se perustuu pitkälle tulevaisuuteen ulottuviin markkinoita ja taloutta koskeviin oletuksiin ja koska
- liikearvon määrä on olennainen tilinpäätöksen kannalta.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 liikearvon määrä oli 69 miljoonaa euroa, joka on 16 % konsernin kokonaisvaroista ja 38 % konsernin omasta pääomasta.

Liikearvon arvostus perustuu johdon arvioihin konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvosta. Käyttöarvon määrittämiseen vaikuttavia tulevaisuuteen kohdistuvia oletuksia ovat mm. liikevaihdon kasvu, käyttökate sekä rahavirtojen diskonttauksessa käytetty diskonttokorko.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden arvioidut käyttöarvot voivat vaihdella merkittävästi niihin sisältyvien oletusten muuttuessa ja muutokset edellä mainituissa yksittäisissä oletuksissa voivat johtaa liikearvon arvon alentumiseen.

MITEN SEIKKAA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Olennaisen virheellisyiden riskin huomioimiseksi suorittamiimme tarkastustoimenpiteisiin kuuluivat mm. seuraavat:

- Arvioimme konsernitasolla Tikkurilan myyntisopimuksiin soveltamien tuloutusperiaatteiden asianmukaisuutta IFRS-standardien näkökulmasta.
- Arvioimme myyntiprosessiin liittyvien sisäisten prosessien ja kontrollien asianmukaisuutta.
- Vertasimme edellisvuoden tilinpäätökseen sisältyneiden alennus- ja hyvitysajaksotusten täsmällisyyttä toteumaa vastaan varmistuaksemme johdon arviointiprosessin asianmukaisuudesta.
- Perehdyimme pistokokein voimassa oleviin asiakassopimuksiin ja arvioimme kirjattujen myyntitapahtumien sekä alennus- ja hyvitysajaksotusten asianmukaisuutta.
- Suoritimme analyttisiä tarkastustoimenpiteitä myyntitapahtumille sekä alennus- ja hyvitysajaksotuksille.
- Tämän lisäksi tarkastimme pistokokein pääkirjavientejä epätavallisten kirjausten tunnistamiseksi.

MITEN SEIKKAA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Liikearvon arvostukseen liittyvissä tarkastustoimenpiteissä hyödynsimme EY:n arvonmäärittäjäasiantuntijoita. He avustivat meitä johdon arvonalentumistestauksessa käyttämien menetelmien, arvostuslaskelmien sekä laskelmiin sisältyvien oletusten asianmukaisuuden arvioinnissa.

Osana johdon käyttämien menetelmien tarkastusta vertasimme arvonalentumistestauksessa noudatettuja periaatteita IAS 36 Omaisuuserien arvon alentuminen -standardin vaatimuksiin sekä tarkastimme arvonalentumislaskelmien täsmällisyyttä.

Johdon arvonalentumistestauksessa tekemiä oletuksia vertasimme

- hyväksytyihin budjetteihin ja pitkän aikavälin ennusteisiin,
- ulkoisista tietolähteistä saataviin tietoihin sekä
- itse laskemiimme toimialan keskiarvoihin esimerkiksi rahavirtojen diskonttaamisessa käytetyn pääoman keskimääräisen kustannuksen osalta.

Arvioimme myös tilinpäätöksessä liikearvon ja arvonalentumistestauksen osalta esitettyjen liitetietojen riittävyyttä sekä asianmukaisuutta.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien vaikutusten sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessamme, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessamme, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituvaa yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 11.4.2019 alkaen yhtäjaksoisesti kahden vuoden ajan.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntomme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

HALLITUKSEN TOIMEKSIANNOSTA ANNETTAVAT LAUSUMAT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittamien voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Vantaalla, 11. helmikuuta 2021

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Antti Suominen
KHT